

Študijski programi oziroma smeri Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

ANTIČNI IN HUMANISTIČNI ŠTUDIJI

ANGLISTIKA

ARHEOLOGIJA

AZIJSKE ŠTUDIJE

BIBLIOTEKARSTVO IN INFORMATIKA

ČEŠKI JEZIK IN KNJIŽEVNOST

ETNOLOGIJA IN KULTURNA ANTROPOLOGIJA

FILOZOFIJA

FRANCISTIKA

GEOGRAFIJA

GERMANISTIKA

GRŠKI JEZIK, KNJIŽEVNOST IN KULTURA

ŠPANSKI JEZIK IN KNJIŽEVNOST

ITALIJANSKI JEZIK IN KNJIŽEVNOST

SPLOŠNO JEZIKOSLOVJE

JUŽNOSLOVANSKI ŠTUDIJI

LATINSKI JEZIK, KNJIŽEVNOST IN KULTURA

MUZIKOLOGIJA

ENOPREDMETNI ŠTUDIJSKI PROGRAM PEDAGOGIKA
IN ANDRAGOGIKA IN DVOPREDMETNI ŠTUDIJSKI
PROGRAM PEDAGOGIKA IN ANDRAGOGIKA

POLONISTIKA

PORTUGALSKI JEZIK IN KNJIŽEVNOST

PREVAJALSTVO

PRIMERJALNO JEZIKOSLOVJE

PRIMERJALNA KNJIŽEVNOST IN LITERARNA TEORIJA

PRIMERJALNO SLOVANSKO JEZIKOSLOVJE

PSIHOLOGIJA

RUSISTIKA

SLOVAKISTIKA

SLOVENISTIKA

SOCIOLOGIJA KULTURE

SOCIOLOGIJA

UMETNOSTNA ZGODOVINA

ZGODOVINA

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

ANTIČNI IN HUMANISTIČNI ŠTUDIJI

Oddelek
za klasično
filologijo

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski enopredmetni študijski program Antični in humanistični študiji

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

študijski program ima naslednje smeri:
(smer se izbere ob vpisu v prvi letnik):

- **Grška filologija**
- **Latinska filologija**

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Nastja Janžekovič
nastja.janzekovic@ff.uni-lj.si
Soba 344

Telefon

+386 1 241 14 20

Uradne ure

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnica študijskega programa

Andreja Inkret
andreja.inkret@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://classics.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Opis programa

Program Antični in humanistični študiji je enopredmetni program, znotraj katerega se je možno usmeriti v temeljit študij enega od dveh klasičnih jezikov. Smer Latinska filologija se osredotoča na pridobivanje temeljitega znanja latinskega, smer Grška filologija pa grškega jezika za branje besedil v izvirniku. Obe smeri se osredotočata na poznavanje različnih obdobij latinske in grške književnosti, politične in kulturne zgodovine od začetkov do novega veka, filozofije, religije in mitologije, vsakdanjega življenja ter drugih področij materialne in duhovne kulture. Poseben poudarek velja latinskemu srednjemu veku in humanizmu ter recepciji grško-rimske kulture od renesanse do sodobnosti. Ob intenzivnem usvajanju latinščine oziroma grščine je v program vključen tudi dveletni tečaj, ki poskrbi za osnovno znanje drugega klasičnega jezika, tako da latinisti pregledno spoznajo klasično grščino, grecisti pa latinščino. Ker sta v program vključena intenzivna tečaja obeh klasičnih jezikov, predznanje latinščine in grščine ni obvezno za vpis v program.

Od dvopredmetnih programov latinščine in grščine (Latinski/Grški jezik, književnost in kultura) se enopredmetni program Antični in humanistični študiji razlikuje predvsem po velikem delu izbirnosti, ki razširi študentovo zanimanje na druga, sorodna področja: arheologija, zgodovina, umetnostna zgodovina, primerjalna književnost, jezikoslovje, filozofija. Po zaključeni prvi stopnji je študij mogoče nadaljevati na drugi stopnji po pedagoški smeri dvopredmetnega programa in se usposobiti za učiteljski poklic ali pa po nepedagoških smereh dvopredmetnega programa ali enopredmetnem programu Antični in humanistični študiji.

Člani oz. članice in diplomanti oz. diplomantke oddelka dejavno sodelujejo pri delu Društva za antične in humanistične študije ter pri nastajanju dveh znanstvenih revij, *Keria: Studia Latina et Graeca* ter *Clotbo*.

Na oddelku se študenti in študentke povezujejo tudi v okviru obštudijskih dejavnosti, pri organizaciji različnih dogodkov, od brucovanj, recitalov ter dramskih uprizoritev do razstav in znanstvenih konferenc ter različnih drugih projektov. Oddelk organizira tudi ekskurzije in poletne šole. Na oddelku delujeta študentska predstavnica in oddelčni tutor.

Študentom in študentkam so odprte različne možnosti študija v tujini, zlasti prek sporazumov Erasmus+, sklenjenih med oddelkom in različnimi evropskimi univerzami. Študenti in študentke se redno udeležujejo poletnih tečajev novogrškega jezika v Grčiji in poletnih šol ter se izpopolnjujejo v tujini kot štipendisti tujih univerz in fundacij (Nemška služba za akademsko izmenjavo – DAAD, Sklad Aleksandra S. Onasisa). Ustanova patra Stanislava Škrabca vsako leto najuspešnejšim študentom in študentkam Oddelka za klasično filologijo podeljuje štipendije.

Predmetnik

Smer Latinska filologija

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Grška zgodovina	60			60	5
2. Rimska književnost in civilizacija		60		60	4
3. Grška književnost in civilizacija		60		60	4
4. Izbrana poglavja iz latinske književnosti 1	60			60	6
5. Latinščina, intenzivni tečaj		150		150	10
6. Uvod v latinsko filologijo	30			30	3
7. Grščina I		60			5
8. Književnost antične Grčije	30				3
9. Izbirni predmet 1 (sklop Antična kultura in civilizacija)	30			30	3
10. Izbirni predmet 2 (Splošni izbirni predmet)					6
11. Izbirni predmet 3 (Interdisciplinarni sklop)					11
2. letnik					
12. Rimska zgodovina	60			60	5
13. Izbrana poglavja iz latinske književnosti 2	60			60	6
14. Izbrana poglavja iz grške književnosti 1	60			60	6
15. Izbrana poglavja iz latinske književnosti – seminar 1			30	30	6
16. Latinska skladnja I		120		120	7
17. Zgodovina latinskega jezika 1	60		30	90	4
18. Grščina II		60		60	4
19. Latinska metrika	30			30	3
20. Izbirni predmet 1 (sklop Antična kultura in civilizacija)	60			60	6
21. Izbirni predmet 2 (Splošni izbirni predmet)					6
22. Izbirni predmet 3 (Interdisciplinarni sklop)					7
3. letnik					
23. Izbrana poglavja iz latinske književnosti 3	60			60	6
24. Izbrana poglavja iz grške književnosti 2	60			60	6
25. Izbrana poglavja iz latinske književnosti – seminar 2			60	60	6
26. Zgodovina latinskega jezika 2	60			60	6
27. Uvod v latinski srednji vek in humanizem	30		30	60	6

28. Izbirni predmet 1 (sklop Antična kultura in civilizacija)	60	6
29. Izbirni predmet 2 (Splošni izbirni predmet)		6
30. Izbirni predmet 3 (Interdisciplinarni sklop)		9
31. Diplomsko delo		9

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Antična retorika	30			30	3
2. Antična mitologija in religija	30			30	3
3. Literarno življenje in uprizoritvene umetnosti v antiki	30			30	3
4. Antična antropologija in filozofija kulture	30			30	3
5. Antična tragedija	30			30	3
6. Interpretacija antičnih filozofskih besedil	30			30	3
7. Antična komedija	30			30	3
8. Kultura sodobne Grčije	30			30	3

Smer Grška filologija

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Grška zgodovina	60			60	5
2. Rimska književnost in civilizacija		60		60	4
3. Grška književnost in civilizacija		60		60	4
4. Izbrana poglavja iz grške književnosti 1	60			60	6
5. Grščina, intenzivni tečaj		150		150	10
6. Uvod v grško filologijo	30			30	3
7. Latinščina I		60			5
8. Književnost antične Grčije	30				3
9. Izbirni predmet 1 (sklop Antična kultura in civilizacija)	30			30	3
10. Izbirni predmet 2 (Splošni izbirni predmet)					6
11. Izbirni predmet 3 (Interdisciplinarni sklop)					11
2. letnik					
12. Rimska zgodovina	60			60	5
13. Izbrana poglavja iz grške književnosti 2	60			60	6

14. Izbrana poglavja iz latinske književnosti 1	60		60	6
15. Izbrana poglavja iz grške književnosti – seminar 1		30	30	6
16. Grška skladnja		120	120	7
17. Zgodovina grškega jezika 1	60		60	4
18. Latinščina II		60	60	4
19. Grška metrika	30		30	3
20. Izbirni predmet 1 (sklop Antična kultura in civilizacija)	60		60	6
21. Izbirni predmet 2 (Splošni izbirni predmet)				6
22. Izbirni predmet 3 (Interdisciplinarni sklop)				7
3. letnik				
23. Izbrana poglavja iz grške književnosti 3	60		60	6
24. Izbrana poglavja iz latinske književnosti 2	60		60	6
25. Izbrana poglavja iz grške književnosti – seminar 2		30	60	6
26. Zgodovina grškega jezika 2	60	30	90	6
27. Nova grščina, začetni tečaj	30	30	60	6
28. Izbirni predmet 1 (sklop Antična kultura in civilizacija)			60	6
29. Izbirni predmet 2 (Splošni izbirni predmet)				6
30. Izbirni predmet 3 (Interdisciplinarni sklop)				9
31. Diplomsko delo				9

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Antična retorika	30			30	3
2. Antična mitologija in religija	30			30	3
3. Literarno življenje in uprizoritvene umetnosti v antiki	30			30	3
4. Antična antropologija in filozofija kulture	30			30	3
5. Antična tragedija	30			30	3
6. Interpretacija antičnih filozofskih besedil	30			30	3
7. Antična komedija	30			30	3
8. Kultura sodobne Grčije	30			30	3

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Grška kultura in civilizacija

Pregled kulturne zgodovine stare Grčije od mikenske dobe do pozne antike. Snov je obravnavana po temah: razvoj in struktura političnih ustanov, vojaška organizacija; gospodarstvo in trgovina; religija; literarna kultura in gledališče; ustanove (rojstvo, poroka, smrt, pogrebni običaji in kult mrtvih itd.) ter drugi vidiki vsakdanjega življenja.

Rimska književnost in civilizacija

Pregled kulturne in literarne zgodovine, ki je predstavljena z odlomki v slovenskem prevodu. Ti ilustrirajo zgodovinski in kulturni kontekst dojemanja prostora in časa, kult bogov, položaja posameznika v družbi, odnosa med spoloma, položaja žensk in otrok, odnosa do vojne, odnosa do drugih ljudstev itd.

Izbrana poglavja iz grške književnosti

Predmet se izvaja ciklično skozi dva semestra za tri letnike in vsebuje naslednje okvirne teme: homerska epika, arhaična grška lirika, grško zgodovinopisje, grška tragedija, grška komedija, helenizem, grška književnost v cesarski dobi, antični roman in epistolografija, grška judovska in krščanska književnost.

Izbrana poglavja iz latinske književnosti

Predmet se izvaja ciklično skozi dva semestra za tri letnike na smeri latinska filologija oziroma za dva letnika na smeri grška filologija. Sestavljen je iz samostojne študijske obveznosti in predavanja o izbrani temi. Seminarski del ob izbrani temi z analizo izvirnih besedil uvaja v metodo filološkega dela.

Grščina, intenzivni tečaj

Predmet je zasnovan kot začetni intenzivni tečaj starogrškega jezika in ne predpostavlja predznanja. Obravnavana snov sega od pravil starogrške pisave in izgovorjave do postopne usvojitve osnovnega oblikoslovja, najpogostejše rabljenih skladenjskih struktur in osnovnega besedišča stare grščine.

Zgodovina grškega jezika

Predavanja se izvajajo v dveletnem ciklu za dva letnika skupaj in vključujejo naslednje teme: mikenska grščina in linear B; Homerjev jezik in jezik epskega pesništva po Homerju; prevzem pisave, razvoj in širjenje grškega alfabeta; narečna členitev in zvrstnost grškega jezika v stari in klasični dobi.

Grška metrika

Predmet obravnava tipe verznihi sistemov, značilnosti kvantitativnega in kvalitativnega verznege sistema, zgodovinski razvoj kvantitativnega verznege sistema pri Grkih in nastanek akcentuacijskega verznege sistema. Obravnava posamezne verzne oblike od epskih do lirskih pesniških oblik.

Nova grščina, začetni tečaj

Predmet je zasnovan kot začetno seznanjanje z novogrškim standardnim jezikom. Pregledno obravnava pogloblitve značilnosti novogrškega glasoslovja, oblikoslovja in skladnje. Zaradi kontinuitete s staro grščino je pri obravnavi oblikoslovja in skladnje poudarek na jezikoslovnih lastnostih, ki novo grščino ločijo od stare grščine.

Latinska skladnja I

Nadaljevalni tečaj latinščine: poglobitev oblikoslovja, razširitev besedišča; skladnja latinskih sklonov; zahtevnejše skladijske strukture: gerundij in gerundivni sklad; odvisniki prve in druge stopnje; relativna zveza, relativni sklop; odvisni govor; stavčna analiza zahtevnejših besedil.

Uvod v latinsko filologijo

Predmet obravnava naslednje teme: tradicionalni pristopi k obravnavi latinskih besedil, tekstnokritične izdaje, zgodovina klasične filologije od antike do danes, najpomembnejši priročniki, priprava seminarskih nalog, elektronski in spletni viri za področje klasične filologije, zgodovina klasične filologije na Slovenskem.

Uvod v latinski srednji vek in humanizem

Pregled več kot tisočletje dolgega obdobja srednjeveške in humanistične latinševine, dopolnjen s seminarskim branjem izbranih odlomkov (v osnovi kronološki, znotraj tega urejen po literarnozvrstnih in kulturnozgodovinskih kriterijih).

Antična retorika

Predmet obravnava naslednje teme: primerjalna retorika, retorika v antiki in srednjem veku, njen zgodovinski razvoj in sistematika, ter pedagoški diskurz.

Antična mitologija in religija

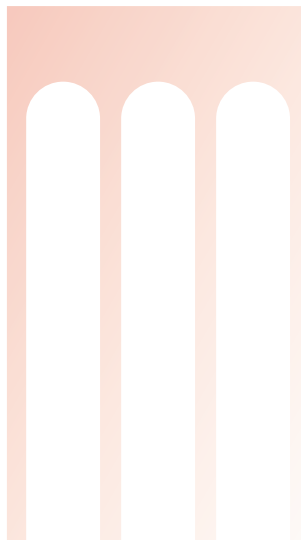
Predmet ima dva sklopa: 1) predstavitev grške in rimske mitologije in religije ob primerjavi z drugimi kulturami antičnega Sredozemlja (Prednji vzhod, Egipt) in 2) uvod v antične in novoveške teorije ter interpretacijske pristope.

Antična antropologija in filozofija kulture

Predmet povezuje pregled antične antropologije in filozofije kulture s prikazom sodobnih antropoloških teorij antične družbe, kulture in človeka ter se pri tem opira na konkretne primere ključnih antičnih besedil in njihovih sodobnih interpretacij.

Interpretacija antičnih filozofskih besedil

Predmet seznanja s ključnimi smermi in avtorji grško-rimske filozofije ter zajema: branje izbranih odlomkov, prevajanje kratkih odlomkov in težavnih mest v slovenščino, vsebinsko in idejno interpretacijo izbranega odlomka, jezikovno-terminološko analizo izbranega odlomka.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje študija mora študent v celoti opraviti študijske obveznosti, predpisane s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti, v skupnem obsegu 180 KT. V zadnjem letniku študija študent pripravi diplomsko delo, ki ga mora uspešno zagovarjati.

Strokovni profil in veščine

Diplomant oziroma diplomantka študijskega programa, ki omogoča širok nabor izbirnih predmetov in tako izrazito spodbuja interdisciplinarnost, pridobi klasično-humanistično izobrazbo v najširšem smislu besede. Ima temeljno znanje antičnih jezikov ter pregledno pozna antično politično in kulturno zgodovino, književnost, filozofijo, religijo in mitologijo, vsakdanje življenje ter druga področja materialne in duhovne kulture antične Grčije in Rima. Pozna kulturo latinskega srednjega veka in humanizma ter bizantinsko kulturo in ima vpogled v recepcijo antične kulture od renesanse do naše sodobnosti ter njene vplive na evropsko kulturo v najširšem spektru.

Ima temeljno znanje obeh klasičnih jezikov, ob čemer se zaveda njune zgodovine in vpliva na moderne jezike; glede na izbrano smer »grška filologija« ali »latinska filologija« je v enem od obeh jezikov sposoben/sposobna branja najzahtevnejših besedil, medtem ko drugega pozna do mere, ki mu/ji omogoča prebiranje lažjih do srednje zahtevnih izvirnih besedil ob samostojni uporabi jezikovnih priročnikov. Grško in rimsko književnost in kulturo ob tem pozna enakovredno. Jezikovno znanje klasičnih jezikov ter specifične filološke kompetence, ki jih pridobi med študijem, diplomantu/diplomantki omogočajo suvereno interpretiranje izvirnih besedil v klasičnih jezikih v njihovem zgodovinskem kontekstu.

Zaposlitvene možnosti

Ker je študijski program zasnovan izrazito interdisciplinarno, diplomantu/diplomantki ponuja široko paleto zaposlitvenih možnosti. Po eni strani omogoča nadaljnjo študijsko ali poklicno usmeritev v tista področja, ki zahtevajo temeljno znanje obeh klasičnih jezikov in poglobljeno znanje enega od njiju (diplomanti/diplomantke se denimo lahko usposobijo za prevajalce leposlovnih, strokovnih in dokumentarnih besedil, pisanih v stari grščini oziroma latinščini, študij lahko nadaljujejo na pedagoških smereh dvopredmetnih programov druge stopnje in se zaposlijo kot učitelji klasičnih jezikov, delujejo lahko kot raziskovalci ...). Po drugi strani jim

široka klasično-humanistična izobrazba, ki jo pridobijo, omogoči usmeritev v nadaljnji študij, raziskovanje in delovanje na sorodnih področjih (arheologija in muzeologija, zgodovina, umetnostna zgodovina, jezikoslovje, literarne vede ...). Ne nazadnje se diplomanti/diplomantke lahko usmerijo tudi v splošnejše poklice, ki temeljijo na interdisciplinarnem strokovnem delovanju, npr. v publicistiko, založništvo ipd. Študij jim namreč omogoči razvoj splošnih kompetenc, kot so analitično branje in kritično vrednotenje, argumentirano izražanje stališč, sposobnost avtorefleksije, sposobnost argumentiranega nastopanja v strokovni javnosti ipd.

Zakaj študirati antične in humanistične študije

»Med prednostmi študijskega programa Antični in humanistični študiji bi poudaril zlasti veliko mero svobode v okviru izbirnega dela študija. Program namreč poleg pridobitve temeljnih znanj s področja latinske oziroma grške filologije študentu omogoča tudi udejstvovanje na sorodnih področjih – od arheologije do primerjalnega jezikoslovja. Razširjena obzorja, interdisciplinarno znanje in široka paleta praktičnih kompetenc pomembno prispevajo k izoblikovanju profila sodobnega humanista.«

*– Rok Kuntner, magister
Antičnih in humanističnih študijev*

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

ANGLISTIKA

Oddelek za
anglistiko in
amerikanistiko

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski študijski program Anglistika

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

študijski program ima naslednje smeri:

- **enopredmetna smer,**
- **dvopredmetna smer.**

Pri dvopredmetni smeri je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Opis programa

Prvostopenjski študijski program Anglistika ponuja vrsto jezikovnih, književnih in kulturnih vsebin, prek katerih študenti in študentke usvojijo angleški jezikovni sistem na vseh ravneh, se usposobijo za dejavno slušno, govorno, bralno in pisno rabo angleškega jezika, pridobijo znanja o jezikovnem stiku med angleščino in slovenščino ter o pogojih in različnih okoliščinah medkulturnega sporazumevanja, spoznajo kulture različnih angleško govorečih skupnosti in književnosti različnih angleško govorečih skupnosti, seznanijo se z umetnostnimi besedili v angleščini izpod peres pripadnikov in pripadnic drugih jezikovnih skupnosti, naučijo se jezikovnega sodelovanja in pozitivnega odpravljanja sporazumevalnih ovir in neuspehov.

Študijski program Anglistika omogoča študij na enopredmetni ali dvopredmetni smeri. Enopredmetni študij vključuje razširjen nabor anglističnih predmetov in je s tega vidika bolj poglobljen, medtem ko dvopredmetni študij daje večjo širino, saj študenti in študentke pridobijo znanja iz dveh disciplin. Sestavni del programa je tudi izbirnost: študenti in študentke lahko izbirajo med različnimi strokovnimi predmeti, na enopredmetni smeri pa so jim na voljo še zunanji izbirni predmeti, ki jih ponujajo drugi oddelki oz. fakultete.

Predmetnik je zasnovan tako, da se predmeti medsebojno dopolnjujejo in nadgrajujejo. Jezikoslovni predmeti v prvem in drugem letniku pokrijejo angleško slovnico in izgovorjavo, medtem ko je v tretjem letniku poudarek na leksiki, besedilih in na prevajanju – tako v angleščino kot v slovenščino. Književni predmeti izčrpno pokrijejo angleško in ameriško književnost, znotraj t. i. kulturnih modulov pa predstavijo tudi dobršen del avstralske in

kanadske književnosti. Mnogi predmeti se izvajajo v obliki seminarjev ali vaj, torej so zasnovani interaktivno in od študentov oz. študentk zahtevajo aktivno sodelovanje in sprotno delo. Na pouk angleščine v srednji šoli še najbolj spominja predmet Jezik v rabi (gl. vsebinsko predstavitev spodaj), ki je sestavni del predmetnika v vseh letnikih.

Na Oddelku za anglistiko in amerikanistiko izvajamo veliko dodatnih dejavnosti; nekatere vodijo študenti in študentke samostojno, pri nekaterih sodelujemo tudi učitelji in učiteljice. Že vrsto let izhaja študentsko glasilo ENGLIST, v katerem študenti in študentke objavljajo svoje najboljše (literarne, potopisne, kritiške itd.) prispevke. Na oddelku spodbujamo kreativno pisanje in organiziramo različne študentske natečaje s privlačnimi nagradami, kot so letalske vozovnice za obisk angleško govorečih držav. Za dijake in dijakinje tretjih letnikov ter maturante in maturantke smo zastavili t. i. anglistični dan: dan v mesecu aprilu posvetimo predstavitvi oddelka in študija – na način, ki deluje kot plodna zmes informativnega dne in kulturno-zabavnega programa z anglofilsko vsebino. Na oddelku deluje izborna gledališka skupina, ki vsako leto pripravi vsaj eno novo predstavo. Pri predmetu Jezik v rabi že več kot dvajset let spremljamo novembrski Liffe. Omeniti velja tudi debatne večere v angleščini, na katerih naslavljamo pereče družbeno-politične teme, dvakrat letno pa organiziramo javne debate.

In še za vse tiste, ki jih mika študijska izkušnja v tujini: Oddelek za anglistiko in amerikanistiko ima sklenjene številne pogodbe v okviru programa Erasmus, kakor tudi tradicionalne stike z ameriški univerzami.

Predmetnik – Enopredmetna smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Uvod v literarno teorijo	30			30	3
2. Uvod v splošno jezikoslovje	30			30	3
3. Uvod v tehnike raziskovalnega dela			30	30	3
4. Angleška fonetika in fonologija	30	30		60	5
5. Angleško oblikoslovje	30	30		60	5
6. Jezik v rabi I		60		60	2
7. Angleška srednjeveška književnost	30			30	3
8. Seminar iz ameriške književnosti			30	30	3
9. Strokovni izbirni predmet		30		30	2
10. Zunanji izbirni predmeti	30			30	3
2. semester					
11. Družbena zgodovina angleščine	30			30	3
12. Uvod v tehnike raziskovalnega dela			30	30	3
13. Angleški glagol I	30	30		60	5
14. Jezik v rabi I		60		60	3
15. Novejša angleška književnost	30			30	3
16. Starejša ameriška književnost	30			30	3
17. Seminar iz ameriške književnosti			30	30	3
18. Strokovni izbirni predmet		30		30	2
19. Zunanji izbirni predmeti	30			30	3
2. letnik					
3. semester					
20. Angleški glagol II	30	30		60	5
21. Angleška historična slovnica	60			60	4
22. Jezik v rabi II		30		30	1
23. Dramatika Williama Shakespeara	60			60	5
24. Novejša ameriška književnost	30			30	3
25. Strokovni izbirni predmet – kulturni modul	30	30	30	90	6
26. Zunanji izbirni predmeti	60			60	6
4. semester					
27. Prozodične značilnosti angleškega jezika	30			30	3
28. Angleška skladnja	30	30		60	5
29. Jezik v rabi II		30		30	2

30. Angleški roman 19. stoletja	60			60	5
31. Strokovni izbirni predmet – kulturni modul		30	30	60	4
32. Zunanji izbirni predmeti	60			60	6
3. letnik					
5. semester					
33. Jezik in kultura	30			30	4
34. Angleško besediloslovje	60			60	5
35. Prevajanje v slovenščino			30	30	4
36. Prevajanje v angleščino			30	30	3
37. Jezik v rabi III		30		30	2
38. Angleška dramatika	30			30	3
39. Ameriška dramatika	30			30	3
40. Strokovni izbirni predmet – kulturni modul	30	30	30	90	6
6. semester					
41. Prevajanje v slovenščino			30	30	2
42. Prevajanje v angleščino			30	30	3
43. Slovnični seminar			60	60	5
44. Variante angleškega jezika			60	60	5
45. Uvod v leksikologijo	60			60	6
46. Jezik v rabi III		30		30	2
47. Ameriška etnična književnost	30			30	3
48. Strokovni izbirni predmet – kulturni modul		30	30	60	4

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Angleška poezija po 19. stoletju		60		60	4
2. Angleška poezija med 16. in 19. stoletjem		60		60	4
3. Ameriška kratka zgodba			60	60	5
4. Ameriški kulturni modul	30	60	60	150	10
5. Avstralski kulturni modul	30	60	60	150	10
6. Britanski kulturni modul	30	60	60	150	10
7. Kanadski kulturni modul	30	60	60	150	10

Predmetnik – Dvopredmetna smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Angleška fonetika in fonologija	30	30		60	5
2. Angleško oblikoslovje	30	30		60	5
3. Jezik v rabi I		60		60	2
4. Angleška srednjeveška književnost	30			30	3
5. Strokovni izbirni predmet		30		30	2
2. semester					
6. Angleški glagol I	30	30		60	5
7. Jezik v rabi I		60		60	3
8. Novejša angleška književnost	30			30	3
9. Strokovni izbirni predmet		30		30	2
2. letnik					
3. semester					
10. Angleški glagol II	30	30		60	5
11. Angleška historična slovnica	60			60	4
12. Jezik v rabi II		30		30	1
13. Dramatika Williama Shakespeara	60			60	5
4. semester					
14. Prozodične značilnosti angleškega jezika	30			30	3
15. Angleška skladnja	30	30		60	5
16. Jezik v rabi II		30		30	2
17. Angleški roman 19. stoletja	60			60	5
3. letnik					
5. semester					
18. Prevajanje v slovenščino			30	30	4
19. Prevajanje v angleščino			30	30	3
20. Jezik v rabi III		30		30	2

21. Novejša ameriška književnost	30		30	3
22. Strokovni izbirni predmet – kulturni modul	30	30	60	3
6. semester				
23. Prevajanje v slovenščino		30	30	2
24. Prevajanje v angleščino		30	30	3
25. Uvod v leksikologijo	60		60	6
26. Jezik v rabi III		30	30	2
27. Strokovni izbirni predmet – kulturni modul		30	30	2

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Angleška poezija po 19. stoletju		60		60	4
2. Angleška poezija med 16. in 19. stoletjem		60		60	4
3. Ameriški kulturni modul	30	60		90	5
4. Avstralski kulturni modul	30	60		90	5
5. Britanski kulturni modul	30	60		90	5
6. Kanadski kulturni modul	30	60		90	5

[Spletna različica](#)

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Angleška fonetika in fonologija

Predmet zajema osnove fonetike in fonologije, čemur sledi podrobna predstavitev glasovnega sistema angleškega jezika. Pri praktičnem delu pouka je glavni poudarek na izboljševanju angleške izgovorjave. Študenti in študentke z uporabo slovarja preverjajo ustreznost svoje izgovorjave ter se uvajajo v pisanje transkripcije besed in povedi.

Angleški glagol I

Predmet se osredinja na angleški glagol kot besedno vrsto in njegovo vlogo v stavku. Poseben poudarek je namenjen naslednjim glagolskim kategorijam: osebne glagolske oblike, glagolska prehodnost, glagolski vid, glagolski naklon in glagolski čas.

Angleška skladnja

Predmet se osredinja na skladenjske vzorce v angleščini ter podrobno obravnava skladenjsko strukturo besednih zvez, stavkov in povedi z vidika njihovih sestavnikov in razmerij med njimi (jedro in prilastki, stavčni členi, priredna in podredna razmerja, besedni red, ujemanje itd.).

Jezik v rabi

Ključni cilji predmeta so sistematično širjenje besedišča, razvijanje govornih in pisnih zmožnosti na visoki ravni, razvijanje bralnega in slušnega razumevanja ter razvijanje kritičnega mišljenja in izražanja. Vsebine, ki jih izbirajo tudi študenti in študentke sami, so zastavljene na podlagi privlačnih in aktualnih tem.

Jezik in kultura

Namen predmeta je osvetliti raznolikost jezikovnih posebnosti, ki odražajo kulturno istovetnost njihovih govorcev. Angleščina postane izhodišče za obravnavo tem, povezanih s teorijami o jeziku, jezikovno tipologijo, jezikovnimi univerzalijami ter jeziki in kulturami v stiku.

Angleška historična slovnica

Predmet obravnava jezikovni sistem stare angleščine (fonetika, morfologija, sintaksa, leksika, semantika) in tipološke spremembe, do katerih prihaja skozi čas pod vplivom splošnega družbenega dogajanja, ter nam pomaga razumeti, zakaj so starejša besedila (npr. Shakespearove drame) drugačna od današnje angleščine.

Uvod v leksikologijo

Predmet obravnava osnovne pojme in splošne lastnosti besedja. Osredinjen je na leksikalno enoto in njene lastnosti z vidika pisave, izgovorjave, pomena, slovnice, besedne družine in frazeologije. Obravnava tudi osnovna načela slovarske obravnave pomena.

Prevajanje v angleščino

Študenti in študentke se usposobijo za čim bolj ustrezno in zanesljivo prevajanje splošnih neleposlovnih besedil v angleščino. Seznanijo se z racionalno rabo splošnih enojezičnih in dvojezičnih slovarjev ter spletnih virov (enojezični in vzporedni korpusi, terminološke baze podatkov).

Uvod v literarno teorijo

Predmet je zastavljen interdisciplinarno. Posvečen je zgodovinskemu razvoju posameznih literarnih zvrsti in njihovih značilnosti s poudarkom na romanu in sonetu. Na to se pripelje osvetlitev nekaterih osnovnih literarnokritičnih struj, pri čemer se kritično in družbeno umeščeno sprehodimo vse od renesanse do romantike.

Dramatika Williama Shakespeara

Predmet obsega pregled različnih teoretičnih pristopov k Shakespearovi dramatici, s poudarkom na najsodobnejših kritičnih odzivih, spoznavanje njegovega življenja in dela ter angleškega renesančnega gledališča. Sledi analiza velikih tragedij in nekaterih komedij ter posameznih gledaliških postavitev oz. filmskih upodobitev.

Angleški roman 19. stoletja

Študenti in študentke najprej spoznavajo teoretična izhodišča angleškega romana 19. stoletja z vidika neposrednega družbeno-kulturnega okolja te produkcije, kot tudi v medkulturnih kontekstih. Na podlagi pridobljenih teoretičnih izhodišč sledi podrobna analiza petih predhodno prebranih romanov.

Angleška poezija med 16. in 19. stoletjem

Uvod v metriko in verzifikacijo s pregledom literarnih obdobij, smeri, avtorjev in posameznih del britanske poezije med 16. in 19. stoletjem. Študenti in študentke skozi branje in interpretacijo izbranih pesmi spoznavajo tudi britansko družbo, zgodovino, politične in ekonomske razmere obravnavanih obdobij.

Novejša ameriška književnost

Predmet pokriva obdobje realizma in naturalizma v ameriški književnosti. Ukvarja se s pregledom temeljnih značilnosti obeh literarnih smeri in z analizo reprezentativnih literarnih del, pri čemer vključuje nova spoznanja na področjih psihologije, filozofije in estetike.

Ameriška etnična književnost

Predmet ponuja pregled ameriške etnične literature na primeru specifične proze (leposlovja in nefikcije) in poezije vodilnih »etničnih« pisateljev. Upošteva tudi teoretične vidike narodnosti in njihovo pripadnost.

Kulturni modul

(britanski/ameriški/kanadski/avstralski)

Vsak modul sestavljajo trije sklopi: pregled književnosti v obliki predavanj, seminar iz književnosti ter vaje iz družbe in kulture. Študenti in študentke se seznanijo z reprezentativnimi deli in avtorji, analizirajo in interpretirajo literarna besedila ter obravnavajo dano kulturo v kontekstu družbe in zgodovine, kakor tudi s primerjalnega vidika.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje študija mora študent ali študentka opraviti vse obveznosti, kot jih določajo študijski program in učni načrti predmetov, v skupnem obsegu 180 kreditnih točk po ECTS (enopredmetna smer) oziroma 90 kreditnih točk po ECTS (dvopredmetna smer). Študenti in študentke dvopredmetne smeri morajo za dokončanje celotnega študija opraviti tudi vse obveznosti pri drugi disciplini v skupnem obsegu 90 KT, skupaj torej 180 KT.

Strokovni profil in veščine

Diplomant oz. diplomantka Oddelka za anglistiko in amerikanistiko pridobi temeljna znanja in zmožnosti s področja angleškega jezikoslovja, književnosti, družbe in kulture angleško govorečih skupnosti. Zna se govorno in pisno sporazumevati v angleščini na visoki ravni, pozna jezikovne posebnosti angleškega jezika, sposoben/-a je kritično vrednotiti književna dela v angleščini, je medkulturno ozaveščen/-a in razume položaj angleškega jezika v globalni družbi. Pridobljena znanja in zmožnosti zna samostojno in kritično uporabljati. Sposobnost delovanja v slovensko-angleškem okolju in visoko razvite medkulturne sporazumevalne zmožnosti v angleščini diplomantu oz. diplomantki omogočajo zaposlitvene možnosti v raznolikih organizacijah, ustanovah in podjetjih, kjer se sporazumeva v angleščini. Usvojena znanja o jezikovnem stiku med angleščino in slovenščino ter poznavanje družb in kultur različnih angleško govorečih skupnosti in književnih besedil v angleškem jeziku diplomantom in diplomantkam odpirajo vrata v svet književnega prevajanja. Diplomanti in diplomantke dvopredmetne smeri pridobijo znanja in usposobljenosti iz dveh disciplin. Poleg ciljev, ki jih dosegajo na področju obeh izbranih disciplin, so usposobljeni pridobljena znanja povezovati med seboj in tako tudi z drugimi področji.

Zaposlitvene možnosti

Diplomanti in diplomantke programa Anglistika se zaposlujejo na različnih področjih in delovnih mestih, kjer je potrebno dobro poznavanje angleškega jezika in kulture, to je na diplomatskih predstavništvih v tujini, ministrstvih doma, tujih predstavništvih v Sloveniji ter v različnih drugih javnih službah, kot so telesa in odbori EU v Sloveniji in v tujini, do vse bolj številnih podjetij, ki imajo stike z angleško govorečimi tujimi partnerji. Številni se odločajo za svobodne kulturne poklice, v katerih delujejo kot posredniki/posrednice književnosti in kultur iz angleško govorečih in drugih tujih skupnosti, kot književni prevajalci/prevajalke in organizatorji/organizatorke raznih prireditev ter posvetov, ali delujejo kot uredniki/urednice in novinarji/novinarke.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Živa Banfi

Ziva.Banfi@ff.uni-lj.si

Soba 301

Telefon

+386 1 241 13 30

Uradne ure

od ponedeljka do petka

od 11.00 do 13.00

Skrbnik študijskega programa

Gašper Ilc

gasper.ilc@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://anglistika.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Zakaj študirati anglistiko

»Študij anglistike je kakovosten, dinamičen in poglobljen. Poudarek ni le na književnosti ali na slovnici, temveč so vsebine raznolike in pestre, tako da so namenjene vsem, pa naj vas veseli branje romanov, pisanje spisov ali analiza stavčnih členov. S pomočjo profesorjev in profesorice sem imel možnost spoznati različne kulture angleško govorečih dežel ter razvijati svoje strokovne kompetence in praktično znanje, ki jih bom potreboval tudi kot učitelj.

Med študijem sem odkril nove interese, neposredno povezane z vsebinami, ki smo jih obravnavali na predavanjih in seminarjih, prav tako sem zaradi nenebne komunikacije, ki je ključni del študija anglistike, stkal mnoga nova poznanstva.«

– Andrej Novinec, magistrski študent anglistike

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

ARHEOLOGIJA

Oddelek za
arheologijo

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski enopredmetni študijski program Arheologija

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

Opis programa

Arheologija je disciplina, pod okriljem katere raziskujemo in spoznavamo življenje ljudi od daljne prazgodovine do moderne dobe. Od zgodovine se arheologija razlikuje predvsem v tem, da preučuje materialne ostanke človeške preteklosti in tako osvetljuje najrazličnejše vidike življenja v preteklosti, od načinov bivanja, prehranjevanja, rokodelskega ustvarjanja, oblačenja, verovanja ter prilagajanja na življenjski prostor in upravljanja z okoljem, do dojetanja smrti in zagrobnega življenja. Študij združuje osnove terenskega in laboratorijskega dela, poznavanje obdobj med starejšo kameno dobo in novim vekom, arheološko metodologijo, živalsko in človeško fizično antropologijo ter uvod v naravoslovne metode, ki jih potrebujemo pri vedno bolj interdisciplinarnih raziskavah. Arheološka stroka ob uporabi novih tehnik in metod (npr. krajinska arheologija, geoarheologija, bioarheologija) odpira pomembna nova poglavja v poznavanju naše preteklosti. Del tega procesa lahko postaneš s študijem na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Študijski program Arheologija je sestavljen tako, da študentkam in študentom posreduje osnovno poznavanje in obvladovanje metod in tehnik arheološkega terenskega, poterenskega in laboratorijskega dela ter dokumentacijskih postopkov. S tem jim omogoča, da uspešno sodelujejo kot tehnični sodelavci in sodelavke pri terenskih in poterenskih arheoloških raziskavah ter v projektih evidentiranja, varovanja, vrednotenja, predstavljanja in promocije (arheološke) kulturne dediščine.

Diplomantke in diplomanti študijskega programa Arheologija pridobijo mednarodno primerljiva temeljna znanja, ki jim omogočajo prepoznavanje arheoloških virov, njihovo osnovno funkcionalno, časovno, prostorsko in kulturno ovrednotenje ter kritično uporabo strokovne in znanstvene arheološke literature.

Z usvojenim znanjem so diplomantke in diplomanti prvostopenjskega študijskega programa Arheologija usposobljeni za opravljanje pomožnih in strokovno tehničnih nalog v državnih in pooblaščenih muzejih ter na Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije, pa tudi v drugih kulturnih ustanovah in javnih službah, medijskih hišah ter gospodarskih družbah na področju kulture, dediščine, turizma in prostorskega načrtovanja. Osnovno poznavanje in obvladovanje metod in tehnik arheološkega terenskega, poterenskega in laboratorijskega dela ter dokumentacijskih postopkov jim omogoča, da uspešno sodelujejo kot tehnični sodelavci oz. sodelavke pri terenskih in poterenskih arheoloških raziskavah ter v projektih evidentiranja, varovanja, vrednotenja, predstavljanja in promocije (arheološke) kulturne dediščine in izvajanja znanstvenih raziskav.

Prvostopenjski študijski program Arheologija študentke in študente pripravlja na nadaljevanje študija arheologije na drugi stopnji. Posebej smiselno se povezuje z drugostopenjskim magistrskim študijskim programom Arheologija na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, saj sta zasnovana tako, da skupaj ponujata zaokroženo in celovito izobraževanje strokov-

njakov arheologov, kar najbolj usposobljenih za delo v arheoloških institucijah. Gre za študijski program nacionalnega pomena, ki skrbi za kakovostno izobrazbo vseh temeljnih arheoloških strokovnih profilov in razvoj vseh ključnih disciplinarnih področij. Vse pogostejše študentke in študenti arheologije predvsem na drugi stopnji študija posegajo tudi zunaj matične discipline, saj je prav arheologija ena najbolj interdisciplinarnih znanosti ne le med humanističnimi vedami, temveč tudi sicer.

Posebne pomena je usposabljanje za izvajanje temeljnih, terenskih in drugih raziskav, ki poteka v sklopu različnih študijskih enot in je vključeno v dejanske raziskave arheoloških najdišč, podatkov in gradiva. Te se pogosto odvijajo v mednarodnih raziskovalnih okoljih, na arheoloških terenih v tujini ali ob prisotnosti tujih študentov in raziskovalcev pri nas.

Na Oddelku za arheologijo deluje tudi Študentsko arheološko društvo, ki organizira različne obštudijske vsebine, na primer ekskurzije, študentke in študenti pa izdajajo tudi svojo revijo, Profil. Na Oddelku ima sedež tudi Slovensko arheološko društvo, ki izdaja svoje glasilo, Arheo, večkrat na leto pa organizira strokovna srečanja, tudi z mednarodno udeležbo.

Predmetnik

	predavanja	vaje	seminar	drugo	skupaj	kreditne točke
1. letnik						
1. semester						
1. Arheologija paleolitika in mezolitika 1	60				60	5
2. Rimska arheologija 1	60				60	5
3. Arheologija zgodnjega srednjega veka 1	60				60	5
4. Arheologija mlajših obdobj 1	60				60	5
5. Antična zgodovina	60				60	5
6. Latinščina 1		60			60	5
2. semester						
7. Arheologija neolitika in eneolitika v Evropi in Aziji	60				60	5
8. Arheologija kovinskih obdobj 1	60				60	5
9. Klasična arheologija 1	60				60	5
10. Arheološka metodologija 1	15	60		80	155	6
11. Latinščina 2		60			60	5
12. Zunanji izbirni predmet	60*				60	4
2. letnik						
3. semester						
13. Arheologija zgodnjega srednjega veka 2	30		30		60	5 ali 6**
14. Evropske in maloazijske neolitske populacijske in kulturne dinamike	30		30		60	5 ali 6**
15. Klasična arheologija 2	30		30		60	5 ali 6**
16. Arheološka teorija in zgodovina	30		30		60	5 ali 6**
17. Antična numizmatika	15	15			30	3
Izbirni predmet iz sklopa Zgodovinski predmeti ***	60				60	5
18. Kulture starega Vzhoda	60					5
19. Rimska regionalna zgodovina	60					5
20. Zgodovina srednjega veka	60					5
4. semester						
21. Arheološka metodologija 2	15	75		120	210	8
22. Arheologija paleolitika in mezolitika 2	30		30		60	5 ali 6**
23. Arheologija kovinskih obdobj 2	30		30		60	5 ali 6**
24. Rimska arheologija 2	30		30		60	5 ali 6**
25. Arheologija mlajših obdobj 2	30		30		60	5 ali 6**

3. letnik

5. semester

26. Arheologija okolja	40	20	60	5
27. Arheometrija	30	30	60	5
28. Paleoantropologija	30	30	60	5
29. Prostorska in krajinska arheologija	30	30	60	5
30. Arheološka metodologija 3	5	85	90	7
31. Zunanji izbirni predmet	30*		30	3

6. semester

32. Arheologija za javnosti	60	80	140	9
Izbirni predmeti	120*		120	10
33. Arheologije sveta		60		5
34. Zunanji izbirni predmeti	60-120*			5-10
35. Diplomsko delo		20	20	11

Spletna različica

* Ker gre za prosto izbiro, ni mogoče predvideti dejanske oblike in števila ur izvajanja.

** Dodatno KT študent oz. študentka pridobi, če izdela pisno seminarsko nalogo. Skupno mora v vsakem semestru 2. letnika izdelati dve seminarski nalogi pri dveh od štirih označenih predmetov.

*** Izbirni predmet iz sklopa Zgodovinski predmeti: vsako študijsko leto sta razpisana dva predmeta od treh. Izbor je objavljen pred začetkom novega študijskega leta.

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Arheološki obdobjni predmeti

(1.–2. letnik)

Sklop arheoloških obdobjnih predmetov predstavlja osnovna spoznanja o vseh arheoloških obdobjih od starejše kamene dobe (paleolitik) do sedanjosti. Sklop je smiselno razdeljen na šest obdobjnih predmetov, ki obravnavajo paleolitik in mezolitik (1), neolitik in eneolitik (2), bronasto in železno dobo (3), rimsko obdobje (4), zgodnji srednji vek (5) ter srednji vek in mlajša obdobja (6).

Klasična arheologija (1.–2. letnik)

Predmet Klasična arheologija predstavlja različne dosežke antičnih kultur, od bližnjevzhodnih in egejskih do grške, etruščanske in rimske ter njihov odsev v zgodnjekrščanskem, bizantinskem in karolinškem obdobju. V fokusu so geografija grškega sveta, kolonizacije, glavni pojavi na področju urbanizma in arhitekture (mesta, grobišča, svetišča, arhitekturni redi), kiparstva in slikarstva itn.

Arheološka metodologija (1.–3. letnik)

Arheološka metodologija pokriva široko polje spoznavanja praktičnega arheološkega dela, začeni s prepoznavanjem različnih vrst arheološkega zapisa in z načini pridobivanja primarnih arheoloških podatkov. Ob predavanjih so del predmeta tudi laboratorijsko delo s predmeti ter praktično delo na terenu in v laboratoriju, ki vključuje pripravo, organizacijo in izvedbo izbranih terenskih postopkov in učenje osnovnih postopkov obdelave arheoloških najdb. Posebnega pomena za študente in študentke ter njihovo vključevanje v delovno okolje so tudi poznavanje standardov arheološke dokumentacije, strukture arhivov najdišč in zbirk, digitalnih orodij za vodenje arheološke dokumentacije, osnov in splošnih pravil dokumentiranja in risanja arheoloških predmetov, rekonstrukcije, računalniške obdelave risb, priprave strokovnih poročil, priprave katalogov in njihove priprave za tisk.

Arheološka teorija in zgodovina

Predmet obravnava zgodovino arheološke znanstvene misli in praks, razvoj in rabe temeljnih konceptnih orodij ter ključne kulturno-antropološke koncepte v arheologiji.

Prostorska in krajinska arheologija

Predmet vključuje zgodovinski pregled prostorskih in krajinskih vidikov v arheoloških interpretacijah ter različne pristope pri njihovi obravnavi in razlagi. V metodološkem delu se študentke in študenti seznanijo s temeljnimi koncepti in metodami lokacijskih analiz, analizami distribucij in kvantitativnimi (računalniško podprtimi) metodami analize zbirov prostorskih podatkov ter njihovo vizualizacijo.

Naravoslovni predmeti

Med naravoslovno usmerjenimi predmeti so del programa Arheologija okolja, Arheometrija in Paleoantropologija, kjer so predstavljene osnovne uporabe številnih naravoslovnih tehnik in metod v sodobni arheologiji.

Arheologija za javnosti

Arheologija za javnosti obravnava koncepte in vrednote arheološke dediščine, pomen komunikacije arheoloških vsebin in znanja, pridobljenega z arheološkimi metodami. Vključuje tudi razvoj varstva kulturne dediščine in sodobno področno mednarodno pravo ter osnove muzeologije, muzejske komunikacije in muzeografije.

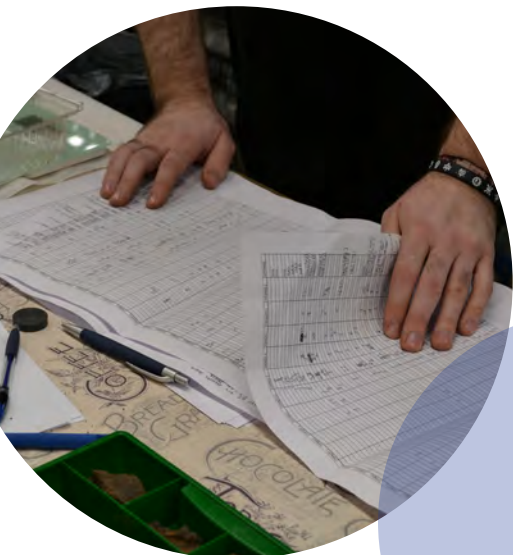
Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje programa mora študentka/študent opraviti vse študijske obveznosti v skupnem obsegu 180 KT. V zadnjem letniku študija izdelata pisno diplomsko delo, ki ga mora uspešno zagovarjati na javnem ustnem zagovoru.

Strokovni profil in veščine

Diplomantka/diplomant prvostopenjskega programa Arheologija pridobi večšine zbiranja in uporabe podatkov, uporabe sodobnih informacijsko-komunikacijskih tehnologij ter o logistiki in postopkih terenskih raziskav. Pomembno mesto v študijskem procesu ima tudi razvijanje sposobnosti analize in sinteze, uporaba usvojenega znanja v praksi, umeščanje novega znanja in informacij v kontekst širšega vedenja ter jasno govorno in pisno posredovanje znanja. Ob tem med študijem študentka/študent zaradi pogostega dela v skupini razvija socialne veščine in sposobnost usklajevanja, razvije pa tudi sposobnost kritičnega in odgovornega strokovnega dela, etične samorefleksije in zavezanost profesionalni etiki.

Diplomantka/diplomant programa ob tem pozna notranjo strukturiranost arheologije kot znanstvene discipline in povezave med njenimi poddisciplinami ter povezanost arheologije z drugimi humanističnimi, družboslovnimi in naravoslovnimi vedami. Pozna tudi organiziranost arheološke stroke v Sloveniji in pravnih okvirov varovanja arheološke dediščine ter delovanja slovenskih muzejev in Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije ter osnovne delovne postopke in naloge, ki jih opravljajo. Nenazadnje diplomantka/diplomant razvije sposobnost kritičnega pogleda na preteklost in razumevanja dogodkov, procesov, sprememb in kontinuitet skozi daljše časovno obdobje.

Zaposlitvene možnosti

Diplomantke in diplomanti prvostopenjskega študijskega programa Arheologija so usposobljeni za opravljanje pomožnih in strokovno tehničnih nalog v državnih in pooblaščenih muzejih ter na Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije, pa tudi v drugih kulturnih ustanovah in javnih službah, medijskih hišah ter gospodarskih družbah na področju kulture, varovanja dediščine, izobraževanja, turizma in prostorskega načrtovanja. Ob tem poznajo osnove metod in tehnik arheološkega terenskega, poterenskega in laboratorijskega dela ter dokumentacijskih postopkov, kar jim omogoča, da uspešno sodelujejo kot tehnični sodelavci oz. sodelavke pri terenskih in poterenskih arheoloških raziskavah ter v projektih evidentiranja, varovanja, vrednotenja, predstavljanja in promocije (arheološke) kulturne dediščine.

Prvostopenjski študijski program Arheologija študentke in študente pripravlja na nadaljevanje študija arheologije na drugi stopnji. Smiselno se povezuje z drugostopenjskim magistrskim študijskim programom Arheologija na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, saj sta zasnovana tako, da skupaj ponujata zaokroženo in celovito izobraževanje strokovnjakov arheologov, kar najbolje usposobljenih za samostojno strokovno delo v arheoloških institucijah in izvajanje znanstvenih raziskav.

Zakaj študirati arheologijo

»Za študij arheologije sem se odločila, ker poleg strokovnega znanja Oddelek za arheologijo ponuja tudi pridobitev ogromne količine praktičnega znanja.«

– Anja Pečnik, absolventka

1. stopnje programa Arheologija

»Študij arheologije se razlikuje od ostalih študijev Filozofske fakultete, saj gre za humanistični študij, ki pa je delno prepleten z naravoslovnimi vedami. Tako je študij zelo interdisciplinaren in omogoča povezovanje mnogih različnih znanj. Oddelek za arheologijo je majhen, tipično imamo od 15 do 25 študentov na letnik. To pomeni bolj kakovosten študij in večjo povezanost študentov kot kolektiva. Imamo tudi Študentsko arheološko društvo, v katerem si prizadevamo podpirati pestro obštudijsko dogajanje.«

– Primož Kolenc, absolvent

1. stopnje programa Arheologija

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Katja Švarc

katja.svarc@ff.uni-lj.si

Soba 104, Zavetiška 5

Telefon

+386 1 241 15 58

Uradne ure

od ponedeljka do petka

od 11.00 do 13.00

Skrbnik študijskega programa

Matija Črešnar

matija.cresnar@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://arheologija.ff.uni-lj.si/>

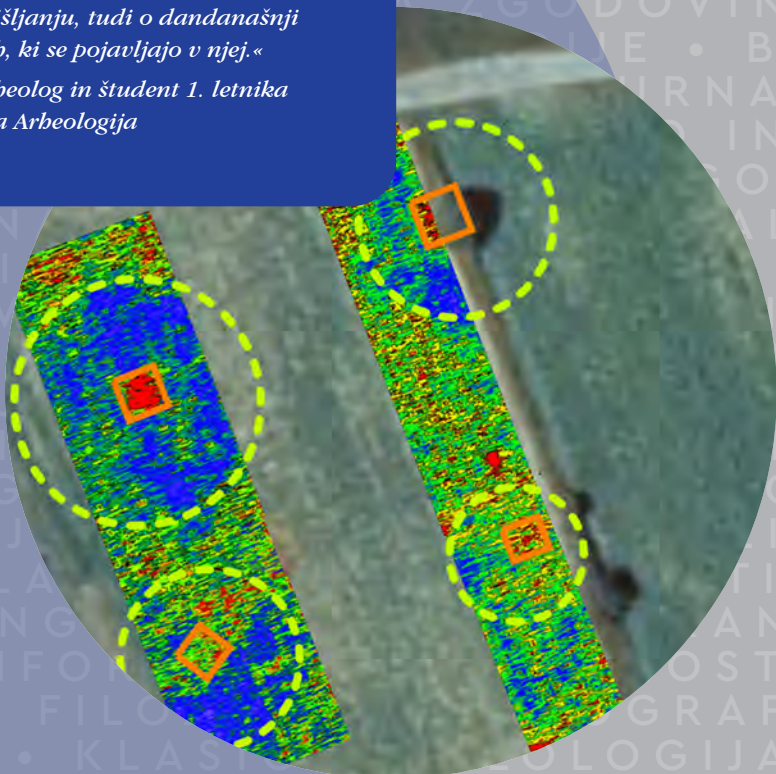
Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Zakaj študirati arheologijo

*»Arheologija me veseli, ker me neprestano spodbuja
b kritičnemu razmišljanju, tudi o dandanašnji
družbi in situacijah, ki se pojavljajo v njej.«*

*– Tim Jarc, dipl. arheolog in študent 1. letnika
2. stopnje programa Arheologija*

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

AZIJSKE ŠTUDIJE

Oddelek za
azijske študije

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski univerzitetni študijski program Azijske študije

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

študijski program ima naslednje smeri:

- **Japonologija: enopredmetna smer,**
- **Japonologija: dvopredmetna smer,**
- **Koreanistika: dvopredmetna smer (smer se ne razpisuje vsako leto),**
- **Sinologija: enopredmetna smer,**
- **Sinologija: dvopredmetna smer.**

Pri dvopredmetnih smereh je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Opis programa

Azijske študije so študijski program, posvečen raziskovanju azijskih družb. Okno v svet določene družbe je poznavanje jezika ali jezikov te družbe, saj lahko tako vzpostavimo neposredni stik z njenimi pripadniki ali z njeno preteklostjo ob branju zgodovinskih dokumentov. Na vseh smereh programa se zato najprej posvetimo intenzivnemu učenju posameznega vzhodnoazijskega jezika in njegove pisave, da bi si zagotovili trdne osnove pisnega in ustnega komuniciranja. Hkrati s spoznavanjem jezika pa se začnemo spoznavati tudi z osnovnimi metodološkimi pristopi raziskovanja, ki je izrazito multidisciplinarno ter vključuje historiografske, filozofske, sociološke, antropološke, jezikoslovne in druge metode.

Študijski program Azijske študije študentke in študente popelje na razburljivo raziskovalno pot, saj s svojo multidisciplinarno zasnovo omogoča najrazličnejše humanistično-družboslovne pristope pri spoznavanju širokega polja humanističnih in družboslovnih vsebin te izjemno pestre in vznemirljive regije, naj gre za antično kitajsko filozofijo ali sodobno korejsko književnost, religije na Japonskem ali politično situacijo na Tajvanu, zgodovino japonskih samurajev ali vzpon južnokorejske popularne glasbe, kitajske tradicionalne umetnosti ali vprašanja japonske fonotaktike. Vsak, ki ga privlači in zanima Vzhodna Azija, bo na tem programu lahko zadovoljil svojo radovednost in sledil svojim raziskovalnim interesom.

Splošni cilji programa na smereh Japonologija, Koreanistika in Sinologija so najprej usvojitev jezikovnih kompetenc pri posameznem jeziku, torej japonščine, korejščine in kitajščine, ki vključuje zmožnost rabe posameznih pisav in sposobnost razumevanja besedil s splošno

družbeno in poljudno-znanstveno tematiko, sposobnost osnovne komunikacije in prevajanja nezahtevnih besedil iz izbranega jezika v slovenščino. Poleg tega študenti in študentke poglobijo poznavanje družbene in kulturne zgodovine posameznih družb ter njihovo umeščenost v širšo vzhodnoazijsko regijo skupaj s poznavanjem različnih teoretskih pogledov na zgodovinski, kulturni, umetnostni, filozofski, politični in ekonomski ustroj vzhodnoazijskih družb. Program Azijske študije je edini tovrstni program v Sloveniji in eden redkih v širši regiji, ki omogoča študij vzhodnoazijskih družb in zagotavlja pridobitev naštetih kompetenc, zato se nanj vpisuje tudi veliko študentov iz okoliških držav, kar oddelku zagotavlja dodatno pestrost in odprtost navzven, hkrati pa študij na Oddelku za azijske študije omogoča številne priložnosti za izpopolnjevanje v deželah Vzhodne Azije, s številnimi meduniverzitetnimi sporazumi in priložnostmi za štipendije na univerzah v Južni Koreji, na Kitajskem, na Japonskem ali na Tajvanu.

Na Oddelku za azijske študije potekajo živahne izmenjave profesorice in profesorjev, študentov in študentk, ki ponujajo številne priložnosti za medkulturne povezave. Pod okriljem oddelka delujejo tudi študentska društva, ki ponujajo dodatne priložnosti za druženje in druge dejavnosti, povezane z Vzhodno Azijo. Na področju azijskih študij na oddelku izhajata tudi dve reviji: revija *Asian Studies*, posvečena humanističnim in družboslovnim raziskavam Azije, in *Acta Linguistica Asiatica*, namenjena jezikoslovnim raziskavam azijskih jezikov [<https://revije.ff.uni-lj.si/>]. Poleg tega oddelk izdaja tudi knjižno zbirko *Studia Humanitatis Asiatica*, ki je namenjena predvsem prevodom izvirnih besedil iz vzhodnoazijskih jezikov.

Predmetnik – JAPONOLOGIJA:

ENOPREDMETNA SMER

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Sodobna japonščina 1	60		240	300	18
2. Uvod v vzhodnoazijske študije	30			30	3
3. Zgodovina Vzhodne Azije	60			60	6
4. Japonski jezik v praksi 1			60	60	6
5. Izbirni strokovni predmeti Japonologija	15	15	30	60	6
6. Izbirni strokovni predmeti Azija	60	60		120	12
7. Splošni izbirni predmeti		90		90	9
2. letnik					
8. Sodobna japonščina 2	60		180	240	18
9. Uvod v zgodovino Japonske			60	60	6
10. Uvod v japonsko jezikoslovje 1	30			30	3
11. Uvod v japonsko jezikoslovje 2			30	30	3
12. Japonski jezik v praksi 2			60	60	6
13. Izbirni strokovni predmeti Japonologija	15	15	30	60	6
14. Izbirni strokovni predmeti Azija	60	60		120	12
15. Splošni izbirni predmeti	30	30		60	6
3. letnik					
16. Sodobna japonščina 3	60		150	210	15
17. Uvod v japonsko književnost 1	15	15		30	3
18. Uvod v japonsko književnost 2	15	15		30	3
19. Japonska družba 1			30	30	3
20. Japonska družba 2			30	30	3
21. Izbirni strokovni predmeti Azija ali Japonologija	30	30	30	90	18
22. Splošni izbirni predmeti	15	15		30	3
23. Diplomski seminar		60		60	6
24. Diplomsko delo z zagovorom					6

Nabor strokovnih izbirnih predmetov – Japonologija

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1./2. Japonska glasba 1/Japonska glasba 3			30	30	3
3./4. Izbrana poglavja iz antropologije Japonske/ Japonska tradicija in moderna	15	15		30	3
5./6. Japonska glasba 2/Japonska glasba 4			30	30	3
7. Azijske religije	15	15		30	3
8. Uvod v japonsko kaligrafijo			60	60	3

Nabor strokovnih izbirnih predmetov – Azijske študije

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1. Uvod v kitajsko družbo	15	15		30	3
2. Kitajska kaligrafija	20		40	60	3
3. Kitajska umetnost	30	30		60	6
4. Kitajska filozofija	30			30	3
5. Korejska kultura	15	15		30	3
6./7. Korejska umetnost 1/Korejska umetnost 2	30			30	3
8. Kultura islama	15	15		15	3
9. Medkulturna komunikacija	60			60	6
10. Položaj in vloga Tajvana v mednarodni skupnosti	30	30		60	6
11. Praksa					6
12. Projektno raziskovalno delo					6
13. Sodobni kitajski jezik – lektorske vaje 1			120	120	6
14. Sodobni korejski jezik 1			150	150	9
15. Sodobni korejski jezik 2			150	150	9
16. Sodobni korejski jezik 3			120	120	6
17. Sodobni perzijski jezik 1			60	60	6
18. Timsko raziskovalno delo					6
19. Uvod v budistično umetnost in ikonografijo			30	30	3
20. Uvod v korejsko književnost 1	30			30	3
21. Uvod v kulturo Indije in hindi	30		30	60	6

Predmetnik – JAPONOLOGIJA:

DVOPREDMETNA SMER

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Sodobna japonščina 1	60		240	300	18
2. Uvod v vzhodnoazijske študije	30			30	3
3. Zgodovina Vzhodne Azije	60			60	6
4. Splošni izbirni predmet					3
2. letnik					
5. Sodobna japonščina 2	60		180	240	18
6. Uvod v zgodovino Japonske			60	60	6
7. Uvod v japonsko jezikoslovje 1	30			30	3
8. Izbirni strokovni predmet B	15	15		30	3
3. letnik					
9. Sodobna japonščina 3	60		150	210	15
10. Izbirni strokovni predmet A	15	15		30	3
11. Izbirni strokovni predmet B			30	30	3
12. Diplomski seminar		60		60	6
13. Diplomsko delo z zagovorom					3

Nabor strokovnih izbirnih predmetov – A

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1. Uvod v japonsko književnost 1	15	15		30	3
2. Japonska družba 1			30	30	3

Nabor strokovnih izbirnih predmetov – B

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1. Japonski jezik v praksi 2			60	60	6
2. Japonska glasba 1 #			30	30	3
3. Japonska glasba 2 #			30	30	3
4. Japonska glasba 3 #			30	30	3
5. Japonska glasba 4 #			30	30	3
6./7. Korejska umetnost 1 ali	30			30	3
Korejska umetnost 2 (ciklično) #	30			30	3

8.	Kultura islama #	15	15	30	3	
9.	Medkulturna komunikacija	60		60	6	
10.	Praksa				6	
11.	Projektno raziskovalno delo				6	
12.	Sodobni perzijski jezik 1			60	60	6
13.	Sodobni kitajski jezik – lektorske vaje 1			120	120	6
14.	Tímsko raziskovalno delo				6	
15.	Uvod v budistično umetnost in ikonografijo #			30	30	3
16.	Uvod v japonsko jezikoslovje 2			30	30	3
17.	Uvod v japonsko kaligrafijo			60	60	3
18.	Izbrana poglavja iz antropologije Japonske	15	15	30	3	
19.	Japonska tradicija in moderna	15	15	30	3	
20.	Uvod v japonsko književnost 1	15	15	30	3	
21.	Japonska družba 1			30	30	3
22.	Azijske religije	15	15	30	3	
23.	Japonska družba 2			30	30	3
24.	Uvod v japonsko književnost 2	15	15	30	3	

Predmetnik – KOREANISTIKA: DVOPREDMETNA SMER

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Sodobni korejski jezik 1*^			150	150	9
2. Uvod v vzhodnoazijske študije^	30			30	3
3. Zgodovina Vzhodne Azije*^	60			60	6
4. Korejska kultura*	15	15		30	3
5. Fonetika korejščine 1*			30	30	3
6. Korejska pisava 1*	15		15	30	3
7. Splošni izbirni predmet					3
2. letnik					
8. Sodobni korejski jezik 2			150	150	9
9. Fonetika korejščine 2			30	30	3
10. Izbirni strokovni predmet 1	15	15		30	3
11. Zgodovina Koreje	15	15		30	3
12. Uvod v korejsko književnost 1	30			30	3
13. Korejska družba	15	15		30	3

14. Korejska umetnost 1 ali 2 (ciklično)	30		30	3	
15. Uvod v korejsko književnost 2	30		30	3	
3. letnik					
16. Sodobni korejski jezik 3 [^]			120	120	6
17. Korejsko jezikoslovje	15		15	30	3
18. Korejska književnost: branje originalnih besedil		30		30	3
19. Diplomski seminar		60		60	6
20. Izbirni strokovni predmet 2	15	15		30	3
21. Korejska umetnost 2 ali 1 (ciklično)	30			30	3
22. Izbirni strokovni predmet 3	15	15		30	3
23. Diplomsko delo z zagovorom					3

Nabor strokovnih izbirnih predmetov 1: 2. letnik

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1. Korejska pisava 2	15		15	30	3
2. Korejska tradicija in moderna	15	15		30	3

Nabor strokovnih izbirnih predmetov 2 in 3: 3. letnik

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1. Kultura islama	15	15		30	3
2. Kitajska kaligrafija	20		40	60	3
3. Uvod v zgodovino Japonske			60	60	6
4. Kitajska umetnost	30	30		60	6
5. Azijske religije	15	15		30	3
6. Izbrana poglavja iz antropologije Japonske	15	15		30	3
7. Izbrana poglavja iz kitajske kulture			30	30	3
8. Sodobni japonski jezik – lektorske vaje 1			120	120	8
9. Sodobni kitajski jezik – lektorske vaje 1			120	120	6
10. Uvod v budistično umetnost in ikonografijo (ciklično)			30	30	3
11. Projektno raziskovalno delo					6
12. Timsko raziskovalno delo					6
13. Praksa					6
14. Sodobni perzijski jezik 1			60	60	6

Predmetnik – SINOLOGIJA: ENOPREDMETNA SMER

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Sodobna kitajščina 1 – E	120		120	240	20
2. Sodobna kitajščina 1 konverzacija			60	60	7
3. Sodobna kitajščina 1 fonetika			60	60	6
4. Razvoj kitajske pisave	60			60	7
5. Zgodovina Vzhodne Azije – E sin	60			60	8
6. Uvod v vzhodnoazijske študije	30			30	3
7. Kritično branje in pisanje	30	30		60	6
8. Strokovni izbirni predmet – sinologija	15	15		30	3
2. letnik					
9. Sodobna kitajščina 2			180	180	12
10. Sodobna kitajščina 2 konverzacija			60	60	6
11. Metodologija medkulturnih raziskav			60	60	6
12. Moderna Kitajska	30	30		60	6
13. Kitajska literatura			60	60	6
14. Sodobna kitajska politika in gospodarstvo 1	15	15		30	3
15. Sodobna kitajska politika in gospodarstvo 2	15	15		30	3
16. Strokovni izbirni predmet – sinologija	60	60		120	12
17. Strokovni izbirni predmet – sinologija/Strokovni izbirni predmet – azijske študije/Zunanji izbirni predmet	30	30		60	6
3. letnik					
18. Sodobna kitajščina 3 – E			120	120	12
19. Sodobna kitajščina 3 pisno izražanje			60	60	6
20. Teorija in praksa prevajanja			60	60	6
21. Kitajska umetnost	30	30		60	6
22. Kitajska filozofija E	30	30		60	6
23. Metodološki seminar za diplomsko delo – E		60		60	6
24. Strokovni izbirni predmet – sinologija	30	30		60	6
25. Strokovni izbirni predmet – sinologija/Strokovni izbirni predmet – azijske študije/Zunanji izbirni predmet		15		60	3
26. Diplomsko delo – E					9

Nabor strokovnih izbirnih predmetov – Sinologija

		predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1.	Kitajska kaligrafija	20		40	60	3
2./3.	Jezikovne tehnologije/ Značilnosti sodobne kitajščine		60		60	6
4.	Izbrane teme iz tajvanskih študij	30	30		60	6
5.	Položaj in vloga Tajvana v mednarodni skupnosti	30	30		60	6
6.	Posebna poglavja iz kitajske filozofije	30	30		60	6
7.	Izbrana poglavja iz azijske tradicije in moderne	30	30		60	6
8.	Uvod v kitajsko družbo	15	15		30	3
9.	Izbrana poglavja iz kitajske kulture 1	15	15		30	6
10.	Izbrana poglavja iz kitajske kulture 2	15	15		30	6
11.	Praksa					6
12.	Priprave za HSK			60	60	6

Nabor strokovnih izbirnih predmetov – Azijske študije

		predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1.	Kultura islama	15	15		30	3
2.	Butoh in sodobna vzhodnoazijska kultura			60	60	3
3.	Azijske religije	15	15		30	3
4.	Uvod v budistično umetnost in ikonografijo			30	30	3
5.	Uvod v zgodovino Japonske			60	60	6
6.	Japonska družba 1			30	30	3
7.	Japonska družba 2			30	30	3
8.	Sodobni japonski jezik – lektorske vaje 1			120	120	8
9.	Sodobni japonski jezik – lektorske vaje 2	30		120	150	9
10.	Sodobni korejski jezik 1			150	15	9
11.	Sodobni korejski jezik 2			150	150	9
12.	Sodobni korejski jezik 3			120	120	6
13.	Uvod v korejsko književnost 1	30			30	3
14.	Korejska umetnost 1	30			30	3
15.	Korejska umetnost 2	30			30	3
16.	Sodobni perzijski jezik 1			60	60	6
17.	Uvod v klasično in predklasično staro indijščino			60	60	6
18.	Klasična in predklasična stara indijščina 2			60	60	6
19.	Uvod v kulturo Indije in hindi	30	30		60	6

Predmetnik – SINOLOGIJA: DVOPREDMETNA SMER

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Sodobna kitajščina 1 – D	120		120	240	18
2. Zgodovina Vzhodne Azije – D	60			60	6
3. Uvod v vzhodnoazijske študije	30			30	3
4. Strokovni izbirni predmet	15		15	30	3
2. letnik					
5. Sodobna kitajščina 2			180	180	12
6. Moderna Kitajska	30	30		60	6
7. Kitajska literatura			60	60	6
8. Sodobna kitajska politika in gospodarstvo 1	15	15		30	3
9. Izbirni strokovni predmet A			30	30	3
3. letnik					
10. Sodobna kitajščina 3 – D			60	60	6
11. Kitajska filozofija – D	30			30	3
12. Kitajska umetnost	30	30		60	6
13. Metodološki seminar za diplomsko delo – D		30		30	3
14. Strokovni izbirni predmet B	30	30		60	6
15. Diplomsko delo – D					6

Nabor strokovnih izbirnih predmetov A

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1. Sodobna kitajska politika in gospodarstvo 2	15	15		30	3
2. Uvod v kitajsko družbo	15	15		30	3

Nabor strokovnih izbirnih predmetov B

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1. Kultura islama	15	15		30	3
2. Kitajska kaligrafija	20		40	60	3
3. Butoh in sodobna vzhodnoazijska kultura			60	60	3
4. Jezikovne tehnologije		60		60	6
5. Azijske religije	15	15		30	3
6. Teorija in praksa prevajanja			60	60	6

7.	Izbrane teme iz tajvanskih študij	30	30	60	6	
8.	Položaj in vloga Tajvana v mednarodni skupnosti	30	30	60	6	
9.	Uvod v budistično umetnost in ikonografijo			30	30	3
10.	Posebna poglavja iz kitajske filozofije	30	30	60	6	
11.	Izbrana poglavja iz azijske tradicije in moderne	30	30	60	6	
12.	Uvod v kitajsko družbo	15	15	30	3	
13.	Izbrana poglavja iz kitajske kulture 1	15	15	30	6	
14.	Izbrana poglavja iz kitajske kulture 2	15	15	30	6	
15.	Razvoj kitajske pisave	30		30	7	
16.	Sodobni perzijski jezik 1			60	60	6

Spletna različica

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

1. Predmeti, ki so skupni vsem smerem

Uvod v vzhodnoazijske študije

Osnovni koncepti in pristopi v medkulturnih raziskavah, glavne poteze vzhodnoazijskih jezikov in jezikovnih politik, miselne tradicije in kulturne prakse, ki povezujejo Vzhodno Azijo kot kulturno regijo, Vzhodna Azija kot geopolitična regija.

Zgodovina Vzhodne Azije

Politična, ekonomska, socialna in kulturna zgodovina Kitajske od prvih arheoloških virov do dinastije Ming, kitajski politični in kulturni vpliv na Japonskem in v Koreji.

2. Japonologija (eno- in dvopredmetna smer)

Sodobna japonščina 1, 2 in 3

V vsakem letniku je najbolj obsežen jezikovni predmet, pri katerem se študenti in študentke naučijo japonskega jezika, od osnov v 1. letniku (približno na nivoju JLPT N4 ali CEFR A2) do tekočega sporazumevanja v 3. letniku (približno na nivoju JLPT N2 ali CEFR B2).

Uvod v zgodovino Japonske

Politična, ekonomska, socialna in kulturna zgodovina japonskega otočja od prvih arheoloških virov do 2. svetovne vojne. Temeljne značilnosti vsakega obdobja s poudarkom na družbenih procesih in kulturnih spremembah kot posledicah razvoja družbe.

Japonska tradicija in moderna

Ključne značilnosti japonske tradicije in moderne, ki so potrebne za razumevanje Japonske v širšem globalnem kontekstu: njen družbeni sistem, japonska moderna kultura in popkultura, mediji, vpliv azijske modernosti.

Uvod v japonsko književnost 1

Pregled razvoja japonske literature od začetkov do danes, poudarek na poznavanju in razumevanju glavnih tokov, ki so oblikovali japonsko literaturo, avtorjev in del ter na razumevanju družbenega ozadja teh dogajanj. Spoznavanje reprezentativnih odlomkov sodobnih del v izvirniku.

3. Koreanistika (dvopredmetna smer)

Sodobni korejski jezik 1, 2 in 3

V vsakem letniku je najbolj obsežen jezikovni predmet, pri katerem se študenti in študentke naučijo korejskega jezika, od osnov v 1. letniku do tekočega sporazumevanja v 3. letniku, pri tem pa obvladajo slovnično zgradbo korejskega jezika in njeno aplikacijo ter pogovore glede na posamezne situacije.

Korejska družba

Predmet ima namen predstaviti študentom ključne značilnosti korejske družbe in korejske mentalitete, ki so potrebne za razumevanje pozicije Koreje v lokalnem in globalnem kontekstu. Novo znanje je povezano z metodološko osnovanim učenjem o raznih vidikih korejske družbe, npr. družbenega sistema, medijev, korejske kulture, vpliva globalnega trgovanja na družbo.

Zgodovina Koreje

Starodavne kraljevine; nastajanje poenotene države; dinastija Joseon (Yi) in predmoderna doba; tranzicija v moderno družbo; moderna družba: razvoj Republike Koreje ter pogajanja med severnim in južnim delom nacije.

Uvod v korejsko književnost 1

Študentke in študenti spoznajo zgodovino in razvoj korejske književnosti ter obenem spoznajo zgodovinsko, družbeno in kulturno ozadje tega razvoja v okviru Vzhodne Azije. Ob spoznavanju korejske literature utrdijo znanje in globlje razumejo delovanje sodobnega korejskega jezikovnega sistema.

4. Sinologija (eno- in dvopredmetna smer)

Sodobna kitajščina 1, 2 in 3

V vsakem letniku je najbolj obsežen jezikovni predmet, pri katerem se študenti in študentke naučijo kitajskega jezika do nivoja CEFR B2, s sočasno uporabo tradicionalnih in poenostavljenih pismenk. Na enopredmetni smeri ga dopolnjujejo predmeti iz fonetike, konverzacije, pisnega izražanja in prevajanja.

Sodobna kitajska politika in ekonomija

Politični in gospodarski razvoj Ljudske republike Kitajske od ustanovitve leta 1949 do danes in njeni mednarodni odnosi, posebnosti kitajske politične in administrativne ureditve, Kitajska kot globalna velesila.

Kitajska literatura

Pregled razvoja kitajske literature od začetkov do konca cesarske Kitajske, poudarek na poznavanju in razumevanju glavnih tokov, ki so

oblikovali kitajsko literaturo, avtorjev in del ter na razumevanju družbenega ozadja teh dogajanj ob branju odlomkov v izvirniku in prevodu.

Kitajska filozofija

Poznavanje vseh vplivnih filozofskih šol kitajske tradicije in idejnega razvoja njihovih osrednjih predstavnikov, poznavanje posebnosti kitajske teoretske misli. Vsebina se posreduje skozi optiko specifikke starokitajske etike ter njene povezave s kulturo in družbo.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, kot jih določajo študijski program in učni načrti predmetov, v skupnem obsegu 180 kreditnih točk po ECTS (enopredmetna smer) oziroma 90 kreditnih točk po ECTS (dvopredmetna smer), vključno z izdelavo in zagovorom diplomskega dela.

Študenti in študentke dvopredmetnih smeri morajo za dokončanje celotnega študija opraviti tudi vse obveznosti pri drugi disciplini v skupnem obsegu 90 KT, skupaj torej 180 KT.

Strokovni profil in veščine

Diplomanti in diplomantke različnih smeri prvostopenjskega programa Azijske študije se v jeziku izbrane regije samozavestno in sproščeno, pisno in ustno sporazumevajo v vsakdanjih situacijah. Razumejo medijske novice in komentarje ter druga besedila s splošno družbeno tematiko. Znajo prevajati manj zahtevna besedila iz izbranega jezika v slovenščino in so sposobni samostojno usvojiti specializirana besedišča. Prav tako lahko ustno prevajajo med izbranim jezikom in slovenščino v jezikovno manj zahtevnih situacijah. Diplomanti in diplomantke imajo poleg jezikovnega znanja poglobljen uvid v sodobno in zgodovinsko politično, ekonomsko in družbeno dogajanje v izbrani regiji ter znajo aktualne politične dogodke in družbene pojave umestiti in razložiti glede na zgodovinski razvoj ter družbene in kulturne posebnosti regije. So tudi splošno kulturno razgledani v literaturi, filozofiji in umetnosti izbrane regije. Diplomanti in diplomantke dvopredmetnih smeri uspešno povezujejo znanje in pristope azijskih študij in področja svoje druge smeri.

Diplomanti in diplomantke Azijskih študij so posebej usposobljeni za delovanje v multikulturnih okoljih in na področju medkulturnega posredništva. Skozi študij vzhodnoazijskih družb in kultur – pogosto tudi z večmesečnim bivanjem v Vzhodni Aziji – oblikujejo poglobljen razmislek o kulturni pogojenosti lastnih vrednot, mišljenja in delovanja ter razvijejo širše razumevanje in sprejemanje družbenih vzorcev delovanja, ki so drugačni od naših.

Zaposlitvene možnosti

Zaradi zahtevnosti študija jezika ter obsežnih kulturoloških vsebin se velik del diplomantov in diplomantk odloči za nadaljevanje študija na magistrskem programu iste smeri na Filozofski fakulteti ali v tujini – praviloma v izbrani azijski regiji – in se šele nato zaposli v gospodarstvu.

Program s širokim naborom predmetov usposablja študentke in študente za samostojno raziskovalno delo in za kritično vrednotenje družbenih pojavov. Jezikovni predmeti študentom in študentkam omogočijo, da si pridobijo osnovno poznavanje japonsščine, kitajščine ali korejščine, ki jim omogoča delo v podjetjih izbrane azijske regije. Tudi splošno poznavanje kulturoloških vsebin, povezanih s kulturno-civilizacijskim prostorom izbrane regije, jim pomaga pri razumevanju tamkajšnjega delovnega okolja. Diplomanti in diplomantke se zaposlijo ali v gospodarstvu (zlasti v mednarodni trgovini, turizmu in prevajalstvu) ali nevladnih organizacijah in drugih institucijah, ki delujejo v japonskem, korejskem ali širšem kitajskem kulturno-jezikovnem okolju oz. kjer je potrebno znanje jezika in kulture izbrane azijske regije. Na oddelku organiziramo karierne dneve, na katerih diplomanti in diplomantke predstavijo svoje karierne poti, podjetja pa svoje izkušnje, potrebe in pričakovanja pri zaposlovanju diplomantov japonologije, koreanistike in sinologije.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Jasna Bavec
jasna.bavec@ff.uni-lj.si
Soba R7B1

Telefon

+386 1 241 14 48

Uradne ure

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnice študijskega programa

Japonologija:
Kristina Hmeljak
kristina.hmeljak@ff.uni-lj.si

Koreanistika:
Nataša Visočnik
natasa.visocnik@ff.uni-lj.si

Sinologija:
Maja Veselič
maja.veselic@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

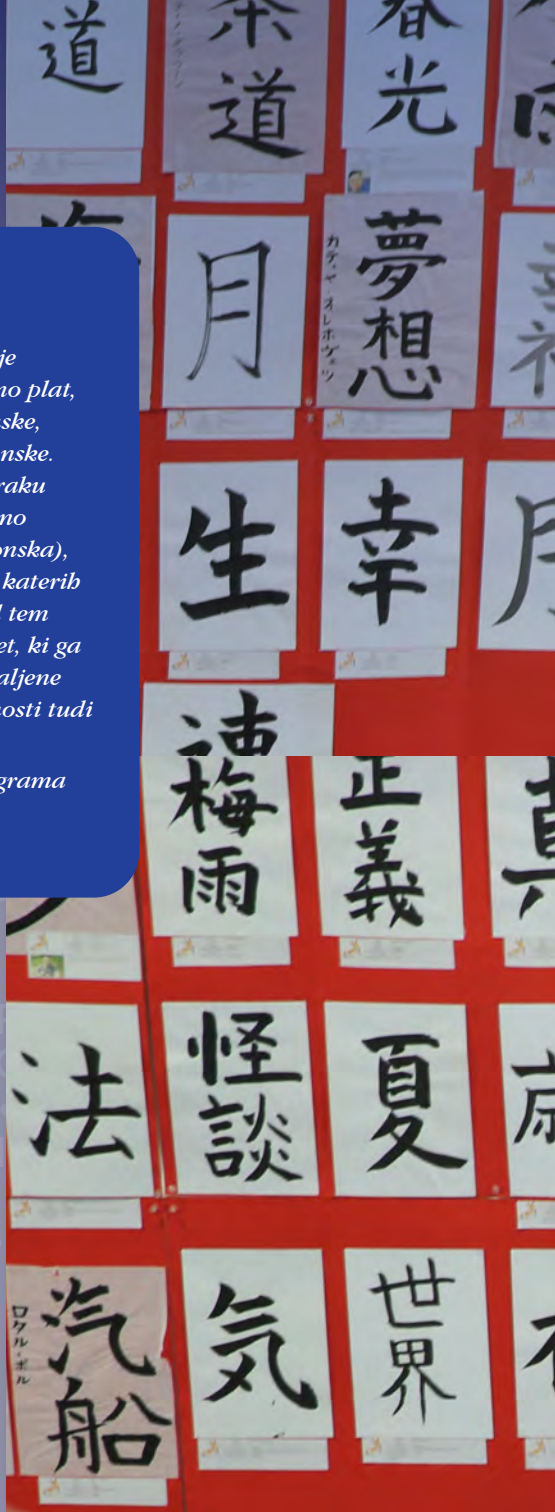
<https://as.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Zakaj študirati japonologijo, koreanistiko ali sinologijo

»Študij Japonologije na Filozofski fakulteti je zastavljen celostno in presega zgolj jezikovno plat, razprostira se namreč v kulturne, zgodovinske, religiozne, politične in socialne vidike Japonske. Preko tega študija profesorji na vsakem koraku nudijo neizmerno veliko podpore in ogromno priložnosti, ne samo za študij v tujini (Japonska), temveč tudi za pridobivanje štipendij, brez katerih bi bila takšna izmenjava zelo otežena. Med tem študijem študent dobi širino pogleda na svet, ki ga nudi spoznavanje geografsko resnično oddaljene kulture, ter prek opaženih razlik in podobnosti tudi podrobnejši pogled na lastno kulturo.«

– Vid Lovinčič, absolvent druge stopnje programa Japonologija

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

BIBLIOTEKARSTVO IN INFORMATIKA

Oddelek za bibliotekarstvo,
informacijsko znanost
in knjigarstvo

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski študijski program
Bibliotekarstvo in informatika

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

študijski program ima naslednje smeri:

- **enopredmetna smer**
- **dvopredmetna smer.**

Pri dvopredmetni smeri je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Opis programa

Študijski program Bibliotekarstvo in informatika v vseh treh letnikih študija prepleta tri raznolika, vendar med seboj zelo povezana področja: bibliotekarstvo, informacijsko znanost in knjigarstvo.

Področje bibliotekarstva se osredotoča na upravljanje gradiva, ki ga zbirajo, ohranjajo in organizirajo različne vrste knjižnic. Ukvarja se tudi z vprašanji delovanja različnih vrst knjižnic, njihovimi vlogami v družbi in storitvami, ki jih knjižnice ponujajo svojim uporabnikom (na primer informacijsko opismenjevanje, svetovanje za branje, posredovanje informacij iz gradiva ter informacij o gradivu, podpora raziskovalcem). Pri predmetih s področja bibliotekarstva se v okviru prvostopenjskega programa študenti in študentke tako spoznajo s tematikami, kot so značilnosti različnih vrst knjižnic, organizacija knjižničnega gradiva in njegova priprava za izposajo, razvoj knjižničnih zbirk, delo in komunikacija z uporabniki, raznovrstni informacijski viri in storitve knjižnic.

Bibliotekarstvo za vrsto svojih dejavnosti uporablja principe informacijske znanosti, področja, ki proučuje značilnosti informacij, informacijskih potreb in informacijskega vedenja ljudi z namenom ustvarjanja sistemov, ki bodo omogočili čim boljše uporabnost in dostopnost informacij. Informacijska znanost se torej ukvarja z življenjskim ciklom informacij od njihovega nastanka, zbiranja, organizacije, shranjevanja, pridobivanja, posredovanja, zaščite in predstavitve. Pri predmetih s področja informacijske znanosti se študenti in študentke na prvostopenjskem študijskem programu spoznajo z osnovnimi principi in sistemi za organizacijo znanja in informacij ter z delovanjem in vrstami sistemov za pozvedovanje, ki omogočajo dostop do informacijskih virov. Srečajo pa se tudi z gradnjo podatkovnih modelov in digitalne knjižnice.

Področje knjigarstva pa se primarno ukvarja s proučevanjem knjige z vidika preteklosti, sedanjosti in prihodnosti. Združuje teoretično proučevanje različnih vlog branja v družbenem in založniškem kontekstu ter praktično spoznavanje organizacije in narave dela v založniško-medijskih hišah. Pri predmetih s področja knjigarstva se študenti in študentke na prvostopenjskem študijskem programu spoznajo s tematikami, kot so pomen branja daljših besedil, razvoj in vloga knjige v zgodovinskem in družbenem kontekstu, osnove knjigarstva, delovanje slovenskega in mednarodnega knjižnega trga, odnos med knjigo in drugimi nosilci knjižnih vsebin ter kulturne politike v Sloveniji in EU.

Vsa tri področja so izrazito interdisciplinarna in zahtevajo tudi znanja s področij, kot so sociologija, psihologija, računalništvo, primerjalna književnost in raziskovanje, kar se odraža tudi v predmetniku programa.

Študenti in študentke se povezujejo v okviru Sekcije študentov bibliotekarstva, ki je del Zveze bibliotekarskih društev Slovenije. S sodelovanjem v sekciji že v času študija vzpostavljajo stike s prihodnjimi delodajalci ter z udeležbo na strokovnih srečanjih dobijo vpogled v najnovejše dogajanje predvsem na področju bibliotekarstva. Predstavniki Sekcije študentov bibliotekarstva skupaj s tutorji skrbijo tudi za raznovrstne aktivnosti na oddelku, ki študente povezujejo ter jim omogočajo pridobivanje dodatnih znanj in izkušenj. Študenti in študentke lahko med študijem obogatijo svoja znanja tudi s študentskimi izmenjavami Erasmus, kjer lahko izbirajo med vrsto sorodnih programov v tujini; med najbolj priljubljenimi so Oxford Brookes University in City University (London), Charles University (Praga) in Vilnius University (Vilna).

Enopredmetna smer

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Uvod v bibliotekarstvo	45	15	-	60	6
2. Uvod v znanstveno komuniciranje	15	15	-	30	3
3. Informacijski viri	20	10	-	30	3
4. Uvod v informacijsko znanost	20	10	-	30	3
5. Knjiga v zgodovinskem in družbenem kontekstu	30	15	-	45	6
6. Sociologija medijev	30	15	-	45	6
7. Informacijska tehnologija	10	5	30	45	3
2. semester					
8. Uvod v organizacijo informacij	30	15	15	60	6
9. Branje in bralna občinstva	15	15	-	30	3
10. Uvod v knjigarstvo	15	15	-	30	3
11. Osnove komunikacije	15	15	-	30	3
12. Uvod v informacijsko znanost 2	15	15	-	30	3
13. Osnove oblikovanja spletnih strani	10	5	30	45	3
14. Vsebine v popularni kulturi	15	15	-	30	3
1. in/ali 2. semester					
15. Strokovni izbirni predmeti 1	30	30	-	60	6
2. letnik					
3. semester					
1. Organizacija knjižničnih zbirk	20	10	30	60	6
2. Sistemi za organizacijo znanja	10	5	15	30	3
3. Uporabniki informacijskih virov in storitev	20	10	-	30	3
4. Osnove načrtovanja informacijskih sistemov	15	15	-	30	3
5. Informacijska tehnologija 2	15	10	20	45	6
6. Uvod v knjigarstvo 2	15	15	-	30	3
4. semester					
7. Strategije iskanja informacij	15	15	30	60	6
8. Storitve za uporabnike informacijskih organizacij	20	10	-	30	3
9. Metapodatki	10	5	15	30	3
10. Organizacija knjižničnih zbirk 2	15	-	30	45	3
11. Sistemi za organizacijo znanja 2	10	5	15	30	3
12. Osnove programiranja	10	5	30	45	3

3. in/ali 4. semester

13. Strokovni izbirni predmeti 2	30	30	-	60	6
14. Zunanji izbirni predmeti	60	30	-	90	9

3. letnik**5. semester**

1. Digitalne knjižnice	5	10	20	45	3
2. Uvod v raziskovanje	20	10	-	30	3
3. Informacijska tehnologija v knjižnicah	15	10	15	45	3
4. Bralne prakse	15	15	-	30	3
5. Posebne zbirke	15	15	-	30	3
6. Organizacija knjižničnih zbirk 3	10	5	15	30	3
7. Storitve za uporabnike informacijskih organizacij 2	15	15	-	30	3
8. Metapodatki 2	15	15	-	30	3
9. Osnove knjižnega trga	30	15	-	45	6

6. semester

10. Praktikum	-	20	-	160	6
11. Razvoj knjižničnih zbirk	20	10	-	30	3
12. Digitalne knjižnice 2	15	15	-	30	3
13. Bralne prakse 2	15	15	-	30	3
14. Raziskovalni seminar	25	20	-	45	6
15. Katalogizacijska teorija in praksa	30	0	15	45	6
16. Strokovni izbirni predmeti 2	15	15	-	30	3

Strokovni izbirni predmeti 1

1. Književnost za bibliotekarje in založnike	15	15	-	30	3
2. Strokovno pisanje	15	15	-	30	3
3. Knjige in mediji	15	15	-	30	3
4. Knjižnice in družbena omrežja	10	20	-	30	3
5. Mednarodni trendi v bibliotekarstvu in informacijski znanosti	-	30	-	30	3
6. Osnove varovanja in ohranjanja knjižničnega gradiva	15	15	-	30	3

Strokovni izbirni predmeti 2

1. Književnost za bibliotekarje in založnike	15	15	-	30	3
2. Strokovno pisanje	15	15	-	30	3
3. Knjige in mediji	15	15	-	30	3
4. Knjižnice in družbena omrežja	10	20	-	30	3
5. Mednarodni trendi v bibliotekarstvu in informacijski znanosti	-	30	-	30	3
6. Osnove varovanja in ohranjanja knjižničnega gradiva	15	15	-	30	3
7. Digitalno založništvo	15	-	30	45	3

8. Psihologija za bibliotekarje in informatike	15	15	-	30	3
9. Organizacija prireditev	20	10	-	30	3
10. Napredno načrtovanje spletnih strani	10	5	15	30	3
11. Knjižnične storitve za otroke in mladino	15	15	-	30	3
12. Individualni projekt	-	15	-	15	3

Dvopredmetna smer

	predavanja	seminar	vaje	druge obl. š.	skupaj	kreditne točke
1. letnik						
1. semester						
1. Uvod v bibliotekarstvo	45	15	-		60	6
2. Uvod v znanstveno komuniciranje	15	15	-		30	3
3. Informacijski viri	20	10	-		30	3
4. Uvod v informacijsko znanost	20	10	-		30	3
2. semester						
5. Uvod v organizacijo informacij	30	15	15		60	6
6. Branje in bralna občinstva	15	15	-		30	3
7. Uvod v knjigarstvo	15	15	-		30	3
8. Osnove komunikacije	15	15	-		30	3
2. letnik						
3. semester						
1. Organizacija knjižničnih zbirk	20	10	30		60	6
2. Sistemi za organizacijo znanja	10	5	15		30	3
3. Uporabniki informacijskih virov in storitev	20	10	-		30	3
4. Osnove načrtovanja informacijskih sistemov	15	15	-		30	3
4. semester						
5. Strategije iskanja informacij	15	15	30		60	6
6. Storitve za uporabnike informacijskih organizacij	20	10	-		30	3
7. Metapodatki	10	5	15		30	3
8. Osnove oblikovanja spletnih strani	10	5	30		60	3
3. letnik						
5. semester						
1. Digitalne knjižnice	5	10	20	-	45	3
2. Uvod v raziskovanje	20	10	-	-	30	3
3. Informacijska tehnologija v knjižnicah	15	10	15	-	45	3
4. Bralne prakse	15	15	-	-	30	3
5. Strokovni izbirni predmeti D	30	30	-	-	60	6

6. semester

6. Praktikum D	-	10	-	80	90	3
7. Razvoj knjižničnih zbirk	20	10	-	-	30	3
8. Zunanji izbirni predmet	30	30	-	-	60	6

Strokovni izbirni predmeti D

		predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1.	Bralne prakse 2	15	15	-	30	3
2.	Digitalne knjižnice 2	15	15	-	30	3
3.	Metapodatki 2	15	15	-	30	3
4.	Organizacija knjižničnih zbirk 2	15	-	30	45	3
5.	Organizacija knjižničnih zbirk 3	10	5	15	30	3
6.	Posebne zbirke	15	15	-	30	3
7.	Sistemi za organizacijo znanja 2	10	5	15	30	3
8.	Storitve za uporabnike informacijskih organizacij 2	15	15	-	30	3
9.	Uvod v knjigarstvo 2	15	15	-	30	3
10.	Raziskovalni seminar	25	20	-	45	6
11.	Informacijska tehnologija 2	15	10	20	45	6
12.	Osnove knjižnega trga	30	15	-	45	6
13.	Osnove programiranja	10	5	30	45	3

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Uvod v bibliotekarstvo

Poslanstvo knjižnic ter njihova vloga v družbi. Vrste knjižnic, njihova specifičnost, formalni okvir njihovega delovanja. Osnovni postopki dela z gradivom, delovanje knjižnic in njihove storitve. Nacionalna in mednarodna združenja, organizacije ter omrežja knjižnic. Zgodovinski pregled, etika in vrednote v knjižničarstvu.

Organizacija knjižničnih zbirk

Katalogizacija tiskanih monografskih virov v enem in več zvezkih, z več deli, tiskani kontinuirani viri, članki in drugi sestavni deli. Normativna kontrola in praktična uporaba slovenskih normativnih zbirk. Format za bibliografske in normativne podatke pri omenjenih virih.

Razvoj knjižničnih zbirk

Nabavna politika. Pridobivanje informacijskih virov in kriteriji izbora za knjižnično zbirko. Dostop do elektronskih virov. Analiza uporabe in merila za vrednotenje zbirk. Vpliv odprte znanosti (repozitoriji, raziskovalni podatki). Varovanje in hramba, izločanje in odpisovanje gradiva. Promocija analognih in digitalnih informacijskih virov.

Storitve za uporabnike informacijskih organizacij

Pregled informacijskih in drugih storitev v različnih vrstah knjižnic. Etični vidiki izvajanja teh storitev. Delo z uporabniki v knjižnicah. Referenčni pogovor, referenčna služba in referenčni proces. Izobraževanje uporabnikov za samostojno iskanje gradiva in informacij. Prireditve in storitve v knjižnicah.

Psihologija za bibliotekarje in informatike

Psihologija učenja in izobraževanja. Socialni, čustveni in kognitivni dejavniki učenja. Metode in oblike poučevanja in učenja. Sistem izobraževanja v knjižnici, vseživljenjsko učenje uporabnikov in knjižničarjev. Psihologija delovnega okolja. Motivacija, stres, reševanje medosebnih konfliktov. Specifične veščine komunikacije v delovnem okolju.

Osnove načrtovanja informacijskih sistemov

Delovanje različnih vrst informacijskih sistemov (digitalne knjižnice, spletne strani, ...). Načrtovanje informacijskih sistemov: analiza potreb in opredelitev funkcionalnih zahtev, podatkovni model kot osnova za izgradnjo informacijskih sistemov, zasnova delovanja informacijskega sistema. Vrednotenje informacijskih sistemov in zbirk.

Digitalne knjižnice

Opredelitev digitalne knjižnice, postopki načrtovanja, izgradnje in vzdrževanja digitalne knjižnice. Vrednotenje digitalnih knjižnic.

Strategije iskanja informacij

Uporaba različnih vrst sistemov za poizvedovanje. Izbira virov in sistemov glede na potrebo, kontekst. Strategije iskanja, iskalne taktike, oblikovanje poizvedb. Naprednejša uporaba Boolovih operatorjev, tezavrov in kontroliranih slovarjev pri poizvedovanju. Vrednotenje poizvedbe in pridobljenih informacij. Uporaba orodij za organizacijo najdenih virov.

Informacijski viri

Informacijski viri, njihove značilnosti ter namen nastanka. Vrste virov po vsebini, informacijskih potrebah in značilnostih, tiskani in digitalni, spletni itd. Identifikacija, izbira, dostop in vrednotenje informacij s spleta in iz knjižnice. Nedovoljene in nezakonite prakse uporabe informacij. Lažne informacije. Cenzura.

Strokovno pisanje

Temeljni žanri neumetnostnih besedil, od del poljudne znanosti do novinarstva. Razlike med znanstvenim in poljudnim pisanjem. Kvantitativne in kvalitativne metode analize strokovnih besedil. Razmerja med besedilno snovjo in nje-
no ubeseditvijo z ozirom na ciljno skupino.

Knjiga v zgodovinskem in družbenem kontekstu

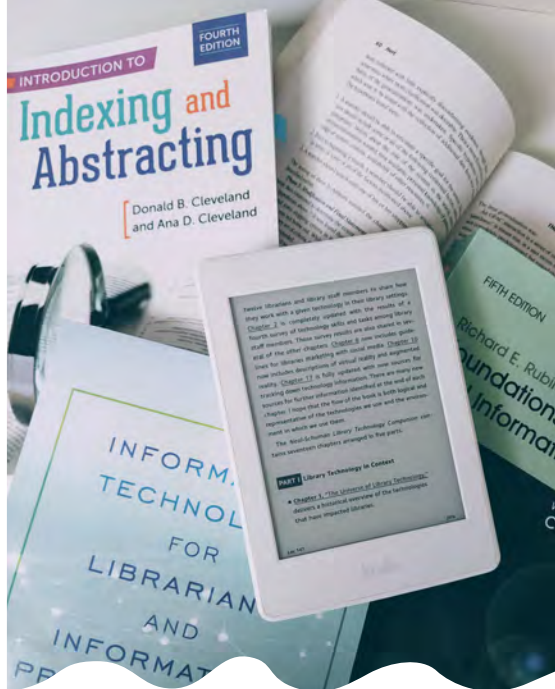
Nastanek tiska, knjižnega založništva in avtorstva, delovanje komunikacijskega kroga knjige. Razvijanje sposobnosti razumevanja geneze informacijske družbe in temeljnih regulatorjev v njej.

Uvod v knjigarstvo

Knjižna polja: splošno, šolsko, znanstveno založništvo itd. Tipologija založb in njihova lastniško-pravna struktura. Organizacija založniškega procesa. Osnove uredniških postopkov. Posebnosti nosilcev knjižnih vsebin kot tržnih predmetov. Prodajne poti v knjigotrštvu. Temeljni koncepti avtorskih pravic in njihova uporaba.

Književnost za bibliotekarje in založnike

Pregled teorije književnosti in njene recepcije od začetkov pisne kulture do sodobnosti. Združuje področje in metodološke principe literarne

teorije in sociologije kulture, prikazuje način oblikovanja kanona in učinkovanja literarnih tradicij in usposablja za globlje razumevanje književnih besedil.

Sociologija medijev

Osnovna terminologija medijskih fenomenov, značilnosti razvoja medijev in mehanizmov družbenega odzivanja nanje ter specifične digitalne komunikacije. Analiza konkretnih medijskih praks.

Praktikum

Seznanitev s praktičnim delom v stroki, ki predstavlja pomembno dopolnitev in obogatitev teoretičnih znanj. Praktično delo v knjižnicah, knjigarnah, založbah in drugih informacijskih organizacijah. V okviru predmeta študent ali študentka pod vodstvom študijskega mentorja ali mentorice napiše seminarsko nalogo na izbrano temo.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje študija mora študent oziroma študentka opraviti vse obveznosti, kot jih določajo študijski program in učni načrti predmetov, v skupnem obsegu 180 kreditnih točk po ECTS (enopredmetna smer) oziroma 90 kreditnih točk po ECTS (dvopredmetna smer).

Študenti in študentke dvopredmetne smeri morajo za dokončanje celotnega študija opraviti tudi vse obveznosti pri drugi disciplini v skupnem obsegu 90 KT, skupaj torej 180 KT.

Strokovni profil in veščine

Diplomanti in diplomantke po zaključku študijskega programa Bibliotekarstvo in informatika razumejo pomen, vlogo in vrednost knjižnic, informacij in informacijskih orodij v sodobni družbi ter poznajo različne načine ustvarjanja, prenašanja, shranjevanja in spreminjanja informacij v dobrobit posameznikov, organizacij in družbe. Imajo tudi praktične veščine za analiziranje, procesiranje in upravljanje z informacijami ter so usposobljeni za strokovno delo v knjižnicah in drugih ustanovah, ki se ukvarjajo z zbiranjem, urejanjem, shranjevanjem in posredovanjem publikacij in informacij. S pridobljenimi znanji in veščini se diplomanti in diplomantke znajdejo v svetu informacij tako z vidika iskanja kot vrednotenja informacij, kar je v današnji dobi ena od ključnih kompetenc.

Diplomanti in diplomantke dvopredmetne smeri imajo največ kompetenc s področij bibliotekarstva in informacijske znanosti, pridobljena znanja pa povezujejo z znanji svoje druge discipline. Diplomant in diplomantke enopredmetne smeri pa pridobijo poglobljene kompetence s področij bibliotekarstva, informacijske znanosti in knjigarstva. Na pridobljena znanja pomembno vpliva tudi nabor izbirnih strokovnih oziroma zunanjih izbirnih predmetov, ki si jih izberejo med študijem.

Zaposlitvene možnosti

Diplomantke in diplomanti prvostopenjskega študijskega programa Bibliotekarstvo in informatika se lahko zaposlijo na ustreznih delovnih mestih v knjižnicah, knjigarnah, založbah in drugih informacijskih organizacijah. Nadaljevanje študija na drugostopenjskem programu Bibliotekarstvo, informacijski in založniški študiji omogoča še širši nabor delovnih mest in zaposlitvenih možnosti (na primer v šolski knjižnici).

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Nataša Elikan Korošec
natasa.elikan@ff.uni-lj.si
Soba 542

Telefon:

+386 1 241 13 70

Uradne ure:

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnik študijskega programa

Alenka Šauperl
alenka.sauperl@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://biblio.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Zakaj študirati bibliotekarstvo in informatiko

»Ta študij je kombinacija treh izjemno zanimivih strok, zato se za vsakogar nekaj najde. Oddelek je manjši, zaradi česar smo študenti bolj povezani med sabo in si pri študiju pomagamo. V okviru predavanj sem imela priložnost poslušati odlične profesorje in gostujoče predavatelje, prek katerih sem pridobila ogromno raznolikega znanja.«

– Anja Kocjančič, alumna prvostopenjskega študijskega programa Bibliotekarstvo in informatika

»Bolj kot prva izbira je to prava izbira. Široko področje študija združuje razumevanje knjige in branja; iskanja, odkrivanja in organiziranja informacij ter razumevanje in uporabo različnih informacijskih tehnologij. Študij mi je omogočil, da znam, tudi v vsakdanjem življenju, na informacijske in druge probleme pogledati široko ter v poplavi informacij poiskati prave.«

– Neža Podjavoršek, alumna prvostopenjskega študijskega programa Bibliotekarstvo in informatika

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

ČEŠKI JEZIK IN KNJIŽEVNOST

Oddelek
za slavistiko

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski
dvopredmetni študijski program
Češki jezik in književnost

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

Pri dvopredmetnem študijskem programu je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Opis programa

Bohemistika, kot lahko s tujko imenujemo program Češki jezik in književnost, se ukvarja s preučevanjem češkega jezika, ki je geografsko umeščen na zahodni meji slovenskega jezikovnega območja, podobno kot slovenščina. Zaradi »zahodnosti« in dolgega sobivanja z nemščino najdemo med obema jezikoma veliko vzporednic na oblikoslovni (skoraj enak sistem sklonov in glagolskih oblik), skladenjski (podobna stavčna zgradba, povezovanje stavkov, besedni red) in besedni ravnini (veliko podobnih besed). Obstajajo pa tudi razlike, ki so dober predmet raziskav, vendar pa tudi otežujejo sporazumevanje, kar se kaže npr. v obilici »lažnih prijateljev« (češ. jed = sl. strup, češ. zrak = sl. vid) in v posledičnih nespornih pri komunikaciji. Da bi se temu izognili, moramo razlike dobro usvojiti in znanje uporabiti pri prevajanju različnih vrst besedil, tako strokovnih in poslovnih (Češka se uvršča med pomembne zunanjetrgovinske partnerice Slovenije in temu primerna je potreba po medsebojni ustni in pisni komunikaciji) kot tudi literarnih.

Poleg usvajanja jezika, ki se ga pri študiju učimo od začetka, torej brez potrebnega predznanja, se pri študiju posvečamo tudi obsežni češki književnosti, ki je nastajala že od začetka 14. stoletja in ponuja veliko prostora za primerjave, saj sta si bila češki in slovenski kulturni prostor zgodovinsko zelo podobna – več stoletij sta oba naroda živela znotraj avstrijske monarhije, od začetka 19. stoletja pa so si intelektualci obeh narodov prizadevali za narodni prerod. Češka književnost s svojo dolgoletno tradicijo je bila toplo sprejeta pri Slovencih, v tem času so nastali tudi prvi večji

prevodi, redkost pa niso bili niti osebni stiki med slovenskimi in češkimi ustvarjalci – in vse to živahno poteka še danes.

Cilj zasnove študijskega programa Češki jezik in književnost je, da študente in študentke opremi s temeljitim poznavanjem češkega jezika ter poglobljenim pregledom češke književnosti in kulture v njenem razvoju in povezavi z geografskim območjem uporabe češčine. Poleg »šolskega« pouka si prizadevamo tudi za usvajanje praktičnih veščin. Zato se vsako leto uspešno udeležujemo mednarodnega prevajalskega natečaja za tuje bohemiste na Karlovi univerzi v Pragi in izvajamo različne projekte, ki omogočijo uporabo znanja v praksi in pridobitev delovnih izkušenj (rezultat študentskega projekta TuSMO je na ogled na <https://www.study-online-language.com/turizem-ljubljana/>).

Pomemben del programa je ponudba študijskih bivanj na Češkem, ki se v prvem letniku uresničuje prek poletnih šol, v višjih pa tudi prek eno- ali dvosemestrskih bivanj v okviru programov Erasmus+ in Ceepus na katerikoli od pomembnejših čeških univerz. V Ljubljani pa več kot deset let uspešno deluje tudi aktivnost »Rozmluv se«, tedenska srečanja, pri katerih študentje iz Češke svoje slovenske vrstnike v neformalnem okolju spodbujajo k pogovoru v češčini.

Na oddelku organiziramo tudi številne občutljive dejavnosti (literarni in filmski večeri, delavnice prevajanja in podnaslavljanja, druženje pred božično-novoletnimi prazniki, Slovanski večer ob koncu študijskega leta), ki poskrbijo za dodatne prijetne spomine iz študijskih let.

Predmetnik

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Uvod v študij jezika	30			30	3
2. Sodobni češki jezik 1 (Fonetika in fonologija)	15	30		45	4
3. Uvod v študij književnosti	30	30		60	4
4. Lektorske vaje iz češkega jezika 1/1		90		90	4
2. semester					
5. Sodobni češki jezik 2 (Oblikoslovje 1)	30	15		45	4
6. Kultura, civilizacija in pismenstvo	30	30		60	4
7. Osnove slovenskega jezika pri študiju zahodnoslovanskih jezikov			30	30	3
8. Lektorske vaje iz češkega jezika 1/2		90		90	4
2. letnik					
3. semester					
9. Sodobni češki jezik 3 (Oblikoslovje 2)	30	15		45	4
10. Češka književnost 1. polovice 19. stoletja	30	30		60	4
11. Lektorske vaje iz češkega jezika 2/1		60		60	4
12. Izbirni strokovni predmet 1		60		60	3
4. semester					
13. Sodobni češki jezik 4 (Skladnja)	30	30		60	4
14. Uvod v študij slavistike	30			30	3
15. Lektorske vaje iz češkega jezika 2/2		60		60	4
16. Češka književnost 2. polovice 19. stoletja	30	15		45	4
3. letnik					
5. semester					
17. Izbirni strokovni predmet 2			30	30	3
18. Češka književnost 1. polovice 20. stoletja	30	15		45	4
19. Teorija prevajanja	30			30	3
20. Lektorske vaje iz češkega jezika 3/1		60		60	3
21. Izbirni strokovni predmet 3 ali splošni izbirni predmet	30			30	3
6. semester					
22. Sodobni češki jezik 5 (Leksikologija)	15		15	30	4
23. Lektorske vaje iz češkega jezika 3/2		60		60	3
24. Češka književnost 2. polovice 20. stoletja	30	30		30	4
25. Diplomsko delo					3

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Lektorat drugega slovanskega jezika – poljski jezik		60		60	3
2. Lektorat drugega slovanskega jezika – slovaški jezik		60		60	3
3. Diplomski seminar iz jezikoslovja			30	30	3
4. Diplomski seminar iz književnosti			30	30	3
5. Motivi in teme v slovenski književnosti	30			30	3
6. Pregled ruske kulturne zgodovine	15	15		30	3
7. Južnoslovanske družbe in kulture 1		60		60	3
8. Južnoslovanske družbe in kulture 2		60		60	3
9. Stara cerkvena slovanščina – glasoslovje/ Stara cerkvena slovanščina – glagolsko oblikoslovje/Pregled najstarejših (cerkveno) slovanskih besedil (predmeti se izvajajo ciklično)	30			30	3
10. Pregled slovanskih jezikov/Pregled zgodovine (slovanskega) primerjalnega jezikoslovja/Pregled metod zgodovinskega jezikoslovja (predmeti se izvajajo ciklično)	30			30	3
11. Kulturna zgodovina zahodnih Slovanov	30			30	3
12. Družbene razsežnosti slovenskega jezika	30			30	3
13. Lektorat drugega slovanskega jezika – hrvaški in srbski jezik		60		60	3
14. Lektorat drugega slovanskega jezika – makedonski jezik		60		60	3
15. Lektorat drugega slovanskega jezika – bolgarski jezik		60		60	3
16. Lektorat drugega slovanskega jezika – ruski jezik		60		60	3

Spletna različica

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Ogrodje študija sestavljajo trije sklopi temeljnih bohemističnih predmetov, ki so predstavljeni v nadaljevanju (lektorske vaje, predavanja in vaje iz sodobnega češkega jezika ter literarni predmeti). Sledita še sklop splošnih predmetov, ki služijo kot uvodi v različna študijska področja ali pa prinašajo bolj splošen vpogled v določeno specializirano problematiko, ter sklop izbirnih predmetov, pri katerih poudarjamo zlasti možnost učenja ostalih (zahodno)slovanskih jezikov, kar bistveno poveča zaposlitvene možnosti diplomantov in diplomantk.

Sodobni češki jezik (SČJ) 1–5:

Gre za sklop predmetov, ki po jezikovnih ravninah sistematično obravnavajo češki jezikovni sistem v primerjavi s slovenskim. Pri glasoslovju (SČJ1) predstavimo npr. specifično češki glas »ř«, vlogo čeških »h« in »g« v sistemu, ugotovimo, zakaj se češčina sliši »kot da se poje« in kako se to doseže. Pri besedotvorju (SČJ2) se ukvarjamo z načini tvorbe besed, npr. z bogastvom in raznolikostjo oblik in rabo manjšalnic v češčini ali pridevnikov s čustveno obarvanim pomenom (npr. *sladký* – *sladouchký* – *sladounký* – *sladoulinký*). Oblikoslovje (SČJ3) obravnava pregibne besede in njihovo sklanjanje oz. spreganje, pojasni posebnosti, npr. zakaj ima češčina v primerjavi s slovenščino še dodatne mehke vzorce (sl. = češ. žena, ampak sl. ovca – češ. ovce). Pri skladnji (SČJ4) primerjamo slovnično zgradbo čeških in slovenskih stavkov, medtem ko leksikologija (SČJ5) razlaga odnose med leksikalnimi enotami (npr. večpomenskost besed kot kohoutek = 1. petelinček /žival/, 2. sprožilec, 3. pipa; razlike v poimenovanjih bivalnih prostorov: *dům* – *chýše* – *byt* – *barák* – *vila* idr.) ali frazemi (npr. *mít pod čepicí* = imeti kaj soli v glavi v primerjavi z imeti ga pod kapo = *mít /trochu/ v hlavě*).

Literarni predmeti

Sklop petih predmetov prinaša postopen oris češke književnosti v njeni tisočletni tradiciji. Najstarejših obdobj česke književnosti, ki segajo od 9. do 18. stoletja, se dotaknemo pri predmetu Kultura, civilizacija in pismenstvo. Spoznamo pomembnost češkega kulturnega prostora v njegovem intelektualnem razvoju po ustanovitvi Karlove univerze v Pragi l. 1348 – iz tega časa imamo številne prevode v češčino, izvirne drame, kronike, poezijo, literaturo različnih zvrsti, ki je postala temelj humanistične in baročne češke književnosti. Pri Češki književnosti 19. in 20. stoletja predstavimo npr. ustvarjalnost romantičnega pesnika K. H. Máche, prijatelja F. Prešerna, živahne povezave med češkimi (J. K. Tyl, F. L. Čelakovský) in slovenskimi (M. Čop) književniki prve polovice 19. stoletja, pomembne avtorje, povezane s slovenskim prostorom, npr. J. Nerudo (prijatelj F. Gerbiča) ali J. Vrchlickega, ki je prijateljeval z A. Aškercem. Odkrivamo ozadje nastanka Haškovega romana Švejk in proučujemo naprednost češke medvojne avantgarde. Izvemo, za katero dramo je K. Čapek izumil besedo »robot«, kako nenavadno se je razvijala češka drama v 60. letih 20. stoletja, kaj je bil češki samizdat in kaj underground ter veliko drugega.

Lektorske vaje iz češkega jezika 1/1 do 3/2

Za skupnim imenom sklopa predmetov se skriva praktično učenje češkega jezika, ki se začne od začetka – predznanje jezika torej ni potrebno. Del vaj, namenjen predvsem češki slovnici, poteka pri domači lektorici, veliko pozornosti je pri tem namenjene razlikam med slovenščino in češčino na slovnični in na besedni ravni (zakaj v češčini rečemo duše in ne duša kot v slovenščini; zakaj se Čehi čudijo, ko vidijo napis Otrok v avtu /češ. otrok = sl. suženj/ ali ko jih na slavnostnem dogodku pozdravi župan mesta /češ. župan = sl. jutranja halja/). Drugi del ur pa je posvečen konverzaciji, ki jo vodi tuja lektorica, rojena govorka češčine. Tu obravnavamo najrazličnejše teme, od vsakodnevnih komunikacijskih situacij (nakupi, v restavraciji, orientacija v mestu) do spoznavanja življenja na Češkem v vsej njegovi raznolikosti (kaj Čehi najraje jedo, kam gredo na dopust, katere so najpomembnejše družbene in kulturne institucije ...). Že v drugem letniku začnemo iz češčine v slovenščino prevajati preprosta besedila, prevajanju pa je posvečena kar polovica ur v tretjem letniku, tako da so diplomanti in diplomantke prve stopnje zmožni iz češčine v slovenščino prevesti najrazličnejše zvrsti besedil.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje programa Češki jezik in književnost mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 90 KT. Ker pa je program dvopredmeten, se študij zaključi šele, ko študent oz. študentka na obeh izbranih programih opravi vse obveznosti, v skupnem obsegu 180 KT. Na študijskem programu Češki jezik in književnost je v predmetnik 3. letnika vključeno krajše Diplomsko delo, ki ga je treba oddati v pisni obliki in ustno zagovarjati.

Strokovni profil in veščine

S prvostopenjskim programom Češki jezik in književnost diplomant oz. diplomantka pridobi funkcionalen in širok nabor znanja ter kompetenc s področja češkega jezika, književnosti, kulture in zgodovine s poudarkom na njihovi vlogi v širšem srednjeevropskem prostoru. Poleg praktičnega obvladovanja češkega jezika program zagotavlja teoretične osnove za učinkovito in sistematično reševanje konkretnih strokovnih problemov, študentom in študentkam pa predstavi tudi temelje raziskovalnega dela, nujne za nadaljevanje študija na drugi stopnji.

Zaradi dvopredmetnosti prvostopenjskih univerzitetnih programov, s katerimi diplomanti in diplomantke dosežejo znanje in usposobljenost iz dveh disciplin, so sposobni še boljšega prenosa veščin z enega področja na drugo ter fleksibilne uporabe pridobljenih znanj v različnih situacijah – imajo torej širši nabor kompetenc za trg dela.

V okviru študija diplomanti in diplomantke med drugim pridobijo sposobnost tekočega govorjenja, branja, razumevanja in tvorjenja besedil v češčini, odlično poznavanje jezikovnih slovničnih pravil, poznavanje literarnozgodovinskih obdobj, temeljnih avtorjev in del literarnega kanona, specifik kulture ter poglobljeno orientacijo v zahodnoslovanškem in srednjeevropskem prostoru.

Zaposlitvene možnosti

Diplomirani strokovnjaki za češki jezik in književnost lahko delujejo na različnih področjih tako v javnih in državnih službah ter kulturnih ustanovah kot v gospodarstvu in zasebnih podjetjih (Češka se uvršča med pomembnejše zunanjetrgovinske partnerice Slovenije), ki imajo veliko stikov s tujino in mednarodni krog strank. Izkušnje naših diplomantov in diplomantk potrjujejo, da študij Češkega jezika in književnosti ponuja izredno širok nabor zaposlitvenih možnosti v različnih panogah na trgu dela, kjer se uveljavljajo kot prevajalci, tolmači, lektorji, učitelji, kulturni posredniki, uredniki, svetovalci, novinarji itn.

Ker je program dvopredmeten, študij češčine v kombinaciji z drugimi jezikoslovnimi ali humanističnimi programi poveča zaposljivost diplomantov, saj obvladujejo dve strokovni področji. Obenem pa usmerjenost v interdisciplinarno reševanje problemov zvišuje njihovo fleksibilnost in zaposlitvene možnosti na trgu dela.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Anežka Kočalkova
anezka.kocalkova@ff.uni-lj.si
Soba 5/2/4 (Tobačna 5)

Telefon:

+386 1 244 20 50

Uradne ure:

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnik študijskega programa

Bojana Maltarić
bojana.maltaric@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka:

<https://slavistika.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

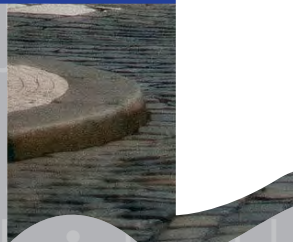
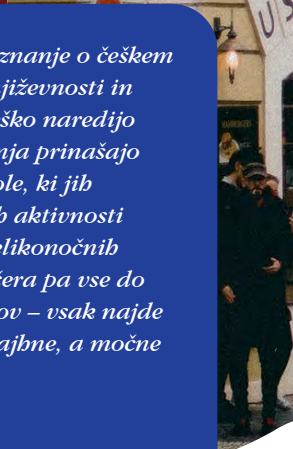
Zakaj študirati češki jezik in književnost

»Študij češčine močno presega zgolj učenje jezika. Prva stopnja študentom omogoča poglobljeno pridobivanje znanja na področju literature, zgodovine in Češke na splošno, dotakne pa se tudi bistva same slavistike. Po končanem študiju se poleg dobrega znanja češkega jezika mimogrede pridružita tudi kar solidno razumevanje slovaščine in vsaj nekolikšno razumevanje poljščine. Ker prostori zabodne slavistike niso v glavni stavbi Filozofske fakultete, pač pa na Tobačni, je vzdušje prijetno, luštkano, majčkeno in fajn. Tudi profesorji so super. Skratka, študij češčine se je izkazal za zelo prijetno akademsko izkušnjo.«

– Lana Zorko, absolventka 2. stopnje

»Študenti češčine pridobijo izkušnje in znanje o češkem jeziku, kulturi, zgodovini, navadah, književnosti in različnih dogodkih in osebnostih, ki Češko naredijo Češko. Nove izkušnje in poglobitev znanja prinašajo pestre oddelčne ekskurzije in poletne šole, ki jih toplo priporočam. Zabavnih in poučnih aktivnosti na oddelku ne manjka, od zabavnih velikonočnih delavnic, Slovanskega in Božičnega večera pa vse do prevajalskih delavnic in filmskih večerov – vsak najde kaj zase, obenem pa si soustvarjalec majhne, a močne akademske družine.«

– Tena Šokman, absolventka 2. stopnje

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

ETNOLOGIJA IN KULTURNA ANTROPOLOGIJA

Oddelek za
etnologijo
in kulturno
antropologijo

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski študijski program Etnologija in kulturna antropologija

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

študijski program ima naslednje smeri:

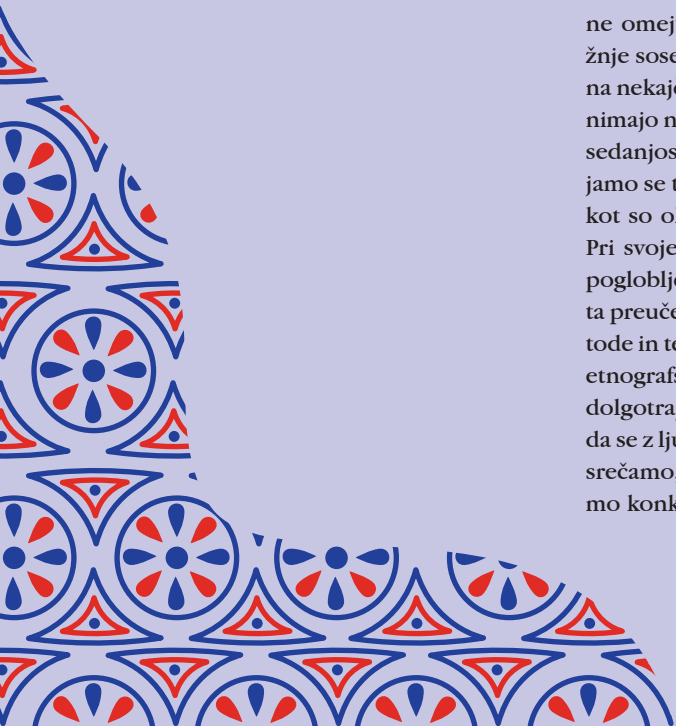
- **enopredmetna smer,**
- **dvopredmetna smer.**

Pri dvopredmetni smeri je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Opis programa

Etnologija in kulturna antropologija je veda, ki v središče postavlja človeka kot družbeno in kulturno bitje. Ukvarja se z vprašanji, kako se ljudje med seboj povezujemo, v kakšne odnose vstopamo, v kaj verjamemo, zakaj komuniciramo ter kako osmišljamo svoje življenje in svet, ki nas obdaja. Zanimajo jo vsakodnevne prakse in načini življenja, pri čemer se pogloblja tudi v na videz samoumevne ali mimo-bežne vidike delovanja. Preučuje tako materialne kot družbene in duhovne prvine kulture, pri čemer razume ljudi, okolje, predmete in ideje kot medsebojno prepletene, spremenljive in spreminjajoče.

Ameriški antropolog Clyde Kluckhohn je poudaril, da »antropologija človeku drži zrcalo in mu omogoča, da se uzre v svoji neskončni raznolikosti«. Kot poznavalci raznovrstnih kulturnih in družbenih kontekstov se etnologi in kulturni antropologi prostorsko in časovno ne omejujemo: osredinjamo se tako na bližnje sosede kot na oddaljene skupnosti, tako na nekajčlanske skupine kot na velemesta, zanimajo nas spomini na preteklost, delovanje v sedanjosti in zamišljanje prihodnosti. Ukvarjamo se tudi s perečimi vprašanji sodobnosti, kot so okoljske spremembe in digitalizacija. Pri svojem delu si prizadevamo za čim bolj poglobljeno in celovito razumevanje predmeta preučevanja, zato uporabljamo številne metode in tehnike, najpogosteje pa uporabljamo etnografske metode opazovanja z udeležbo in dolgotrajno terensko delo. Pri tem je ključno, da se z ljudmi, ki so vključeni v naše raziskave, srečamo, se z njimi pogovarjamo in opazujemo konkretna družbena dogajanja.

Program Etnologija in kulturna antropologija daje nujno potrebna znanja in veščine za preučevanje kulturne raznolikosti in načinov življenja. Študenti usvojijo bistvena teoretska, tematska in regionalna spoznanja vede, kar odslikava tudi predmetnik. Pomembna razsežnost študijskega programa so terenske ekskurzije, kjer se študenti in študentke v konkretnih okoljih urijo v metodah etnografskega terenskega dela, hkrati pa spoznavajo kulturno in družbeno raznolikost izbranih lokacij. Na delovnih praksah študenti in študentke že med študijem spoznajo specifične dela etnologov in kulturnih antropologov v različnih organizacijah. Zaradi narave vede na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo (OEiKA) spodbujamo študijske izmenjave in mednarodno sodelovanje. Študenti in študentke se lahko odločijo za izmenjave znotraj srednjeevropskega (CEEPUS) ali evropskega (Erasmus) prostora, pa tudi za izmenjave na posameznih neevropskih univerzah v okviru programa Erasmus in medfakultetnih sporazumov. Naš oddelek sodeluje z več kot 40 univerzami v Evropi. Veliko študentov in študentk pa v tujini opravlja tudi raziskovalno delo v okviru pisanja diplomske naloge.

OEiKA spodbuja in podpira številne študijske in obštudijske dejavnosti: študenti in študentke vsako jesen organizirajo kostonjev piknik in brucovanje, maja pa se družimo na dogodku Etno je fletno. Organiziramo Šmitkove večere, kjer se študenti in študentke preizkusijo v vlogi moderatorjev ter spoznajo zanimive etnologe in kulturne antropologe, ki raziskujejo v drugih institucijah. Vsako leto poteka tudi natečaj za najboljšo študentsko terensko fotografijo in najboljši etnografski film, zainteresirani študenti in študentke se lahko udeležijo Etnološkega tabora treh dolin ali pa se vključijo v KULAktiv, študentsko sekcijo antropološkega združenja KULA. V okviru tutorstva potekajo številna srečanja, čajanke in spletni pogovori. Študente in študentke spodbujamo k objavljanju strokovnih in znanstvenih prispevkov, med drugim tudi v novi oddelčni reviji Svetovi/Worlds.

Predmetnik – Enopredmetna smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Metodologija etnologije in kulturne antropologije E	45	60	15	120	7
2. Etnologija Evrope E	30	60		90	6
3. Etnologija Slovenije 1	30	30		60	4
4. Vizualna antropologija	30			30	3
5. Kultura stavbarstva in bivanja E	60			60	6
6. Socialni spomin in kulturna dediščina	60			60	6
7. Zgodovina etnologije in kulturne antropologije	30			30	3
8. Etnologija Slovenije 2	30	30		60	4
9. Antropološke teorije	60			60	5
10. Ekonomska antropologija	30			30	3
11. Etnologija Azije	60			60	5
12. Praksa 1					2
13. Izbirni predmet – Tuji jezik 1		120		120	6
2. letnik					
14. Folkloristika	60			60	5
15. Teorije kulture, načini življenja in identitete	30			30	3
16. Etnološka muzeologija	60			60	5
17. Etnološko konservatorstvo	50	10		60	5
18. Aplikativna antropologija in kulturni menedžment	30			30	3
19. Etnologija Slovenije 3	30	30		60	5
20. Etnologija Amerik	60			60	5
21. Praksa 2					2
22. Izbirni predmet – Tuji jezik 2		120		120	6
23. Izbirni predmet – Seminar			60	60	6
24. Strokovno-izbirni predmet 1	60			60	6
25. Strokovno-izbirni predmet 2	30	60		90	6
26. Strokovno-izbirni predmet 3		60		60	3
3. letnik					
27. Etnologija Afrike	60			60	5
28. Simbolna antropologija	30			30	3
29. Uvod v mitologijo	30			30	3
30. Ekološka antropologija	60			60	5
31. Etnologija Avstralije in Oceanije	60			60	5
32. Sorodstvo in socialna struktura	30			30	3

33. Urbana antropologija	30		30	3	
34. Praksa 3				2	
35. Zunanji izbirni predmet	90		90	9	
36. Strokovno-izbirni predmet 1	30		30	3	
37. Strokovno-izbirni predmet 2	30	60	90	6	
38. Strokovno-izbirni predmet 3		60	60	3	
39. Izbirni predmet – Preddiplomski seminar			60	60	5
40. Diplomsko delo E				5	

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

		predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1.	Izbirni predmet – Tuji jezik 1	Italijanski jezik 1		120	120	6
		Nemški jezik 1		120	120	6
2.	Izbirni predmet – Tuji jezik 2	Italijanski jezik 2		120	120	6
		Nemški jezik 2		120	120	6
3.	Izbirni predmet – Seminar	Seminar iz regionalne etnologije, antropologije in folkloristike		60	60	6
		Seminar iz sodobnih etnoloških in antropoloških tem		60	60	6
		Seminar iz splošne etnologije, urbanih, sodobnih in tradicionalnih načinov življenja		60	60	6
		Seminar iz kulturne dediščine, muzeologije in konservatorstva		60	60	6
		Seminar iz tradicionalnih in sodobnih religijskih praks in verovanj		60	60	6
4.	Strokovno-izbirni predmet 1	Antropologija medijev	30		30	3
		Antropologija spola in spolnosti	30		30	3
		Etničnost, nacionalizem, rasizem	30		30	3
		Etnologija evropskega čarovništva	30		30	3
		Etnološke raziskave Slovencev po svetu	30		30	3
		Geneza slovenske folkloristične teorije	30		30	3
		Kulture Latinske Amerike	30		30	3
		Pokolonialna antropologija	30		30	3
Slovensko ustno slovstvo	30		30	3		

5.	Strokovno-izbirni predmet 2	Antropologija migracij	30	60	90	6
		Antropologija sodobne Slovenije	30	60	90	6
		Antropologija turizma	30	60	90	6
		Družbena razmerja v Sloveniji	30	60	90	6
		Etnografsko raziskovanje	30	60	90	6
		Etnološka didaktika	30	60	90	6
		Kultura oglaševanja	30	60	90	6
		Kultura podjetništva in mednarodnih stikov	30	60	90	6
		Razvoj podeželja	30	60	90	6
		Regionalne raziskave in razvoj	30	60	90	6
6.	Strokovno-izbirni predmet 3	Aplikativna antropologija in kulturni menedžment – vaje		60	60	3
		Etnološka muzeologija – vaje		60	60	3
		Etnološko konservatorstvo – vaje		60	60	3
		Folkloristika – vaje		60	60	3
		Urbana antropologija – vaje		60	60	3
		Vizualna antropologija – vaje		60	60	3
7.	Izbirni predmet – Preddiplomski seminar	Preddiplomski seminar iz regionalne etnologije, antropologije in folkloristike		60	60	5
		Preddiplomski seminar iz sodobnih etnoloških in antropoloških tem		60	60	5
		Preddiplomski seminar iz splošne etnologije, urbanih, sodobnih in tradicionalnih načinov življenja		60	60	5
		Preddiplomski seminar iz kulturne dediščine, muzeologije in konservatorstva		60	60	5
		Preddiplomski seminar iz tradicionalnih in sodobnih religijskih praks in verovanj		60	60	5

Predmetnik – Dvopredmetna smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Metodologija etnologije in kulturne antropologije D	45	60	15	120	8
2. Etnologija Slovenije 1	30	30		60	4
3. Socialni spomin in kulturna dediščina	60			60	6
4. Zgodovina etnologije in kulturne antropologije	30			30	3
5. Etnologija Slovenije 2	30	30		60	4
6. Antropološke teorije	60			60	5
2. letnik					
7. Folkloristika	60			60	5
8. Teorije kulture, načini življenja in identitete	30			30	3
9. Etnologija Slovenije 3	30	30		60	5
10. Praksa 1					2
11. Izbirni predmet – Seminar			60	60	6
12. Strokovno-izbirni predmet 1	30			30	3
13. Strokovno-izbirni predmet 2	30	60		90	6
3. letnik					
14. Simbolna antropologija	30			30	3
15. Ekološka antropologija	60			60	5
16. Kultura stavbarstva in bivanja D	30			30	3
17. Urbana antropologija	30			30	3
18. Praksa 2					2
19. Strokovno-izbirni predmet 3	60			60	5
20. Izbirni predmet – Preddiplomski seminar			60	60	5
21. Diplomsko delo D					4

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

		predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1.	Izbirni predmet – Seminar	Seminar iz regionalne etnologije, antropologije in folkloristike		60	60	6
		Seminar iz sodobnih etnoloških in antropoloških tem		60	60	6
		Seminar iz splošne etnologije, urbanih, sodobnih in tradicionalnih načinov življenja		60	60	6
		Seminar iz kulturne dediščine, muzeologije in konservatorstva		60	60	6
		Seminar iz tradicionalnih in sodobnih religijskih praks in verovanj		60	60	6
2.	Strokovno-izbirni predmet 1	Antropologija medijev	30		30	3
		Antropologija spola in spolnosti	30		30	3
		Aplikativna antropologija in kulturni menedžment	30		30	3
		Etničnost, nacionalizem, rasizem	30		30	3
		Ekonomska antropologija	30		30	3
		Etnologija Evrope D	30		30	3
		Etnologija evropskega čarovništva	30		30	3
		Etnološke raziskave Slovencev po svetu	30		30	3
		Geneza slovenske folkloristične teorije	30		30	3
		Kulture Latinske Amerike	30		30	3
		Pokolonialna antropologija	30		30	3
		Slovensko ustno slovstvo	30		30	3
		Sorodstvo in socialna struktura	30		30	3
		Uvod v mitologijo	30		30	3
		Vizualna antropologija	30		30	3

3.	Strokovno-izbirni predmet 2	Antropologija migracij	30	60	90	6
		Antropologija sodobne Slovenije	30	60	90	6
		Antropologija turizma	30	60	90	6
		Družbena razmerja v Sloveniji	30	60	90	6
		Etnografsko raziskovanje	30	60	90	6
		Etnološka didaktika	30	60	90	6
		Kultura oglaševanja	30	60	90	6
		Kultura podjetništva in mednarodnih stikov	30	60	90	6
		Razvoj podeželja	30	60	90	6
		Regionalne raziskave in razvoj	30	60	90	6
4.	Strokovno-izbirni predmet 3	Etnološko konservatorstvo	50	10	60	5
		Etnološka muzeologija	60		60	5
		Etnologija Afrike	60		60	5
		Etnologija Amerik	60		60	5
		Etnologija Avstralije in Oceanije	60		60	5
		Etnologija Azije	60		60	5
5.	Izbirni predmet – Preddiplomski seminar	Preddiplomski seminar iz regionalne etnologije, antropologije in folkloristike		60	60	5
		Preddiplomski seminar iz sodobnih etnoloških in antropoloških tem		60	60	5
		Preddiplomski seminar iz splošne etnologije, urbanih, sodobnih in tradicionalnih načinov življenja		60	60	5
		Preddiplomski seminar iz kulturne dediščine, muzeologije in konservatorstva		60	60	5
		Preddiplomski seminar iz tradicionalnih in sodobnih religijskih praks in verovanj		60	60	5

Spletna različica

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Socialni spomin in kulturna dediščina

Predmet obravnava odnos do spomina v različnih kulturnih in socialnih okoljih. Predstavlja temeljne koncepte, zgodovinski pregled ohranjanja in prezentiranja zgodovine in kulturne dediščine.

Sorodstvo in socialna struktura

Predmet opredeljuje socialne strukture in ureditve družb, ki temeljijo na sorodstvenih vezeh, seznanja s tipi poimenovanja sorodnikov, sklepanja poročnih vezi, družino in njenimi različnimi opredelitvami, sistematično gospodinjstev, demografskimi raziskavami ter pomenom sorodstvenih struktur in razmerij.

Folkloristika

Predmet med drugim obravnava temeljne značilnosti folklorne, zgodovinski razvoj folkloristike, temeljne raziskovalne metode, značilnosti, funkcije, strukturo in slog pripovednih žanrov folklorne (povedke, pravljice), hipoteze o izvorih in načinih njenega širjenja.

Uvod v mitologijo

Spoznavanje temeljne terminologije v mitologiji, odnosa med mitom in ritualom, mitom in religijo, mitom in literaturo, glavnih značilnosti in tipov mitov, različnih metod preučevanja mitov ter najnovejših raziskav na področju slovanske mitologije.

Simbolna antropologija

Predmet opredeli temeljne pojme (signal, znak, simbol) in prikaže njihovo družbenost ter materialnost, prikaže funkcioniranje in situacijskost rabe simbolov ter posameznika v simbolnih mrežah. Posebno pozornost namenja antropologiji umetnosti in performativnih dejavnosti pa tudi problematiki telesa in telesnosti.

Ekološka antropologija

Predmet obravnava odnos ljudi do njihovega bio-fizičnega okolja, njegove rabe in interpretacije. Obravnava procese, s katerimi skupnosti pretvarjajo okolje v naravno in kulturno dediščino (identitete), kot tudi vzajemnosti med antropocentrično naravo in kulturo.

Ekonomska antropologija

Obravnavani so različni načini ekonomskega mišljenja in organizacije, preživljanja, menjava, distribucije in potrošnje; predmet seznanja s pestrostjo politično-ekonomskih strategij, družbenih organizacij in ideologij.

Urbana antropologija

Predmet predstavlja uvod v urbano antropologijo, njen razvoj, specifične in položaj v disciplini. Predstavi nastanek in razvoj mest v človeški zgodovini, razvoj urbanih raziskav v antropologiji, teoretskih usmeritev ter nekatera pomembnejša vprašanja in pristope v urbani antropologiji.

Razvoj podeželja

Predmet seznanja študente s sodobnimi antropološkimi/etnološkimi raziskavami podeželja, ki obravnavajo transformacije podeželja v luči političnih in ekonomskih sprememb. Posebna pozornost je namenjena vprašanju družbeno-kulturne dinamike v ruralnih skupnostih, percepciji podeželja in razumevanju odnosov moči med podeželjem in mestom.

Aplikativna antropologija in kulturni menedžment

Predmet omogoča študentom analiziranje, oblikovanje in organiziranje kulturnih in znanstvenih projektov in programov, preučuje razmerja med infrastrukturo in programom, med planiranjem, izvedbo in trženjem.

Vizualna antropologija

Obravnavani so raba filma, videa in fotografije v antropološkem raziskovanju in reprezentaciji, predstavljeni so zgodovina pristopov v etnografskem filmu, njihovi konteksti in pomen za antropologijo.

Etnološka muzeologija

Predmet študente seznanja s temeljnimi področji muzeološkega znanja, vedenja, veščin. Obravnava tudi zgodovino muzeologije ter vlogo etnologije in kulturne antropologije, muzejske predmete in muzejske zbirke, znanstveno dejavnost v muzejih, kulturne in izobraževalne dejavnosti muzejev ter organiziranost in delovanje muzejev.

Teorije kulture, načini življenja in identitete

Seznanitev z nekaterimi temeljnimi koncepti pojmovanja kulture ter večpomenskostjo njene pomena; kritika koncepta kulture, kultura kot način življenja, ljudska oz. tradicionalna kultura, narava in kultura, konstrukcija nacionalnih in etničnih identitet, šovinizem, ksenofobija in rasizem.

Etnološko konservatorstvo

Vsebinsko predmeta začitujejo štirje temeljni tematski sklopi: zgodovina razvoja varstvenih prizadevanj in konservatorstva doma in po svetu; metode, tehnike in metodologija etnološkega konservatorstva; modeli varstva ter oblike standardov dela in normativnega ter obligatornega varstva na lokalni, nacionalni in eksterioceptivni ravni.

Etnologija Avstralije in Oceanije

Predmet predstavlja temeljni etnološki in antropološki pregled Avstralije in Oceanije. Uvodni del obsega geografski pregled Avstralije in Oceanije ter zgodovino delitev regij Melanezije, Mikronezije in Polinezije. V nadaljevanju se posveča obravnavi klasičnih in pomembnejših sodobnih avtorjev, ki so raziskovali na tem območju, ter njihov vpliv na razvoj etnologije in socialne/kulturne antropologije. Nadalje predmet izpostavi nekatera aktualna vprašanja in problematike, na primer zahteve po zemlji ter politike avtohtonosti in multikulturalnosti.

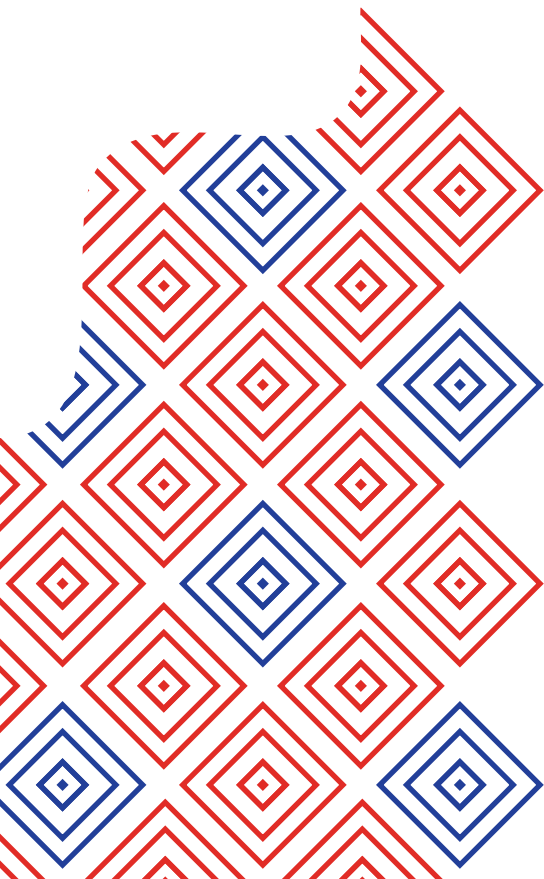
Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, kot jih določajo študijski program in učni načrti predmetov, v skupnem obsegu 180 kreditnih točk po ECTS (enopredmetna smer) oziroma 90 kreditnih točk po ECTS (dvopredmetna smer).

Študenti in študentke dvopredmetnih smeri morajo za dokončanje celotnega študija opraviti tudi vse obveznosti pri drugi disciplini v skupnem obsegu 90 KT, skupaj torej 180 KT.

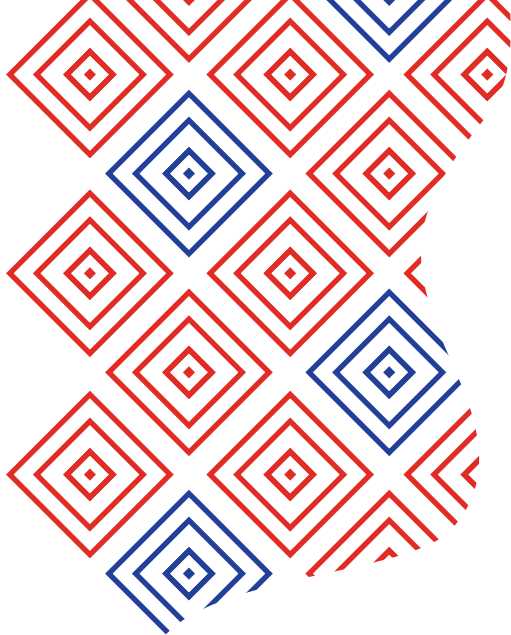
Strokovni profil in veščine

Diplomanti in diplomantke poleg splošnega humanističnega znanja pridobijo specifične kompetence, ki izhajajo iz poznavanja kulturne raznolikosti in družbene kompleksnosti. Posebna odlika študija je seznanitev z neposrednim soočanjem z ljudmi v njihovem vsakdanjem življenju v različnih kulturnih kontekstih in sposobnost opravljanja samostojnega (terenskega) raziskovalnega dela. Diplomanti in diplomantke so usposobljeni za kulturno posredništvo in izvajanje različnih nalog, povezanih z zbiranjem, evidentiranjem in dokumentiranjem podatkov, prenosom znanj ter njihovo uporabo v praksi. Med študijem študenti pridobijo številne druge kompetence, kot so razumevanje in interpretacija besedil, poznavanje in uporaba avdio-vizualnih dokumentacijskih sredstev, veščine javnega nastopanja, promocije dediščine, organizacije delavnic, povezanih z uporabo etnološkega in antropološkega znanja, sposobnost medkulturnega posredovanja. Na področju kulturne dediščine gre za poznavanje postopkov hranjenja in urejanja gradiv, muzejskega in konservatorskega dela, etičnih in zakonskih predpisov itd. Prav tako so diplomanti in diplomantke usposobljeni za iskanje kompromisov, saj so zaradi narave študija odprti za drugačne, alternativne poglede. Imajo tudi vse kompetence, potrebne za sodelovanje v domačih in mednarodnih raziskovalnih, aplikativnih in razvojnih projektih s področij dediščine, kulture, množičnih občil, oglaševanja, turizma, digitalizacije, ekologije, regionalnih razvojnih programov, migracij, zdravstva itd.

Zaposlitvene možnosti

Diplomant oziroma diplomantka se po zaključku študija lahko zaposli v različnih kulturnih ter družboslovnih in humanističnih institucijah. To so nacionalni, pokrajinski, lokalni in tematski muzeji ter muzejske zbirke, Zavod RS za varstvo kulturne dediščine, knjižnice, arhivi in ostale institucije za varovanje, promocijo in upravljanje s kulturno dediščino. Diplomant oziroma diplomantka se lahko zaposli tudi v vladnih in nevladnih organizacijah, predvsem pri delu na področjih človekovih pravic, migracij, manjšin, zdravstvene kulture, spolov in medkulturnega sodelovanja. Diplomant oziroma diplomantka lahko zaposlitev najde tudi v lokalnih organizacijah, regionalnih agencijah, krajinskih parkih, znanstveno-raziskovalnih institucijah ipd. Diplomanti in diplomantke prvostopenjskih študijskih programov etnologije in kulturne antropologije bodo lahko poiskali zaposlitev tudi v t. i. terciarnem sektorju, npr. na področjih stikov z javnostmi, oglaševanja, ljubiteljske kulture, na poslovnem in upravnem področju, v urbanizmu, založniški dejavnosti, v medijih, turizmu ter razvojnih projektih.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Mojca Bele
mojca.bele@ff.uni-lj.si
Soba 011, Zavetiška 5

Telefon:

+386 1 241 15 20

Uradne ure:

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

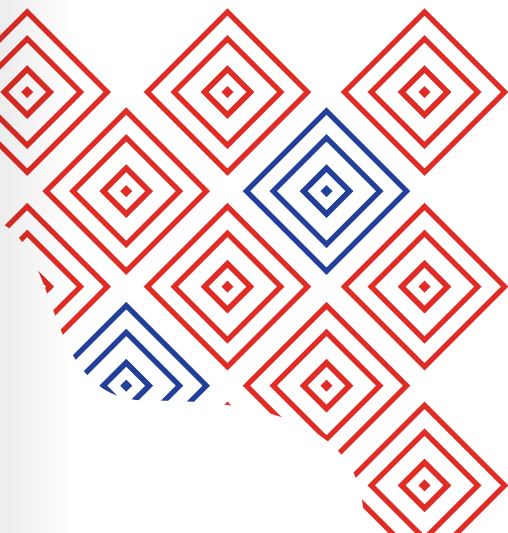
Skrbnica študijskega programa

Mateja Habinc
mateja.habinc@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka:

<https://etnologija.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Zakaj študirati etnologijo in kulturno antropologijo

»Ko sem se prvič seznanila z antropologijo, me je navdušila njena pozornost na raznolikost ljudi in načine življenja, seveda pa me je navdušilo tudi, da sem se labko sploh vpisala na ta študij. Pri samem študiju mi je najbolj všeč, da je precej terenskih vaj, kar omogoča spoznavanje raziskovalnih metod skozi delo in nabiranje izkušenj, cenim pa tudi možnost dvopredmetnega študija, saj ta omogoča spoznavanje in povezovanje različnih disciplin.«

– Pika Kristan, dodiplomska študentka dvopredmetnega programa Etnologija in kulturna antropologija ter Sociologija

»Zanimanje za raziskovanje načinov življenja ljudi nekoč, danes in v prihodnosti me je pripeljalo do odločitve za študij etnologije in kulturne antropologije. Raznourstne teme, s katerimi se srečujem na predavanjih in vajah, zanimivo terensko delo, ki je tudi dragocena priložnost poglobljeno spoznati najrazličnejše ljudi, s katerimi se sicer moje poti ne bi nikoli križale, nenebno nadgrajevanje uporabnih znanj o sebi in drugih, možnost za interdisciplinarno sodelovanje, so le nekateri od razlogov, zakaj mi za to odločitev ni žal. Študijski program, ki odpira pogled v kulturne raznolikosti na tem svetu, v vprašanja, kdo smo bili, kdo smo in kakšni bomo, mi predstavlja spodbudo in zagotovilo, da bom po končanem študiju s svojim raziskovalnim delom prispevala k boljšemu jutri.«

– Zala Prebil, alumna študijskega programa Etnologija in kulturna antropologija in študentka magistrskega programa Etnologija in kulturna antropologija

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

FILOZOFIJA

Oddelek za filozofijo

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski študijski
program Filozofija

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

študijski program ima naslednje smeri:

- **enopredmetna smer,**
- **dvopredmetna smer** z dvema moduloma
Filozofija splošno ter Kultura in etika
(modul se izbere ob vpisu v drugi letnik).

Pri dvopredmetni smeri je nujna povezava
z drugim dvopredmetnim študijskim
programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Opis programa

Študentke in študenti v okviru prvostopenjskega študijskega programa Filozofija usvojijo temeljno znanje o filozofskih vprašanih in problemih ter različnih teoretskih in metodoloških pristopih k njim. S podrobnim razčlenjevanjem izbranih filozofskih problemov in oblikovanjem njihovih rešitev, z branjem, analizo in interpretacijo izvirnih filozofskih besedil in skrbno presojo njihovih kompleksnih argumentov ter kritično uporabo strokovne literature razvijajo znanja, ki so potrebna za samostojno znanstveno in strokovno delo. Predmeti programa so na eni strani zgodovinsko povezani s tradicijo in poljem celotne humanistike, na drugi pa disciplinarno utemeljujejo področje filozofije, tako da študenti in študentke usvojijo znanje, ki je povezano s splošno teorijo in z razumevanjem, pri čemer študenti razvijajo pojmovni aparat ter tenkočutnost v razbiranju kulturnih in etičnih dilem in vprašanj na vseh ravneh družbenega življenja doma in po svetu z ozirom na področja delovanja, ustvarjanja, vrednotenja in spoznavanja ter odnose med jezikom in sporazumevanjem, kulturo in družbo, humanostjo in humanizmom, umetnostjo in tehnologijo.

Cilj študijskega programa je, da diplomante in diplomantke usposobi za strokovno delo na najraznovrstnejših raziskovalnih in izobraževalnih institucijah, za samostojno publicistično in prevajalsko delo na področju filozofije, humanistike in družboslovja ter za delo v knjižnicah (ne kot knjižničar), uredništvih založniških in medijskih hiš ter drugih raziskovalnih, razvojnih, kulturnih in civilnodružbenih ustanovah. Poleg filozofsko-kritične obravnave vprašanj humanosti, ki spodbuja uravnotežen, trajnostno naravnani razvoj Slovenije v perspektivi evropskega sobivanja s filozofijo kot skupnim jezikom, študenti okrepijo poznavanje etike, ki

na svoji teži in pomenu ne pridobiva le znotraj ožjih strokovnih krogov, temveč predvsem tudi na najširših globalno-družbenih ravneh. Na ta način se študij filozofije sproti odziva na močno povečan interes javnosti glede sodobnih moralno-etičnih dilem. Pomembno izpostavi tudi vidike idejne zgodovine, spoznavne teorije in teorije znanosti ter vprašanj, ki se nanašajo na človekovo zavest in družbeno življenje ter delovanje. Kot dvopredmetni program je študij filozofije posebej primeren pri poklicih, pri katerih je pomembna filozofska sporočilnost in jasnost argumentacije ter osredotočanja na bistvo problemov, mišljenja z raznolikih gledišč, ustvarjalnost ter kritičnost, hkrati pa tudi medkulturno sporazumevanje (prevajalci, sodelavci v tujih predstavništvih, v turizmu, kulturnem managementu, v mednarodnih organizacijah, političnih institucijah in komisijskih službah etičnega korektiva znanosti, religije, politike, medicine, kot svetovalci v izobraževanju).

Mednarodno je oddelek vpet v mreže mobilnosti, ki študente vpenjajo v bogato evropsko filozofsko tradicijo malone vseh starih evropskih univerzitetnih središč. Študijski program prve stopnje je dovolj bogat v raznolikosti filozofskih smeri, diskurzov in metod, da se lahko študenti, ki gredo na eno- ali dvosemestrsko izmenjavo Erasmus ali Ceepus, v teh univerzitetnih središčih počutijo povsem doma kot enakovredni člani evropskega akademskega izročila.

Predmetnik – ENOPREDMETNA SMER

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Uvod v filozofijo E	60			60	5
2. Antična filozofija 1	30		30	60	4
3. Logika in argumentacija	30		30	60	4
4. Novoveška filozofija 1	60			60	5
5. Politična filozofija	30		30	60	4
6. Strokovni izbirni predmet(i) 1	30		60	90	6
7. Simbolna logika	30		30	60	4
8. Antična filozofija 2	30		30	60	4
9. Spoznavna teorija	30			30	3
10. Estetika	60		30	90	6
11. Novoveška filozofija 2	30	30		60	5
12. Ontologija	60		30	90	6
13. Zunanji izbirni predmet	30		30	60	4
2. letnik					
14. Srednjeveška in renesančna filozofija 1	30		30	60	4
15. Filozofska antropologija	60		30	90	6
16. Etika	60		30	90	6
17. Azijske filozofije	60		30	90	6
18. Slovenska filozofija in filozofska terminologija	15		15	30	3
19. Marksizem in kritična teorija	30			30	3
20. Filozofija in zgodovina znanosti	30		30	60	4
21. Uvod v psihoanalizo	15	15		30	3
22. Osnove analitične filozofije	15	15		30	3
23. Filozofija duha	30	30		60	5
24. Srednjeveška in renesančna filozofija 2	30		30	60	4
25. Hermenevtika 1	30			30	3
26. Strokovni izbirni predmet 2	30	30		60	5
27. Zunanji izbirni predmet	30	30		60	5
3. letnik					
28. Fenomenologija 1	30	30		60	5
29. Nemška klasična filozofija E	60		30	90	6
30. Hermenevtika 2	30	30		60	5
31. Filozofija narave	30		30	60	4
32. Sodobna analitična filozofija	15	15		30	3
33. Praktična filozofija	30		30	60	4

34. Metafizika	60	30	90	6
35. Normativna etika in teorija delovanja	30		30	3
36. Fenomenologija 2	45	15	60	5
37. Filozofija jezika	30	30	60	5
38. Antropologija simbolnih form	30		30	3
39. Strokovni izbirni predmet 3	15	15	30	3
40. Zunanji izbirni predmet	15	15	30	3
41. Diplomsko delo E				5

Nabor strokovnih izbirnih predmetov (izbirni predmet 1)

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1. Strukturalizem, psihoanaliza, filozofija	60		30	90	6
2. Filozofija zavesti in življenja	30	30		60	5
3. Moralna filozofija	30	30		60	5
4. Filozofija in humanistika	15	15		30	3
5. Filozofija religije	30		30	60	4

Nabor strokovnih izbirnih predmetov (izbirni predmet 2 in 3)

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1. Semiotika	15	15		30	3
2. Azijske filozofije, religije in kulture	30	30		60	5
3. Socialna filozofija	15		30	45	3
4. Praktična filozofija med Kantom in Heglom	30		30	60	4
5. Človek in kozmos v renesansi	15	15		30	3
6. Filozofija zgodovine	15		30	45	3

Predmetnik – DVOPREDMETNA SMER

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Uvod v filozofijo D	30			30	3
2. Antična filozofija 1	30		30	60	4
3. Logika in argumentacija	30		30	60	4
4. Novoveška filozofija 1	60			60	5
5. Ontologija	60		30	90	6
6. Spoznavna teorija	30			30	3
7. Zunanji izbirni predmet	30	30		60	5

2. letnik: modul Filozofija splošno

8. Srednjeveška in renesančna filozofija 1	30		30	60	4
9. Filozofska antropologija	60		30	90	6
10. Strukturalizem, psihoanaliza, filozofija	60		30	90	6
11. Osnove analitične filozofije	15	15		30	3
12. Filozofija zgodovine	15		30	45	3
13. Hermenevtika 1	30			30	3
14. Strokovni izbirni predmet 1	30	30		60	5

3. letnik: modul Filozofija splošno

15. Nemška klasična filozofija D	60			60	5
16. Fenomenologija 1	30	30		60	5
17. Filozofija zavesti in življenja	30	30		60	5
18. Semiotika	15	15		30	3
19. Normativna etika in teorija delovanja	30			30	3
20. Strokovni izbirni predmet(i) 2	30	30		60	6
21. Diplomsko delo D					3

Nabor strokovnih izbirnih predmetov (izbirni predmet 1 in 2)

		predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1.	Simbolna logika	30		30	60	4
2.	Antična filozofija 2	30		30	60	4
3.	Estetika	60		30	60	6
4.	Novoveška filozofija 2	30	30		60	5
5.	Uvod v psihoanalizo	15	15		30	3
6.	Filozofija duha	30	30		60	5
7.	Srednjeveška in renesančna filozofija 2	30		30	60	4
8.	Fenomenologija 2	45		15	60	5
9.	Filozofija jezika	30	30		60	5
10.	Antropologija simbolnih form	30			30	3
11.	Azijske filozofije, religije in kulture	30	30		60	5
12.	Socialna filozofija	15		30	45	3
13.	Praktična filozofija med Kantom in Heglom	30		30	60	4
14.	Človek in kozmos v renesansi	15	15		30	3

2. letnik: modul Kultura in etika

8. Etika	60		30	90	6
9. Moralna filozofija	30	30		60	5
10. Strokovni izbirni predmet 1	30	30		60	5
11. Azijske filozofije, religije in kulture	30	30		60	5
12. Estetika	60		30	90	6
13. Socialna filozofija	15		30	45	3

3. letnik: modul Kultura in etika

14. Filozofija in humanistika	15	15		30	3
15. Filozofija religije	30		30	60	4
16. Praktična filozofija	30		30	60	4
17. Strokovni izbirni predmet 2	30		30	60	4
18. Praktična filozofija med Kantom in Heglom	30		30	60	4
19. Človek in kozmos v renesansi	15	15		30	3
20. Zunanji izbirni predmet	30	30		60	5
21. Diplomsko delo D					3

Nabor strokovnih izbirnih predmetov (izbirni predmet 1 in 2)

	predavanja	seminar	vaje	skupaj	kreditne točke
1. Politična filozofija	30		30	60	4
2. Srednjeveška in renesančna filozofija 1	30		30	60	4
3. Filozofska antropologija	60		30	90	6
4. Azijske filozofije	60		30	90	6
5. Slovenska filozofija in filozofska terminologija	15		15	30	3
6. Marksizem in kritična teorija	30			30	3
7. Filozofija in zgodovina znanosti	30		30	60	4
8. Hermenevtika 2	30	30		60	5
9. Filozofija narave	30		30	60	4
10. Sodobna analitična filozofija	15	15		30	3
11. Metafizika	60		30	90	6
12. Fenomenologija 1	30	30		60	5
13. Strukturalizem, psihoanaliza, filozofija	60		30	90	6
14. Filozofija zavesti in življenja	30	30		60	5
15. Nemška klasična filozofija D	60			60	5

Vsebine temeljnih predmetov

Antična filozofija 1

Predmet sistematično posreduje osnovni pregled filozofije v antiki, pri čemer izpostavlja avtorje in šole, ki so ključni tudi za nadaljnji razvoj filozofije. Študent pozna in je sposoben razumeti temeljne zgodovinske tokove antične filozofije ter mišljenje ključnih avtorjev tega obdobja, posebej pa začetke evropske filozofije.

Novoveška filozofija 1

Študentke in študenti se seznanijo z zgodovino filozofskih idej kontinentalnega racionalizma in britanskega empirizma v 17. in 18. stoletju. S študijem klasičnih novoveških filozofemov, ki so odločilno sooblikovali obzorje vse nadaljnje evropske filozofije in so ključnega pomena za razumevanje sodobne filozofske misli, imajo študentke in študenti sposobnost prepoznavanja, razumevanja in interpretacije pomembnih prvin novoveške filozofske dediščine v sodobni filozofski misli in zato lahko avtonomno vrednotijo posamezne filozofeme v zgodovini človeške misli.

Logika in argumentacija

Slušatelji se seznanijo s temelji neformalne in simbolne logike, še posebej s pojmi argumenta, gradnje dokaza, zmote, definicije, dedukcije, sintakse in semantike, indukcije, argumenta po analogiji ter z osnovnimi metodami dokazovanja s pomočjo simbolne logike, kot so resničnostne tabele, semantična drevesa in naravna dedukcija. Naučijo se prepoznati in analizirati argumente ter ocenjevati njihovo moč in ustreznost evidence in oblikovati lastne dobre argumente.

Ontologija

Ontologija kot najbolj temeljna in teoretična filozofska disciplina slušatelje seznanja s preučevanjem in analizo najsplošnejše strukture biti in bivajočega, z vsemi pripadajočimi kategorijami. Ontologija dojema stvarnost v njeni biti, obstoju oziroma kolikor je bivajoče in bivajoče obravnava kot bivajoče, tj. v celoti (holistično), v splošnem in občem vidiku. Kot prva teoretična filozofska disciplina, ki omogoča in utemeljuje vse druge, in kot kategorialno izrekanje bivajočega je ontologija mišljena kot najsplošnejša filozofska teorija o strukturah sveta, o najsplošnejših pojmi in kategorijah ter kot izhodišče za metodološka načela vseh znanosti.

Politična filozofija

Cilj predmeta je historična predstavitev politične filozofije od začetkov grške filozofije do moderne dobe. Predmet sledi razvoju političnih idej, pojmovnim prelomom v razumevanju političnega. Študenti so sposobni analizirati najvplivnejša besedila ključnih klasičnih avtorjev politične filozofije in jih zgodovinsko umestiti. Sposobni so uporabljati temeljne pojme politične filozofije in razmišljati o odnosu med političnimi teorijami in političnim delovanjem.

Spoznavna teorija

Cilji predmeta so poznavanje temeljnih spoznavnoteoretskih pojmov, pristopov in teorij; poznavanje zgodovinskega razvoja spoznavne teorije; poznavanje narave in omejitve klasične spoznavnoteoretske problematike. Predmet usposablja k razvoju naslednjih kompetenc: sposobnost razlikovanja med kritičnimi, skeptičnimi in dogmatičnimi stališči v teoriji spoznanja; sposobnost poglobljene in kritičnega ukvarjanja z obravnavanimi pristopi in idejami; sposobnost samostojnega razmišljanja o obravnavanih vprašanjih; sposobnost prenosa in uporabe obravnavanih vprašanj na drugih filozofskih in znanstvenih področjih.

Estetika

Spoznanje, da so pojmi, na katerih temelji estetika, po eni strani zgodovinsko pogojeni (od pojma lepega do pojma umetnosti), po drugi strani pa je filozofija že od antike dalje

iskala univerzalne lastnosti lepega (skozi pojme harmonije in simetrije, zlatega reza itd.). Študentke in študenti bodo seznanjeni tudi z modernimi in sodobnimi tokovi v estetiki, ki so zelo raznoliki.

Etika

Osnovni cilj predmeta je v razumevanju etike kot najbolj kontroverzne filozofske discipline v navezavi s kontroverznostjo človekove »narave«. Glavni poudarki so razumevanje nedoumljivosti človeka in njegove svobode kot izvora moralnih dejanj; poznavanje osnovnih etičnih problemov, principov, šol in metod; razumevanje pluralnosti vrednot in pomena ter možnosti etike v sodobni družbi; poznavanje klasikov zgodovine etične misli; razumevanje pomena avtonomne moralnosti in vloge kritičnega dialoga v družbi.

Slovenska filozofija in filozofska terminologija

Predmet sistematično uvaja v zgodovino filozofske misli na Slovenskem ter predstavi vlogo in pomen slovenske filozofije za slovensko zgodovino in kulturo in v mednarodnem kontekstu. Študentke in študenti spoznajo glavne predstavnike slovenske filozofije, pridobijo poglobljen vpogled v zgodovino slovenske misli, se seznanijo s posameznimi besedili, utrjujejo interpretativno veščino in hermenevtični pristop v zgodovini filozofije; se seznanijo s slovensko filozofsko terminologijo, razvijajo zavest o pomenu filozofskega izražanja v slovenskem jeziku.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, kot jih določajo študijski program in učni načrti predmetov, v skupnem obsegu 180 kreditnih točk po ECTS (enopredmetna smer) oziroma 90 kreditnih točk po ECTS (dvopredmetna smer).

Študenti in študentke dvopredmetnih smeri morajo za dokončanje celotnega študija opraviti tudi vse obveznosti pri drugi disciplini v skupnem obsegu 90 KT, skupaj torej 180 KT.

Strokovni profil in veščine

Diplomantke in diplomanti z dokončanjem študija pridobijo široko in poglobljeno znanje na vseh področjih filozofije z zgodovinsko in sodobno paleto najrazličnejših filozofskih pristopov: hermenevtičnega, fenomenološkega, strukturalističnega, analitičnega, kognitivnega in sistematskega. Razvijejo zmožnost kritičnega mišljenja, pojmovnega mišljenja in filozofskega uvida. Zaradi tega so zmožni presoje in odprtosti za drugačne poglede, stališča, z zmožnostjo uporabe interdisciplinarnega znanja pa izkazujejo obvladanje pojmovnega aparata različnih filozofskih pristopov in domen ter zmožnost primerjalne analize in kritičnega ovrednotenja. Po uspešnem zaključku študija so diplomanti in diplomantke usposobljeni za znanstveno in strokovno delo na raziskovalnih in izobraževalnih institucijah oziroma za samostojno publicistično in prevajalsko delo na področju filozofije, humanistike in družboslovja ter za delo v knjižnicah (ne kot knjižničarka ali knjižničar), uredniških založniških in medijskih hiš ter drugih ustanovah, ki se ukvarjajo s spremljanjem oz. raziskovanjem svetovne in domače filozofske in humanistične tradicije, hkrati pa tudi z razvojem in kritiko sodobne družbe ter sodobnega sveta.

Zaposlitvene možnosti

Na Oddelku za filozofijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani se je šolala večina diplomiranih filozofov, ki so se pozneje zaposlili na Oddelku za filozofijo na Filozofski fakulteti v Ljubljani, Filozofski fakulteti v Mariboru, na Filozofskem inštitutu ZRC SAZU ter na drugih domačih in tujih visokošolskih in raziskovalnih institucijah. Med ostalimi področji, kjer se zaposlujejo diplomirani filozofi/filozofinje, sta opazni predvsem novinarstvo in publicistika. Pridobljena izobrazba omogoča tudi uspešno delo v založništvu, v knjižnicah, kulturnih ustanovah in zavodih. Izpostaviti velja tudi zaposlovanje v državnih organih, zlasti na Ministrstvu za kulturo ter na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport – tam, kjer se povprašuje po široki duhovni izobrazbi, sposobnosti kakovostnega argumentiranja ter pojmovnega uvida.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Renata Kališek
renata.kalisek@ff.uni-lj.si
Soba 429

Telefon:

+386 1 241 14 94

Uradne ure:

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnik študijskega programa

Maja Malec
maja.malec@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://filo.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Zakaj študirati filozofijo

»Študij filozofije je *»high risk-high reward«* zadeva. Izkušati svobodo duba in se v tej svobodi izšolati – neprecenljiva radost. Celovita razgradnja sebe in sveta – neprimerljiva groza. Mogoče vam postanejo videz, ozadje in pogoji možnosti stvari, ljudi, dogodkov, idej in procesov tako všeč, da ostanete in temu posvetite svoje življenje. »Once you attack, there is no going back.« Če se povežete v skupino podobno (ne enako) mislečih ljudi, si lahko študijsko izkušnjo naredite prijetno in zabavno. Če ste zainteresirani za poglobljanje mišljenja in če pristopite k stvari s ščepcem soli in ščepcem humorja, bi morali biti ok.«

– Miba Robnik Kračun, enopredmetni študijski program Filozofija

»Pri študiju raziskujemo ključna filozofska dela in številne filozofske smeri, kar nam omogoča, da pridobimo širino, obsežen nabor znanja in zmožnost kritičnega mišljenja. Pri vstopu v filozofijo nam pomagajo številne usposobljene profesorice in profesorji. Glede zaposlitve pa – za prizadevne študentke in študente se vedno kaj najde.«

– Tinkara Tibelj, 1. in 2. bolonjska stopnja, enopredmetni študijski program Filozofija

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

FRANCISTIKA

Oddelek za
romanske jezike
in književnosti

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski dvopredmetni študijski program Francistika

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

Pri dvopredmetnem študijskem programu je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Opis programa

Francistika se ukvarja z raziskovanjem francoskega jezika in književnosti ter proučevanjem frankofonske kulture. Francoščina je po številu govorcev peti največji jezik na svetu, ki ga govori več kot 300 milijonov govorcev. Ima pomembno vlogo na področjih diplomacije in gospodarstva, saj je delovni jezik v Evropski uniji in številnih mednarodnih organizacijah (Organizacija združenih narodov, UNESCO ipd.). Obenem ima francoščina bogato zgodovino in kulturo, ki sta pomembno sooblikovali podobo današnjega sveta in iz katerih izhajajo izjemna dela in osebnosti na področjih literature, likovnih umetnosti in glasbe.

Temeljni cilj študija francistike je pridobivanje strokovnega in praktičnega znanja iz francoskega jezika in književnosti ter frankofonske kulture. Ker je študij tujega jezika kompleksen proces, poseben poudarek namenjamo spoznavanju francoščine v rabi in obvladovanju francoske slovnice. S tem poskrbimo, da imajo študenti in študentke z različnimi stopnjami predznanja med prvostopenjskim študijem možnost doseči visoko stopnjo jezikovne kompetence. Jezikovno znanje dopolnjujemo in osmišljamo z branjem in analizo francoske književnosti, študijem francoske zgodovine in odkrivanjem frankofonske kulture. Vsa ta znanja so pomembna na poznejši karierni poti v okviru poučevanja, prevajanja, udejstvovanja v mednarodnih odnosih ali delovanja v gospodarstvu.

Pri slovnčnih predmetih podrobno spoznamo specifikke francoskega oblikoslovja in skladnje, zaradi posebnosti francoske izgovorjave pa je poseben poudarek namenjen francoski fonetiki. Pri predmetih, ki se povezujejo s francoščino v rabi, se spoznamo s francoščino v formalnih in neformalnih položajih, pa tudi s francoščino kot strokovnim jezikom v poslovnih in administrativnih rabi. Ves čas sodelujemo z maternimi govorci francoščine. Pri predmetih s področja francoske literature proučujemo zgodovinski potek in temeljna literarna dela francoske in frankofonskih književnosti. Spoznamo zgodovino in geografijo Francije ter se poučimo o zgodovinskih, geografskih in kulturnih razsežnostih frankofonskega sveta. Vsa temeljna jezikovna, jezikoslovna, literarnoteoretska in literarnozgodovinska znanja lahko študenti in študentke nadgradijo v okviru magistrskega študija Francistične študije. Študij francistike poteka v manjših skupinah, kar omogoča individualni pristop do študentov in študentk.

Študenti in študentke se lahko udeležijo izmenjave Erasmus, saj imamo sklenjene dogovore s številnimi evropskimi univerzami. Ves čas aktivno sodelujemo s francoskim Inštitutom Charles Nodier, ki ponuja dostop do mediateke in najrazličnejša izobraževanja v Franciji. Na Oddelku za romanske jezike poteka živahna obštudijska dejavnost. V okviru študija francistike deluje študentska gledališka skupina Les Théâtres, ki vsako leto pripravi predstavo v francoščini in se uspešno udeležuje mednarodnih festivalov. Oddelek tudi redno organizira strokovne ekskurzije po Sloveniji in tujini ter vsakoletni bralni maraton v romanskih jezikih. Za neformalno komunikacijo študente in študentke povezuje skupina Francistika in Sophie. Na oddelku delujejo tudi tutorji – študenti višjih letnikov, ki ponujajo pomoč pri prehodu iz srednješolskega na fakultetno izobraževanje, krepijo neposredne stike med študenti in študentkami ter profesorji in profesoricami ter FF kot celote, rešujejo splošne in specifične probleme študentov in študentk, izboljšujejo študijski uspeh, prehodnost med letniki ter kakovost študija.

Predmetnik

predavanja   vaje   seminar   skupaj   kreditne točke

1. letnik

1. semester

1. Francoščina v rabi 1		150	150	9
2. Pravopis in pravorečje	30	30	60	5
3. Uvod v slovnico francoskega jezika	15	15	30	3
4. Splošni izbirni predmet 1			90	3

2. semester

5. Francoščina v rabi 1				
6. Uvod v študij francoske in frankofonskih književnosti		60	60	4
7. Glagolska morfosintaksa	15	30	45	3
8. Splošni izbirni predmet 2			90	3

2. letnik

3. semester

9. Francoščina v rabi 2		120	120	7
10. Imenska morfosintaksa	15	30	45	3
11. Francoska književnost 19. stoletja	60		60	5
12. Strokovni izbirni predmet			90	3

4. semester

13. Francoščina v rabi 2				
14. Uvod v sintakso	15	15	30	3
15. Francoski govor	30	30	60	5
16. Zgodovina in geografija Francije		60	60	4

3. letnik

5. semester

17. Francoščina v rabi 3		135	135	8
18. Sintaksa in besedilo	15	30	45	3
19. Francoski klasicizem	60		60	5
20. Osnove prevajanja v slovenščino	15	15	30	3

6. semester

21. Osnove prevajanja v francoščino		30	30	3
22. Starejša francoska književnost	60		60	5
23. Strokovni izbirni predmet			90	3

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

		predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1.	Administrativno-poslovna francoščina		30		30	3
2.	Frankofonija v mednarodnem okviru	15	15		30	3
3.	Uvod v jezikovno komunikacijo	30			30	3
4.	Leksikologija s frazeologijo	15	15		30	3
5.	Pregled francoske poezije in proze v 20. stoletju	30			30	3
6.	Pregled francoske dramatike v 20. stoletju	30			30	3
7.	Francoski gledališki govor		30		30	3

Spletna različica

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Francoščina v rabi 1

Osnove besedilne tipologije. Študenti in študentke se seznanijo z dvema tipoma besedila: pripovedjo in opisom, spoznajo besedišče, potrebno za tvorjenje pripovedi in opisa, se naučijo uporabljati slovnične strukture, potrebne za tvorjenje teh dveh vrst besedila opisa, se seznanjajo z aktualnimi dogodki v Franciji in frankofonskih deželah ter po svetu in se seznanjajo s sodobnimi književnimi deli.

Pravopis in pravorečje

Razmerje med razvojem jezikovnega sistema na fonemski in grafemski ravni. Temeljne posebnosti zapisovanja francoskega jezika. Na predavanjih in vodenih vajah se študenti in študentke spoznajo s temeljnimi posebnostmi zapisovanja francoskega jezika ter se usposobijo za samostojno pisanje in branje francoskih besedil po pravopisnih in pravorečnih načelih.

Uvod v slovnico francoskega jezika

Osnovni jezikovni priročniki in orodja, osnovna terminologija in metodologija, slovnična (morfosintaktična) analiza različnih vrst jezikovnih enot. Osnovne morfološke, sintaktične, semantične in diskurzivne vrednosti posamezne jezikovne enote.

Uvod v študij francoske in frankofonskih književnosti

Razvoj francoske književnosti od njenih začetkov do sredine 20. stoletja. Razvoj frankofonske književnosti in posebnosti sodobne francoske književnosti. Glavni tokovi in avtorji v razvoju francoske književnosti.

Umestitev književnosti v kulturnozgodovinski kontekst, pa tudi v okvir sodobnega kulturnega dogajanja v Franciji in v drugih frankofonskih deželah.

Imenska morfosintaksa

Morfološke, sintaktične in semantične značilnosti imenske zveze in posebnosti njene besedilne rabe. Morfološke, sintaktične in semantične značilnosti sestavnih elementov in njihovega besedilnega oz. diskurzivnega delovanja. Morfološke, sintaktične, semantične, pragmatične in diskurzivne značilnosti zaimkov.

Francoska književnost 19. stoletja

Razvoj francoske književnosti v 19. stoletju, z močnim poudarkom na njeni vpetosti v kulturnozgodovinski in zgodovinski kontekst. Glavne smeri in najpomembnejši avtorji. Miselni tokovi, ki so oblikovali francosko književnost v navedenem obdobju. Prek interpretacije književnih del pridobi študent znanja s področja kulturne zgodovine in zgodovine.

Uvod v sintakso

Različni tipi in vrste enostavnih povedi ter različni načini tvorjenja in besedilnega delovanja le-teh. Poglabitev znanj in vedenj o rabi glagolskih časov in naklonov.

Zgodovina in geografija Francije

Študenti in študentke se na podlagi različnih virov seznanjajo s političnim, gospodarskim, družbenim in kulturnim življenjem Francije v preteklosti in sedanosti.

Poseben poudarek je na ključnih trenutkih, dogodkih in osebnostih, ki so zaznamovali francosko zgodovino. Seznanijo se s posameznimi regijami in geografsko delitvijo Francije ter specifično vlogo Pariza.

Sintaksa in besedilo

Poglobitev vedenj o enostavnih povedih, o skladenjski terminologiji in formalni analizi zložene povedi. Različni tipi skladenjskih formulacij v povezavi z njihovo semantično vrednostjo. Tvorjenje in besedilno delovanje zloženih povedi, glagolskih časov, naklonov in predložnih zvez. Soodvisnosti delovanja skladenjske in besedilne strukture.

Osnove prevajanja v slovenščino

Osnovne prvine pisnega prevajanja iz francoskega jezika v materinščino. Značilne napake in težave na pomenoslovni in skladenjski ravni, ohranjanje pristne podobe materinščine, poglobljanje pravil slovenskega pravopisa. Kritičen odnos do različnih prevodnih rešitev. Teoretični vidiki prevajanja in osnovna terminologija s področja prevajalskih študij.

Osnove prevajanja v francoščino

Osnovni prijemi pisnega prevajanja iz materinščine v francoščino. Praktični vidiki tovrstnega prevajanja. Francoska terminologija s področja prevodoslovja. Glavne razlike med obema jezikoma in kulturama. Osnove reformulacije. Vrednotenje različnih prevodnih rešitev glede jezikovne in funkcijske ustreznosti. Prevajalski pripomočki in viri.

Starejša francoska književnost

Pregled francoske književnosti od njenih začetkov, tj. konca 11. in začetka 12. stoletja, do konca renesančnega obdobja, tj. do konca 16. stoletja. Pojmi, motivika in slogovne oblike starejše francoske književnosti. Sodobne metode branja in razumevanja starejše francoske književnosti. Vpliv starejše francoske književnosti na nadaljnji evropski literarni in kulturni razvoj.

Administrativno-poslovna francoščina

Prevajalske sposobnosti na področju administrativno-poslovne francoščine (pisma, ponudba, pogodba itd.). Besedilna analiza in posebnosti posameznih besedilnih vrst v obeh jezikih s tega področja. Kritično presojanje možnih prevodnih rešitev glede na funkcijo in namen prevedenega besedila.

Leksikologija s frazeologijo

Družbena in geografska razslojenost oz. strukturiranost francoskega besedišča. Različna paradigmatiska medbesedna razmerja. Razlikovanje različnih vrst stalnih besednih zvez, njihove značilnosti in oblike.

Francoski gledališki govor

Osnove praktičnih vidikov fonostilistične obdelave (interpretacije) francoskih umetnostnih besedil. Normativni izgovor glasov in variant, prozodična podoba francoščine (naglaševanje in različne oblike stavčne intonacije). Študenti in študentke se naučijo interpretirati besedilo v francoščini ter z drugimi študenti in študentkami sooblikovati gledališko predstavo.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje dvopredmetnega študija francistike mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 90 KT. Celotni študij pa se zaključi šele potem, ko je študent na obeh izbranih disciplinah opravil vse obveznosti, kot jih določajo študijska programa in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 180 KT.

Lik diplomanta in diplomantke

Diplomant oziroma diplomantka pri študiju francistike pridobi strokovna, teoretična in praktična znanja s področja francoskega jezika in književnosti ter frankofonske kulture nasploh, ob tem pa intelektualno raste ter pridobiva vedno večjo avtonomijo pri izobraževanju in odprtost za pridobivanje novih znanj. Diplomant oz. diplomantka pridobi temeljna jezikoslovna, literarnoteoretska in literarnozgodovinska znanja. Pridobljena znanja in veščine diplomantu omogočajo uspešno vključevanje tako v poklicno življenje kot napredovanje v programe drugostopenjskega študija.

Diplomanti in diplomantke prvostopenjskega dvopredmetnega študijskega programa Francistika se naučijo temeljnih analitičnih, deskriptivnih in metodoloških pojmov za opis francoskega jezika ter za opis francoske in frankofonske kulture. Sposobni so uporabljati osnovne jezikovne priročnike, prepoznati temeljne besedilne tipe in zvrsti v francoščini ter prepoznati najpogostejše tipe jezikovne komunikacije v francoščini. Sposobni so razumeti uradno in neuradno komunikacijo v francoščini, razumeti manj zahtevna umetniška besedila in medijske prispevke v francoščini ter razumeti manj zahtevna leposlovna besedila in periodiko v francoščini.

Sposobni so se sporazumevati v vsakodnevni in neuradni situacijah v francoščini ter v manj zahtevnih uradnih situacijah in različnih delovnih okoljih v francoščini. Sposobni so napisati in oblikovati manj zahtevna uradna besedila v francoščini in z različnimi tehnikami povzemati besedila v francoščini. Prav tako so sposobni prevajanja v neuradnem (vsakodnevem) okolju iz francoščine v slovenščino, prevajanja manj zahtevnih besedil iz francoščine v slovenščino in prevajanja nezahtevnih besedil iz slovenščine v francoščino.

Zaposlitvene možnosti

Po zaključku študija se naši diplomanti in diplomantke zaposlujejo v mednarodnih ustanovah, v založništvu in knjigotrštvu, v turizmu, v gospodarstvu, v javnih in kulturnih ustanovah, v oglaševalskih podjetjih ter v uredništvih tiskanih in elektronskih medijev.

Zakaj študirati francistiko

»Na FF UL me je pripeljala prav francoščina, ki sem jo vzljubil že v srednji šoli. Moja navdušenost je le rasla ob odprtih in razumevajočih profesorjih, kolegih, ki so delili mojo strast, in francoski gledališki skupini, ki je ponujala dobro družbo, drugačno in vznemirljivo interakcijo z jezikom in tudi kakšno pot v tujino. Celotna izkušnja s francistiko me je tako prepričala, da sem vzporedno vpisal še tretji jezik! Toplo priporočam!«

– Matevž Selan Čare, alumen programa Francoski jezik in književnost ter prevajalec v institucijah EU

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Manuela Volmajer

manuela.volmajer@ff.uni-lj.si

Soba 401

Telefon:

+386 1 241 13 90

Uradne ure:

od ponedeljka do petka

od 11.00 do 13.00

Skrbnica študijskega programa

Ana Zwitter Vitez

ana.zwiterrvitez@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://romanistika.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

GEOGRAFIJA

Oddelek za
geografijo

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski študijski program Geografija

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

študijski program ima naslednje smeri:

- **enopredmetna smer,**
- **dvopredmetna smer.**

Pri dvopredmetni smeri je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Opis programa

Geografija se ukvarja s prostorom v najširšem smislu in je zato izrazito prostorska veda. Njen glavni predmet preučevanja je pokrajina. Preučuje posamezne naravnogeografske in družbenogeografske sestavine Zemljinega površja ter razlaga naravne, družbene in prostorske učinke njihovega medsebojnega prepletanja ter součinkovanja. Ali povedano drugače – geografsko preučevanje medsebojno povezuje vse okoli nas, vključno z nami samimi. Zaradi tega je geografija izrazito aplikativna in uporabna veda. Preučuje namreč najrazličnejše procese, ki se v pokrajini odvijajo, so se odvijali ali se še bodo odvijali v prihodnje, ter z geografsko širino in njej lastnim interdisciplinarnim pristopom išče odgovore na številne izzive današnjega časa. Geografija ni ozko specializirana veda, temveč zasleduje širši pogled in celosten pristop k preučevanju geografskih problemov ter iskanju rešitev zanje. V času podnebnih sprememb in prilagajanja nanje, zelenega prehoda, digitalizacije, najrazličnejših družbenih konfliktov ipd. študij geografije ponuja ustrezno paleto prepotrebnih znanj in izkušenj za uspešno spopadanje s temi izzivi. V globalnem in povezanem svetu, nič manj pa tudi na lokalni ravni, družba geografe potrebuje bolj kot kadarkoli prej, a se tega morda še premalo zaveda.

Na študijskem programu Geografija ponujamo enopredmetno ali dvopredmetno smer. Enopredmetna smer je namenjena študentom in študentkam, ki želijo študirati zgolj geografijo, medtem ko študenti in študentke dvopredmetne smeri poleg geografije izberejo še eno smer na drugem študijskem programu, na primer zgodovino, sociologijo, jezike idr. Ker je geografija prostorska veda, je pri študiju poleg predavanj, vaj in seminarjev, ki potekajo v predavalnicah, velik poudarek tudi na terenskem delu. Pri večini predmetov se študenti in študentke udeležujejo terenskih vaj, kjer v praksi spoznavajo pokrajino in procese, ki se v njej odvijajo, obiskujejo različne ustanove s pristojnostmi na posameznih področjih ter se urijo v metodah geografskega preučevanja – tako v Sloveniji kot tudi zunaj njenih meja. Na oddelku razpolagamo s sodobno in moderno opremljeno knjižnico s čitalnico, bogato kartografsko zbirko, geografskim informacijskim in kartografskim laboratorijem, opremljenim z najnaprednejšimi geoinformacijskimi orodji, ter s fizičnogeografskim laboratorijem, opremljenim za preučevanje prsti in voda. Študente in študentke v okviru seminarskega dela že zgodaj začnemo spodbujati k samostojnemu in timskeemu projektnemu delu ter jih pri tem v okviru danih

možnosti poskušamo v čim večji meri vključiti tudi v raziskovalno delo, ki poteka na oddelku. Zaradi razvejane mreže mednarodnih povezav se imajo študenti možnost udeležiti Erasmus in drugih oblik študijskih izmenjav. Študentom tako omogočamo ustrezno študijsko in podporno okolje za strokovni in osebni razvoj. Plod skupnega dela članov in članic oddelka ter študentov in študentk pa so med drugim nekatere regionalnogeografske monografije, ki izhajajo v okviru zbirke Geograff, ter številne skupne objave znanstvenih ali strokovnih člankov v oddelčni reviji Dela in v drugih geografskih revijah.

Na oddelku smo še posebej ponosni na aktivnost in angažiranost naših študentov in študentk. Organizirani so v Društvo mladih geografov Slovenije, ki je po članstvu in številu izvedenih aktivnosti eno najpomembnejših društev pod okriljem Zveze geografov Slovenije. Za svoje člane organizirajo številne ekskurzije, tabore in omizja o aktualnih družbenih vprašanjih ter izdajajo revijo GEOmix. V okviru evropskega združenja študentov geografije EGEE, katerega člani so, organizirajo tudi številne študijske izmenjave in mednarodne kongrese, kjer si nabirajo mednarodne izkušnje in poznanstva.

Predmetnik – Enopredmetna smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Uvod v geografijo	30	15		45	4
2. Fizična geografija I	82,5	7,5		90	7
3. Družbena geografija I	75	15		90	7
4. Geografija podeželja	45			45	4
5. Osnove tematske kartografije	30	30		60	5
6. Izbirni strokovni predmet	30			30	3
2. semester					
7. Fizična geografija II	75	15		90	7
8. Družbena geografija II	75	15		90	7
9. Geomorfologija	45	15		60	5
10. Klimatogeografija	45	15		60	5
11. Geografija prebivalstva in naselij	60	15		75	6
2. letnik					
3. semester					
12. Politična geografija	45			45	4
13. Uvod v metode za geografe	30	30		60	5
14. Fizična geografija krasa	45	15		60	5
15. Geoinformatika I	30	30		60	5
16. Ekonomska geografija	45	15		60	5
17. Branje in interpretacija angleških strokovnih besedil za geografe		30		30	3
18. Zunanji izbirni predmet	30			30	3
4. semester					
19. Hidrogeografija	45	15		60	5
20. Pedogeografija in biogeografija	45	30		75	6
21. Socialna geografija	45	15		60	5
22. Geografija Evrope	90	15		105	8
23. Geografsko terensko delo E		75		75	6
3. letnik					
5. semester					
24. Geoinformatika II	30	30		60	5
25. Ekološka geografija	60	15		75	6
26. Urbana geografija	45			45	4
27. Izbirni geografski predmeti	90			90	8

28. Izbirni regionalno-geografski predmeti	90		90	8
6. semester				
29. Izbirni regionalno-geografski predmet	45		45	4
30. Geografija turizma in prometa	75		75	6
31. Regionalno planiranje	45	15	45	5
32. Geografija Slovenije	90	15	105	8
33. Diplomsko delo E				6

Nabor izbirnih strokovnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Meteorologija	30			30	3
2. Geologija	15	15		30	3

Nabor izbirnih geografskih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Geografija naravnih nesreč	45			45	4
2. Geografija sonaravnega razvoja	45			45	4
3. Humana ekologija	45			45	4

Nabor izbirnih regionalno-geografskih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Geografija Azije	45			45	4
2. Geografija Latinske Amerike	45			45	4
3. Geografija Severne Afrike in Jugoahodne Azije	45			45	4
4. Geografija Podsaharske Afrike	45			45	4
5. Geografija Severne Amerike	45			45	4
6. Geografija Avstralije, Antarktike in Oceanije	45			45	4

Predmetnik – Dvopredmetna smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Uvod v geografijo	30	15		45	4
2. Družbena geografija I	75	15		90	7
3. Izbirni metodološki predmet I	30	30		60	5
2. semester					
4. Fizična geografija II	75	15		90	7
5. Družbena geografija II	75	15		90	7
2. letnik					
3. semester					
6. Fizična geografija I	82,5	7,5		90	7
7. Izbirni geografski predmet	45			45	4
8. Izbirni strokovni predmet	30			30	3
4. semester					
9. Geografija Evrope	90	15		105	8
10. Geografsko terensko delo D		60		60	5
11. Zunanji izbirni predmet	30			30	3
3. letnik					
5. semester					
12. Ekološka geografija	60	15		75	6
13. Izbirni metodološki predmet II	30	30		60	5
14. Izbirni regionalno-geografski predmet I	45			45	4
6. semester					
15. Izbirni regionalno-geografski predmet II	45			45	4
16. Geografija Slovenije	90	15		105	8
17. Diplomsko delo D					3

Nabor izbirnih metodoloških predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Uvod v metode za geografe	30	30		60	5
2. Osnove tematske kartografije	30	30		60	5
3. Geoinformatika I	30	30		60	5

Nabor izbirnih geografskih predmetov

		predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1.	Politična geografija	45			45	4
2.	Geografija podeželja	45			45	4
3.	Urbana geografija	45			45	4
4.	Geografija naravnih nesreč	45			45	4
5.	Geografija sonaravnega razvoja	45			45	4
6.	Humana ekologija	45			45	4

Nabor izbirnih strokovnih predmetov

		predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1.	Meteorologija	30			30	3
2.	Geologija	15	15		30	3
3.	Branje in interpretacija angleških strokovnih besedil za geografe		30		30	3

Nabor izbirnih regionalno-geografskih predmetov

		predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1.	Geografija Azije	45			45	4
2.	Geografija Latinske Amerike	45			45	4
3.	Geografija Severne Afrike in Jugoahodne Azije	45			45	4
4.	Geografija Podsaharske Afrike	45			45	4
5.	Geografija Severne Amerike	45			45	4
6.	Geografija Avstralije, Antarktike in Oceanije	45			45	4

Spletna različica

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Uvod v geografijo

Predmet seznanja študente in študentke z geografijo kot znanstveno in študijsko disciplino, njenimi vejami, predmetom preučevanja, vlogo in pomenom. Prek spoznavanja razvoja svetovne in slovenske geografije se študenti in študentke seznanijo z razvojem geografske misli in nekaterih temeljnih geografskih konceptov.

Fizična geografija I

Predmet predstavi osnovne značilnosti dela t. i. nežive narave (relief, podnebje), ki so pomembne za razumevanje celotne geosfere. Pojasni vlogo reliefa kot podlage za delovanje drugih pokrajinskih sestavin ter pomen prostorske in časovne variabilnosti podnebja in njegovih elementov za ostale pokrajnotvorne prvine.

Družbena geografija I

Predmet študente in študentke najprej prek spoznavanja temeljnih filozofskih pogledov in raziskovalnih vprašanj uvaja na področje družbene geografije. V nadaljevanju študenti in študentke pregledno spoznajo temeljne vsebine s področij geografije prebivalstva, geografije naselji in kulturne geografije.

Fizična geografija II

Predmet pokriva geografijo vodovja, prsti in živega sveta. Poleg temeljnega znanja je podudarek predvsem na povezavah med temi naravnimi elementi pokrajine in človekom.

Družbena geografija II

Predmet pokriva pretežno vsebine ekonomske geografije. Pri predmetu študenti in študentke spoznajo osnovne zakonitosti aktualnega družbeno-ekonomskega sistema, geografski razvoj in problematiko različnih gospodarskih dejavnosti.

Ekološka geografija

Študenti in študentke poglobijo teoretično, praktično in metodološko znanje o delovanju okolja kot (eko)sistema ter procesih degradacije okolja kot posledice izčrpavanja okoljskih virov in onesnaževanja na različnih prostorskih ravneh (lokalni, regionalni, globalni).

Geografija podeželja

Študenti in študentke spoznajo strukturo sodobnega večfunkcijskega podeželja (bivanje, delo, proizvodnja hrane, varovanje, oskrbovanje in potrošnja, javno dobro, preživljanje prostega časa itd.), vključno s problemi in procesi (staranje prebivalstva, pomanjkljive storitve, navzkrižje interesov ipd.) ter ključnimi deležniki tega prostora.

Urbana geografija

Študenti in študentke se seznanijo s predmetom proučevanja in vsebino urbane geografije. Pridobijo znanja o teoretičnih izhodiščih in metodoloških pristopih geografskega proučevanja mestnega prostora. Pridobijo znanja za sodelovanje pri urbanističnem in prostorskem načrtovanju, mestnem upravljanju in izdelavi prostorskih analiz.

Politična geografija

Predmet predstavlja geografovo orodje za razumevanje sodobnih političnih procesov in odnosov v svetu, začenši z delovanjem in ustrojem države. Z razumevanjem naštetega je lažje slediti regionalnim geografijam posameznih delov sveta ter pojasniti njihove specifične probleme.

Geografsko terensko delo

Študenti in študentke se seznanijo s pomenom terenskega dela pri preučevanju vzorčnega geografskega območja oz. pokrajine. S pomočjo terenskega raziskovanja in laboratorijskih analiz se seznanijo z osnovnimi metodami in tehnikami v fizični in družbeni geografiji ter se urijo v interpretaciji s terenskim delom pridobljenih podatkov.

Uvod v metode za geografe

Študenti in študentke spoznajo teoretična izhodišča in metode, ki jih geografi uporabljajo v svojem znanstvenem in strokovnem delu. Pretežni del predmeta je namenjen pridobivanju znanj in veščin s področij pridobivanja podatkov, njihovega urejanja, predstavljanja in statistične analize, kot tudi spoznavanju in rokovanju s sodobnimi programskimi orodji.

Osnove tematske kartografije

Pri predmetu študenti in študentke spoznajo osnove teorije, metodologije in praktične uporabe tematske kartografije ter geografske vizualizacije. S pomočjo sodobnih grafičnih orodij in orodij GIS se naučijo izdelave različnih vrst tematskih kart. Poleg tega študenti in študentke spoznajo tudi teoretične in praktične osnove tehnologije GNSS (GPS).

Geoinformatika I

Študenti tehnologije spoznajo temeljne vsebine geoinformacijske znanosti (terminologija, metodologija, analize, modeliranja, podatkovne baze itd.) ter z uporabo naj sodobnejših in najbolj razširjenih orodij praktično spoznavajo metode GIS, analize pokrajinskih elementov in sodobne načine reševanja geografskih problemov.

Geografija Evrope

Predmet ponuja zelo obsežen in tematsko širok nabor znanj o evropski celini kot širšem okolju, v katerem živimo in delujemo. Zato so poleg običajnih regionalnogeografskih vsebin poudarjene predvsem vsebine delovanja držav Evrope in Severne Evrazije.

Geografija Slovenije

Predmet seznanja študente in študentke z naravnimi in družbenimi danostmi Slovenije in njihovim pomenom za pokrajinski kompleks ter pretekli, sedanji in prihodnji razvoj države. Analizira soodvisnosti med naravnimi in družbenimi prvinami ter obravnava aktualno geografsko problematiko Slovenije in njenih regij oziroma pokrajin.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, kot jih določajo študijski program in učni načrti predmetov, v skupnem obsegu 180 kreditnih točk po ECTS (enopredmetna smer) oziroma 90 kreditnih točk po ECTS (dvopredmetna smer).

Študenti in študentke dvopredmetnih smeri morajo za dokončanje celotnega študija opraviti tudi vse obveznosti pri drugi disciplini v skupnem obsegu 90 kreditnih točk po ECTS, skupaj torej 180 kreditnih točk po ECTS.

Strokovni profil in veščine

Diplomanti oz. diplomantke pridobijo temeljna znanja, ki po mednarodnih standardih veljajo za temeljna znanja s področja geografije. To jim omogoča prepoznavanje in razumevanje naravnih in družbenih procesov oblikovanja in preoblikovanja zemeljskega površja. Pridobijo osnovna znanja s posameznih področij geografije, ki jih omogočajo razumevanje odnosa med naravo in družbo v prostoru. Diplomanti in diplomantke pridobijo določene veščine, zlasti s področja geografskih informacijskih sistemov, tematske kartografije in drugih geografskih metod, s čimer so usposobljeni za izdelavo prostorskih in statističnih analiz. Z usvojenim znanjem so diplomati in diplomantke usposobljeni za opravljanje specifičnih nalog v različnih ustanovah s področja statistike, prostorskega in regionalnega planiranja, turizma in varstva okolja. Pridobljena znanja in veščine jim omogočajo uspešno vključevanje v magistrske študijske programe s področja geografije in sorodnih prostorskih ved.

Zaposlitvene možnosti

Diplomanti in diplomantke zaradi uravnoteženega poznavanja več področij (naravoslovje, družboslovje in humanistika) lahko uspešno kandidirajo za razmeroma velik nabor potencialnih delovnih mest in so praviloma uspešni tudi pri nadaljnji poklicni specializaciji. Široka paleta najrazličnejših znanj jim ponuja odlično izhodišče za uspešno delo na delovnih mestih, ki zahtevajo poznavanje naravogeografskih in družbenogeografskih pojavov ter procesov, kar je osnova za družbeno odgovorno ravnanje s prostorom ter implementacijo načel trajnostnega razvoja na nivoju regije, države in planeta. V praksi zasedajo najrazličnejša delovna mesta, saj se zaposlujejo v različnih raziskovalnih ustanovah (geografski in drugi sorodni inštituti, zasebna podjetja), mednarodnih organizacijah in ustanovah, državni upravi (ministrstva, vladne službe), občinah, turističnih podjetjih, regionalnih razvojnih agencijah, nevladnih okoljskih organizacijah, zasebnih podjetjih, ki se ukvarjajo z varstvom okolja, regionalnim razvojem, geoinformatiko, založništvom ipd. Mnogi geografska znanja uspešno kombinirajo z novinarstvom, športom, fotografijo, popotništvom, politiko, podjetniškimi idejami ipd.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Jerica Mrak Pestotnik,
jerica.mrakpestotnik@ff.uni-lj.si
Soba 222

Telefon:

+386 1 241 12 30

Uradne ure:

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnik študijskega programa

Tajan Trobec
tajan.trobec@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://geo.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Zakaj študirati geografijo

»Veščine in znanje, ki sem jih pridobila med študijem geografije, mi pri delu v nevladni organizaciji, ki deluje na področju varstva okolja in narave, zelo koristijo. Vsebine in orodja, s katerimi sem se seznanila, namreč predstavljajo osnovo za poglobljeno nadaljnje delo na različnih področjih delovanja nevladnega sektorja. Zaradi širine znanja smo geografi usposobljeni za sodelovanje tako z odločevalci kot stroko, kar je pomembno tako pri ozaveščevalnih aktivnostih kot zagovorništvu.«

– Špela Berlot, direktorica, CIPRA Slovenija, društvo za varstvo Alp

»Menim, da je pri poklicu učitelja prav geografija najboljši predmet za poučevanje. Še bolj kot druga področja vedno znova zahteva aktualizacijo in osveževanje znanja ter ponuja nešteto možnosti za ustvarjalnost. Širina vedenja, ki je potrebna, je res zelo velika, kar je velik, pogosto zelo zahteven izziv. A prav zato delo nikoli ni monotono. Nisem še našla poklica, ki bi bil bolj dinamičen od učiteljskega – sploh če gre za poučevanje geografije.«

– Tina Šlajpab, profesorica geografije

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

GERMANISTIKA

Oddelek za germanistiko
z nederlandistiko in
skandinavistiko

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski univerzitetni študijski program Germanistika

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

študijski program ima naslednje smeri:

- **enopredmetna smer,**
- **dvopredmetna smer.**

Pri dvopredmetni smeri je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Opis programa

Germanistika je humanistična veda, ki raziskuje, dokumentira in posreduje nemški jezik, književnost in kulturo preteklega in sodobnega časa.

Prvostopenjski univerzitetni študijski program Germanistika je razdeljen na enopredmetno in dvopredmetno smer. Študentke in študenti dobijo vpogled v različna področja nemškega jezikoslovja (vede o nemškem jeziku v sistemu in rabi), nemške književnosti (od srednjega veka do sodobne književnosti), družbe in kulture držav nemškega govornega prostora (Nemčije, Avstrije, Švice in Liechtensteina) ter medkulturnosti. Pomemben sestavni del programa so tudi splošne jezikovne vaje in številni praktično-sporazumevalni predmeti (prevajanje v slovenščino in nemščino, funkcionalno pisanje, retorika itd.), ki študentke in študente usposobijo za fleksibilno rabo jezika v različnih komunikativnih situacijah.

Posebnost enopredmetne smeri je, da študentke in študenti pridobijo jezikovna in medkulturna znanja še enega germanskega jezika (nizozemščine ali švedščine), medtem ko se na dvopredmetni smeri naučijo pridobljena znanja, metode in pristope povezovati tako inter- kot intradisciplinarno. S konceptom programa Germanistika spodbujamo dejavno in ustvarjalno sodelovanje študentk in študentov ter razvijamo visoko stopnjo kritičnega razmišljanja, besedilne kritičnosti in medkulturne presoje.

Zakaj se odločiti za študij germanistike?

Znanja, pridobljena v okviru študijskega programa Germanistika, po mednarodnih

standardih veljajo kot temeljna za profil diplomiranega germanista oz. diplomirane germanistke. Znanja in kompetence lahko diplomantke in diplomanti koristno uporabijo na trgu dela ali pa se odločijo za nadaljevanje izobraževanja na eni od smeri študijskega programa 2. stopnje germanistike, kjer lahko svoje znanje še nadgradijo in poglobijo.

Spoznavanje jezika v njegovem naravnem okolju

Zaradi narave študijskega programa je internacionalizacija sestavni del študija. Vsi predmeti, ki jih ponujamo na Oddelku za germanistiko, se izvajajo v tujem jeziku – v nemščini, poleg tega pa na Oddelku vzdržujemo tesne stike z mednarodnim akademskim prostorom. S tem študentkam in študentom omogočamo študij in raziskovalno delo v tujini, študijske izmenjave in nabiranje mednarodnih izkušenj prek programov Erasmus+ ter štipendij DAAD-ja in KAAD-ja. To omogoča večmesečna študijska bivanja za semestrski študij ali raziskovanje ter enomesečne udeležbe na univerzitetnih poletnih šolah nemškega (strokovnega) jezika.

Germanistika – več kot le študij jezika in književnosti

Na Oddelku za germanistiko z nederlandistiko in skandinavistiko skrbimo tudi za pester nabor različnih obštudijskih dejavnosti in dogodkov. Študentke in študenti sodelujejo pri nastajanju študentskega germanističnega časopisa *alleMANIAK*, se udeležujejo številnih

strokovnih ekskurzij (npr. Dunaj, Gradec, München), študij pa popestrijo tudi filmski večeri in literarna branja. Kot poslušalci ali soorganizatorji se lahko študentke in študenti udeležijo mednarodnih konferenc s področja jezikoslovnih ali literarnih ved, sodelujejo pri pisanju in izdaji strokovnih zbornikov (npr. zbornik strokovnih besedil s področja frazeologije), se urijo v pisanju in objavljanju poezije in prevodov, pripravljajo spletna besedila (podkasti in zapisi na blogu) ter sodelujejo pri številnih projektih (npr. priprava razstave ob 30. obletnici padca Berlinskega zidu in ponovne združitve Nemčije).

Decembra uživamo v prazničnih običajih in tipičnih kulinarčnih dobrotah dežel, ki jih spoznavamo med študijem. Lektorat nizozemščine predstavi tradicionalni nizozemski praznik Sinterklaas (6. december), 13. decembra v lektoratu švedščine nadaljujemo s praznovanjem praznika luči (sv. Lucije), praznično dogajanje pa študentke in študenti ter profesorice in profesorji zaključimo s tradicionalnim božičnim večerom z bogatim kulturnim programom in prijetnim prazničnim vzdušjem ter piko na »i« – neformalnim klepetom ob Glühweinu.

Predmetnik – ENOPREDMETNA SMER

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Jezikovni sistem I (morfologija in fonetika)*	45	30		75	4
2. Uvod v splošno jezikoslovje	60			60	4
3. Jezikovne vaje I*		60		60	4
4. Funkcionalno pisanje		45		45	3
5. Nem. književnost – Obdobja in tradicije I E	30	30		60	5
6. Medkulturnost DACHL I	30			30	3
7. Metodika znanstvenega dela	15		15	30	3
8. Zunanji izbirni predmet	30			30	3
2. semester					
9. Jezikovni sistem I (morfologija in fonetika)*	45	30		75	4
10. Jezikovne vaje I*		60		60	4
11. Retorika za germaniste		30		30	3
12. Literarni sistem I E	30	30		60	5
13. Nem. književnost – Obdobja in tradicije II E	30	30		60	5
14. Slovenščina za germaniste	15		30	45	4
15. Medkulturnost DACHL II – izbirno: – Medkulturnost DACHL II – Avstrija – Medkulturnost DACHL II – Nemčija – Medkulturnost DACHL II – Švica			30	30	3
16. Lektorat iz drugega tujega jezika I: – Nizozemski jezik in kultura I – Švedski jezik in kultura I		45		45	3
2. letnik					
3. semester					
17. Jezikovni sistem II (skladnja)*	30		15	45	4
18. Nemščina v diahroni perspektivi	30			30	3
19. Prevajanje v slovenščino		60		60	4
20. Jezikovne vaje II E*		60		60	3
21. Nem. književnost – Obdobja in tradicije III	30		30	60	5
22. Literarni sistem II E	30	30		60	4
23. Zunanji izbirni predmet	30			30	3
24. Lektorat iz drugega tujega jezika II: – Nizozemski jezik in kultura II – Švedski jezik in kultura II		60		60	4

4. semester

25. Jezikovni sistem II (skladnja)*	30	15	45	3
26. Jezikovne vaje II E*		30	30	3
27. Frazeologija		30	30	3
28. Nem. književnost – Obdobja in tradicije IV E	30	30	60	5
29. Moderna nemška književnost		30	30	4
30. Medkulturnost DACHL II – izbirno: – Medkulturnost DACHL II – Avstrija – Medkulturnost DACHL II – Nemčija – Medkulturnost DACHL II – Švica		30	30	3
31. Zunanji izbirni predmet	45		45	4
32. Lektorat iz drugega tujega jezika III: – Nizozemski jezik in kultura III – Švedski jezik in kultura III		60	60	5

3. letnik**5. semester**

33. Jezikovni sistem III (besedotvorje)	30		30	3
34. Kontrastivna analiza		30	30	3
35. Jezikovne vaje III		45	45	3
36. Prevajanje v nemščino*		30	30	2
37. Nem. književnost – Obdobja in tradicije V	30	30	60	4
38. Zunanji izbirni predmet		30	30	3
39. Izbirni predmet – stroka	15	30	45	4
40. Izbirni predmet – stroka	15	30	45	4
41. Lektorat iz drugega tujega jezika IV: – Nizozemski jezik in kultura IV – Švedski jezik in kultura IV		60	60	4

6. semester

42. Prevajanje v nemščino*		30	30	3
43. Jezikovni sistem IV (leksikologija)	30		30	3
44. Nem. književnost – Obdobja in tradicije VI	30	15	45	5
45. Medievistična lingvistika I	30		30	3
46. Lektorat iz drugega tujega jezika V: – Nizozemski jezik in kultura V – Švedski jezik in kultura V		45	45	3
47. Izbirni predmet – stroka	15	30	45	4
48. Izbirni predmet – stroka	15	30	45	4
Diplomsko delo				5

* Predmeti, označeni z zvezdico, so celoletni predmeti.

Nabor izbirnih predmetov – stroka

		predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1.	Pristopi celostnega poučevanja in učenja tujega jezika	15	30	15		4
2.	Poslovno komuniciranje		60			4
3.	Praktikum izobraževanje		45	15		4
4.	Praktikum v delovnem okolju		60			4
5.	Praktikum kultura	15		30		4
6.	Nemško besediloslovje	15		30		4
7.	Kulturne paradigme v nem. knjiž. srednjega in zgodnjega novega veka I	15		30		4
8.	Literarnovedni diskurz	15		30		4
9.	Literatura in mediji	15		30		4
10.	Nemški in slovenski jezik v medkulturni komunikaciji	15		30		4
11.	Nemško časnikarstvo na Slovenskem	15		30		4
12.	Teme in zvrsti nemške književnosti	15		30		4
13.	Zvrsti in intertekstualnost I	15		30		4
14.	Nemška in avstrijska književnost eksila 1933–1945	15		30		4
15.	Nemščina 1		60			4
16.	Nemščina 2		60			4
17.	Nemščina 3 – branje humanističnih besedil		60			4

Predmetnik – DVOPREDMETNA SMER

		predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik						
1. semester						
1.	Jezikovni sistem I (morfologija in fonetika)*	45	30		75	4
2.	Jezikovne vaje I*		60		60	4
3.	Uvod v splošno jezikoslovje	60			60	4
4.	Nem. književnost – Obdobja in tradicije I D	30	15		45	3
2. semester						
5.	Jezikovni sistem I (morfologija in fonetika)*	45	30		75	4
6.	Jezikovne vaje I*		60		60	4
7.	Literarni sistem I D	30	30		60	3
8.	Nem. književnost – Obdobja in tradicije II D	30	30		60	4

2. letnik

3. semester

9. Jezikovni sistem II (skladnja)*	30	15	45	4
10. Jezikovne vaje II D*		60	60	3
11. Nem. književnost – Obdobja in tradicije III	30	30	60	5
12. Literarni sistem II D	30		30	3

4. semester

13. Jezikovni sistem II (skladnja)*	30	15	45	3
14. Jezikovne vaje II D*		30	30	2
15. Nem. književnost – Obdobja in tradicije IV D	30	30	60	4
16. Medkulturnost DACHL		30	30	3
17. Izbirni predmet/Raziskovalna metodologija	15	15	30	3

3. letnik

5. semester

18. Jezikovne vaje III		45	45	3
19. Jezikovni sistem III (besedotvorje)	30		30	3
20. Nem. književnost – Obdobja in tradicije V	30	30	60	4
21. Nemščina v diahroni perspektivi	30		30	3
22. Prevajanje v nemščino*		30	30	2

6. semester

23. Prevajanje v nemščino*		30	30	3
24. Nem. književnost – Obdobja in tradicije VI	30	15	45	5
25. Izbirni predmet – Jezik in kultura v stiku	30		30	3
26. Izbirni predmet – stroka	15	30	45	4

* Predmeti, označeni z zvezdico, so celoletni predmeti.

Nabor izbirnih predmetov – Jezik in kultura v stiku

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Kontrastivna analiza			30	30	3
2. Medievistična lingvistika I	30			30	3
3. Medkulturnost DACHL II – Avstrija			30	30	3
4. Medkulturnost DACHL II – Nemčija			30	30	3
5. Medkulturnost DACHL II – Švica			30	30	3
6. Prevajanje nemških besedil		30		30	3
7. Nemška književnost na Slovenskem	30			30	3
8. Frazeologija		30		30	3

Nabor izbirnih predmetov – stroka

		predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1.	Nemško besediloslovje	15		30		4
2.	Kulturne paradigme v nem. knjiž. srednjega in zgodnjega novega veka I	15		30		4
3.	Literarni – življenjski svetovi	15		30		4
4.	Literarovedni diskurz	15		30		4
5.	Literatura in mediji	15		30		4
6.	Medialnost in srednjeveška nemška književnost I	15		30		4
7.	Nemški in slovenski jezik v medkulturni komunikaciji	15		30		4
8.	Nemško časnikarstvo na Slovenskem	15		30		4
9.	Teme in zvrsti nemške književnosti: novejša nemška drama	15		30		4
10.	Teme in zvrsti nemške književnosti: novejša nemška proza	15		30		4
11.	Zvrsti in intertekstualnost I	15		30		4
12.	Nemška in avstrijska književnost eksila 1933–1945	15		30		4

Spletna različica

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Jezikovni sistem I–IV

Jezikovni sistem sestavljajo različni predmeti s področja jezikoslovja. Študentke in študenti v treh letih prve stopnje študija germanistike spoznajo Nemško morfologijo in fonetiko, Skladnjo, Besedotvorje in Leksikologijo. Pri Morfologiji utrjujejo in poglobljajo teoretično in praktično znanje o značilnostih besednih vrst (predvsem nemškega glagola, pa tudi samostalnika, pridevnika itd.), pri Fonetiki pa se seznanijo s temeljnimi značilnostmi nemških glasov (samoglasnikov in soglasnikov), z njihovim fonetičnim zapisom ter lastnostmi intonacije v nemščini. V drugem letniku se pri predmetu Skladnja naučijo prepoznati zgradbo povedi, določati posamezne stavčne člene ter razlikovati različne vrste in strukture nemških stavkov. V tretjem letniku sledita še Besedotvorje in Leksikologija (ta je namenjena le študentom in študentkam enopredmetne smeri), kjer spoznajo sestavo in tvorjenje nemških besed, glavne značilnosti nemškega besedišča ter različne odnose med besedami in osnovne principe slovaropisja.

Jezikovne vaje I–III

Jezikovne vaje so namenjene urjenju govorne, bralne, pisne in slušne spretnosti v nemškem jeziku. Poleg utrjevanja in aktivne rabe slovničnih struktur v sobesedilu študentke in študenti pri jezikovnih vajah bogatijo svoje besedišče na podlagi različnih družbenih tem s področja študija, znanosti, zgodovine, umetnosti, politike nemško govorečih dežel, medijev in spletnih omrežij ipd. Usvojeno znanje utrjujejo tudi s pisanjem različnih sestavkov, ki obsegajo razlagalna, opisovalna, utemeljevalna in druga neumetnostna besedila.

Nemška književnost – Obdobja in tradicije I–VI

Predmet skozi predavanja, seminarje in vaje prinaša vpogled v bogati svet nemške književnosti. Ponuja zaokrožen pregled in razumevanje nemške književnosti vseh literarnih obdobj, od srednjega veka, prek razsvetljenstva, klasike in romantike, pa vse do literature 20. in 21. stoletja. Književnost obravnavamo v njenem kulturnozgodovinskem in družbenopolitičnem kontekstu, kjer ob branju literarnih del prevprašujemo estetske in literarne norme ter preigravamo različne vidike interpretacije in recepcije.

Medkulturnost DACHL I in II

Predmeti so namenjeni spoznavanju kultur dežel nemškega govornega področja D-A-CH-L (Nemčija – Avstrija – Švica – Liechtenstein). Pri predmetu Medkulturnost DACHL I, ki predstavlja uvod v tematiko področja, reflektiramo o pomenu kulture, identitete, države, naroda, ljudstva in domovine, se spoznamo s kulturami dežel nemškega govornega področja ter analiziramo evropski in globalni razvoj s stališča teh dežel. Pri predmetih DACHL II (kjer lahko študenti in študentke izberejo med DACHL II – Nemčija, DACHL II – Avstrija in DACHL II – Švica) pa se spoznamo s pomembnimi družbenimi, političnimi, gospodarskimi, kulturnimi in jezikovnimi značilnostmi Nemčije, Avstrije in Švice v preteklosti in danes.

Retorika za germaniste

(samo enopredmetna smer)

Pri študiju na Filozofski fakulteti in tudi pozneje v karieri je pomembno, da svoja mnenja in ideje na navdihujoč in prepričljiv način posredujemo drugim. Ko govorimo o javnem nastopanju, je način, kako nekaj povemo, za naš uspeh vsaj tako pomemben kot vsebina tega, kar povemo. Pri predmetu Retorika za germaniste se bomo prek praktičnih govornih vaj in razprav o aktualnih temah naučili, kako z verodostojnimi in razumljivimi argumenti (seveda v nemškem jeziku) in samozavestno govorico telesa prepričati občinstvo.

Literarni sistem I in II

Predavanja in vaje zajemajo temeljna vprašanja literarne vede: od estetike, poetike in retorike do periodizacije, medbesedilnosti ter razmerja med literaturo in realnostjo. Največ pozornosti posvečamo literarnim vrstam in zvrstem, v prvem letu predvsem liriki, v drugem epiki in dramatiki. Pri vajah se ukvarjamo s konkretnimi literarnimi besedili ter razvijamo zmožnosti analize, sinteze in argumentiranja.

Prevajanje v slovenščino

(enopredmetna smer)

Prevajanje nemških besedil

(dvopredmetna smer, izbirno)

Pri Prevajanju v slovenščino in Prevajanju nemških besedil spoznavamo jezikovne, besedilnovrstne, slogovne, funkcijske in družbeno-kulturne značilnosti, ki so bistvene za pravilno razumevanje besedil v nemškem jeziku in imajo pomembno vlogo pri prevajanju v ciljni jezik slovenščino. Med besedili prevladujejo praktično-sporazumevalna besedila, publicistična, znanstvena besedila, strokovna, uradovalna in literarna besedila.

Prevajanje v nemščino

Ko razmišljamo, se izražamo in seveda sanjamo v tujem jeziku, kmalu opazimo, da »Google prevajalnik« le ni imel vedno prav. Predmet Prevajanje v nemščino daje številne napotke, kako prevajati imena krajev, institucij ali praznikov. Pojasni nam, zakaj se slovenski pridevniki pogosto skrivajo v nemških samostalnikih, ali kako obrniti zorni kot bralca in brati »rikverc« (pardon »rückwärts«) namesto vzvratno.

Frazeologija (enopredmetna smer

obvezno, dvopredmetna smer le izbirno)

Pri Frazeologiji se ukvarjamo s stalnimi besednimi zvezami ali frazemi, na primer rot wie ein Krebs (slov.: biti rdeč kot kuhan rak), ki zrcalijo tradicijo, kulturo in družbeno okolje posamezne jezikovne skupnosti. Poleg definicijskih lastnosti in sistematičnega pregleda različnih frazeoloških tipov največ pozornosti posvečamo razvijanju frazeološke kompetence v nemščini, funkcijam frazemov v različnih besedilnih vrstah in primerjavi s slovenskim jezikom.

Nizozemski jezik in kultura I-V (samo enopredmetna smer)

Pri semestrskih predmetih Nizozemskega jezika in kulture študentke in študenti usvojijo vse od znanja nizozemščine za začetnike do naprednega znanja, ki jim omogoča samostojno obvladovanje vseh jezikovnih veščin; tako produktivnih (govor, pisanje) kot receptivnih (poslušanje in branje). Hkrati se seznanjajo z družbo in kulturo ne le Nizozemske, temveč tudi Belgije, v katere severnem delu je nizozemščina uradni jezik. Ob koncu študija znajo argumentirano odgovoriti na vprašanje, zakaj za nizozemščino lahko trdimo, da je svetovni jezik.

Švedski jezik in kultura I-V (samo enopredmetna smer)

Od švedščine za začetnike do branja švedske literature v originalu – to je razpon znanja, ki ga študentke in študenti pridobijo pri semestrskih predmetih Švedskega jezika in kulture. Pri lektoratu se vadi vse jezikovne veščine, spoznava pa se tudi družbo in kulturo Švedske. Švedščina pa je lahko tudi odskočna deska za razumevanje še ostalih dveh skandinavskih jezikov, norveščine in danščine.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, kot jih določajo študijski program in učni načrti predmetov, v skupnem obsegu 180 kreditnih točk po ECTS (enopredmetna smer) oziroma 90 kreditnih točk po ECTS (dvopredmetna smer).

Študenti in študentke dvopredmetnih smeri morajo za dokončanje celotnega študija opraviti tudi vse obveznosti pri drugi disciplini v skupnem obsegu 90 KT, skupaj torej 180 KT.

Strokovni profil in veščine

Diplomantke in diplomanti študijskega programa Germanistika so večši logičnega in abstraktnega razmišljanja, prenašanja teoretičnih dognanj v prakso ter povezovanja pridobljenih znanj z drugimi strokami in področji. Znajo zaznati in – interdisciplinarno ali »timsko« – reševati probleme, zbirati bibliografske in druge podatke iz baz in drugih virov ter uporabljati IKT pri iskanju in predstavitvi informacij. Redno spremljajo aktualno dogajanje v medijih, seznanjeni so s temeljnimi raziskovalnimi metodami, zavezani so profesionalni etiki in sposobni voditi projektno delo.

Diplomanti in diplomantke germanistike imajo poleg splošnih tudi številne predmetno-specifične kompetence: razumejo, govorijo in pišejo standardni nemški jezik na stopnji C1 (diplomanti dvopredmetne smeri pa med B2+ in C1), razumejo različne jezikovne in kulturne pojave in procese, svoje strokovno in splošno znanje pa znajo večje ubesediti v ustrezni jezikovni obliki in ga razumljivo posredovati naprej. Diplomanti in diplomantke so sposobni prepoznati posebnosti jezika, literature in kulture dežel nemškega govornega področja ter dobro poznajo literarni sistem in njegovo delovanje. Zmožni so aktivno sodelovati v pogovorih in razvijati medkulturno komunikacijo v formalnih in neformalnih situacijah. Diplomanti in diplomantke enopredmetne smeri poleg tega solidno komunicirajo tudi v drugem germanskem jeziku (švedščini ali nizozemščini) in imajo temeljna (med)kulturna znanja, povezana s tem jezikom.

Zaposlitvene možnosti

Diploma po zaključenem študiju germanistike prinaša veliko konkurenčnost in zaposljivost na različnih področjih trga dela. Pokriva široko področje najrazličnejših del in nalog, ki zahtevajo dobro poznavanje nemščine, kulturnih posebnosti nemškega govornega prostora in medkulturnega komuniciranja.

Po končani 1. stopnji se diplomantke in diplomanti lahko zaposlijo na različnih področjih gospodarstva ali v državnih službah, ki imajo stike s tujino. Široko znanje germanistike je odlično izhodišče tudi za delo v evropskih inštitucijah in mednarodnih oziroma globalnih podjetjih. Nabor zanimivih področij dela pa je še veliko širši in sega od založništva (tujejezična literatura, urednik/urednica, lektor/lektorica za nemški jezik itd.), prek knjižničarstva do administracije (delo poslovnega sekretarja/sekretarke z znanjem nemškega jezika ter poznavanjem nemškega kulturnega in gospodarskega okolja). Prav tako so privlačne zaposlitve v prevajalskih agencijah, različnih kulturnih ustanovah ali medijskih hišah (novinar/novinarica, urednik/urednica, voditelj/voditeljica, avtor/avtorica radijskih in TV-oddaj itd.), oglaševalskih agencijah in službah za stike z javnostmi, kjer pokrivajo tudi mednarodni PR.

Diplomanti in diplomantke prvostopenjskega študijskega programa Germanistika se lahko neposredno vpišejo tudi na študijske programe 2. stopnje Oddelka za germanistiko, kjer lahko poglobijo svoja znanja in se izobrazijo za učitelje/učiteljice nemščine ter druge poklice, ki zahtevajo magistrsko izobrazbo.

Zakaj študirati germanistiko

»Študij germanistike ima izredno premišljeno zasnovan program, v okviru katerega ti najrazličnejši predmeti omogočijo uvid in razumevanje vseh odtenkov in plasti jezikovnih in družbenih pojavov nemško govorečega prostora. Tretje nadstropje Filozofske fakultete tako ni le tvoj meburček nemške književnosti, jezikoslovja in kulture, pač pa tudi kraj, kjer srečaš ljudi, s katerimi rasteš ves študij in še dlje. Vse to ti omogoči, da najdeš svoje mesto v družbi, ki te bo osmišljalo in osrečevalo.«

– Larina Griessler, študentka 3. letnika germanistike, enopredmetna smer

»Že samo znanje nemškega jezika ti odpira nov svet. Ko pa ga študiraš, ne študiraš samo jezika kot sredstva komuniciranja. Poglobiš se vanj. Vsi aspekti jezika kot živega sistema te preplavijo in iz njih izplavaš bogatejši za obilico znanja. Poleg jezika se na študiju germanistike poglobimo tudi v književnost in kulturo nemško govorečega prostora, ki te že s prvimi avtorji daleč nazaj v srednjem veku očara, efekt pa vzdržuje in stopnjuje vse do danes bolj znanih avtorjev, kot sta Goethe in Schiller; ter še dve stoletji preko. Kot dvopredmetni študent se na drugi študijski smeri soočam z drugačnimi predmeti, ki pa jih lahko z germanistiko prav lepo povežem v celoto. Interdisciplinarno.«

– Domen Zabukovnik, študent 2. letnika germanistike, dvopredmetna smer

---

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Tatjana Györköš
tatjana.gyorkos@ff.uni-lj.si
Soba 301

Telefon:

+386 1 241 13 31

Uradne ure:

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnica študijskega programa

Petra Kramberger
petra.kramberger@ff.uni-lj.si

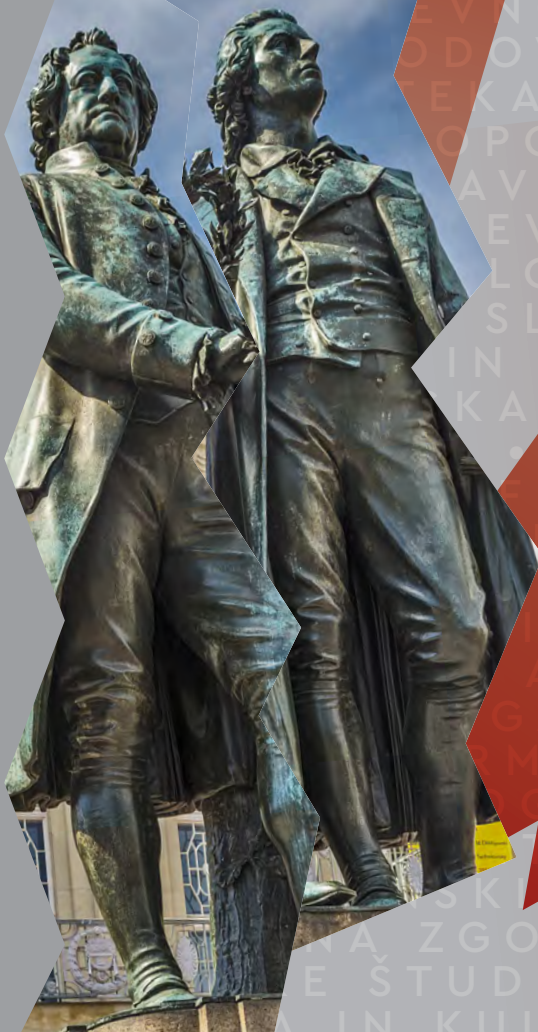
Spletna stran oddelka

<https://germanistika.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

OSTI IN KOSTUMI
GRAFIJA • GERMANISTIKA
A • MUZIKOLOGIJA • PEDAGOGIJA
EVNOSTI IN LITERARNA TEOLOGIJA
JA • ROMANSKI JEZIKI IN LITERARNA
UMETNOSTNA ZGODOVINA
JA • AZIJSKE ŠTUDIJE • BIBLIOTEKARSTVO
ETNOLOGIJA IN KULTURNA ANTHROPOLOGIJA
A Z NEDERLANDISTIKO IN PEDAGOGIJA
EDAGOGIJA IN ANDRAGOGIJA
• PRIMERJAJE
EVNOSTI • SLAVISTIKA
ODOVINA • ANTHROPOLOGIJA
TEKARSTVO IN LINGVISTIKA
POLOGIJA • LINGVISTIKA
AVISTIKO • LINGVISTIKA
EVAJALSTVO • LINGVISTIKA
LOŠNO JEZIKOSLOVENISTIKA
SLOVENISTIKA IN AMERIKANISTIKA
IN AMERIKANISTIKA
KAZNANO • GEOGRAFIJA
• GEOGRAFIJA
FILOLOGIJA
VALNA KNJIŽNICA
PSIHOLOGIJA
OLOGIJA • LINGVISTIKA
ARHEOLOGIJA
GARSTVO
MANISTIKA
GIJA • LINGVISTIKA
ERARNA
SKI JEZIKI
NA ZGODOVINA
E ŠTUDIJE • BIBLIOTEKARSTVO
IN KULTURNA AN

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

GRŠKI JEZIK, KNJIŽEVNOST IN KULTURA

Oddelek
za klasično
filologijo

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski
dvopredmetni študijski program
Grški jezik, književnost in kultura

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

Pri dvopredmetnem študijskem programu je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Nastja Janžekovič
nastja.janzekovic@ff.uni-lj.si
Soba 344

Telefon:

+386 1 241 14 20

Uradne ure:

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnik študijskega programa

Andreja Inkret
andreja.inkret@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://classics.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Opis programa

Program Grški jezik, književnost in kultura je dvopredmeten in ga je mogoče kombinirati z vsemi dvopredmetnimi študijskimi programi oz. smermi. Osredotoča se na pridobivanje temeljitega znanja grškega jezika za branje besedil v izvirniku, na poznavanje različnih obdobij grške književnosti, zgodovine in kulture od začetkov do novega veka. Ob intenzivnem usvajanju grščine je v program vključen tudi dveletni tečaj, ki poskrbi za osnovno znanje latinščine. Ker je v program vključen intenzivni tečaj jezika, predznanje grščine ni obvezno za vpis v program. V program je vključen tudi enoletni tečaj moderne grščine ter predavanja iz kulture sodobne Grčije. Po zaključeni prvi stopnji je študij mogoče nadaljevati na drugi stopnji po pedagoški smeri dvopredmetnega programa in se usposobiti za učiteljski poklic ali pa po nepedagoških smereh dvopredmetnega programa, kjer se je možno usmeriti tudi v moderno grščino, ali po enopredmetnem programu Antični in humanistični študiji.

Člani oz. članice in diplomanti oz. diplomantke oddelka dejavno sodelujejo pri delu Društva za antične in humanistične študije ter pri nastajanju dveh znanstvenih revij, *Keria: Studia Latina et Graeca* ter *Clotbo*.

Na oddelku se študenti in študentke povezujejo tudi v okviru občudijskih dejavnosti, pri organizaciji različnih dogodkov, od brucovanj, recitalov ter dramskih uprizoritev do razstav in znanstvenih konferenc ter različnih drugih projektov. Oddelek organizira tudi ekskurzije in poletne šole. Na oddelku delujeta študentska predstavnica in oddelčni tutor.

Študentom in študentkam so odprte različne možnosti študija v tujini, zlasti prek sporazumov Erasmus+, sklenjenih med oddelkom in različnimi evropskimi univerzami. Študenti in študentke se redno udeležujejo poletnih tečajev novogrškega jezika v Grčiji in poletnih šol ter se izpopolnjujejo v tujini kot štipendisti tujih univerz in fundacij (Nemška služba za akademsko izmenjavo – DAAD, Sklad Aleksandra S. Onasisa). Ustanova patra Stanislava Škrabca vsako leto najuspešnejšim študentom in študentkam Oddelka za klasično filologijo podeljuje štipendije.

Predmetnik

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Grška zgodovina	60			60	5
2. Grška književnost in civilizacija		60		60	4
3. Grščina, intenzivni tečaj		150		150	10
4. Uvod v grško filologijo	30			30	3
5. Latinščina I		60			5
6. Književnost antične Grčije	30				3
2. letnik					
7. Izbrana poglavja iz grške književnosti 1	60		30	90	9
8. Grška skladnja		120		120	7
9. Zgodovina grškega jezika 1	60			60	4
10. Latinščina II		60		60	4
11. Grška metrika	30			30	3
12. Izbirni predmet 1 (sklop Antična kultura in civilizacija)	30			30	3
3. letnik					
13. Izbrana poglavja iz grške književnosti 2	60		30	120	9
14. Izbirni predmet 1 (sklop Antična kultura in civilizacija)	30			30	3
15. Izbirni predmet 2 (splošni izbirni predmet)					6
16. Zgodovina grškega jezika 2	60		30	90	6
17. Nova grščina, začetni tečaj	30	30		60	6

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Antična retorika	30			30	3
2. Antična mitologija in religija	30			30	3
3. Literarno življenje in uprizoritvene umetnosti v antiki	30			30	3
4. Antična antropologija in filozofija kulture	30			30	3
5. Antična tragedija	30			30	3
6. Interpretacija antičnih filozofskih besedil	30			30	3
7. Antična komedija	30			30	3
8. Kultura sodobne Grčije	30			30	3

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Grška zgodovina

Pregledno poznavanje grške zgodovine od začetkov do konca helenistične dobe; pri predstavitvi klasične dobe in zatona grškega sveta v helenistični dobi so izpostavljene podobnosti in razlike med grškim svetom in sočasnim oziroma poznejšim razvojem rimske države.

Grška kultura in civilizacija

Pregled kulturne zgodovine stare Grčije od mikenske dobe do pozne antike. Snov je obravnavana po temah: razvoj in struktura političnih ustanov, vojaška organizacija; gospodarstvo in trgovina; religija; literarna kultura in gledališče; ustanove (rojstvo, poroka, smrt, pogrebni običaji in kult mrtvih itd.) ter drugi vidiki vsakdanjega življenja.

Izbrana poglavja iz grške književnosti DD

Predmet se izvaja ciklično za dva letnika skozi dva semestra. Sestavljen je iz samostojne študijske obveznosti in predavanja o izbrani temi. Obravnava homersko epiko, arhaično grško liriko, grško zgodovino, grško dramatiko, helenizem, grško književnost v cesarski dobi, antični roman in epistolografijo, grško judovsko in krščansko književnost.

Izbrana poglavja iz grške književnosti

– seminar

Seminar je posvečen branju izbranega besedila iz kateregakoli obdobja antične grške književnosti. Uvaja v metode filološke interpretacije in samostojno reševanje interpretacijskih problemov.

Grščina, intenzivni tečaj

Predmet je zasnovan kot začetni intenzivni tečaj starogrškega jezika in ne predpostavlja predznanja. Obravnavana snov sega od pravil starogrške pisave in izgovorjave do postopne usvojitve osnovnega oblikoslovja, najpogostejše rabljenih skladenjskih struktur in osnovnega besedišča stare grščine.

Grška skladnja

Predmet vključuje: utrditev poznavanja starogrške skladnje; poglobitev poznavanja besedišča, stavčno analizo in prevajanje izvirnih odlomkov; jezikovno analizo in prevajanje daljših izvirnih besedil v slovenščino ob uporabi slovenskih in tujejezičnih slovarjev.

Uvod v grško filologijo

Predmet obravnava naslednje teme: temeljne in pomožne panoge klasične filologije; uporaba tekstnokritičnih besedil; zbirke starogrških in bizantinskih besedil in njihovo citiranje; slovenjenje grških imen; temeljna priročniška literatura, tradicionalne in moderne metode raziskovanja na področju grške filologije; elektronski viri.

Zgodovina grškega jezika

Predavanja se izvajajo v dveletnem ciklu za dva letnika skupaj in vključujejo naslednje teme: mikenska grščina in linear B; Homerjev jezik in jezik epskega pesništva po Homerju; prevzem pisave, razvoj in širjenje grškega alfabeta; narečna členitev in zvrstnost grškega jezika v stari in klasični dobi.

Latinščina I

Predmet obravnava: osnovne morfološke ter posamezne sintaktične zakonitosti latinskega jezika, pravilno branje po pravilih klasične in tradicionalne izgovarjave, osnovno besedišče, prepoznavanje latinskih slovničnih struktur in iskanje njihovih vzporednic v posameznih živih evropskih jezikih; razumevanje in slovenjenje preprostih (prirejenih) izvirnih latinskih besedil.

Grška metrika

Predmet obravnava tipe verznihi sistemov, značilnosti kvantitativnega in kvalitativnega verznehi sistema, zgodovinski razvoj kvantitativnega verznehi sistema pri Grkih in nastanek akcentuacijskehi verznehi sistema. Obravnava posamezne verzne oblike od epskih do lirskih pesniških oblik.

Nova grščina, začetni tečaj

Predmet je zasnovan kot začetno seznanjanje z novogrškim standardnim jezikom. Pregledno obravnava poglobilne značilnosti novogrškehi glasoslovja, oblikoslovja in skladnje. Zaradi kontinuitete s staro grščino je pri obravnavi oblikoslovja in skladnje poudarek na jezikoslovnih lastnostih, ki novo grščino ločijo od stare grščine.

Antična antropologija in filozofija kulture

Predmet povezuje pregled antične antropologije in filozofije kulture s prikazom sodobnih antropoloških teorij antične družbe, kulture in človeka ter se pri tem opira na konkretne primere ključnih antičnih besedil in njihovih sodobnih interpretacij.

Antična tragedija

Predmet obravnava naslednje teme: pojem tragedije in tragičnega; religiozni izvor antične tragedije; vloga tragedije v družbenem in političnem življenju; največji grški tragiki; tragedija v obdobju helenizma; vpliv grške tragedije na rimsko; rimska tragedija; uprizarjanje tragedij; gledališča; antična tragedija v pozni antiki in v srednjem veku; vpliv antične tragedije na sodobno dramatiko; antična tragedija v slovenski literaturi.

Kultura sodobne Grčije

Predmet obravnava naslednje teme: pregled zgodnejše novogrške zgodovine, kulture in literature; Grčija po letu 1453; grška kultura v otomanskem obdobju, grško razsvetljenje, nastanek novogrške države; literarno ustvarjanje v tem obdobju; Grčija od nastanka novogrške države do maloazijske katastrofe; jezikovno vprašanje, kultura in literatura.

Antična komedija

Predmet obravnava naslednje teme: pojmi smeha, komičnega in komedije; izvori antične komedije, vloga in pomen komedije v družbenem in političnem življenju, stara atiška komedija: obdobja in glavni predstavniki, srednja komedija, nova atiška komedija, rimska komedija in njeni glavni predstavniki.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje programa mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 90 KT. Ker je program dvopredmeten, se študij zaključijo šele, ko študent oz. študentka na obeh izbranih programih opravi vse obveznosti, v skupnem obsegu 180 KT.

Zaposlitvene možnosti

Diplomanti in diplomantke pridobijo temeljno znanje za nadaljnjo študijsko in poklicno usmeritev v področja, ki zahtevajo temeljno znanje klasičnih jezikov, predvsem stare grščine, in poznavanje antične kulture (usposobijo se lahko za prevajalce starogrških leposlovnih, strokovnih in dokumentarnih besedil, delujejo kot raziskovalci v različnih inštitutih; študij lahko nadaljujejo na pedagoški smeri programa druge stopnje in se zaposlijo kot učitelji stare grščine). Zaposlijo se lahko tudi na sorodnih področjih, kjer je znanje klasičnih jezikov in široka klasično-humanistična izobrazba nepogrešljiva: arheologija, muzeologija, zgodovina, umetnostna zgodovina, literarne vede ipd. Splošnejše kompetence, ki jih pridobijo med študijem, jim omogočajo zaposlitev tudi na drugih, splošnejših področjih, ki zahtevajo temeljito in natančno delo z besedili oziroma logično in abstraktno razmišljanje ter jasno in argumentirano pisno in ustno izražanje (arhivistika, založništvo, publicistika ipd.). Na drugi stopnji se lahko študijsko usmerijo v novo grščino, kar odpira dodatne zaposlitvene možnosti (prevajanje in tolmačenje, gospodarstvo, turizem ipd.).

Strokovni profil in veščine

Diplomanti in diplomantke študijskega programa pridobijo široko klasično-humanistično izobrazbo s poudarkom na celovitem poznavanju starogrške antične kulture. Obvladajo strukturo in posebnosti starogrškega jezika in so sposobni branja najzahtevnejših izvirnih besedil, pri čemer poznajo tako metode filološke analize besedil (kritična uporaba primarnih virov, tekstnokritičnega aparata, komentarjev, sekundarne literature, strokovnih priročnikov) kot tudi sodobne teoretske poglede in metodološke pristope k analizi besedil. Široko in pregledno poznajo starogrško književnost in njene vplive na starorimsko in poznejšo književnost. Poznavanje antične zgodovine, filozofije, religije, mitologije in kulture vsakdanjega življenja jim omogoča suvereno interpretiranje izvirnih besedil v njihovem zgodovinskem kontekstu. Imajo tudi vpogled v recepcijo starogrške antične kulture v evropski literaturi in kulturi od zgodnjega humanizma do sodobnosti. Do sprejema antične kulture v različnih obdobjih novega veka se znajo argumentirano in kritično opredeliti.

Diplomanti in diplomantke poznajo zgodovino grškega jezika in njegov vpliv na moderne jezike. Imajo tudi pregledno znanje drugega pomembnega jezika grško-rimske antike – latinščine, kar jim omogoča samostojno branje lažjih do srednje zahtevnih latinskih izvirnih besedil ob uporabi jezikovnih priročnikov. Poznajo tudi osnove nove grščine in imajo splošen vpogled v novogrško kulturo in recepcijo antične grške kulture in književnosti v sodobni Grčiji.

Zakaj študirati grški jezik, književnost in kultura

»Majbnost oddelka omogoča tesnejše sodelovanje med študenti in profesorji. Iz te povezanosti nastajajo res lepi in kakovostni oddelčni projekti, od dramskih predstav do mednarodnih simpozijev. Ti projekti nas opremijo z dodatnim znanjem ter nam omogočajo navezovanje stikov z domačimi in tujimi strokovnjaki.«

– Klara Keršič, absolventka drugostopenjskih pedagoških smeri Latinski jezik, književnost in kultura ter Grški jezik, književnost in kultura

»Študij klasične grščine mi je poleg temeljitega poznavanja antike in specifičnih veščin, potrebnih za poglobljeno delo z besedili, omogočil tudi sposobnost temeljitejšega razumevanja lastnega prostora in časa. Čeprav v sebi radi vidimo kulturne naslednike starih Grkov in Rimljanov, bomo ob delu z grškimi in latinskimi besedili kaj kmalu prepoznali tudi tujost in drugačnost. Zato ta študij terja – in tako tudi goji – sposobnost neprestane samorefleksije, presojanja lastne pozicije in prepoznavanja lastnih predsodkov.«

– Blaž Božič, diplomant študijskih programov Grški jezik, književnost in kultura ter Primerjalno jezikoslovje, doktorski študent, prevajalec

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

ITALIJANSKI JEZIK IN KNJIŽEVNOST

Oddelek za
romanske jezike
in književnosti

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski
dvopredmetni študijski program
Italijanski jezik in književnost

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

Pri dvopredmetnem študijskem programu je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Opis programa

Študij italijanskega jezika in književnosti na Filozofski fakulteti ima častitljivo zgodovino, ki sega v leto 1937 z imenovanjem prvega lektorja za italijanski jezik na Univerzi v Ljubljani, danes pa Oddelek za romanistiko predstavlja osrednjo institucijo za študij italijanščine v državi.

Italijanistika je študijski program s področja humanistike, namenjen raziskovanju ključne vloge Italije pri razvoju humanističnih vrednot in disciplin, ki so v več stoletjih preplavile vso evropsko kulturo. Slušatelji in slušateljice pri študiju pridobijo znanja in medkulturne jezikovne zmožnosti, ki po mednarodnih standardih veljajo kot temeljne za tovrstne dvopredmetne programe. Usposobljeni so za kritično ter fleksibilno uporabo pridobljenih znanj in zmožnosti v povezavi z drugo disciplino svojega študija.

Med pridobljenimi znanji in zmožnostmi velja posebej izpostaviti naslednje: poznavanje italijanskega jezikovnega sistema na vseh ravneh, zmožnost slušne, govorne, bralne in pisne rabe italijanskega jezika, osnovno kontrastivno poznavanje temeljnih vsebin italijanske in slovenske slovnice, znanje o jezikovnem stiku med italijanščino in slovenščino ter poznavanje sociolingvističnega položaja Slovencev v Italiji in italijanske narodnostne skupnosti v Sloveniji, znanja o pogojih in različnih okoliščinah medkulturnega sporazumevanja, osnovno poznavanje italijanske kulture in književnosti, sposobnost jezikovnoposredniškega sodelovanja in odpravljanja sporazumevalnih ovir.

Poleg obveznih predmetov, ki študentom in študentkam zagotavljajo trdno jezikovno, literarno in zgodovinsko podlago za poznavanje Italije in italijanskega jezika, izbirni predmeti zajemajo tudi številne druge discipline, kot so denimo film, zgodovina, politična in administrativna ureditev, umetnost, gledališče in glasba.

Na Oddelku za romanske jezike in književnosti delujejo študenti in študentke tutorji in tutorke, ki organizirajo razne dogodke (npr. novoletno čajanko, filmske večere, ekskurzije), in poleg ostalih tudi italijanska gledališka skupina Maschere nude. Oddelek je v zadnjih letih večkrat priredil Bralni maraton in Polesno šolo romanskih jezikov za dijake. Študenti in študentke imajo prav tako možnost sodelovati pri vsakoletnem bralnem projektu Friuli Storia za izbor najljubše knjige s področja novejših zgodovine. Če želijo, lahko v višjih letnikih postanejo tutorji in tutorke za pomoč mlajšim kolegom. Po zaključenem študiju se lahko pridružijo oddelčnemu klubu alumnov.

Oddelek ima okoli 70 sklenjenih pogodb Erasmus+, 12 z italijanskimi univerzami. Izmenjave se študenti in študentke lahko udeležijo v 2. in 3. letniku ter v absolventskem stažu. Na izmenjavo je mogoče iti tudi prek mreže CEEPUS FISH, ki vključuje 9 univerz iz srednje in vzhodne Evrope. Sekcija za italijanistiko sodeluje z Italijanskim inštitutom za kulturo v Sloveniji, ki tudi ponuja štipendije za tečaje in študij v Italiji.

Predmetnik

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Italijanski glagol 1	15	30		45	3
2. Italijanske lektorske vaje 1		30		30	2
3. Slovensko-italijanska kontrastivna analiza	30			30	2
4. Uvod v študij italijanske književnosti	30	30		60	3
5. Italijanska kultura in civilizacija 1	30			30	3
6. Moderni italijanski jezik 1	15	30		45	2
2. semester					
7. Moderni italijanski jezik 1	15	30		45	3
8. Italijanski glagol 2	15	30		45	3
9. Italijanske lektorske vaje 1		30		30	2
10. Slovensko-italijanska kontrastivna analiza	30			30	3
11. Uvod v študij italijanske književnosti	30	30		60	4
2. letnik					
3. semester					
12. Moderni italijanski jezik 2	15	45		60	4
13. Italijanske lektorske vaje 2		30		30	2
14. Poglavja iz italijanske sintakse	30			30	2
15. Starejša italijanska književnost	30	30		60	4
16. Izbirni strokovni predmet		30		30	3
4. semester					
17. Moderni italijanski jezik 3	15	45		60	4
18. Italijanske lektorske vaje 2		30		30	2
19. Poglavja iz italijanske sintakse	30			30	2
20. Starejša italijanska književnost	30	30		60	4
21. Italijanska kultura in civilizacija 2	30			30	3
3. letnik					
5. semester					
22. Uvod v italijansko jezikoslovje	30			30	2
23. Seminar iz italijanskega jezikoslovja			30	30	2
24. Seminar iz prevajanja iz italijanščine			30	30	2
25. Moderni italijanski jezik 4	10	20		30	2
26. Novejša italijanska književnost	30	30		60	4
27. Izbirni splošni predmet/Izbirni strokovni predmet		30		30	3

6. semester

28. Uvod v italijansko jezikoslovje	30		30	2
29. Seminar iz italijanskega jezikoslovja		30	30	2
30. Seminar iz prevajanja iz italijanščine		30	30	2
31. Moderni italijanski jezik 4	10	20	30	2
32. Novejša italijanska književnost	30	30	60	4
33. Izbirni splošni predmet/Izbirni strokovni predmet		30	30	3

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Italijanska konverzacija 1		30		30	3
2. Italijanska fonetika in fonologija 1		30		30	3
3. Intertekstualnost v italijanski književnosti 1		30		30	3
4. Italijanski film 1		30		30	3
5. Francoščina I		30		30	3
6. Francoščina II		30		30	3
7. Francoščina III		30		30	3
8. Španščina I		30		30	3
9. Španščina II		30		30	3
10. Španščina II		30		30	3

Spletna različica

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Italijanski glagol 1 in 2

Opredelevitev glagola v slovnica, tipologije glagolov, fleksija. Usvajanje slovnice strukture italijanskega jezika s poudarkom na skladenjski vlogi glagolske besedne zveze (consecutio temporum, raba glagola v odvisnikih, premi govor). Razvijanje sposobnosti primerjanja dveh jezikovnih sistemov (ita-slo).

Italijanske lektorske vaje 1 in 2

Razumevanje pisnih in govornih besedil, razvijanje pravilnega in tekočega ustnega izražanja in razvijanje pisnega izražanja v povezavi z vsakdanjimi temami in italijansko kulturo (Ital. lekt. vaje 1: raven B1/B2; Ital. lekt. vaje 2: raven B2/C1).

Slovensko-italijanska kontrastivna analiza

Primerjava rabe italijanskih glagolskih oblik s slovenskimi. Urjenje v rabi z namenom izogibanja napakam (interferenci). Spoznavanje odvisnikov, veznih elementov, časovnih odnosov, principov izbire med dovršnikom in nedovršnikom v slovenščini ter med perfektom in imperfektom v italijanščini.

Uvod v študij italijanske književnosti

Uvod v temeljne literarnoteoretske pojme, povezane s specifičnostmi književnega besedila ter odnosi med književnimi besedili. Uvajanje v delo s književnimi besedili prek analize in interpretacije italijanskih proznih književnih besedil.

Moderni italijanski jezik 1, 2 in 3

Usvajanje slovnice strukture italijanskega jezika s poudarkom na zgradbi in skladenjski vlogi samostalnika, pridevnika, člena, zaimka, predloga, prislova in veznika. Utrjevanje sposobnosti prenosa teoretičnih opisov italijanskega jezika v praktično delo. Seznanjanje z osnovami italijanske fonetike.

Moderni italijanski jezik 4

Razvijanje sposobnosti sestavljanja lastnega besedila v italijanskem jeziku (opis, obnova, komentar, poročilo, navodilo, argumentativno besedilo, curriculum vitae). Tvorjenje in izpeljevanje besed v italijanščini. Razvijanje sposobnosti bogatenja lastnega besedišča v italijanskem jeziku.

Poglavja iz italijanske sintakse

Razumevanje kompleksnosti funkcioniranja glagolskih paradigem v konkretnih besedilih in soodvisnosti oz. besedilne pogojenosti parametrov, odločilnih za izbor glagolske oblike. Analiza stavčnočlenskih funkcij in stavčna analiza, primerjava s slovenščino.

Starejša italijanska književnost

Obravnava zgodovine italijanske književnosti od 13. do 17. stoletja s posebnim poudarkom na mojstrovinah Danteja, Petrarke, Boccaccia, Machiavellija, Ariosta in Tassa. Uvajanje v besedilno analizo in kritiko italijanskih del lirске in epske zvrsti.

Novejša italijanska književnost

Obravnava zgodovine italijanske književnosti od 18. do 20. stoletja (razsvetljenstvo, romanizem, verizem, modernizem, neorealizem in postmodernizem). Obravnava reprezentativnih literarnih del teh obdobjih. Uvajanje v besedilno analizo in kritiko italijanskih del lirske, pripovedne in dramske zvrsti.

Uvod v italijansko jezikoslovje

Jezik in slovnica. Jezikovna standardizacija. Narečja in knjižni/standardni jezik. Sinhroni in diahroni pristop. Italijanščina in (vulgarna) latinščina. Osnovne značilnosti razvoja italijanščine skozi čas. Italijanščina med romanskimi jeziki. »Questione della lingua« in poglavitni akterji, kot so Dante, Machiavelli, Bembo, Manzoni.

Seminar iz italijanskega jezikoslovja

Spoznavanje principov delovanja italijanskega glagolskega sistema v kompleksnih narativnih besedilih. Urjenje v prevodu, pisanju povzetkov in besediloslovni analizi besedila. Pri pripravi seminarske naloge, ki jo predstavijo kolegom in kolegicam, študenti in študentke informacije iščejo v slovnica in znanstvenih člankih.

Seminar iz prevajanja iz italijanščine

Vodeno praktično delo z besedili raznih zvrsti, ki se prevajajo iz italijanščine v slovenščino. Komentar posameznih prevodov v jezikovnem, vsebinskem in kulturnem pogledu. Seznanitev z izbranimi vprašanji slovensko-italijanske kontrastivne besedilne slovnice.

Italijanski film

Uvod v temeljna znanja o italijanskem filmu, razvijanje specifičnega besedišča v luči bogatenja lastne kulture in razvijanja splošne razgledanosti. Predstavitev kulturnih italijanskih filmskih ustvarjalcev. Obravnavanje vsebin, ki se navezujejo na širšo družbeno, politično, kulturološko in gospodarsko podobo Italije.

Italijanska konverzacija

Razvijanje govornih kompetenc, spodbujanje k izmenjavi mnenj, tvorjenje koherentnega besedila, javna predstavitev in vodenje diskusij na določeno temo. Urjenje v izražanju lastnih mnenj in zagovarjanju stališč. Predstavitev prebranih književnih del, časopisnih člankov, ogledanih filmov ali gledaliških predstav.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje dvopredmetnega študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski programi in učni načrti predmetov, predpisani na izbranih programih, v obsegu 90 KT na programu Italijanski jezik in književnost ter 90 KT na drugem dvopredmetnem programu (skupaj 180 KT na obeh študijskih programih). Celoten študij pa se zaključi šele potem, ko študent oz. študentka na obeh izbranih disciplinah opravi vse obveznosti, kot jih določata študijska programa in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 180 KT.

Strokovni profil in veščine

Diplomanti in diplomantke prvostopenjskega dvopredmetnega študijskega programa Italijanski jezik in književnost poznajo temeljne analitične, deskriptivne in metodološke pojme za opis italijanskega jezika, italijanske književnosti in kulture. Usposobljeni so za osnovno kontrastivno primerjanje temeljnih vsebin italijanske in slovenske slovnice. Seznanjeni so z značilnostmi italijansko-slovenskega jezikovnega stika na zahodni meji ter s sociolingvistično situacijo Slovencev v Italiji in italijanske narodnostne skupnosti v Sloveniji.

Diplomanti in diplomantke našega programa so usposobljeni za fleksibilno, kritično in profesionalno rabo pridobljenih znanj v povezavi z drugo disciplino svojega študija.

Zaposlitvene možnosti

Diplomanti in diplomantke prvostopenjskega študijskega programa Italijanski jezik in književnost se lahko zaposlujejo na področjih, kot so založništvo in knjigotrštvo, mediji, novinarstvo, prevajanje v prevajalskih agencijah ter podjetjih in uradih, ustanove Evropske unije, turizem, oglaševanje, stiki z javnostmi, delo v (mednarodnih) podjetjih, ustanovah in uradih, delo v državnih upravnih službah, protokol in zunanja politika, zasebni sektor, svobodni poklici, kulturne ustanove.

Zakaj študirati italijanski jezik in književnost

»Študij na italijanistiki mi je bil všeč, ker se nisem naučila samo jezika, ampak tudi veliko o kulturi, književnosti in razvoju jezika. Dodaten plus je, da imamo nekaj italijanskih profesorjev, zaradi česar izgubiš strah pred komuniciranjem s pravimi Italijani. Predavanja sem čez poletje dopolnjevala s tečaji v Italiji, kar bi vsakemu priporočila. Vsak študij jezika je naporen, ker se najboljši rezultati dosežejo s sprotnim delom. Prav tako se napredek ne pokaže čez noč, vendar se zagotovo pokaže ob koncu leta, ko študenti kar naenkrat ugotovimo, kako lažje je govoriti in kako so stvari iz začetka leta labko razumljive.«

– Janja Zupan, absolventka programa Italijanski jezik in književnost

---

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Manuela Volmajer
manuela.volmajer@ff.uni-lj.si
Soba 401

Telefon:

+386 1 241 13 90

Uradne ure:

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnica študijskega programa

Tereza Hussu
tereza.hussu@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://romanistika.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

JUŽNOSLOVANSKI ŠTUDIJI

Oddelek
za slavistiko

Zagreb - Kazaliste.

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski
dvopredmetni študijski program
Južnoslovanski študiji

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

Pri dvopredmetnem študijskem programu je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Opis programa

Program Južnoslovanski študiji je na Filozofski fakulteti UL mogoče študirati dvopredmetno, namenjen pa je tako kandidatom in kandidatkam s predznanjem južnoslovanskih jezikov, kot tudi tistim, ki se teh jezikov še niso učili. Praktične jezikovne vaje, namenjene učenju južnoslovanskih jezikov kot tujih jezikov, dopolnjujejo teoretični jezikoslovni predmeti, pomemben del študija pa so tudi predmeti s področja južnoslovanskih literatur in kultur.

Program Južnoslovanski študiji obsega celotno južnoslovansko področje ter študentke in študente opremi z znanjem južnoslovanskih jezikov, književnosti in kultur. To pomeni, da ob končanem študiju študenti in študentke obvladajo vsaj en južnoslovanski jezik, poudarek je predvsem na hrvaščini in makedonščini, primerjalno pa spoznajo tudi srbščino, bosanščino, črnogorščino in bolgarščino. Hkrati pridobijo tudi visoke kompetence iz poznavanja južnoslovanskih književnosti in kultur, glavni cilj programa je namreč, da so diplomanti in diplomantke ob znanju južnoslovanskih jezikov v sodobnih južnoslovanskih kulturah sposobni prepoznavati tudi njihove zgodovinske posebnosti ter bodo tako lahko uspešno opravljali različne poklice na področju medkulturnega posredovanja.

Ob bolj tradicionalnih študijskih oblikah, kot so predavanja, seminarji in jezikovne vaje, lahko študenti in študentke svoja znanja dopolnjujejo na študijskih izmenjavah na Hrvaškem, v Srbiji, Bosni in Hercegovini, Črni gori, Severni Makedoniji in Bolgariji, ter s sodelovanjem v projektnih aktivnostih, ki so pogosto organizirane v obliki različnih študentskih prevajalskih projektov, kjer se srečajo s prevajalskim delom v praksi ter tako že v času študija z objavljenimi prevodi začnejo pridobivati prve prevajalske reference. Študenti in študentke v sodelovanju s kolegi in kolegicami z drugih študijskih programov in smeri na Oddelku za slavistiko izdajajo študentsko revijo Perun ter aktivno sodelujejo na oddelčnih dogodkih, med katerimi ima najdaljšo tradicijo Slovanski večer.

Predmetnik

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Hrvaški in srbski jezik 1	30		30	60	4
2. Sporazumevanje v hrvaškem in srbskem jeziku 1		60		60	3
3. Hrvaška in srbska književnost 1	30			30	3
4. Makedonski jezik 1	30	15		45	3
5. Južnoslovsanske družbe in kulture 1		60		60	4
6. Sporazumevanje v hrvaškem in srbskem jeziku 2		60		60	3
7. Hrvaška in srbska književnost 2	30			30	3
8. Makedonski jezik 2	30	15		45	3
9. Južnoslovsanske družbe in kulture 2		60		60	4
2. letnik					
10. Hrvaški in srbski jezik 2	30		30	60	4
11. Sporazumevanje v hrvaškem in srbskem jeziku 3		60		60	3
12. Hrvaška in srbska književnost 3	30	30		60	4
13. Makedonski jezik 3	30	15		45	3
14. Stara cerkvena slovanščina	30			30	3
15. Sporazumevanje v hrvaškem in srbskem jeziku 4		60		60	3
16. Hrvaška in srbska književnost 4	30	30		60	4
17. Makedonski jezik 4	30	15		45	3
18. Strokovni izbirni predmet	30			30	3
3. letnik					
19. Hrvaški in srbski jezik 3	30		30	60	4
20. Sporazumevanje v hrvaškem in srbskem jeziku 5		60		60	4
21. Hrvaška in srbska književnost 5	30		30	60	4
22. Makedonska književnost	30		30	60	4
23. Bolgarski jezik, družba in kultura		60		60	3
24. Hrvaška in srbska književnost 6	30		30	60	4
25. Južnoslovsanske družbe in kulture 3		30		30	3
26. Diplomsko delo					4

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Seminar iz stare cerkvene slovanščine			30	30	3
2. Uvod v slovansko jezikoslovje	30			30	3
3. Zunanji izbirni predmet	30			30	3

[Spletna različica](#)

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Hrvaški in srbski jezik (1–3)

Predmet teoretično temelji na hrvaškem jezikovnem standardu; srbski, bosanski in črnogorski jezikovni standard so predstavljeni informativno. V prvem letniku študentke in študenti spoznajo zgodovinski jezikovni okvir ter narečja, pisave in pravopise osrednjejužnoslovenskega prostora nekoč in danes. Temu sledi spoznavanje glasoslovja in oblikoslovja. V drugem letniku je poudarek na skladnji in leksikologiji, v tretjem pa na jezikovni zvrstnosti in stilistiki.

Sporazumevanje v hrvaškem in srbskem jeziku (1–5)

Razvijanje sporazumevalnih spretnosti v hrvaščini (posredno tudi v srbsščini, bosanščini, črnogorščini): slušno in bralno razumevanje, pisno in ustno izražanje, prevajanje.

Makedonski jezik (1–4)

Makedonski jezik v južnoslovenskem jezikovnem prostoru; oris zgodovine makedonskega jezika; pravopis in pravorečje; posebnosti slovnice makedonskega jezika.

Razvijanje sposobnosti razumevanja ter ustnega in pisnega izražanja v makedonščini na osnovni (prvi letnik) in srednji ravni (drugi letnik).

Hrvaška in srbska književnost (1–6)

Značilnosti literarnozgodovinskih obdobj in nacionalni literarni kanoni. Prevladujoči poetični modeli v hrvaški, srbski, bosansko-hercegovski in črnogorski književnosti.

Makedonska književnost

Pregled literarnozgodovinskih obdobj makedonske književnosti in spoznavanje nacionalnega literarnega kanona. Odsev makedonskega ljudskega slovstva v književnosti 20. stoletja. Interpretacije reprezentativnih besedil.

Bolgarski jezik, družba in kultura

Razvijanje sposobnosti razumevanja ter ustnega in pisnega izražanja v bolgarščini na osnovni ravni. Spoznavanje posebnosti bolgarske družbe in kulture.

Južnoslovenske družbe in kulture (1–2)

Posebnosti hrvaške, srbske, črnogorske, bosansko-hercegovske in makedonske družbe in kulture: najpomembnejša zgodovinska obdobja, geografski pregled, nacionalna in regionalna identiteta, politični sistem, pravosodni sistem, šolski sistem, religija, prazniki, bivalna kultura, kultura prehranjevanja, običaji, umetnost.

Južnoslovanske družbe in kulture 3

Posebnosti hrvaške/srbske/bosansko-hercegovaške/makedonske/bolgarske družbe in kulture (izbirno): stereotipi in predsodki; odnos med domovino in tujino; jezikovna politika in jezikovno načrtovanje; pregled določenih pojavov v umetnosti; pregled tipičnih sporazumevalnih vzorcev.

Stara cerkvena slovanščina

Nastanek stare cerkvene slovanščine in prvih slovanskih črkopisov; glagolski in cirilski spomeniki; cerkvenoslovanske redakcije; slovanska črkopisa in pravopisne zakonitosti; fonetika in morfolologija stare cerkvene slovanščine.

Seminar iz stare cerkvene slovanščine (izbirni predmet v 2. letniku)

Odsev fonetičnih pojavov praslovanščine in stare cerkvene slovanščine v sodobnih slovanskih jezikih. Utrditev splošne slovanske morfološke strukture in njena potrditev v slovanskih jezikih. Praktično seznanjanje s posameznimi starocerkvenoslovanskimi besedili: branje, prepisovanje, razumevanje; primerjava in fonetično-morfološka analiza.

Uvod v slovansko jezikoslovje (izbirni predmet v 2. letniku)

Indoevropska in praslovanska domovina, teorije o razvoju indoevropskih jezikov, geneza praslovanskega fonološkega sistema in naglaševanja ter razvoj v slovanskih jezikih, praslovanska morfemska struktura in razvoj besedotvornih vrst, geneza in tipologija oblikoslovnih kategorij in pregibanja.

Diplomsko delo

Individualno raziskovanje in pisanje diplomskega dela pod mentorstvom z izbranega področja: hrvaški in srbski jezik, hrvaška in srbska književnost, makedonski jezik/književnost.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje programa mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 90 KT. Ker je program dvopredmeten, se študij zaključí šele, ko študent oz. študentka na obeh izbranih programih opravi vse obveznosti, v skupnem obsegu 180 KT..

Strokovni profil in veščine

Diplomanti in diplomantke prvostopenjskega dvopredmetnega študijskega programa Južnoslovanski študiji pridobijo visoke jezikovne kompetence v enem od južnoslovanskih jezikov, s poudarkom na hrvaščini (ter kontrastivno v srbščini, bosanščini, črnogorščini) in makedonščini, osnovne jezikovne kompetence v bolgarščini ter visoke literarne in kulturne kompetence s področja južnoslovanskih književnosti, družb in kultur. To pomeni, da so po končanem študiju sposobni na visoki ravni pisno in ustno komunicirati v vsaj enem od južnoslovanskih jezikov, da so usposobljeni za delovanje v večjezikovnem in večkulturnem okolju ter da dobro poznajo južnoslovanske književnosti, kulturo in družbo. Študijski program zagotavlja tudi teoretične in strokovne osnove za učinkovito in sistematično reševanje konkretnih strokovnih problemov, uvaja diplomante v osnove raziskovanja ter hkrati omogoča poglobljanje pridobljenega znanja na drugi stopnji.

Zaposlitvene možnosti

Diplomantke in diplomanti pridobijo kompetence za strokovno delo na širokem področju medkulturnega sporazumevanja in posredovanja, tako v gospodarstvu (zunanja trgovina, logistika itd.) in turizmu kot v kulturi, diplomaciji itd. Glede na to, da znanje teh jezikov v Sloveniji ni več samoumevno in je strokovnjakov s tega področja malo, se odpira vse več možnosti za zaposlovanje. Naši diplomanti in diplomantke so medkulturni povezovalci, prevajalci, učitelji jezikov, uredniki ipd.

Zakaj študirati južnoslovanske študije

»Študij jezikov je zakladnica znanja, ki prinaša multidisciplinaren pogled na svet. Glede na to, da sem študirala južnoslovanske jezike, kjer že v osnovi prebajamo med vsaj tremi jeziki, je bila ta raznolikost še večja. Ne glede na to, da delo, ki ga opravljam, ni direktno povezano z mojim študijem, mi pridobljeno znanje vsakodnevno pride prav, predvsem v komunikaciji ter organizaciji. Seveda pa tudi širina, ki jo študij južnoslovanskih jezikov, literatur in kultur ponuja, ni zanemarljiva, kajti vseeno to ni bil samo študij jezikov, temveč tudi popotnica za življenje.«

– Martina Pinterič, alumna študijskega programa Južnoslovanski študiji, zaposlena v gospodarstvu

Pozdrav iz
Cetinija

ПОЗДРАВ ИЗ БЕОГРА

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Branka Kotnik
branka.kotnik@ff.uni-lj.si
Soba 201

Telefon:

+386 1 241 12 71

Uradne ure:

od ponedeljka do petka
od 11. do 13. ure

Skrbnica študijskega programa

Tatjana Balažič Bulc
tatjana.balazicbulc@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://slavistika.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

POZDRAV IZ ZAGREBA

• ZNAJANOSTI IN KNJIŽIGARSTVO •
• GEOGRAFIJA • GERMANISTIKA
• FILOLOGIJA • MUZIKOLOGIJA • PEDAGOGIJA
• LITERARNA KNJIŽEVNOST IN LITERARNA TEORIJA
• PSIHOLOGIJA • ROMANSKI JEZIKI IN LITERATURA
• LOGIJA • UMETNOSTNA ZGODOVINA
• ARHEOLOGIJA • AZIJSKE ŠTUDIJE • BALTISTIKA
• STVO • ETNOLOGIJA IN KULTURNA ANTHROPOLOGIJA
• ANISTIKA Z NEDEPLANDISTIKO IN LITERARNA TEORIJA
• GIJA • PEDAGOGIKA IN ANDRAGOGIJA
• LITERARNA TEORIJA • PRIMERJALNA LINGVISTIKA
• SKI JEZIKI IN KNJIŽEVNOSTI • SLAVISTIKA
• A ZGODOVINA • ZGODOVINA • ANTHROPOLOGIJA
• E ŠTUDIJE • BIBLIOTEKARSTVO, INFORMATIKA
• A IN KULTURNA ANTHROPOLOGIJA • LINGVISTIKO
• NDISTIKO IN SKANDINAVISTIKO
• N ANDRAGOGIKA • PREVAJALNIŠTVO
• PRIMERJALNO LINGVISTIKO
• NOSTI • SLAVISTIKA
• DOVINA • ANGLISTIKA
• RSTVO
• OLOGIJA
• AVANSTRAFIKA
• RE

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

LATINSKI JEZIK, KNJIŽEVNOST IN KULTURA

Oddelek
za klasično
filologijo

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski dvopredmetni študijski program Latinski jezik, književnost in kultura

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

Pri dvopredmetnem študijskem programu je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

L A T I N

Opis programa

Program Latinski jezik, književnost in kultura je dvopredmeten in ga je mogoče kombinirati z vsemi dvopredmetnimi študijskimi programi oz. smermi. Osredotoča se na pridobivanje temeljitega znanja latinskega jezika za branje besedil v izvirniku, na poznavanje različnih obdobij latinske književnosti, zgodovine in kulture od začetkov do novega veka. Ob intenzivnem usvajanju latinščine je v program vključen tudi dveletni tečaj, ki poskrbi za osnovno znanje klasične grščine, in predavanja iz pregleda starogrške književnosti. Ker je v program vključen intenzivni tečaj jezika, predznanje latinščine ni obvezno za vpis v program. Po zaključeni prvi stopnji je študij mogoče nadaljevati na drugi stopnji po pedagoški smeri dvopredmetnega programa in se usposobiti za učiteljski poklic ali pa po nepedagoških smereh dvopredmetnega programa ali enopredmetnem programu Antični in humanistični študiji.

Člani oz. članice in diplomanti oz. diplomantke oddelka dejavno sodelujejo pri delu Društva za antične in humanistične študije ter pri nastajanju dveh znanstvenih revij, *Keria: Studia Latina et Graeca* ter *Clotbo*.

Na oddelku se študenti in študentke povezujejo tudi v okviru občudijskih dejavnosti, pri organizaciji različnih dogodkov, od brucovanj, recitalov ter dramskih uprizoritev do razstav in znanstvenih konferenc ter različnih drugih projektov. Oddelek organizira tudi ek-skurzije in poletne šole. Na oddelku delujeta študentska predstavnica in oddelčni tutor.

Študentom in študentkam so odprte različne možnosti študija v tujini, zlasti prek sporazumov Erasmus+, sklenjenih med oddelkom in različnimi evropskimi univerzami. Študenti in študentke se redno udeležujejo poletnih tečajev novogrškega jezika v Grčiji ter poletnih šol in se izpopolnjujejo v tujini kot štipendisti tujih univerz in fundacij (Nemška služba za akademsko izmenjavo – DAAD, Sklad Aleksandra S. Onasisa). Ustanova patra Stanislava Škrabca vsako leto najuspešnejšim študentom in študentkam Oddelka za klasično filologijo podeljuje štipendije.

Predmetnik

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Rimska zgodovina	60			60	5
2. Rimska književnost in civilizacija		60		60	4
3. Latinščina, intenzivni tečaj		150		150	10
4. Uvod v latinsko filologijo	30			30	3
5. Grščina I		60			5
6. Književnost antične Grčije	30				3
2. letnik					
7. Izbrana poglavja iz latinske književnosti 1	60		30	90	9
8. Latinska skladnja I		120		120	7
9. Zgodovina latinskega jezika 1	60		30	90	4
10. Grščina II		60		60	4
11. Latinska metrika	30			30	3
12. Izbirni predmet 1 (sklop Antična kultura in civilizacija)	30			30	3
3. letnik					
13. Izbrana poglavja iz latinske književnosti 2	60		60	120	9
14. Izbirni predmet 1 (sklop Antična kultura in civilizacija)	30			30	3
15. Izbirni predmet 2 (splošni izbirni predmet)					6
16. Zgodovina latinskega jezika 2	60			60	6
17. Uvod v latinski srednji vek in humanizem	30		30	60	6

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Antična retorika	30			30	3
2. Antična mitologija in religija	30			30	3
3. Literarno življenje in uprizoritvene umetnosti v antiki	30			30	3
4. Antična antropologija in filozofija kulture	30			30	3
5. Antična tragedija	30			30	3
6. Interpretacija antičnih filozofskih besedil	30			30	3
7. Antična komedija	30			30	3

[Spletna različica](#)

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Rimska zgodovina

Začetki Rima, zgodnja, srednja in pozna republika, zgodnja in visoka cesarska doba, rimska družba v cesarski dobi. Težišče predmeta je na obdobju rimskega cesarstva od Avgusta do nastopa Dioklecijana. Navezuje se na tematsko sorodne vede, zlasti na arheologijo in zgodovino rimske književnosti.

Rimska književnost in civilizacija

Predmet kot pregled kulturne in literarne zgodovine, ki je predstavljena z odlomki v slovenskem prevodu. Ti ilustrirajo zgodovinski in kulturni kontekst dojemanja prostora in časa, kult bogov, položaj posameznika v družbi, odnos med spoloma, položaj žensk in otrok, odnos do vojne, odnos do drugih ljudstev itd.

Izbrana poglavja iz latinske književnosti DD

Predmet se izvaja ciklično za dva letnika skozi dva semestra. Sestavljen je iz samostojne študijske obveznosti in predavanja o izbrani temi. Seminar je posvečen branju in interpretaciji izbranega besedila. Uvaja v metode filološke interpretacije in samostojno reševanje interpretacijskih problemov.

Književnost antične Grčije

Predmet obravnava naslednje teme: homerska epika, arhaična grška lirika, logografi in začetki zgodovinopisja, dramatika, sofistika in začetki retorike, zgodovinopisje, filozofija in govorništvo v 4. stoletju, helenizem in cesarska doba, podoba stare Grčije v novem veku.

Latinščina, intenzivni tečaj

Predmet je zasnovan kot začetni intenzivni tečaj latinskega jezika in ne predpostavlja predznanja. Obravnavana snov sega od pravil latinske pisave in izgovarjave do postopne usvojitve osnovnega oblikoslovja, najpogostejše rabljenih skladenjskih struktur in osnovnega besedišča.

Latinska skladnja I

Nadaljevalni tečaj latinščine: poglobitev oblikoslovja, razširitev besedišča; skladnja latinskih sklonov; zahtevnejše skladenjske strukture: gerundij in gerundivni sklad; odvisniki prve in druge stopnje; relativna zveza, relativni sklop; odvisni govor; stavčna analiza zahtevnejših besedil.

Uvod v latinsko filologijo

Predmet obravnava naslednje teme: tradicionalni pristopi k obravnavi latinskih besedil, tekstokritične izdaje; zgodovina klasične filologije od antike do danes, najpomembnejši priročniki, priprava seminarskih nalog, elektronski in spletni viri za področje klasične filologije, zgodovina klasične filologije na Slovenskem.

Uvod v latinski srednji vek in humanizem

Pregled več kot tisočletje dolgega obdobja srednjeveške in humanistične latinutete, dopolnjen s seminarskim branjem izbranih odlomkov (v osnovi kronološki, znotraj tega urejen po literarnozvrstnih in kulturnozgodovinskih kriterijih).

Grščina I

Začetni tečaj stare grščine. Osnove jezika (pisava, izgovorjava), osnove oblikoslovja; temeljno besedišče starogrškega jezika; enostavnejše in pogostejše skladenjske strukture; stavčna analiza enostavnejših besedil; prevajanje krajših in prirejenih besedil.

Zgodovina latinskega jezika

Predavanja se izvajajo v dveletnem ciklu za dva letnika skupaj in so zasnovana kot pregled zgodovinskega ustroja latinskega jezika. Urejena so po ravninah: zgodovina jezika, glasoslovje, oblikoslovje, skladnja. Predmet v 1. letniku vključuje seminarsko branje besedil v izvorniku.

Latinska metrika

Predmet obravnava naslednje teme: delitev metrike, ritem in metrum, naglasna pravila, kvalitativni in kvantitativni verzni sistem, osnovna literatura, verz in verzni sistemi, zgodovinski oris razvoja in sprememb metrike in posameznih metrumov od prvih pojavnih oblik do konca antike.

Antična retorika

Predmet obravnava naslednje teme: primerjalna retorika, retorika v antiki in srednjem veku, njen zgodovinski razvoj in sistematika ter pedagoški diskurz.

Antična mitologija in religija

Predmet ima dva sklopa: 1) predstavitev grške in rimske mitologije in religije ob primerjavi z drugimi kulturami antičnega Sredozemlja (Prednji vzhod, Egipt) ter 2) uvod v antične in novoveške teorije ter interpretacijske pristope.

Literarno življenje in uprizoritvene umetnosti v antiki

Predmet ima dva vzporedna sklopa: 1) zgodovinski prikaz ustne epske tradicije, razvoj pismenosti, tehnike zapisovanja in posredovanja besedil ter razvoj uprizoritvenih umetnosti; 2) problemski sklop, ki z besedili ključnih antičnih avtorjev ilustrira sociološke, filozofske in psihološke vidike branja ter recepcije gledališča in spektakla.

Interpretacija antičnih filozofskih besedil

Predmet seznanja s ključnimi smermi in avtorji grško-rimske filozofije ter zajema: branje izbranih odlomkov, prevajanje kratkih odlomkov in težavnih mest v slovenščino, vsebinsko in idejno interpretacijo izbranega odlomka, jezikovno-terminološko analizo izbranega odlomka.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje dvopredmetnega študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 90 KT. Celotni študij pa se zaključi šele potem, ko študent oz. študentka na obeh izbranih disciplinah opravi vse obveznosti, kot jih določata študijska programa in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 180 KT.

Strokovni profil in veščine

Diplomanti in diplomantke študijskega programa pridobijo široko klasično-humanistično izobrazbo s poudarkom na celovitem poznavanju starorimske antične kulture ter preglednem poznavanju latinske kulture srednjega veka in humanizma. Diplomanti in diplomantke obvladajo strukturo in posebnosti latinskega jezika in so sposobni branja najzahtevnejših izvirnih latinskih besedil, pri čemer poznajo tako metode filološke analize besedil (kritična uporaba primarnih virov, tekstno-kritičnega aparata, komentarjev, sekundarne literature, strokovnih priročnikov) kot tudi sodobne teoretske poglede in metodološke pristope k analizi besedil. Široko in pregledno poznavanje rimske in poznejše latinske književnosti, antične zgodovine, filozofije, religije, mitologije, kulture vsakdanjega življenja jim omogoča suvereno interpretiranje izvirnih besedil v njihovem zgodovinskem kontekstu. Imajo tudi vpogled v recepcijo antične in poznejše latinizacije v evropski literaturi in kulturi od zgodnjega humanizma do sodobnosti. Do sprejema antične kulture v različnih obdobjih novega veka se znajo argumentirano in kritično opredeliti.

Diplomanti in diplomantke poznajo zgodovino latinskega jezika in njegov vpliv na moderne jezike. Imajo tudi pregledno znanje drugega pomembnega jezika grško-rimske antike – stare grščine, kar jim omogoča samostojno branje lažjih do srednje zahtevnih starogrških izvirnih besedil ob uporabi jezikovnih priročnikov. Zaveda se tudi starogrških vplivov na rimsko kulturo v najširšem smislu besede.

Zaposlitvene možnosti

Diplomanti in diplomantke pridobijo temeljno znanje za nadaljnjo študijsko in poklicno usmeritev v področja, ki zahtevajo temeljno znanje latinščine ter poznavanje rimske in poznejše latinske kulture (usposobijo se lahko za prevajalce leposlovnih, strokovnih in dokumentarnih besedil, pisanih v latinščini, delujejo kot raziskovalci v različnih inštitutih, arhivih, študijskih knjižnicah; študij lahko nadaljujejo na pedagoški smeri programa druge stopnje in se zaposlijo kot učitelji latinščine). Zaposlijo se lahko tudi na sorodnih področjih, kjer je znanje latinščine in široka klasično-humanistična izobrazba nepogrešljiva: arheologija, muzeologija, zgodovina, umetnostna zgodovina, literarne vede ipd. Splošnejše kompetence, ki jih pridobijo med študijem, jim omogočajo zaposlitev tudi na drugih, splošnejših področjih, ki zahtevajo temeljito in natančno delo z besedili oziroma logično in abstraktno razmišljanje ter jasno in argumentirano pisno in ustno izražanje (arhivistika, založništvo, publicistika ipd.).

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Nastja Janžekovič
nastja.janzekovic@ff.uni-lj.si
Soba 344

Telefon:

+386 1 241 14 20

Uradne ure:

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnik študijskega programa

Matej Hriberšek
matej.hribersek@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://classics.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Zakaj študirati latinski jezik, književnost in kultura

»Všeč mi je širina, ki ti jo študij klasične filologije ponuja. Ta širina mi pogosto omogoča, da lažje stopim v stik z drugimi vedami in se bitro najdem med podatki z drugib področij. Hkrati pa med študijem res lahko začutiš, katero področje znotraj filologije ti najbolj ustreza, kje se lahko najbolj izpolniš, in si na ta način začrtas smernice svoje nadaljnje poklicne poti. Velika prednost je majbnost oddelka, ki omogoča tesnejše sodelovanje med študenti in profesorji. Iz te povezanosti nastajajo res lepi in kakovostni oddelčni projekti, od dramskih predstav do mednarodnih simpozijev. Ti projekti nas opremijo z dodatnim znanjem ter nam omogočajo navezovanje stikov z domačimi in tujimi strokovnjaki.«

– Klara Keršič, absolventka drugostopenjskih pedagoških smeri Latinski jezik, književnost in kultura ter Grški jezik, književnost in kultura

IN KNJIGARSTVO •
JA • GERMANISTIKA
IZIKOLOGIJA • PEDAGOGIKA
T IN LITERARNA TEORIJA
ROMANSKI JEZIKI IN
NOSTNA ZGODOVINA
AZIJSKE ŠTUDIJE • BIBLIOTEKARSTVO
LOGIJA IN KULTURNA ANTOPOLOGIJA
EDERLANDISTIKO IN
OGIKA IN ANDRAGOGIKA
EORIJA • PRIMERJALNA LINGVISTIKA
KNJIŽEVNOSTI • SLAVISTIKA
• ZGODOVINA • ANTOPOLOGIJA
BLIOTEKARSTVO, IN
ANTROPOLOGIJA •
ANDINAVISTIKO • KLASIČNA FILOZOFIJA
KA • PREVAJALSTVO IN SPLOŠNO JEZIKOSLOVJE
TIKA • SLOVENSKA LINGVISTIKA
STIKA IN AMERIKANISTIKA
ACIJSKA ZINERJALNA FILOZOFIJA
ZOFIJA • GERMANISTIKA
SIČNA FILOZOFIJA • PRIMERJALNA LINGVISTIKA
SLOVJE • PSIHOLINGVISTIKA
KA • SOCIOLOGIJA IN ARHAIKA
IN KNJIGARSTVO • GERMANISTIKA
IZIKOLOGIJA • PEDAGOGIKA
T IN LITERARNA TEORIJA
ROMANSKI JEZIKI IN
NOSTNA ZGODOVINA
E ŠTUDIJE

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

MUZIKOLOGIJA

Oddelek za
muzikologijo

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski študijski program Muzikologija

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

študijski program ima naslednje smeri:

- **enopredmetna smer,**
- **dvopredmetna smer.**

Pri dvopredmetni smeri je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Opis programa

Muzikologija je humanistična veda, ki preučuje glasbo. Glasba je danes prisotna in dostopna bolj kot kadarkoli prej. Ne slišimo je le na koncertih in raznih drugih prireditvah, ne posredujejo nam je več le tradicionalni mediji, kot sta radio in televizija, temveč smo z njo v stiku domala povsod: ob vožnji z mestnim avtobusom, ob srkanju kave v priljubljeni kavarni, ob nakupih v trgovskem središču, na zabavi z vrstniki, ob počitniškem poležavanju na plaži in – navsezadnje lahko do nje kadarkoli dostopamo z nekaj kliki na svojem pametnem telefonu. Tudi glasbenih zvrsti je danes toliko, da jim že težko sledimo. S tem raznolikim glasbenim svetom se ukvarjajo muzikologi, ki glasbo opazujejo v vseh njenih oblikah in pojavnostih ter z vseh različnih perspektiv: domala ni več z glasbo povezane teme, ki je sodobna muzikologija ne bi obravnavala. Kljub nezadržnemu širjenju muzikološkega preučevanja tudi na popularnejše in komercialno usmerjene žanre, je največji del pozornosti muzikologov vendarle še vedno usmerjen v t. i. umetnostno oz. klasično glasbo. Tako je zasnovan tudi študij na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete UL.

Muzikologijo se lahko študira kot enopredmetno ali dvopredmetno smer. Enopredmetna smer študentom in študentkam ponuja možnost najširše poglobitve v muzikološko stroko. Prihodnji diplomanti in diplomantke pridobijo širok nabor temeljnih znanj s področja teorije glasbe (harmonija, kontrakt, oblikoslovje, instrumentacija in orkestracija, razvijanje slušnih zaznav, zgodovina teorije glasbe), zgodovine glasbe (zgodovina evropske in slovenske glasbe, zgodovina muzikoloških premislekov o glasbi, historična izvajalska praksa, glasbena paleografija), et-

nomuzikologije (etnomuzikološki pristopi h glasbi, popularna glasba, slovenska ljudska/tradicijska glasba, antropologija glasbe) in z interdisciplinarnih muzikoloških področij (psihologija, sociologija in estetika glasbe, glasbena akustika, glasba in tehnologija, nemščina kot jezik stroke). Na predavanjih, seminarjih in vajah spoznavajo in vrednotijo glasbo preteklih obdobij in sodobnega časa, srečujejo se s starimi glasbenimi zapisi in se učijo njihovega prebiranja, urijo se v različnih pristopih k analizi glasbe, razvijajo zmožnosti slušnega zaznavanja, učijo se izbrane partiture instrumentirati za orkester, spoznavajo pretekle in aktualne glasbeno-estetske, glasbeno-sociološke in glasbeno-psihoološke poglede, na terenu poslušajo ljudske pevce, spoznavajo glasbo drugih kultur in popularno glasbo, obiskujejo koncerte, hodijo na festivala-
le starejše in sodobne glasbe ...

Tudi dvopredmetna smer študentom in študentkam zagotavlja vsa potrebna temeljna znanja za delovanje na strokovnem muzikološkem področju, čeprav imajo v predmetniku nekoliko manj obveznosti kot študenti in študentke na enopredmetni smeri. Hkrati z dvopredmetnim študijem na Oddelku za muzikologijo morajo namreč vpisati še eno od dvopredmetnih smeri na Filozofski fakulteti (ali Teološki fakulteti). Tako pridobijo potrebna znanja in kompetence za delovanje na še enem strokovnem področju, s čimer se širijo tudi njihove zaposlitvene možnosti. Za prihodnjega muzikologa in muzikologinjo so nedvomno zanimive povezave, ki mu omogočajo poglobiti znanje na področjih, kjer se muzikologija posebej tesno povezuje z ostalimi humanističnimi disciplinami (zgodovina – zgodovina glasbe, filozofija – estetika glasbe,

sociologija – sociologija glasbe). Zanimive so tudi povezave s programi, ki preučujejo druge umetnosti (umetnostna zgodovina, primerjalna književnost), možnih pa je še mnogo drugih kombinacij.

Študenti in študentke višjih letnikov se pogosto odločijo za semestrski ali letoletni študij v tujini v okviru programa Erasmus+. Odpravijo se lahko na eno od univerz, s katerimi Oddelk že sodeluje, ali pa se na njihovo pobudo vzpostavijo nove povezave; možnosti je zelo veliko. Posebej tesno je sodelovanje z Univerzo Karla Franca iz Gradca in Akademijo za glasbo v Zagrebu, s katerima je vsako leto organiziran trilateralni študentski muzikološki simpozij, kjer lahko študenti in študentke, ki to želijo, že v času študija pred kolegi in kolegicami iz tujine predstavijo svoje prispevke o glasbi. Povezave s kolegi in kolegicami iz tujine se vzpostavljajo tudi na vsakoletnih strokovnih ekskurzijah, ki se jih študenti in študentke udeležijo v okviru vaj iz zgodovine glasbe. Stik z najnovejšimi dognanji v muzikologiji oddelek ohranja tudi prek gostujočih predavateljev in predavateljic, ki sodijo v sam svetovni vrh muzikološke stroke.

Na Oddelku za muzikologijo že več kot desetletje delujeta Študentski pevski zbor in simfonični orkester Filozofska filharmonija. Edinstven med glasbenimi sestavi, ki delujejo na Univerzi v Ljubljani, je nedvomno fakultetni Etnoansambel, ki izvaja glasbo najrazličnejših svetovnih kultur; priredbe za Etnoansambel pišejo študenti in študentke sami. Številne možnosti za obštudijske dejavnosti ponuja tudi Študentska sekcija Slovenskega muzikološkega društva.

Predmetnik – Enopredmetna smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Glasbeni stavek 1A	30	30	15	75	6
2. Uvod v muzikologijo E	30	30		60	5
3. Uvod v etnomuzikologijo E	30	30		60	5
4. Zgodovina glasbe 1A E	30	30		60	6
5. Glasbena akustika E	30			30	2
6. Nemščina za muzikologe 1		30		30	2
7. Izbirni predmet 1		30		30	3
2. semester					
8. Glasbena akustika E	30			30	2
9. Nemščina za muzikologe 1		30		30	2
10. Glasbeni stavek 1B	30	60	15	105	7
11. Zgodovina glasbe 1B E	30	30		60	6
12. Popularna glasba E	30		30	60	6
13. Zunanji izbirni predmeti	30	30		60	5
14. Izbirni predmet 2		30		30	3
2. letnik					
3. semester					
15. Glasbeni stavek 2A E	30	60	15	105	7
16. Zgodovina glasbe 2A E	30	30		60	6
17. Zgodovina glasbene umetnosti na Slovenskem 1 E	30	30		60	5
18. Psihologija glasbe	30			30	3
19. Nemščina za muzikologe 2		30		30	2
20. Izbirni predmet 3		30		30	3
21. Zunanji izbirni predmeti	30	30		60	4
4. semester					
22. Glasbeni stavek 2B E	30	60	15	105	7
23. Zgodovina glasbe 2B E	30	30		60	6
24. Slovenska ljudska/tradicijska glasba E	30	30		60	5
25. Glasbena paleografija			30	30	3
26. Nemščina za muzikologe 2		30		30	2
27. Izbirni predmet 4		30		30	3
28. Zunanji izbirni predmeti	30	30		30	4

3. letnik

5. semester

29. Glasbeni stavek 3A E	30	30	30	90	5
30. Zgodovina glasbe 3A E	30	30		60	6
31. Glasbe sveta: Antropologija glasbe E	60			60	5
32. Sociologija glasbe	30			30	3
33. Izbirni predmet 5		30		30	3
34. Diplomski izpit E					4
35. Zunanji izbirni predmeti	30	30		60	4

6. semester

36. Glasbeni stavek 3B E	30		30	60	5
37. Zgodovina glasbe 3B E	30	30		60	6
38. Zgodovina glasbene umetnosti na Slovenskem 2 E	30	30		60	5
39. Estetika glasbe	30			30	3
40. Izbirni predmet 6		30		30	3
41. Diplomski izpit					4
42. Zunanji izbirni predmeti	30	30		60	4

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke	letnik
1. Etnoansambel 1-2*		30		30	3	1., 2.
2. Glasba in gib		60		60	3	2., 3.
3. Glasba in tehnologija		30		30	3	1., 2.
4. Glasbena praksa: Instrumentalna skupina 1-5*		60		60	4	1.
5. Glasbena praksa: Vokalna skupina 1-5*		30		30	4	1.
6. Historična izvajalska praksa 1*		30		30	3	2., 3.
7. Historična izvajalska praksa 2*		30		30	3	2., 3.
8. Igranje partitur 1		30		30	3	1., 2., 3.
9. Igranje partitur 2		30		30	3	2., 3.

*Predmeti se izvajajo ciklično.

Predmetnik – Dvopredmetna smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Glasbeni stavek 1A	30	30	15	75	6
2. Uvod v muzikologijo D	30	30		60	3
3. Uvod v etnomuzikologijo D	30	30		60	3
4. Zgodovina glasbe 1A D	30	30		60	4
2. semester					
5. Glasbeni stavek 1B	30	60	15	105	7
6. Zgodovina glasbe 1B D	30	30		60	4
7. Izbirni predmet 1 ali zunanji izbirni predmet		30		30	3
2. letnik					
3. semester					
8. Glasbeni stavek 2A D	30	45	15	90	6
9. Zgodovina glasbe 2A D	30	30		60	4
10. Zgodovina glasbene umetnosti na Slovenskem 1 D	30	30		60	3
11. Izbirni predmet 2		30		30	3
4. semester					
12. Glasbeni stavek 2B D	30	45	15	90	6
13. Zgodovina glasbe 2B D	30	30		60	4
14. Etnomuzikološki izbirni predmet	30	30		60	4
3. letnik					
5. semester					
15. Glasbeni stavek 3A D	30	30	30	90	4
16. Zgodovina glasbe 3A D	30	30		60	4
17. Glasbe sveta: Antropologija glasbe D	60			60	3
18. Izbirni predmet 3		30		30	3
19. Diplomski izpit D					1
6. semester					
20. Glasbeni stavek 3B D	30		30	60	3
21. Zgodovina glasbe 3B D	30	30		60	4
22. Zgodovina glasbene umetnosti na Slovenskem 2 D	30	30		60	3
23. Izbirni predmet 4		30		30	3
24. Diplomski izpit					2

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

		predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke	letnik
1.	Psihologija glasbe	30			30	3	1., 2., 3.
2.	Sociologija glasbe	30			30	3	1., 2., 3.
3.	Glasbena paleografija			30	30	3	1., 2. 3.
4.	Glasbena akustika D	60			30	3	1., 2.
5.	Estetika glasbe	30			30	3	2., 3.

Nabor etnomuzikoloških izbirnih predmetov

		predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke	letnik
1.	Popularna glasba D	30		30	60	4	2.
2.	Slovenska ljudska/tradicijska glasba D	30	30		60	4	2.

[Spletna različica](#)

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Estetika glasbe

Pri predmetu študenti in študentke spoznajo ključne tokove glasbeno-estetske in glasbeno-filozofske misli, spremljajo osnovne glasbeno-estetske pojme, teorije in procese ter njihovo spreminjanje v času. S tem si izoblikujejo osnovni odnos do estetskih fenomenov in kriterije za vrednotenje glasbe.

Glasbe sveta: Antropologija glasbe

Študenti in študentke spoznajo zgodovino, teorijo in recepcijo obravnavanih glasbenih zvrsti v njihovem kulturnem kontekstu. S tem razvijejo sposobnost kritičnega vrednotenja glasbe in opazovanja njene družbene vloge.

Glasbena akustika

Študenti in študentke spoznajo osnove glasbene akustike in mejnih ved. Pri tem se predmet posebej usmerja v spoznavanje fizikalnih osnov zvoka kot predmeta glasbenega oblikovanja, fiziološke zakonitosti zaznavanja zvoka, akustike prostorov, glasbenih instrumentov ipd.

Glasbena paleografija

Študenti in študentke spoznajo zakonitosti zapisovanja glasbe od antike do 17. stoletja (notiranja v antiki, črkovna notacija, koralna notacija, črna menzuralna notacija, bela menzuralna notacija, tabulature v solistični glasbi). Usposobijo se za transkribiranje starejših notnih zapisov v sodobno notacijo.

Glasbeni stavek 1A–3B

Študenti in študentke spoznajo osnovne kompozicijske prvine, postopke in analitična orodja. Dobijo vpogled v razvoj harmonskega mišljenja, različnih glasbenih oblik in v soodvisnost formalne strukture glasbenega dela od harmonske strukture. Pridobijo sposobnost analitičnega mišljenja in samostojne analize glasbenih del.

Historična izvajalna praksa 1–2

Študenti in študentke si izoblikujejo zavest o problematiki historično korektne interpretacije glasbenih del iz časa pred letom 1800. Spoznajo temeljne vire za poznavanje historične izvajalne prakse in skozi njih aktualne smernice za historično korektno izvajanje glasbe ter se usposobijo za kritično presojanje sodobnih izvedb historičnih glasbenih del.

Igranje partitur 1–2

V okviru predmeta se študenti in študentke usposobijo za igranje lažjih instrumentalnih in vokalno-instrumentalnih partitur, v katerih so uporabljeni različni ključi (G-, C-, F-ključ) in transpozicije.

Popularna glasba

Študij je usmerjen v sistematično obravnavo specialne problematike izbrane teme s področja popularne glasbe. Ta se osredotoča na različna zgodovinska, interdisciplinarna in glasbenoanalitska vprašanja. V okviru predmeta je dovršen del kontaktnih ur namenjen seminarskemu delu (problem-based learning).

Psihologija glasbe

Študenti in študentke spoznajo temeljna zgodovinska prizadevanja na področju psihologije glasbe. Spoznajo del osnovnih teoretskih področij psihologije glasbe ter vzpostavijo zavedanje o interdisciplinarnih metodoloških in vsebinskih povezavah s sociologijo glasbe, teorijo glasbenega stavka, estetiko glasbe, kognitivnimi vedami in kulturologijo.

Slovenska ljudska/tradicijska glasba

Študenti in študentke spoznajo večplastnost slovenske glasbe v evropskem kontekstu in uvrščanje dejanskih ljudskih praks v kontekst celostne podobe glasbenega življenja. Hkrati dobijo vpogled v raziskovalne tradicije in sodobne znanstvene pristope pri obravnavanju ljudskih praks.

Sociologija glasbe

Predmet posreduje vedenje o temeljnih zgodovinskih prizadevanjih na področju sociologije glasbe. Študenti in študentke spoznajo osnovne teoretske glasbenosociološke pristope in se usposobijo za apliciranje spoznanih metod na različne glasbene pojave.

Uvod v etnomuzikologijo

Študenti in študentke spoznajo temeljne dosežke etnomuzikološke stroke v zgodovinskih in zemljepisnih razsežnostih. Seznanijo se z značilnostmi in povezavami terenskega in kabinetnega raziskovalnega dela ter položajem slovenskega raziskovanja v kontekstih evropske in svetovne etnomuzikologije.

Uvod v muzikologijo

Pri predmetu študenti in študentke spoznava zgodovino, osnovne metode in področja muzikološkega raziskovanja. Natančno se seznanijo s slovensko muzikološko tradicijo.

Zgodovina glasbe 1A–3B

Študenti in študentke spoznajo različne stile in umetnostna naziranja obdobj, ki jih predmeti zajemajo. To obsega kompozicijske tehnike in postopke, glasbeno teorijo in filozofsko-estetsko ozadje. Študenti in študentke tako spoznajo zakonitosti razvoja glasbene umetnosti v obdobju, ki ga predmet zajema, in vse bistvene kulturne dejavnike, ki so nanj vplivali.

Zgodovina glasbene umetnosti na Slovenskem 1–2

Študenti in študentke pri predmetu spoznajo osrednje nosilce glasbene ustvarjalnosti in poustvarjalnosti na Slovenskem (od začetkov do konca 20. stoletja), ki so bistveno sooblikovali samobitnost nacionalne glasbene kulture, kakor tudi zakonitosti razvoja glasbene umetnosti na Slovenskem kot sestavnega dela evropske zgodovine glasbe.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, kot jih določajo študijski program in učni načrti predmetov, v skupnem obsegu 180 kreditnih točk po ECTS (enopredmetna smer) oziroma 90 kreditnih točk po ECTS (dvopredmetna smer). V zadnjem letniku študija opravi študent oz. študentka diplomski izpit.

Študenti in študentke dvopredmetne smeri morajo za dokončanje študija opraviti tudi vse obveznosti na drugi dvopredmetni smeri v obsegu 90 KT (skupaj torej 180 KT).

»Študij muzikologije ponuja izredno zanimivo raziskovanje najrazličnejših vrst glasbene umetnosti. Ker so skupine študentov manjše, je študijsko okolje izredno prijateljsko in zelo pozitivno, kar je za študente še posebej pomembno.«

– Blaž Andrejka, alumen prvostopenjskega študijskega programa Muzikologija in alumen drugostopenjskega študijskega programa Muzikologija

Strokovni profil in veščine

Prvostopenjski študij muzikologije diplomantom in diplomantkam zagotovi širok nabor temeljnih znanj z muzikološkega strokovnega področja. Diplomirani muzikologi in muzikologinje obvladajo metode muzikološkega dela, poznajo in razumejo različne teoretske poglede na glasbo. Poglobljeno poznajo in razumejo področje glasbene teorije, razvijejo sposobnost strukturiranega poslušanja in analitičnega opazovanja glasbe in njenega kritičnega vrednotenja. Pregledno poznajo zgodovino, teorijo in recepcijo glasbe od najstarejših obdobij do sodobnosti in razumejo, da je glasbena umetnost preddoločena z vsakokratnim zgodovinskim in kulturnim (družbenim, duhovnim in psihološkim) kontekstom. Kritično presojujejo primarne glasbene vire in sekundarno strokovno muzikološko literaturo ter se usposobijo za ubesedovanje in posredovanje z glasbo povezanih vsebin. Berejo notne zapise različnih obdobij in jih transkribirajo v sodobno notacijo, poznajo tehnike zapisovanja zvoka in slike. Poznajo in vrednotijo različne glasbene žanre in glasbo različnih kultur in družbenih okolij.

Kot diplomanti in diplomantke humanističnega študija so diplomirani muzikologi in muzikologinje odprti za drugačnost in pluralnost, sposobni kritično sprejemati in oblikovati mnenja, razvijejo sposobnost ustnega in pisnega izražanja in sporočanja ter obvladajo jezikovno kulturo. Sposobni so samostojno in odgovorno opravljati strokovno delo na svojem področju.

Zaposlitvene možnosti

Ob široki prisotnosti in dostopnosti glasbe so zelo široke in raznolike tudi zaposlitvene možnosti diplomantov in diplomantk prvostopenjskega študija muzikologije: muzikološka znanja so potrebna v vsaki ustanovi, ki se na tak ali drugačen način ukvarja z glasbo.

Diplomanti in diplomantke se pogosto zaposlujejo v medijih, tako javnih kot komercialnih, saj je prav tu glasba najbolj prisotna. Po zaključeni prvi stopnji študija lahko med drugim delajo kot glasbeni uredniki, asistenti režije, voditelji glasbenih oddaj, sodelavci za glasbene vsebine v elektronskih medijih, uredniki spletnih glasbenih vsebin, sodelavci v reklamnih agencijah.

Mnoge javne in zasebne ustanove hranijo, obdelujejo in raziskujejo raznoliko glasbeno gradivo, ki ga preučujejo in urejajo muzikologi in muzikologinje kot strokovni sodelavci v mediateki, glasbeni arhivariji in dokumentalisti, uredniki v glasbeni založbi, strokovni sodelavci v knjižnici, muzeju in drugih javnih institucijah, strokovni projektni sodelavci v raziskovalnih institucijah.

Diplomanti in diplomantke muzikologije kot svetovalci in organizatorji v javnem in zasebnem sektorju sodelujejo tudi pri sooblikovanju glasbenega življenja na lokalnem in državnem nivoju. Med drugim so lahko zaposleni kot svetovalci za področje glasbe v javnem sektorju (npr. v občinskih in državnih odsekih za kulturo), organizatorji glasbenih prireditvev, strokovni sodelavci v kulturnih društvih, predstavniki za stike z javnostjo v glasbenih ustanovah in pri glasbenih ansamblih, sodelavci v službah za protokol ali turistični delavci (turistična združenja, turistične agencije).

Nenazadnje muzikologi in muzikologinje kot diplomanti in diplomantke humanističnega študija pridobijo široka znanja za delovanje tako na širšem področju kulture kot tudi na vseh področjih, kjer sta potrebna širša humanistična razgledanost in poznavanje družbenih in kulturnih pojavov in procesov.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Vesna Venišnik Peternelj
tajnistvo.muzikologije@ff.uni-lj.si
Soba 534

Telefon:

+386 1 241 14 40

Uradne ure:

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnik študijskega programa

Nejc Sukljan
nejc.sukljan@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://muzikologija.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

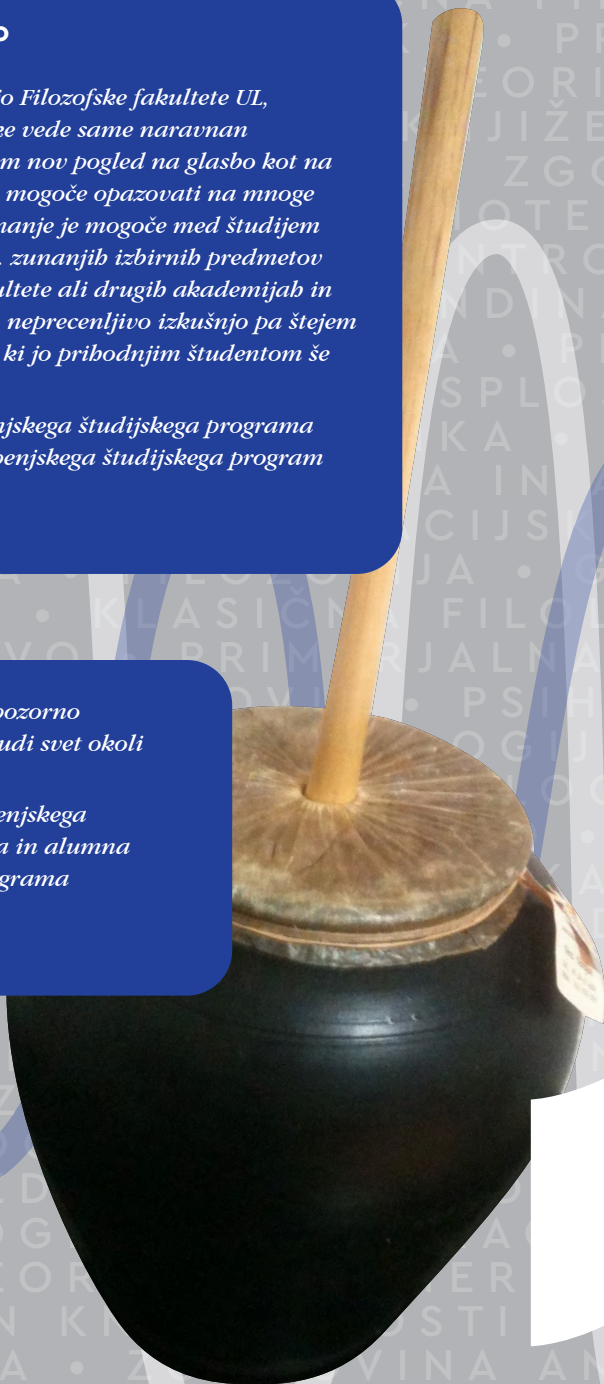
Zakaj študirati muzikologijo

»Študij na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete UL, ki je v skladu z naravo muzikološke vede same naravnano interdisciplinarno, mi je dal povsem nov pogled na glasbo kot na izredno kompleksen pojav, ki ga je mogoče opazovati na mnoge načine in z različnih perspektiv. Znanje je mogoče med študijem prav tako dopolnjevati z izbiro t. i. zunanjih izbirnih predmetov na drugih oddelkih Filozofske fakultete ali drugih akademijah in fakultetab Univerze v Ljubljani, za neprecenljivo izkušnjo pa štejem mednarodno študijsko izmenjavo, ki jo prihodnjim študentom še posebej priporočam.«

– Jana Erjavec, alumna prvostopenjskega študijskega programa Muzikologija in alumna drugostopenjskega študijskega program Muzikologija

»Študij muzikologije me je naučil pozorno poslušati. Pa ne le glasbe, temveč tudi svet okoli sebe.«

– Ivana Maričić, alumna prvostopenjskega študijskega programa Muzikologija in alumna drugostopenjskega študijskega programa Muzikologija

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

Enopredmetni
študijski program

PEDAGOGIKA IN
ANDRAGOGIKA

in

dvopredmetni
študijski program

PEDAGOGIKA IN
ANDRAGOGIKA

Oddelek za
pedagogiko
in andragogiko

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski enopredmetni študijski program Pedagogika in andragogika / prvostopenjski dvopredmetni študijski program Pedagogika in andragogika

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

Pri dvopredmetnem programu je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Zakaj študirati pedagogiko in andragogiko

»Za študij pedagogike in andragogike sem se odločila, ker me je že od nekdaj zanimala kompleksnost procesa vzgoje in izobraževanja. Drugače rečeno: v vzgoji in izobraževanju na vprašanje »zakaj in kako« ni mogoče enoznačno odgovoriti. Ni recepta. In to je tisto, kar mi predstavlja največji izziv – razmišljati o vseh načinih in metodah, kako reševati določene problematike in neizbežne situacije, ki so del vsake vzgojno-izobraževalne institucije. In ker je šola pomemben del celotne družbe, sem se poleg študija pedagogike in andragogike odločila tudi za študij sociologije, pri katerem se je odprlo novo široko obzorje za razumevanje družbe in kompleksnega dogajanja v njej. Tako je bila to najboljša kombinacija, ki sem si jo lahko zamislila. Še danes, po končanem dodiplomskem študiju, čutim tako.«

– Mojca Subovršnik, profesorica pedagogike in andragogike (UN) in diplomirana sociologinja

Opis programa

Program Pedagogika in andragogika je namenjen študentom in študentkam, ki jih zanima področje vzgoje in izobraževanja vse od predšolskega do odraslega obdobja. V okviru študija spoznajo, kako je vzgoja potekala v preteklosti ter kakšni so vzgojni in izobraževalni izzivi, s katerimi se srečujemo danes, v času visokotehnološke informacijske družbe. Pridobijo tudi razumevanje, kako naj poteka kakovosten pouk v šoli ter kako je tak pouk mogoče načrtovati in vrednotiti.

Dodiplomski študij pedagogike in andragogike obsega tri letnike, lahko poteka enopredmetno ali dvopredmetno, sestavljajo pa ga študijski predmeti, pri katerih študenti in študentke pridobijo znanje o tako različnih področjih, kot so denimo zgodovina pedagogike, didaktika, svetovalno delo z otroki, mladostniki in odraslimi, andragogika (ki se posebej ukvarja z izobraževanjem odraslih), teorija vzgoje, šolska pedagogika, pa tudi pedagoška metodologija, ki študente in študentke usposobi za raziskovanje pedagoških in andragoških pojavov. Sestavni del študija so tudi družinska pedagogika, pedagoška sociologija in sociologija izobraževanja odraslih, razvojna in pedagoška psihologija, filozofija vzgoje. Ob tem študenti in študentke v času študija spoznajo tudi, kako poteka obravnava otrok in odraslih s posebnimi potrebami, kako je izobraževanje vpeto v mednarodni prostor ter zakaj je pomembna tudi medkulturnost v vzgoji in izobraževanju. Poudariti velja, da študij ni le teoretičen, pač pa vsebuje pomemben del praktičnega izobraževanja, ki poteka v vrtcih, šolah in v ustanovah izobraževanja odraslih oz. v vseh ustanovah, kjer se lahko zaposlujejo pedagogi in andragogi.

Za razliko od enopredmetnega študija dvopredmetni študij zajema osrednje predmete in ključna navedena področja v nekoliko manjšem obsegu, s čimer omogoča združevanje študija pedagogike in andragogike s še enim od preostalih dvopredmetnih študijev prve stopnje. Študij pedagogike in andragogike daje tudi velik pomen izbirnosti, ta pa se iz letnika v letnik povečuje. Poleg strokovnih izbirnih predmetov, ki se izvajajo na Oddelku za pedagogiko in andragogiko, si študenti in študentke v tretjem letniku izberejo tudi enega ali več predmetov (najpogosteje dva) iz ponudbe izbirnih predmetov drugih oddelkov ali fakultet.

Po končanem študiju pridobijo strokovni naziv profesor oz. profesorica pedagogika in andragogike (UN) in ... Večina diplomantov in diplomantk dodiplomskega študija pedagogike in andragogike nadaljuje študij na Oddelku za pedagogiko in andragogiko Filozofske fakultete na magistrskem študiju pedagogike ali na magistrskem študiju andragogike (oba programa je prav tako mogoče študirati enopredmetno ali dvopredmetno), ki omogoča samostojno opravljanje poklica pedagoga ali andragoga.

Na Oddelku za pedagogiko in andragogiko delujeta Alumni-klub pedagogov in andragogov Univerze v Ljubljani ter Društvo študentov in študentk andragogike in pedagogike (DŠAP). Namen obeh je, da se študenti in študentke, profesorji in profesorice ter diplomanti in diplomantke povezujejo med seboj, gradijo socialne mreže, širijo znanja ter pridobivajo izkušnje na področju njihovega izobraževanja in dela. Na oddelku deluje tudi tutorska dejavnost. Prav tako na oddelku obstajajo številne možnosti izmenjave in študija v tujini, in sicer: Erasmus+ (države EU), Norveški finančni mehanizem ter CEEPUS.

Predmetnik – Enopredmetni program

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Pedagoška statistika	30	30		60	5
2. Zgodovina vzgoje in izobraževanja	90			90	7
3. Didaktika I	15	15		30	3
4. Primerjalna pedagogika	45		15	60	5
5. Psihologija osebnosti	60			60	5
6. Etika v vzgoji in izobraževanju	30		30	60	5
2. semester					
7. Pedagoška statistika	30	30		60	4
8. Obča andragogika	60		30	90	7
9. Didaktika I	45	15		60	4
10. Andragoška didaktika	30		30	60	5
11. Razvojna psihologija	60			60	5
12. Antropologija vzgoje	30		30	60	5
2. letnik					
3. semester					
13. Pedagoška psihologija	30	30		60	4
14. Pedagoška obravnava oseb s posebnimi potrebami	45		22	67	4
15. Uvod v pedagoško metodologijo	30	30		60	5
16. Predšolska pedagogika z družinsko vzgojo I	30		30	60	5
17. Šolska pedagogika	45		15	60	5
18. Pedagoška praksa		15		15	2
19. Izbirni strokovni predmet 1					5
4. semester					
20. Pedagoška psihologija	30	30		60	5
21. Pedagoška obravnava oseb s posebnimi potrebami	15	8		23	3
22. Didaktika II	30	15		45	5
23. Sistemske in ekonomske osnove izobraževanja	30		30	60	5
24. Andragoško svetovalno delo	60			60	5
25. Izbirni strokovni predmet 2					
26. Pedagoška praksa					2

3. letnik

5. semester

27. Pedagoška sociologija I	60	30	90	7
28. Poklicna pedagogika in andragogika	60		60	5
29. Pedagoška metodologija	60		60	5
30. Izbirni strokovni predmet 3				5
31. Izbirni strokovni predmet 4				5

6. semester

32. Teorija vzgoje	60	30	90	7
33. Izbirni strokovni predmet 5				5
34. Izbirni strokovni predmet 6				5
35. Splošni izbirni predmet				10
36. Andragoška praksa		15	15	4

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Zgodovina pedagogike in šolstva	45		15	60	5
2. Zgodovina izobraževanja odraslih	60			60	5
3. Procesi socializacije odraslih	60			60	5
4. Izbrana poglavja iz institucionalne predšolske vzgoje	30		30	60	5
5. Izbrane teme iz didaktike I	60		30	90	7
6. Metode izobraževanja odraslih	60	15		75	7
7. Interkulturalnost v vzgoji in izobraževanju	30		30	60	5
8. <i>Primerjalna andragogika</i>	30		30	60	5
9. <i>Šolsko svetovalno delo I</i>	45	15		60	5
10. <i>Andragogika ciljnih skupin</i>	30	15	15	60	5
11. <i>Vzgoja za demokratično državljanstvo</i>	30		30	60	5
12. <i>Sociologija izobraževanja odraslih</i>	30		30	60	5

Predmetnik – Dvopredmetni program

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Obča andragogika	60			60	5
2. Pedagoška statistika	60			60	5
3. Didaktika I	60			60	5
2. semester					
4. Zgodovina vzgoje in izobraževanja	60			60	5
5. Primerjalna pedagogika	45		15	60	5
6. Izbirni strokovni predmet					5
2. letnik					
3. semester					
7. Institucionalna predšolska in družinska vzgoja	30		30	60	5
8. Pedagoška psihologija I	30	30		60	5
9. Teorija vzgoje	60			60	5
4. semester					
10. Uvod v pedagoško metodologijo	30	30		60	5
11. Šolska pedagogika	45		15	60	5
12. Sistemske in ekonomske osnove izobraževanja	30		30	60	5
3. letnik					
5. semester					
13. Poklicna pedagogika in andragogika	60			60	5
14. Andragoško svetovalno delo	60			60	5
15. Splošni izbirni predmet					5
6. semester					
16. Pedagoška sociologija I	45		15	60	5
17. Primerjalna andragogika	30		30	60	5
18. Praksa					5

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Razvojna psihologija	60			60	5
2. Psihologija osebnosti	60			60	5
3. Etika v vzgoji in izobraževanju	30		30	60	5
4. Antropologija vzgoje	30		30	60	5

Spletna različica

Enopredmetni program
Pedagogika in andragogika

Spletna različica

Dvopredmetni program
Pedagogika in andragogika

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov eno- in dvopredmetnega programa

Šolska pedagogika

Študentke in študenti spoznajo aktualno organizacijo vzgojno-izobraževalnega sistema in posamezne šole. Spoznajo tudi položaj in vlogo ravnateljev, učiteljev, šolskih svetovalnih delavcev, učencev in staršev v šoli ter značilnosti njihovega medsebojnega sodelovanja.

Obča andragogika

Predmet je uvod v izobraževanje odraslih. Študenti in študentke spoznajo različne prakse učenja in izobraževanja v odrasli dobi, organizacije, značilnosti dela andragogov, zmožnosti odraslega za učenje ter izbrane teorije za kritično presojanje andragoških procesov.

Didaktika I

Pri predmetu si zastavljamo vprašanja, kaj didaktika proučuje, kaj sploh pomeni biti izobražen, ali je izobraženost enako, kot imeti veliko znanja. Ob tem pa odkrivamo tudi značilnosti pouka kot ključnega procesa v šoli in ugotavljamo, kako je ta povezan z enim od osrednjih vzgojno-izobraževalnih konceptov – znanjem.

Didaktika II

Pri tem predmetu se med drugim ukvarjamo z vprašanji, kako poteka kurikularno načrtovanje, v kolikšni meri je učiteljica oz. učitelj pri pouku avtonomen, kakšne izzive nam v šoli postavlja sodobna tehnologija in kako naj poteka kakovostno ocenjevanje znanja.

Zgodovina vzgoje in izobraževanja

Predmet predstavlja neke vrste uvod v študij pedagogike in andragogike. Študenti in študentke se seznanijo s temeljnimi pojmi vzgoje in izobraževanja ter pridobijo osnovno vednost o razvoju pomembnih konceptov in teorij na področju vzgoje in izobraževanja ter raznih oblik učenja, šolanja, izobraževanja od antike do konca 19. stoletja. Poseben poudarek je namenjen obravnavi razvoja oblik in institucij vzgoje in izobraževanja na Slovenskem v 20. stoletju.

Primerjalna pedagogika

Študenti in študentke spoznajo temeljne značilnosti sodobnih šolskih sistemov, od predšolske vzgoje prek osnovnega in srednjega do visokošolskega izobraževanja, s poudarkom na šolstvih evropskih držav. Študenti in študentke se naučijo, zakaj in kako se šolstvo in izobraževanje spreminjata v globalizirani družbi ter se preizkusijo v osnovnih primerjalnih prijemih.

Obča andragogika

Predmet je uvod v izobraževanje odraslih. Študenti in študentke spoznajo različne prakse učenja in izobraževanja v odrasli dobi, organizacije, značilnosti dela andragogov, zmožnosti odraslega za učenje ter izbrane teorije za kritično presojanje andragoških procesov.

Andragoško svetovalno delo

Študenti in študentke pri predmetu spoznava-
jo splošne strokovne in teoretske podlage sve-
tovalnega dela z odraslimi, njegove funkcije,
pomen in možnosti ter organiziranost, oblike
in metode tovrstnega svetovalnega dela.

Razvojna psihologija

Pri predmetu razvojna psihologija se pogovar-
jamo o značilnostih ljudi od rojstva do pozne
starosti ter mehanizmih, ki so v ozadju teh
sprememb, npr. kako vidi in sliši novorojen-
ček, od kje pride misel, kako otroci in kako
mladostniki razumejo prijateljstvo, kdaj se
počutim odraslega, kaj je modrost.

Pedagoška psihologija

Študenti in študentke ozavestijo, povežejo
in razširijo svoja pojmovanja in izkušnje o
raznih vidikih učenja ter z njimi povezanimi
psihičnimi procesi in pojavi. Spoznajo šte-
vilne dejavnike učinkovitega učenja (umske
spodobnosti, učne stile, čustvenomotivacijske
dejavnike, stile poučevanja ipd.) ter razumejo
njihovo interaktivno delovanje.

Teorija vzgoje

Študenti in študentke se seznanijo s temelj-
nimi idejami o pomenu in načinih vzgojnega
vplivanja ter z idejami, kakšnega človeka že-
limo vzgojiti. V predstavitvah vzgojnih kon-
ceptov se prepletajo pedagoške, psihološke,
filozofske in umetniške upodobitve razvoja
človeka in človečnosti ter opisi fenomenov,
kot sta avtoriteta in pedagoški eros.

Predšolska pedagogika z družinsko vzgojo

V družinsko vzgojo vstopajo tudi družbene
zahteve, ne da bi se jih odrasli pri vzgoji otrok
zavedali, pri predmetu pa jih analiziramo. Oz-
remo se tudi na vrtec. Je ustanova, ki smo jo
morda obiskovali že davno – kaj se je od tedaj
spremenilo, izboljšalo, poslabšalo na podro-
čju predšolske vzgoje; tudi to obravnavamo
pri predmetu.

Praksa

V okviru desetdnevne prakse v vzgojno-izo-
braževalnih institucijah in organizacijah izo-
braževanja odraslih je študentom in študent-
kam omogočeno povezovanje in preverjanje
teoretičnih spoznanj, ki so jih pridobili v času
študija s praktično dejavnostjo. V okviru aktiv-
nega vključevanja v neposredno vzgojno-izo-
braževalno delo pa pridobijo tudi dragocene
izkušnje.

Šolsko svetovalno delo I

Študenti in študentke spoznajo značilnosti
koncepta šolskega svetovalnega dela v Slove-
niji, v okviru tega pa strokovno-etična načela
dela, osnovne dejavnosti in področja dela šol-
ske svetovalne službe. Poseben poudarek je
na delu pedagogov in značilnostih njihovega
sodelovanja z otroki, ravnatelji, učitelji, starši
in različnimi strokovnjaki.

Primerjalna andragogika

Predmet razvija sposobnosti za izvajanje pri-
merjalnih analiz vloge in položaja izobraževa-
nja odraslih v različnih državah sveta.

Uvod v pedagoško metodologijo

Študenti in študentke spoznajo eksperimentalno metodo kot eno od metod znanstvenega raziskovanja v pedagogiki, seznanijo se z uporabo programa SPSS (priprava podatkov za obdelavo, odpiranje in uvoz podatkov, obdelava podatkov, urejanje podatkov med obdelavo, interpretacija rezultatov obdelave).

Vzgoja za demokratično državljanstvo

Pogosto tudi študenti in študentke ne vedo veliko »o tako važni stvari, kakor je ustroj človeške družbe«; politika jih ne zanima, zdi se, da jim je kot »črnožolta žival, ki se lena in smrdeča plazi po tleh ...«. Zato spoznavamo sile, ki »gnetejo življenje posameznika, naroda in človeštva«, da znamo v njih posegati. V osebnih stikih spoznavamo delo treh vej oblasti, medijev in civilne družbe.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje enopredmetnega študijskega programa prve stopnje Pedagogika in andragogika mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 180 kreditnih točk po ECTS.

Za dokončanje dvopredmetnega študijskega programa prve stopnje Pedagogika in andragogika mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 90 KT. Celoten študij pa se zaključi šele potem, ko je študent na obeh izbranih disciplinah opravil vse obveznosti, kot jih določata študijska programa in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 180 KT.

Strokovni profil in veščine

V času študija se študenti in študentke usposobijo za pomoč pri načrtovanju dela in dejavnosti, povezanih z vzgojo in izobraževanjem, ter učenja, ki lahko poteka v izobraževalnih organizacijah ali zunaj njih. Prav tako se usposobijo za delo z različnimi skupinami v društvih, kulturnih centrih, naučijo se upravljati s (statističnimi) podatki, so zmožni sodelovanja pri razvijanju različnih postopkov ocenjevanja. V času študija se študenti in študentke učijo kritičnega razmišljanja, dela v timu in skupini, komuniciranja z različnimi naslovniki ter razvijajo sposobnost usklajevanja različnih interesov.

Po zaključku študija so študenti in študentke usposobljeni za pomoč pri raziskovanju vzgojno-izobraževalnih problemov, sodelovanje v raziskovalnih in drugih inovacijskih projektih, za pomoč pri organizaciji in pripravi gradiv za šolsko svetovanje in karierno orientacijo. Usposobljeni so tudi za pomoč pri vodenju prostovoljskih organizacij, društev, projektov in programov na področju kulture, prostega časa ter za organizacijo vzgojnega dela v centrih mladih, domovih ter različnih skupnostih. V povezavi z drugim študijskim programom razširjajo obseg znanja in usposobljenosti, še posebej za interdisciplinarno raziskovanje in reševanje problemov.

Zaposlitvene možnosti

Po zaključenem študiju se diplomanti in diplomantke zaposlujejo na zelo raznolikih delovnih mestih. Tipična zaposlitev pedagoga (predvsem po drugi stopnji študija) je v šolski svetovalni službi, andragoga pa na področju organizacije izobraževanja odraslih (npr. v ljudski univerzi). V povezavi z drugim študijskim programom se zaposlujejo tudi kot učitelji. Se pa tako pedagogi kot andragogi zaposlujejo tudi v kadrovskih službah, kulturnih ustanovah (npr. knjižnicah, muzejih, galerijah), zaporih, raziskovalnih inštitutih, javni upravi, turizmu, mladinskih in nevladnih organizacijah, organizacijah za delo z osebami s posebnimi potrebami, podjetjih na področju izobraževanja ter drugih javnih in zasebnih izobraževalnih organizacijah.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Nevenka Princes,
nevenka.princes@ff.uni-lj.si
Soba 420

Telefon

+386 1 241 11 40

Uradne ure

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnica študijskega programa

Danijela Makovec Radovan,
danijela.makovec@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://pedagogika-andragogika.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Zakaj študirati pedagogiko in andragogiko

»V današnji nepredvidljivosti vsi blastamo po občutku varnosti, sprejetosti, pripadnosti. Po odgovorih na vprašanja, po odgovorih, ki nam razblinijo dileme. Na našem oddelku soočanje s svetom olajšata mogočno znanje in kritično mišljenje, ki ju posredujejo in promovirajo izjemni profesorji in profesorice, ki niso le to, ampak so prvenstveno ljudje, kolegi in vzgojitelji. To so tisti, ki oddelk, skupaj s študenti in študentkami naredijo človeškega, takega, v katerem se počutimo varne, sprejete, povezane, slišane. To so ljudje, ki vzgajajo z vsebino in osebnostjo v upanju na to, da iz oddelka odidemo kot avtonomne, odgovorne, svobodne in kritične osebnosti, ki snujejo družbo, temelječo na pravičnosti, demokratičnosti, inkluzivnosti, varnosti in ljubezni. Oddelk opolnomoči, da z vsakim dnem postajamo najboljše verzija sebe – vzgoji nas v ljudi, ki sprejemamo soljudi. Daje znanje in moč, ki omogočata boljši jutri. Vsak začetek je težak, a Hinc robur et securitas – 'Od tu, moč in varnost'.«

– Anita Čerčnik, profesorica pedagogike in andragogike (UN)

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

POLONISTIKA

Oddelek
za slavistiko

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

N ANDI
PRIMER
NOSTI •
NA ANG
TVO, IN
GIJA • F

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski študijski program Polonistika

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

Pri dvopredmetnem študijskem programu je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Opis programa

Polonistika se ukvarja s poljskim jezikom, književnostjo in kulturo. Študij polonistike na prvi stopnji obsega štiri sklope predavanj, v okviru katerih študenti in študentke pridobijo znanja in kompetence, ki po uveljavljenih mednarodnih standardih veljajo kot temeljna za profil diplomiranega polonista oz. polonistke.

V sklopu lektorskih vaj študenti in študentke usvojijo znanje poljskega jezika in spoznajo poljsko kulturo; jezikoslovni predmeti se osredotočajo na specifična področja, kot so fonetika in fonologija, oblikoslovje, skladnja in stilistika ter leksikologija; v okviru literarnih predmetov pa postopoma spoznajo razvoj poljske književnosti in njen družbeno-zgodovinski kontekst od začetkov v srednjem veku do leta 1989.

Četrty sklop predstavljajo skupni predmeti, ki jih poslušajo zahodni slavisti (študenti in študentke poljščine, češčine in slovaščine). V okviru Uvoda v študij jezika, Uvoda v študij slavistike in Uvoda v študij književnosti pridobijo znanja, ki predstavljajo temelj za naslednje jezikoslovne oz. literarne predmete, pri predmetu Osnove slovenskega jezika pri študiju zahodnoslovanskih jezikov primerjajo strukturo slovenskega jezika z zahodnoslovanskimi jeziki ter se usposobijo za kakovostno izražanje v slovenščini in uporabo različnih elektronskih orodij. Predmet Kulturna zgodovina zahodnih Slovanov prikaže širšo kulturnozgodovinsko sliko zahodnoslovanskega prostora, na lektoratu drugega slovanskega jezika se naučijo osnovnega sporazumevanja v češčini ali slovaščini, pri Teoriji prevajanja pa se seznanijo s prevajalskimi smermi, vprašanji in izzivi prevajalskega procesa.

Na prvi stopnji se študij zaključi z diplomskim delom, ki ga študenti in študentke oddajo v pisni obliki in ga ustno zagovarjajo. Predtem si v zimskem semestru tretjega letnika izberejo diplomski seminar iz jezika ali iz književnosti, v okviru katerega določijo temo diplomskega dela ter pripravijo koncept in uvodne raziskave, v letnem semestru pa ob podpori mentorja oz. mentorice napišejo diplomsko nalogo.

Študenti in študentke polonistike redno sodelujejo v občudijskih dejavnostih Oddelka za slavistiko, s čimer pridobivajo dodatne kompetence, sodelujejo in se družijo, kar je prav tako pomemben del študijskega obdobja. Za Slovanski večer in Zahodnoslovanski božični večer v sodelovanju z lektoriciami pripravijo program, prevajajo podnapise za večer kratkih filmov, se preizkušajo v literarnem prevajanju, svoje prispevke objavljajo v oddelčni študentski reviji *Perun*, sodelujejo v študentski sekciji Slavističnega društva Slovenije. Prav tako se udeležujejo dogodkov, ki jih Katedra za polonistiko organizira v sodelovanju z Veleposlaništvom Republike Poljske v Ljubljani – na primer vsakoletnega javnega branja poljske književnosti, gostujočih predavanj ter drugih literarnih in kulturnih prireditev.

Katedra za polonistiko goji trdne stike s poljskim univerzitetnim okoljem ter študente in študentke spodbuja, da se med študijem odpravijo na izpopolnjevanje na poljske univerze. Po opravljenem prvem letniku, pa tudi v višjih letnikih, imajo možnost, da Poljsko obiščejo v okviru poletnih šol poljskega jezika. S štipendijo Erasmus+, Ceepus oz. meddržavno štipendijo pa se lahko udeležijo študijske izmenjave na eni od poljskih univerz, s katerimi sodeluje ljubljanska polonistika, to so: Jagelonska univerza v Krakovu, Univerza v Varšavi, Šlezjska univerza v Katovicah, Univerza v Lodžu, Univerza Adama Mickiewicza v Poznanju, Katoliška univerza Janeza Pavla II v Lublinu, Univerza v Wrocławu in Univerza v Białystoku.

Predmetnik

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Uvod v študij književnosti	30	30		60	4
2. Uvod v študij jezika	30			30	3
3. Fonetika in fonologija poljskega jezika	15	30		45	4
4. Lektorske vaje I – Kultura in civilizacija. Sporazumevanje 1		90		90	4
2. semester					
5. Oblikoslovje poljskega jezika I	30	30		60	4
6. Osnove slovenskega jezika pri študiju zahodnoslovenskih jezikov			30	30	3
7. Poglavlja iz starejšje poljske književnosti	15	30		45	4
8. Lektorske vaje I – Kultura in civilizacija. Sporazumevanje 2		90		90	4
2. letnik					
3. semester					
9. Poljska književnost do modernizma I	30	30		60	4
10. Oblikoslovje poljskega jezika II	30	30		60	4
11. Kulturna zgodovina zahodnih Slovanov	30			30	3
12. Lektorske vaje II – Kultura in civilizacija. Sporazumevanje 3		60		60	3
13. Izbirni strokovni predmet 1 – Lektorat drugega slovanskega jezika		60		60	3
4. semester					
14. Poljska književnost do modernizma II	15	30		45	3
15. Skladnja in stilistika poljskega jezika	30	30		60	4
16. Uvod v študij slavistike	30			30	3
17. Lektorske vaje II – Kultura in civilizacija. Sporazumevanje 4		60		60	3
3. letnik					
5. semester					
18. Poljska književnost od modernizma do postmodernizma I	30	30		60	4
19. Teorija prevajanja	30			30	3
20. Lektorske vaje III – Kultura in civilizacija. Sporazumevanje 5		60		60	3

21. Izbirni strokovni predmet 2 – Diplomski seminar		30	30	3
22. Izbirni strokovni predmet 3 ali Splošni izbirni predmet	30		30	3
6. semester				
23. Poljska književnost od modernizma do postmodernizma II	15	30	45	3
24. Leksikologija	15	15	30	
25. Lektorske vaje III – Kultura in civilizacija. Sporazumevanje 6		60	60	3
26. Diplomsko delo			120	4

Nabor strokovnih izbirnih predmetov: Izbirni strokovni predmet 1 – Lektorat drugega slovanskega jezika

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Lektorat drugega slovanskega jezika: Češki jezik		60		60	3
2. Lektorat drugega slovanskega jezika: Slovaški jezik		60		60	3

Nabor strokovnih izbirnih predmetov: Izbirni strokovni predmet 2 – Diplomski seminar

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Izbirni diplomski seminar – iz jezikoslovja			30	30	3
2. Izbirni diplomski seminar – iz književnosti			30	30	3

Nabor strokovnih izbirnih predmetov: Izbirni strokovni predmet 3 ali Splošni izbirni predmet

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Motivi in teme v slovenski književnosti	30			30	3
2. Pregled ruske kulturne zgodovine	30			30	3
3. Južnoslovanske družbe in kulture 1		60		60	3
4. Južnoslovanske družbe in kulture 2		60		60	3
5. Stara cerkvena slovanščina – Glasoslovje/ Stara cerkvena slovanščina – Glagolsko oblikoslovje/Pregled najstarejših (cerkveno) slovanskih besedil (predmeti se izvajajo ciklično)	30			30	3
6. Pregled slovanskih jezikov/Pregled zgodovine (slovanskega) primerjalnega jezikoslovja/Pregled metod zgodovinskega jezikoslovja (predmeti se izvajajo ciklično)	30			30	3
7. Družbene razsežnosti slovenskega jezika – dvopredmetni	30			30	3
8. Lektorat drugega slovanskega jezika – hrvaški in srbski jezik		60		60	3
9. Lektorat drugega slovanskega jezika – makedonski jezik		60		60	3
10. Lektorat drugega slovanskega jezika – ruski jezik		60		60	3

Spletna različica

Na fotografijah sta stavbi Collegium Maius in Collegium Novum, ki se nahajata v Krakovu in sta del Jagelonske univerze, druge najstarejše univerze v srednji Evropi, ustanovljene leta 1364.

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

1. Jezikoslovni predmeti

Fonetika in fonologija poljskega jezika, Oblikoslovje poljskega jezika I in II, Skladnja in stilistika poljskega jezika, Leksikologija

Sklop jezikoslovnih predmetov po jezikovnih ravninah sistematično obravnava poljski jezikovni sistem v primerjavi s slovenskim. Pri glasoslovju študenti in študentke spoznajo zakonitosti sistema, ndr. specifično poljske abecede, npr. glas *ł*, nosnika *q* in *ę* ter njuno izgovarjavo, razmerje med črko in glasom, torej kako preberemo besedo *chrzqszcz* 'hrošč', ki ima 9 črk, ampak le 5 glasov, verige sičnikov in (mehkih) šumnikov, npr. *c – cz – ć* ali *dz – dż – dź*. Oblikoslovje obravnava pregibanje besed, torej njihovo sklanjanje in spreganje, pojasni kolikostne in kakovostne spremene, torej zakaj imajo Poljaki *miasto* 'mesto', ampak živijo v *mieście* 'v mestu'. Pri besedotvorju obravnavamo načine tvorjenja besed, bogastvo in raznolikost oblik in rabe manjšalnic v poljščini, prim. *maly – malutki – maluteńki – malusi – maluni*. Skladnja primerja zgradbo poljskih in slovenskih povedi, razlaga vlogo vrstnega reda, ki lahko vpliva na pomen besedne zveze, prim. *mlody pan* 'mlad gospod' in *pan mlody* 'ženin'. Leksikologija razlaga razmerje med pojmom leksem oz. slovarska beseda in (izrazna) beseda; odnose med leksikalnimi enotami, npr. večpomenskost, sopomenskost, protipomenskost besed, medbesedno homonimijo, torej zakaj je jagodni sladolead na Poljskem borovničev, tipe pomenov besed in spreminjanje njihovega pomena, kako nastajajo definicije in kaj nam pojasni slovar evfemizmov ali paronimov.

2. Literarni predmeti

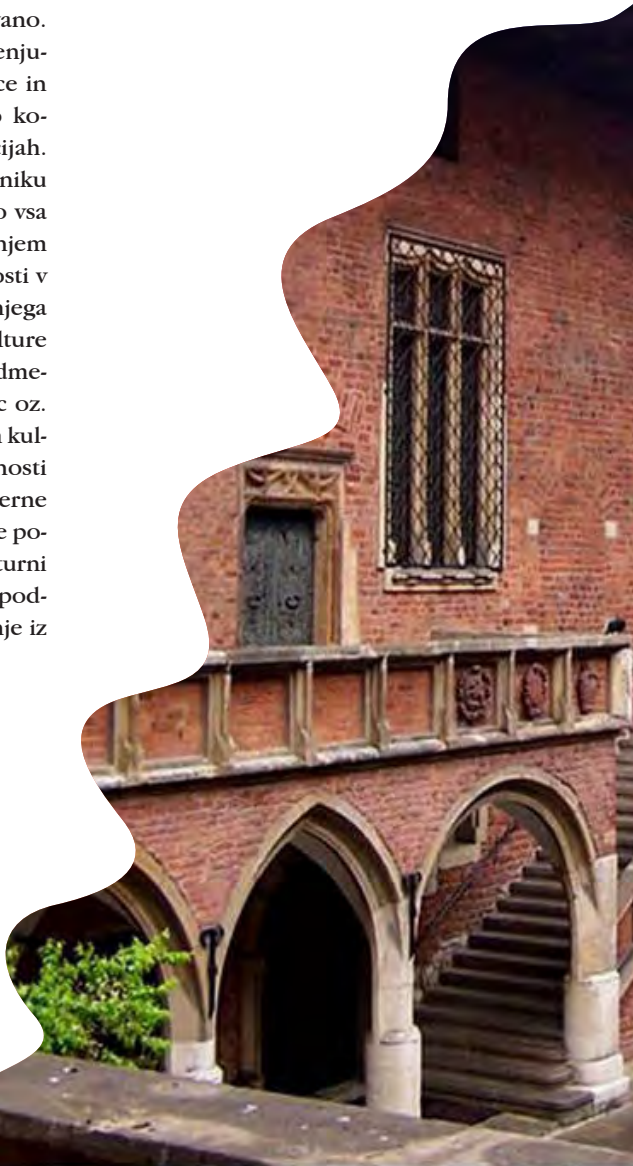
Poglavja iz starejše poljske književnosti, Poljska književnost do modernizma I in II, Poljska književnost od modernizma do postmodernizma I in II

V okviru petih predmetov iz poljske književnosti se študenti in študentke seznanijo z razvojem literarnih tokov v poljski književnosti od srednjega veka do leta 1989. Osvetljene so zgodovinske in družbeno-politične okoliščine, ki so vplivale na posebnosti razvoja, predstavljene značilnosti literarnih tokov v emigraciji, vzporedno pa je poljska književnost postavljena v kontekst evropske književnosti in primerjana s sočasno slovensko književnostjo. Izpostavljeni so poljsko-slovenski stiki (npr. Emil Korytko – France Prešeren) in dinamika prevajanja poljske književnosti in slovenščino. Študenti in študentke književnost spoznavajo skozi ključna dela posameznih obdobj in njihovih avtorjev in avtoric, kot so romantični pesnik Adam Mickiewicz, realist in pisec zgodovinskih romanov Henryk Sienkiewicz, ki je tudi najbolj prevajan poljski avtor v slovenščino, gledališki inovator Stanisław Ignacy Witkiewicz-Witkacy, katerega drame so bile večkrat uprizorjene na slovenskih odrih, tako kot tudi drame Sławomirja Mrożka, Zofia Nałkowska in Hanna Krall, ki v svojih delih med drugimi tematizirata holokavst, svetovno znani pisec znanstvene fantastike Stanisław Lem itd. Na seminarskih vajah študenti in študentke na podlagi snovi iz predavanj ter literarnoteoretičnega znanja, ki ga pridobijo pri predmetu Uvod v študij književnosti v prvem semestru, aktivno in z različnih vidikov diskutirajo o prebranih literarnih delih ter jih analizirajo.

3. Jezikovni predmeti

Lektorske vaje I–III – Kultura in civilizacija. Sporazumevanje 1–6

Predmet je rdeča nit polonistike in je v programu študija prisoten v vsakem od šestih semestrov. Predznanje poljščine ni zahtevano. Dva začetna lektorata v 1. letniku opismenjmeta, seznanjata s temelji poljske slovnice in pravopisa ter pripravljata za jezikovno komunikacijo v osnovnih govornih situacijah. Štirje nadaljevalni lektorati v 2. in 3. letniku so izpopolnjevalne narave in poglobljajo vsa že pridobljena jezikovna znanja z razvijanjem bralne, pisne, slušne in govorne spretnosti v okviru raznolikih situacij ne le iz vsakdanjega življenja, ampak tudi poljske družbe, kulture in tradicije. Zelo pomembno pri tem predmetu je pridobivanje kulturnih kompetenc oz. spoznavanje vsebin, povezanih s poljskim kulturno-civilizacijskim prostorom: posebnosti poljske zgodovine in mentalitete, moderne družbene in kulturne stvarnosti, specifične političnega življenja in raznih, za poljski kulturni prostor emblematičnih sestavin. Na tej podlagi predmet usposablja tudi za prevajanje iz poljščine v slovenščino in obratno.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje dvopredmetnega študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski programi in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 90 KT. Študij se zaključi z diplomskim delom, ki ga mora študent oz. študentka oddati v pisni obliki in ustno zagovarjati. Celotni študij se zaključi šele potem, ko študent oz. študentka na obeh izbranih disciplinah opravi vse obveznosti, kot jih določata študijska programa in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 180 KT.

Strokovni profil in veščine

Prvostopenjski program Polonistika daje diplomantom in diplomantkam zmožnosti medkulturnega jezikovnega posredovanja, zagotavlja jim znanja, ki po uveljavljenih mednarodnih standardih veljajo kot temeljna za profil diplomiranega polonista oz. polonistke (diplomant oz. diplomantka polonistike). S tem programom diplomanti oz. diplomantke pridobijo funkcionalen in širok nabor znanja ter kompetenc s področja poljskega jezika, književnosti, kulture in zgodovine, s poudarkom na njihovi vlogi v širšem srednjeevropskem prostoru. Obenem jim program zagotavlja teoretične in strokovne osnove za učinkovito in sistematično reševanje konkretnih strokovnih problemov ter jih seznanja s temelji raziskovanja.

Zaradi dvopredmetnosti prvostopenjskih univerzitetnih programov, s katerimi diplomanti in diplomantke dosežejo poglobljeno znanje in usposobljenost iz dveh disciplin, so sposobni še boljšega prenosa veščin z enega področja na drugega, fleksibilne uporabe pridobljenih znanj v različnih situacijah, s čimer tudi pridobijo širši nabor kompetenc za trg dela.

V okviru študija diplomanti in diplomantke pridobijo med drugim sposobnost tekočega govorjenja, branja, razumevanja in tvorjenja besedil v poljščini, odlično poznavanje jezikovnih slovničnih pravil, poznavanje literarnozgodovinskih obdobjev, temeljnih avtorjev in del literarnega kanona, specifične kulture ter poglobljeno orientacijo v zahodnoslovenskem in srednjeevropskem prostoru.

Pridobljeno znanje diplomant oz. diplomantka lahko pogloblja na drugi stopnji študija na slovenski ali katerikoli drugi univerzi.

Zaposlitvene možnosti

Diplomirani strokovnjaki in strokovnjakinje za polonistiko lahko delujejo na različnih področjih tako v javnih in državnih službah ter kulturnih ustanovah kot v gospodarstvu in zasebnih podjetjih, ki imajo veliko stikov s tujino in mednarodni krog strank. Izkušnje naših diplomantov in diplomantk potrjujejo, da študij polonistike ponuja širok nabor zaposlitvenih možnosti v različnih panogah na trgu dela, kjer se uveljavljajo kot prevajalci, tolmači, lektorji, učitelji, kulturni posredniki, uredniki, svetovalci, novinarji itn.

Glede na dvopredmetnost univerzitetnih programov omogoča študij poljščine v kombinaciji z drugimi filološkimi ali humanističnimi programi povečanje zaposljivosti diplomantov in diplomantk, saj po zaključku študija obvladajo dve strokovni področji. Obenem pa usmerjenost v interdisciplinarno reševanje problemov zvišuje njihovo fleksibilnost in zaposlitvene možnosti na trgu dela.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Anežka Kočalkova
anezka.kocalkova@ff.uni-lj.si
Soba 5/2/4 (Tobačna 5)

Telefon

+386 1 2442 050

Uradne ure

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnica študijskega programa

Tina Podržaj
tina.podrzaj@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://slavistika.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Zakaj študirati polonistiko

»Labko rečem, da sem dobil v okviru predmetov dober vpogled v poljski jezik, literaturo in kulturo.

Druga stvar, ki bi jo želel izpostaviti, je to, da sem med študijem dobil odlične možnosti za bivanje v tujini, tako sem bil kar trikrat na poletnih šolah na Poljskem in enkrat na študijski izmenjavi. Kot tretjo stvar bi pa rad poudaril to, da sem izredno hvaležen vsem zaposlenim na Katedri za polonistiko in to ne samo za njihovo pedagoško delo, ampak tudi zaradi tega, ker so mi večkrat pomagali tudi pri obštudijskih obveznostih.«

– Janž Snoj, alumen prvostopenjskega študijskega programa Polonistika in alumen drugostopenjskega študijskega programa Polonistika – dvopredmetna smer

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

PORTUGALSKI JEZIK IN KNJIŽEVNOST

Oddelek za
romanske jezike
in književnosti

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

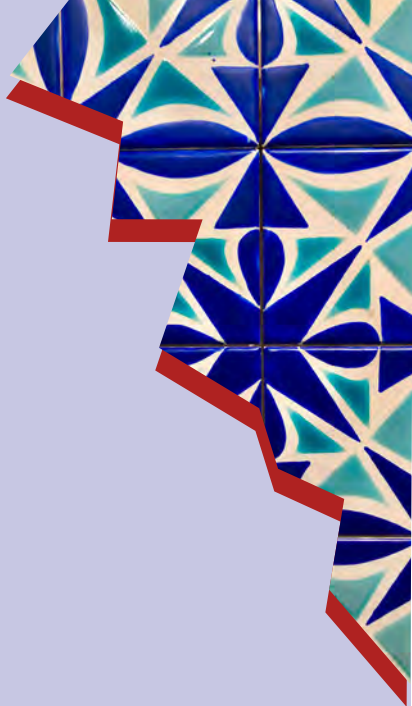
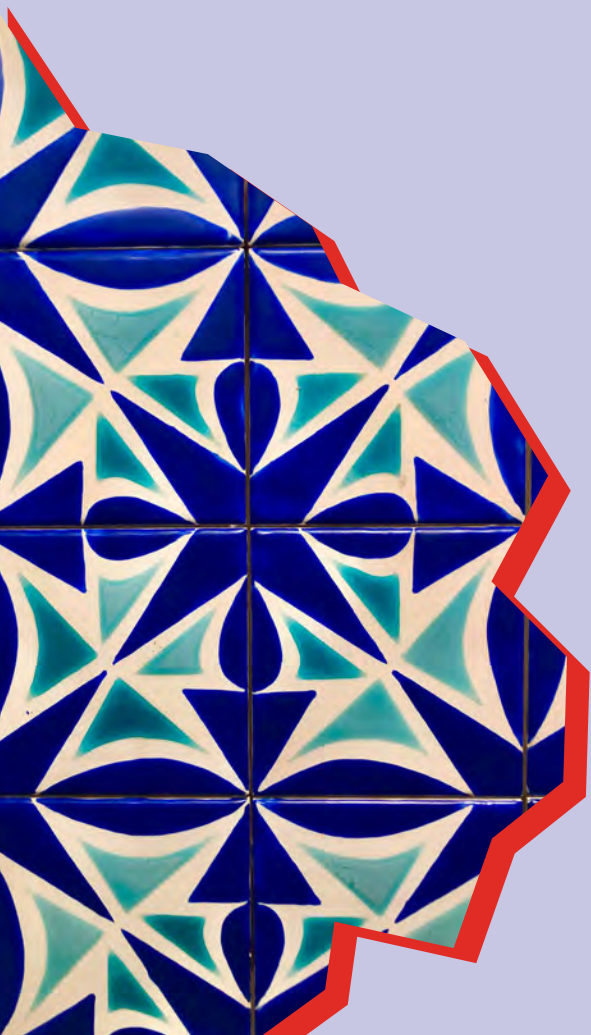
Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski študijski program
Portugalski jezik in književnost

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

Pri dvopredmetnem študijskem programu je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Opis programa

Portugalski jezik in književnost je program, ki združuje temeljna znanja s področja portugalskega jezika, književnosti in kulture ter jih povezuje z vrsto področij, tako jezikovnih kot tudi s širšim področjem humanističnih in družboslovnih ved.

Z dvopredmetnim študijskim programom Portugalski jezik in književnost v Sloveniji uvajamo novo študijsko in znanstveno področje. Študijski program bo zapolnil doslej obstoječe vrzeli pri poznavanju portugalsčine, znanj o portugalskem jeziku, luzofonskih kultur in književnosti, hkrati pa bo usposabljal študente in študentke za nadaljevanje študija na drugostopenjski ravni drugih programov, po predvidevanjih zlasti jezikovnih, pa tudi družboslovnih.

Osrednja naloga tega programa je, da se diplomantke in diplomanti naučijo slušne, govorne, bralne in pisne rabe portugalsčine, da poznajo književnosti v portugalskem jeziku in kulture portugalsko govorečega sveta.

Študijski program Portugalski jezik in književnost je zasnovan tako, da se smiselno kombinirajo različne oblike poučevanja (predavanja, seminarji, vaje) ob prepletanju teoretičnih in praktičnih znanj. Povezanost vsebin in raspored po semestrih omogočata postopno pridobivanje in nadgradnjo kompetenc ter sposobnost za samostojno raziskovalno delo vse do pridobitve strokovnega naziva.

Prav tako je pomembna že utečena praksa na Oddelku za romanske jezike in književnosti, ki s pomočjo programa Erasmus+ in Instituta Camões omogoča študijske, praktične in znanstvene izmenjave za študente in študentke študijskega programa Portugalski jezik in književnost ter redna gostovanja portugalskih in brazilskih profesorjev in profesorice jezika in književnosti, ki slušatelje in slušateljice seznanjajo z najsodobnejšimi dognanji stroke in znanstvenih področij.

Predmetnik

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Portugalski jezik 1		45		45	3
2. Slovnica portugalskega jezika 1	15	30		45	4
3. Portugalska književnost 1	30	30		60	5
4. Zunanja izbirnost					3
2. semester					
5. Portugalski jezik 2		45		45	3
6. Slovnica portugalskega jezika 2	15	30		45	4
7. Portugalska književnost 2	30	30		60	5
8. Portugalska kultura in civilizacija 1/2*		45			3
2. letnik					
3. semester					
9. Portugalski jezik 3		45			3
10. Slovnica portugalskega jezika 3/5*	15	15	15	45	4
11. Portugalska književnost 3/5*	30	15	15	60	5
12. Zunanja izbirnost					3
4. semester					
13. Portugalski jezik 4			45	45	3
14. Slovnica portugalskega jezika 4/6*	15	15	15	45	4
15. Portugalska književnost 4/6*	30	15	15	60	5
16. Portugalska kultura in civilizacija 1/2*			45	45	3
3. letnik					
5. semester					
17. Portugalski jezik 5			45	45	3
18. Slovnica portugalskega jezika 3/5*	15	15	15	45	4
19. Portugalska književnost 3/5*	30	15	15	60	5
20. Zunanja izbirnost					3
6. semester					
21. Portugalski jezik 5			45	45	3
22. Slovnica portugalskega jezika 4/6*	15	15	15	45	4
23. Portugalska književnost 4/6*	30	15	15	60	5
24. Brazilska kultura in civilizacija			45	45	3

*Predmeti, označeni z zvezdico, se izvajajo ciklično

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Latinščina 1, 2, 3		60		60	3
2. Španščina 1, 2, 3		60		60	3
3. Italijanščina 1, 2, 3		60		60	3
4. Francoščina 1, 2, 3		60		60	3
5. Romunščina 1, 2, 3		60		60	3

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Slovnica portugalskega jezika 1, 2

Predmet je uvod v študij portugalskega jezika, kjer spoznavamo temeljne pojme oblikoslovja, skladnje, fonetike in fonologije portugalskega jezika, pravopisa, naglaševanja in postavljanja grafičnih znamenj, besedne vrste in stavčne člene. Predavanja so v slovenskem in portugalskem jeziku.

Slovnica portugalskega jezika 3, 4, 5, 6

Predmet seznanja študentke in študente z osnovnimi pojmi besedotvorja (podstava, obrazilo), tipologijo prostega stavka in zakonitostmi zgradbe povedi ter analizo stavčnih členov. Študentke in študenti spoznavajo osnovne zveze stavkov (soredje, priredje, podredje). Ukvarjajo se s skladnjo glagola, glagolskimi kategorijami, rabo časov in naklonov in njihovo pragmatično rabo, neosebni glagolski oblikami (nedoločnik, deležnik, gerundij) ter sosledico časov. Predmet podaja slovnično-pragmatične primerjave obravnavanih glagolskih oblik z njihovimi ustreznici v slovenščini ter razčlenjuje rabo izbranih glagolskih in drugih zgradb v besedilih. Predmet uvaja v semantiko portugalskega jezika s poudarkom na časovnih, vidskih ter naklonskih lingvističnih označevalcih.

Portugalski jezik 1–6

Predmet je namenjen usvajanju sodobnega portugalskega jezika na vseh zahtevnostnih ravneh. Namenjen je razumevanju in tvorbi govornih in pisnih besedil na osnovni in poglobljeni ravni z ustreznimi zahtevnim besediščem in rabo vseh jezikovnih ravnin. Predmet se izvaja v obliki vaj in je tesno povezan s slovničnimi poglavji, ki jih obravnava predmet Slovnica portugalskega jezika 1–6.

Književnost 1, 2

Predmet uvede študentke in študente v splošne značilnosti portugalske književnosti in poda splošni pregled avtorjev ter del od srednjega veka do 20. stoletja. Predavanja potekajo v slovenščini.

Književnost 3, 4, 5, 6

Predmet seznanja študentke in študente z najpomembnejšimi avtorji portugalske poezije od začetkov do danes, z izbranimi poglavji iz portugalskega gledališča od renesanse do 20. stoletja ter z značilnostmi portugalskega romana 19. in 20. stoletja v primerjavi z brazilsko književnostjo ter njenimi avtorji iz istega obdobja.

Kultura in civilizacija 1, 2

Pri tem predmetu študentke in študenti spoznavajo civilizacije luzofonskega sveta, obravnavajo geografski in zgodovinski oris Portugalske. Seznanijo se z značilnostmi portugalskega jezika danes (geodistribucija, sociolingvistični podatki in problemi), s položajem Portugalske v Evropski uniji in z izbranimi poglavji iz kulture in umetnosti od srednjega veka do sodobnosti.

Brazilska kultura in civilizacija

Študentke in študenti se seznanijo z geografskim orisom ter zgodovinskim razvojem Brazila od časov kolonizacije do danes ter z izbranimi poglavji brazilske kulture in umetnosti.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje dvopredmetnega študijskega programa prve stopnje mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 90 KT. Celotni študij pa se zaključi šele potem, ko študent oz. študentka na obeh izbranih disciplinah opravi vse obveznosti, kot jih določata študijska programa in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 180 KT.

Strokovni profil in veščine

Diplomanti in diplomantke programa Portugalski jezik in književnost bodo delovali na splošnem humanističnem področju. Po končani prvi stopnji bodo pridobili vsa znanja in medkulturne jezikovne zmožnosti, ki po mednarodnih standardih veljajo kot temeljna znanja in zmožnosti diplomantov in diplomantk dvopredmetnega programa portugalščine. Usposobljeni bodo za kritično in fleksibilno uporabo pridobljenih znanj v povezavi z drugim predmetom ali področjem študija. Diplomanti in diplomantke programa Portugalski jezik in književnost bodo večji tekoče slušne, govorne, bralne in pisne rabe portugalščine. Poznali bodo kulture in književnosti v portugalskem jeziku ter bili sposobni ustreznega odzivanja v socialno, kulturno in etnično različnih okoljih ob poznavanju družbe portugalsko govorečega sveta glede na zgodovino, geografijo, politične vede, kulturo in umetnost. Usvojili bodo veščine, ki jim bodo omogočale medjezikovno in medkulturno posredovanje iz slovenščine v portugalščino in obratno.

Zaposlitvene možnosti

Prvostopenjski dvopredmetni študijski program Portugalski jezik in književnost omogoča pridobitev širokega nabora znanj, vedenj in izkušenj, kar diplomantom in diplomantkam po zaključku študija omogoča širok spekter različnih zaposlitev v različnih okoljih. Diplomanti in diplomantke programa Portugalski jezik in književnost bodo, kot kažejo dosedanje analize, zaposljivi v gospodarskih organizacijah, npr. na področjih upravljanja in ravnanja s človeškimi viri, mednarodnih tržišč, stikov z javnostmi, turizma, knjigotrštva in založništva. Prav tako bodo delo lahko našli na vseh ravneh izobraževanja, kulturnega življenja, raziskovalne dejavnosti, javne uprave, medijev ter v institucijah Evropske unije, kjer pri medjezikovnem posredovanju, prevajanju, tolmačenju in komunikaciji med institucijami in državljani EU od svojih zaposlenih pričakujejo kompetence, ki jih študenti in študentke pridobijo v tem študijskem programu.

Zakaj študirati portugalski jezik in književnost

Z dvopredmetnim študijskim programom Portugalski jezik in književnost v Sloveniji uvajamo novo študijsko in znanstveno področje. Tako gospodarstvo kot negospodarske panoge izkazujejo potrebo po zaposlovanju pribodnjih diplomantov in diplomantk predlaganega programa, ki zdaj na trgu dela ne obstajajo. Študijski program bo zapolnil doslej obstoječe vrzeli pri poznavanju portugalsčine, znanj o portugalskem jeziku, luzofonskih kultur in književnosti, bkrati pa bo usposabljal študente in študentke za nadaljevanje študija na drugostopenjski ravni drugih programov, po predvidevanjih zlasti jezikovnih, pa tudi družboslovnih.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Manuela Volmajer,
manuela.volmajer@ff.uni-lj.si
Soba 401

Telefon

+ 386 1 2411 390

Uradne ure

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnici študijskega programa

Blažka Müller,
blazka.muller@ff.uni-lj.si

Mojca Medvedšek,
mojca.medvedsek@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://romanistika.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

• GEOGRAFIJA • GERMANISTIKA
• ILOLOGIJA • MUZIKOLOGIJA • PEDAGOGIJA
• LNA KNJIŽEVNOST IN LITERARNA TEORIJA
• PSIHOLOGIJA • ROMANSKI JEZIKI IN LITERATURA
• LOGIJA • UMETNOSTNA ZGODOVINA
• ARHEOLOGIJA • AZIJSKE STUDIJE • BIBLIOTEKARSTVO
• PRAVO • ETNOLOGIJA IN KULTURNA ANTHROPOLOGIJA
• ANISTIKA Z NEDERLANDISTIKO IN ANTHROPOLOGIJA
• GIIA • PEDAGOGIKA IN ANDRAGOGIKA
• LITERARNA TEORIJA • PRIMERJAJE
• SKI JEZIKI IN KNJIŽEVNOSTI • SLAVISTIKA
• A ZGODOVINA • ZGODOVINA • ANTHROPOLOGIJA
• E STUDIJE • BIBLIOTEKARSTVO, IN
• V IN KULTURNI ANTHROPOLOGIJA •
• NDISTIKO • DINAVISTIKO • KULTURNA ANTHROPOLOGIJA
• N ANTHROPOLOGIJA • OSNOVNE JEZIKNE ANTHROPOLOGIJE
• ENISTIKI • ERICANI
• IANOST • GEOGRAFIJA
• OLOGIJA • LNA KNJIŽEVNOST
• PSIHOLOGIJA • ARHEOLOGIJA
• ARSTVO • ANISTIKA
• IJA • PRAVO
• ERARNA ANTHROPOLOGIJA
• EZIKI • ZGODOVINA
• BIBLIOTEKARSTVO

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

PREVAJALSTVO

Oddelek za
prevajalstvo

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski študijski program
Prevajalstvo

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

študijski program ima naslednje smeri:

- **enopredmetne smeri:**
  - slovenščina-angleščina-nemščina,
  - slovenščina-angleščina-francoščina,
  - slovenščina-angleščina-italijanščina.*
- **dvopredmetne smeri**
  - slovenščina-angleščina,
  - slovenščina-nemščina,
  - slovenščina-francoščina,
  - slovenščina-italijanščina.

Pri dvopredmetni smeri je nujna povezava s kakim drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

* Pri tej smeri imajo študentke in študenti možnost izbire dvojne diplome z Univerzo v Trstu. Predmetnik se v tem primeru nekoliko spremeni.

Opis programa

Prevajalstvo je študijski program, na katerem slušatelji in slušateljice pridobivajo znanja na področju prevajanja, v omejenem obsegu pa tudi osnove tolmačenja. Prevajanje predstavlja prenašanje sporočil iz enega jezika v drugega v pisni obliki, medtem ko je tolmačenje ustno prenašanje sporočil iz enega jezika v drugega. Osrednja naloga programa prevajalstvo je slušateljem in slušateljicam posredovati vsebine, ki omogočajo uspešno in učinkovito medjezikovno in medkulturno posredovanje med jeziki ter hkrati uspešno poklicno delovanje v sodobni večjezikovni in večkulturni informacijski družbi. Strokovne vsebine, ki sodijo v okviru prevajalstva, obsegajo jezikovna znanja, tehnološke (informacijske) vsebine, družbeno-kulturne in književne vsebine ter znanja s področja prevajanja in prevodoslovja kot znanstvene vede, ki preučuje najrazličnejše vidike pisnega ali govornega prenašanja sporočil med jeziki ob upoštevanju širšega kulturnega, družbenega itn. konteksta.

Oddelek za prevajalstvo ponuja na prvi stopnji bodisi študij slovenščine in angleščine v povezavi z nemščino, francoščino ali italijanščino (enopredmetne smeri) bodisi študij slovenščine v povezavi z angleščino, nemščino, francoščino ali italijanščino (dvopredmetne smeri). Slušatelji in slušateljice med študijem prevajalstva dobijo temeljna jezikovna znanja vseh izbranih jezikov, ki obsegajo tako slovnico (od fonetike do skladnje), stilistiko, pravopis, besediloslovje, sociolingvistiko itn. kot znanja o družbah, kulturah in literaturah izbranih jezikov, upoštevan pa je tudi širši mednarodni prostor (npr. vloga mednarodnih organizacij in povezav).

Naslednji sklop predstavljajo prevodno usmerjena računalniška znanja in znanja o jezikovnih virih, njihovi rabi in pripravi. Prevodoslovne vsebine predstavljajo teoretično obravnavo prevajanja in z njim povezanih pojavov, kot so kultura, medkulturni prenos, prevod, udeleženci v postopku prevajanja, tipi prevodov, prevajalske strategije, načini in postopki. Prevajalske kompetence slušatelj in slušateljice pridobijo predvsem pri prevajalskih predmetih, pomenijo pa povezovanje in nadgradnjo vseh pridobljenih znanj v sklopu dejavnosti prevajanja, ki sega od analize izhodiščnega besedila do končnega ciljnega besedila in njegovega položaja v ciljnem (družbenem, kulturnem itn.) okolju. Poleg tega se lahko slušatelj in slušateljice odločijo za učenje dodatnega tujega jezika kot zunanje izbire predmeta. Študenti in študentke se v času študija udeležujejo mednarodnih študentskih izmenjav Socrates/Erasmus v znanih univerzitetnih središčih v tujini.

Študij prevajalstva poteka na Oddelku za prevajalstvo, katerega začetki segajo v 90. leta 20. stoletja (prvi vpis na Oddelku za prevajalstvo je potekal v študijskem letu 1997/1998). Na oddelku poučujejo učitelji in učiteljice, ki izbrane strokovne vsebine tudi poglobljeno raziskujejo – gre za ugledne raziskovalce in raziskovalke na področju prevajanja, tolmačenja in prevodoslovja, jezikov in književnosti, družb in kultur, računalniških tehnologij ter drugih disciplin (npr. prava, ekonomije, medicine) v povezavi s prevajanjem. Učitelji in učiteljice na Oddelku za prevajalstvo so vpeti v številne nacionalne in mednarodne raziskovalne projekte in programe.

Oddelk za prevajalstvo zelo uspešno deluje v slovenskem in mednarodnem prostoru, o čemer pričajo članstva v uglednih prevajalskih in tolmaških organizacijah (CIUTI, EMCI, EULITA) in druge oblike sodelovanja (npr. projekti, konference, povezave med oddelki za prevajalstvo po svetu, skupni študijski programi, stiki z gospodarstvom) ter možnosti praktičnega usposabljanja, ki jih oddelk ponuja svojim študentom in študentkam.

Na Oddelku za prevajalstvo poteka vrsta dejavnosti: študenti in študentke sodelujejo v prevajalskih projektih, npr. Kaj po svetu berejo za lahko noč: prevodi otroških zgodb in pesmi (v sodelovanju z Društvom slovenskih književnih prevajalcev) ter Mladi prevajalci in njihov preboj na slovenski knjižni trg (v sodelovanju s slovenskimi založbami), vsako drugo leto pripravljajo Zbornik književnih prevodov Cliffhanger, se udeležujejo ekskurzij in drugih prostočasnih dejavnosti (kot je že tradicionalna novoletna čajanka).

Predmetnik enopredmetnih smeri

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Slovenski jezikovni standard	45	30		75	6
2. Uvod v prevajanje in informacijsko družbo	30	30		30	6
3. Medkulturnost slovenskega prostora	30		15	45	6
4. Angleščina za prevajalce I	30	75		105	6
5. (ne) Nemščina za prevajalce I	30	75		105	6
5. (fr) Francoščina za prevajalce I	30	75		105	6
5. (it) Italijanščina za prevajalce I	30	75		105	6
2. semester					
6. Angleščina za prevajalce II	15	15		30	3
7. Slovensko-angleško prevajanje I		90		90	6
8. Britanska družba, kultura in literatura	60			60	6
9. (ne) Nemščina za prevajalce II	15	15		30	3
10. (ne) Družba, kultura in literatura nemških govornih področij I	60			60	6
11. (ne) Slovensko-nemško prevajanje I		90		90	6
9. (fr) Francoščina za prevajalce II	15	15		30	3
10. (fr) Francoska družba, kultura in literatura I	60			60	6
11. (fr) Slovensko-francosko prevajanje I		90		90	6
9. (it) Italijanščina za prevajalce II	15	15		30	3
10. (it) Italijanska družba, kultura in literatura I	60			60	6
11. (it) Slovensko-italijansko prevajanje I		90		90	6
2. letnik					
3. semester					
12. Leksika in slovnica slovenskega jezika	45	45		90	9
13. Osnovne prevajalske kompetence I: Računalniško podprto prevajanje			30	30	3
14. Angleščina za prevajalce III	15	60		75	3
15. Družba, kultura in literatura ZDA	30		30	60	6
16. (ne) Nemščina za prevajalce III	15	60		75	3
17. (ne) Družba, kultura in literatura nemških govornih področij II	60			60	6
16. (fr) Francoščina za prevajalce III	15	60		75	3
17. (fr) Francoska družba, kultura in literatura II	60			60	6
16. (it) Italijanščina za prevajalce III	15	60		75	3

17. (it) Italijanska družba, kultura in literatura II	60		60	6	
4. semester					
18. Slovenski jezik in družba	30	30	60	6	
19. Angleščina za prevajalce IV	15	15	30	3	
20. Slovensko-angleško prevajanje II	30	90	120	9	
21. (ne) Nemščina za prevajalce IV	15	15	30	3	
22. (ne) Slovensko-nemško prevajanje II	30	60	30	120	9
21. (fr) Francoščina za prevajalce IV	15	15	30	3	
22. (fr) Slovensko-francosko prevajanje II	30	60	30	120	9
21. (it) Italijanščina za prevajalce IV	15	15	30	3	
22. (it) Slovensko-italijansko prevajanje II	30	90	120	9	
3. letnik					
5. semester					
23. Zunanji izbirni predmet		120	120	12	
24. Angleščina za prevajalce V	15	30	15	60	3
25. Slovensko-angleško prevajanje III		60	60	3	
26. (ne) Nemščina za prevajalce V	30	30	60	3	
27. (ne) Družba, kultura in literatura nemških govornih področij III	60		60	6	
28. (ne) Slovensko-nemško prevajanje III		60	60	3	
26. (fr) Francoščina za prevajalce V	30	30	60	3	
27. (fr) Družba, kultura in literatura francoskih govornih področij III	60		60	6	
28. (fr) Slovensko-francosko prevajanje III		60	60	3	
26. (it) Italijanščina za prevajalce V	30	30	60	3	
27. (it) Italijanska družba, kultura in literatura III	60		60	6	
28. (it) Slovensko-italijansko prevajanje III		60	60	3	
6. semester					
29. Digitalna slovenistika	30	90	120	9	
30. Osnovne prevajalske kompetence II	15	15	30	3	
31. Angleščina za prevajalce IV	15	15	30	3	
32. Družbe, kulture in literature angleških govornih področij	30	30	60	6	
33. Slovensko-angleško prevajanje IV		60	60	3	
34. (ne) Nemščina za prevajalce VI		30	30	3	
35. (ne) Slovensko-nemško prevajanje IV		60	60	3	
34. (fr) Francoščina za prevajalce VI		30	30	3	

35. (fr) Slovensko-francosko prevajanje IV	60	60	3
34. (it) Italijanščina za prevajalce VI	30	30	3
35. (it) Slovensko-italijansko prevajanje IV	60	60	3

* Predmeti, ki so vsebinski del posamezne smeri, so v tabeli posebej označeni: (ne) – smer slovenščina-angleščina-nemščina, (fr) – smer slovenščina-angleščina-francoščina, (it) – smer slovenščina-angleščina-italijanščina.

Predmetnik dvopredmetne smeri slovenščina-angleščina

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Slovenski jezikovni standard	30	30		60	3
2. Uvod v prevajanje in informacijsko družbo	30	30		60	6
3. Angleščina za prevajalce I	30	75		105	6
2. semester					
4. Angleščina za prevajalce II	15	15		30	3
5. Slovensko-angleško prevajanje I		90		90	6
6. Britanska družba, kultura in literatura	60			60	6
2. letnik					
3. semester					
7. Leksika in slovnica slovenskega jezika	30	30		60	6
8. Osnovne prevajalske kompetence I: Računalniško podprto prevajanje			30	30	3
9. Angleščina za prevajalce III	15	60		75	3
10. Družba in kultura ZDA	15		15	30	3
4. semester					
11. Slovenski jezik in družba	30		30	60	6
12. Angleščina za prevajalce IV	15	15		30	3
13. Slovensko-angleško prevajanje II	30	60		90	6
3. letnik					
5. semester					
14. Zunanji izbirni predmet			60	60	6
15. Angleščina za prevajalce V	15	30	15	60	3
16. Slovensko-angleško prevajanje III		60		60	3
17. Literatura ZDA	15		15	30	3

6. semester

18. Digitalna slovenistika	30		30	3
19. Osnovne prevajalske kompetence II	15	15	30	3
20. Angleščina za prevajalce VI	15	15	30	3
21. Literature angleških govornih področij ALI Družbe in kulture angleških govornih področij	15	15	30	3
22. Slovensko-angleško prevajanje IV		60	60	3

Predmetnik dvopredmetne smeri slovenščina-nemščina

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Slovenski jezikovni standard	30	30		60	3
2. Uvod v prevajanje in informacijsko družbo	30	30		60	6
3. Nemščina za prevajalce I	30	75		105	6
2. semester					
4. Nemščina za prevajalce II	15	15		30	3
5. Družba, kultura in literatura nemških govornih področij I	60			60	6
6. Slovensko-nemško prevajanje I		90		90	6
2. letnik					
3. semester					
7. Leksika in slovnica slovenskega jezika	30	30		60	6
8. Osnovne prevajalske kompetence I: Računalniško podprto prevajanje			30	30	3
9. Nemščina za prevajalce III	15	60		75	3
10. Družba in kultura nemških govornih področij II	30			30	3
4. semester					
11. Zunanji izbirni predmet	30		30	60	6
12. Nemščina za prevajalce IV	15	15		30	3
13. Slovensko-nemško prevajanje II	15	60	15	90	6

3. letnik

5. semester

14. Literatura nemških govornih področij II	30		30	3
15. Nemščina za prevajalce V	30	30	60	3
16. Družba, kultura in literatura nemških govornih področij III	60		60	6
17. Slovensko-nemško prevajanje III		60	60	3

6. semester

18. Digitalna slovenistika	30		30	3
19. Osnovne prevajalske kompetence II	15	15	30	3
20. Nemščina za prevajalce VI		30	30	3
21. Slovensko-nemško prevajanje IV		60	60	3
22. Strokovni izbirni predmet		30	30	3

Strokovni izbirni predmeti

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Družba in kultura ZDA	15		15	30	3
2. Slovensko-angleško prevajanje III		60		60	3
3. Literatura ZDA	15		15	30	3
4. Literature angleških govornih področij	15		15	30	3
5. Družbe in kulture angleških govornih področij	15		15	30	3
6. Slovensko-angleško prevajanje IV		60		60	3
7. Francoska družba in kultura II	30			30	3
8. Slovensko-francosko prevajanje III		60		60	3
9. Francoska literatura II	30			30	3
10. Slovensko-francosko prevajanje IV		60		60	3
11. Italijanska družba in kultura II	30			30	3
12. Slovensko-italijansko prevajanje III		60		60	3
13. Italijanska literatura II	30			30	3
14. Slovensko-italijansko prevajanje IV		60		60	3

Predmetnik dvopredmetne smeri slovenščina-francoščina

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Slovenski jezikovni standard	30	30		60	3
2. Uvod v prevajanje in informacijsko družbo	30	30		60	6
3. Francoščina za prevajalce I	30	75		105	6
2. semester					
4. Francoščina za prevajalce II	15	15		30	3
5. Francoska družba, kultura in literatura I	60			60	6
6. Slovensko-francosko prevajanje I		90		90	6
2. letnik					
3. semester					
7. Leksika in slovnica slovenskega jezika	30	30		60	6
8. Osnovne prevajalske kompetence I: Računalniško podprto prevajanje			30	30	3
9. Francoščina za prevajalce III	15	60		75	3
10. Francoska družba in kultura II	30			30	3
4. semester					
11. Zunanji izbirni predmet	30		30	60	6
12. Francoščina za prevajalce IV	15	15		30	3
13. Slovensko-francosko prevajanje II		60	30	90	6
3. letnik					
5. semester					
14. Francoščina za prevajalce V	30		30	60	3
15. Družba, kultura in literatura francoskih govornih področij III	60			60	6
16. Slovensko-francosko prevajanje III		60		60	3
17. Francoska literatura II	30			30	3
6. semester					
18. Digitalna slovenistika	30			30	3
19. Osnovne prevajalske kompetence II	15	15		30	3
20. Francoščina za prevajalce VI		30		30	3
21. Slovensko-francosko prevajanje IV			60	60	3
22. Strokovni izbirni predmet			30	30	3

Strokovni izbirni predmeti

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Družba in kultura ZDA	15		15	30	3
2. Slovensko-angleško prevajanje III		60		60	3
3. Literatura ZDA	15		15	30	3
4. Literature angleških govornih področij	15		15	30	3
5. Družbe in kulture angleških govornih področij	15		15	30	3
6. Slovensko-angleško prevajanje IV		60		60	3
7. Italijanska družba in kultura II	30			30	3
8. Slovensko-italijansko prevajanje III		60		60	3
9. Italijanska literatura II	30			30	3
10. Slovensko-italijansko prevajanje IV		60		60	3
11. Družba in kultura nemških govornih področij II	30			30	3
12. Literatura nemških govornih področij II	30			30	3
13. Slovensko-nemško prevajanje III		60		60	3
14. Slovensko-nemško prevajanje IV		60		60	3

Predmetnik dvopredmetne smeri slovenščina-italijanščina

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Slovenski jezikovni standard	30	30		60	3
2. Uvod v prevajanje in informacijsko družbo	30	30		60	6
3. Italijanščina za prevajalce I	30	75		105	6
2. semester					
4. Italijanščina za prevajalce II	15	15		30	3
5. Italijanska družba, kultura in literatura I	60			60	6
6. Slovensko-italijansko prevajanje I		90		90	6
2. letnik					
3. semester					
7. Leksika in slovnica slovenskega jezika	30	30		60	6
8. Osnovne prevajalske kompetence I: Računalniško podprto prevajanje			30	30	3
9. Italijanščina za prevajalce III	15	60		75	3
10. Italijanska družba in kultura II	30			30	3
4. semester					
11. Zunanji izbirni predmet	30		30	60	6
12. Italijanščina za prevajalce IV	15	15		30	3
13. Slovensko-italijansko prevajanje II	30	60		90	6
3. letnik					
5. semester					
14. Italijanščina za prevajalce V	30	30		60	3
15. Italijanska družba, kultura in literatura III	60			60	6
16. Slovensko-italijansko prevajanje III		60		60	3
17. Italijanska literatura II	30			30	3
6. semester					
18. Digitalna slovenistika	30			30	3
19. Osnovne prevajalske kompetence II	15	15		30	3
20. Italijanščina za prevajalce VI			30	30	3
21. Slovensko-italijansko prevajanje IV		60		60	3
22. Strokovni izbirni predmet			30	30	3

Strokovni izbirni predmeti

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Družba in kultura ZDA	15		15	30	3
2. Slovensko-angleško prevajanje III		60		60	3
3. Literatura ZDA	15		15	30	3
4. Literature angleških govornih področij	15		15	30	3
5. Družbe in kulture angleških govornih področij	15		15	30	3
6. Slovensko-angleško prevajanje IV		60		60	3
7. Francoska družba in kultura II	30			30	3
8. Slovensko-francosko prevajanje III		60		60	3
9. Francoska literatura II	30			30	3
10. Slovensko-francosko prevajanje IV		60		60	3
11. Družba in kultura nemških govornih področij II	30			30	3
12. Literatura nemških govornih področij II	30			30	3
13. Slovensko-nemško prevajanje III		60		60	3
14. Slovensko-nemško prevajanje IV		60		60	3

Zunanji izbirni predmeti so predstavljeni pod zavihkom Izbira izbirnih predmetov na spletni strani <https://www.ff.uni-lj.si/studij/dodiplomski-studij-1-stopnja/navodila-postopki>.

Spletna različica

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Slovenski jezikovni standard

Predmet obravnava jezikoslovne smeri 20. stoletja in njihov odsev v slovenističnem jezikoslovju, vprašanja jezikovnega opisa (tudi v povezavi z digitalnimi mediji) in jezikovnega predpisa, normo, njeno kodifikacijo in razvoj, slovenske jezikovne priročnike. Predstavljena je pluralnost metodoloških pristopov v jezikoslovju.

Uvod v prevajanje in informacijsko družbo

Sklop uvod v prevajanje obravnava osnovna vedenja o medkulturnem prenosu, prevajanju, poklicu, osnovnih tipih prevajanja in njegovih prvinah (norme, strategije, postopki). Pismenost za informacijsko družbo vključuje pregled vidikov računalništva v sklopu prevajanja: od oblikovanja besedil do vidikov jezikovnih tehnologij za slovenščino.

Medkulturnost slovenskega prostora

Predmet obravnava izbrana poglavja iz slovenske kulturne zgodovine ter sodobne slovenske družbene, upravne in kulturne razmere. V sklopu predmeta so obravnavane tudi zgodovina slovenskega jezika v prevodih, funkcija in vloga prevoda v razvoju slovenskega jezika, literature in kulture.

Britanska družba, kultura in literatura

Sklop britanska družba in kultura obravnava britanske družbeno-politične razmere, od pojmov Britanije, britanskosti do sodobnega političnega in družbenega življenja.

Sklop, namenjen britanski zgodovini in literaturi, vključuje obravnavo zgodovinskih razmer in literature od keltskega in rimskega do viktorijanskega obdobja.

Slovensko-angleško prevajanje I

Sklop prevajanje iz angleščine v slovenščino obravnava tehnike in strategije razumevanja izhodiščnih besedil ter prevajanje različnih besedil (npr. z razpravo, analizo, primerjavo, pisanjem vzporednih besedil). Sklop angleški jezik in besedilo je namenjen analizi različnih besedil (od funkcije in namena do jezikovno-oblikovnih značilnosti).

Osnovne prevajalske kompetence I: Računalniško podprto prevajanje

Predmet podaja pregled jezikovnih in računalniških tehnologij za prevajalce. Osrednji cilj predmeta je ozavestiti vlogo računalniških orodij pri sodobnem prevajalskem delu ter predstaviti glavne tehnologije, orodja in postopke (namizja, programe, orodja v oblaku; projektno delo; lokalizacijo itn.) za računalniško podprto prevajalsko delo.

Slovenski jezik in družba

Predmet obravnava eno- in večjezične skupnosti, vzdrževanje jezika, jezikovno politiko in načrtovanje, jezikovno standardizacijo, jezikovno stratifikacijo, jezik in družbeni spol, stereotipe, spreminjanje jezika, komunikacijo in pragmatiko (tudi medkulturno). Predmet opozarja na zaznamovane diskurze v slovenščini (tudi primerjalno).

Družba, kultura in literatura nemških govornih področij II

Sklop družba in kultura nemških govornih področij II je namenjen zaznavanju lastnega in tujega prostora, stereotipom in predsodkom, razmeram v Nemčiji od 1871 do danes in umetnosti. Sklop literatura nemških govornih področij II je posvečen pregledu književnosti od postromantike do književnosti 20. stoletja.

Francoska družba, kultura in literatura II

Sklop francoska družba in kultura je posvečen poglavjem iz zgodovine Francije, francoski politični, pravni in gospodarski ureditvi (izpostavljeni so prevajalski problemi v zvezi s kulturološkimi izrazi). Sklop francoska literatura obravnava literarno-zgodovinski okvir francoske književnosti ter književnost v 19. in 20. stoletju.

Italijanska družba, kultura in literatura II

Sklop italijanska družba in kultura II obravnava zemljepisne, družbeno-politične in gospodarske vidike Italije v sodobnosti, tudi v svetovnem kontekstu. Sklop italijanska literatura II je posvečen obravnavi italijanske literature od baroka (t. i. seicenta) v 17. stoletju do italijanskega realizma (t. i. verizma) v drugi polovici 19. stoletja.

Slovensko-nemško prevajanje II

Predmet obravnava nemško besedotvorje in možnosti prevajanja nemških struktur v slovenščino, prevodno usmerjeno idiomatico (frazelogijo) in stilistiko nemškega jezika ter prevajanje lažjih besedil iz nemščine v slovenščino, ki vključuje tudi analizo zahtevnejših besedil in seznanitev z osnovnimi metodami prevajalske prakse.

Osnovne prevajalske kompetence II

Sklop mednarodne organizacije obravnava vidike mednarodnega združevanja in predstavlja izbrane mednarodne organizacije, njihovo delovanje, vlogo Slovenije v njih, z njimi povezano terminologijo in vire. Sklop tolmačenje za prevajalce predstavlja glavne značilnosti tolmačenja, osnove zapisovanja in posamezne vrste tolmačenja.

Družbe, kulture in literature angleških govornih področij

Literarni sklop obravnava pojme »imperializem«, »kolonializem« in »postkolonializem« ter irsko, kanadsko, avstralsko, indijsko, karibsko, afriško literaturo v angleščini. Družbeno-kulturni sklop po teoretičnem uvodu analizira posamezne postkolonialne družbe in kulture (od Severne Amerike do Pacifika).

Slovensko-francosko prevajanje III

Predmet obsega prevajanje različnih splošnih besedil iz francoščine v slovenščino ter vključuje poglobitev prevajalskih znanj, rabo specializiranih slovarjev in prevajalskih orodij, analizo in reševanje prevajalskih problemov, povezanih z besedjem, skladnjo, besednim redom, kohezivnimi sredstvi, registri in stopnjo formalnosti.

Slovensko-italijansko prevajanje IV

Predmet uvaja prevajanje iz slovenščine v italijanščino s poglobitvijo prevajalskih strategij pri delu z besedili, ki vsebujejo zapletenejše skladske in pomenske strukture. Predmet vključuje spoznavanje specializiranih slovarjev, delo s paralelnimi besedili, razumevanje in analizo zapletenejših besedil v slovenščini in italijanščini.

Pogoji za dokončanje programa

Pogoji za dokončanje študija so:

- zbranih 180 KT;
- opravljene vse obveznosti, predpisane s predmetnikom in učnimi načrti.

Študenti dvopredmetnih smeri programa Prevajalstvo morajo za dokončanje celotnega študija opraviti vse obveznosti na dvopredmetni smeri programa v obsegu 90 KT in vse obveznosti na drugi smeri v obsegu 90 KT, skupaj torej 180 KT.

Strokovni profil in veščine

Diplomanti in diplomantke prevajalstva imajo visoka jezikovna in besedilna znanja v izbranih jezikih, kar omogoča, da jih znajo na različnih ravneh primerjati ter tako prepoznavati podobnosti in razlike med njimi. Diplomanti in diplomantke prevajalstva poznajo slovenske in tuje družbeno-politične (sem sodijo tudi družbeni sistemi in sistemi družbenih vrednot), upravne, gospodarske, kulturno-umetniške in literarne razmere, tako skozi zgodovino kot v sodobnosti. Diplomanti in diplomantke prevajalstva znajo uporabljati jezikovne in druge sodobne digitalne tehnologije, imajo temeljne prevajalske kompetence (znanja o prevajalskih strategijah, metodah in postopkih) in veščine, zaradi katerih lahko delujejo v večjezikovnem in večkulturnem okolju v sodobni informacijski družbi. S predstavljenimi znanji in veščinami, ki se med seboj povezujejo in nadgrajujejo, lahko učinkovito posredujejo (prevajajo) med jeziki in kulturami, ki jih poznajo, in sicer tako iz tujega v slovensko kot tudi iz slovenskega v tuje okolje.

Zaposlitvene možnosti

Diplomanti in diplomantke prevajalstva se lahko zaposlijo v najrazličnejših gospodarskih družbah, v javnih in državnih službah in kulturnih ustanovah, ki imajo veliko stikov s tujino in mednarodni krog strank. Program diplomante in diplomantke prevajalstva usposablja tudi za delo v različnih institucijah Evropske unije, ki je ob sprejemu Slovenije v EU izkazala velike potrebe ravno po tovrstnih kadrih. Delovna mesta diplomantov in diplomantk: Evropska komisija in parlament, Generalni direktorat za prevajanje, različna ministrstva in državna uprava, prevajalska podjetja in podjetja za lokalizacijo, storitvene dejavnosti (turizem, prodaja, gostinstvo), izobraževanje, znanost in zdravstvo ter samostojni podjetniki oz. podjetnice.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Mojca Golob,
mojca.golob@ff.uni-lj.si
Soba 30

Telefon

+386 1 241 15 00

Uradne ure

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnik študijskega programa

Robert Grošelj,
robert.groselj@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://prevajalstvo.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

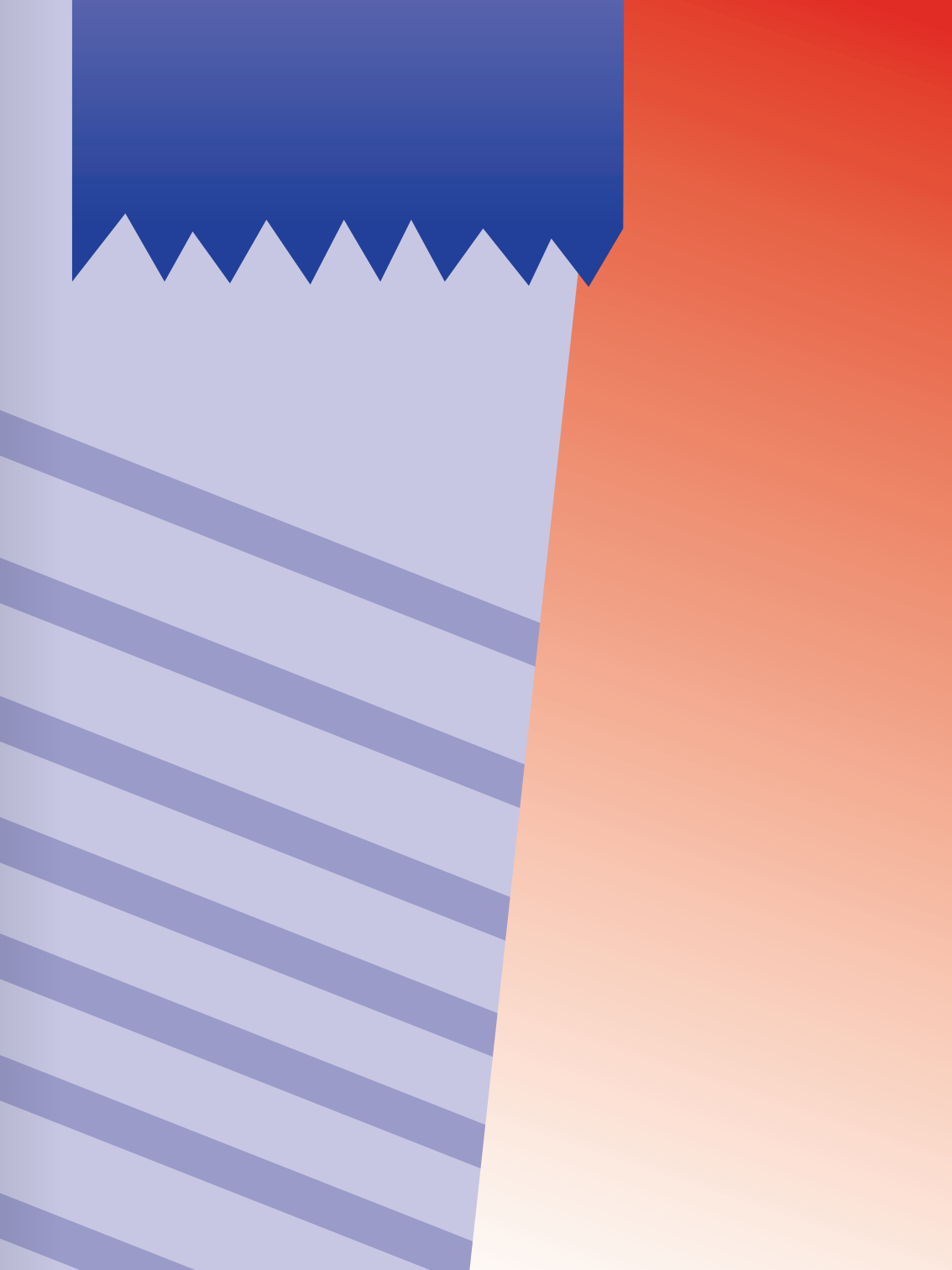
Zakaj študirati prevajalstvo

»Študij prevajalstva študentom omogoča, da že med študijem pridobijo veliko praktičnih izkušenj. Tudi sam sem veliko prevajal že med študijem, še bolj intenzivno pa v absolventskem

letu. Takoj po diplomi sem na priporočilo profesorice s fakultete začel sodelovati z Javno agencijo za knjigo RS, ki se je ravno takrat pridružila mednarodni literarni mreži Traduki. Iz projektnega dela predvsem na mednarodnih knjižnih sejmih se je v štirih letih razvilo stalno delovno mesto na sedežu mreže Traduki v Berlinu. Delam sicer kot vodja projekta, vendar je moje delo tesno povezano z leposlovnim prevajanjem in književnostjo. Traduki je mednarodni program za podporo prevajanju in književnosti. V okviru programa zagotavljamo subvencije za prevode, podeljujemo delovne štipendije za pisatelje in prevajalce in predstavljamo književnost jugovzhodne Evrope v nemškem govornem območju.

Začel sem kot svobodni prevajalec in pri tem delu sem se opiral izključno na znanje, ki sem ga pridobil med študijem. Prevajalske strategije, pristop do reševanja problemov, izbira prevajalskih orodij in pripomočkov – vsa ta znanja so nam posredovali profesorji in lektorji, ki so bili skoraj brez izjeme tudi sami aktivni prevajalci. Študij prevajalstva je bil odlična kombinacija teoretičnih in praktičnih znanj, zato prehod s fakultete v poklicni svet ni bil prav nič težak. Najpomembneje je, da me je študij pripravil na samostojno delo, ki ga je bilo potrebno opravljati odgovorno in zanesljivo. To seveda ne velja samo za prevajanje, temveč za vsako delo, zato je študij prevajalstva odlične šola za vse življenje.«

– Andrej Lovšin, alumen dodiplomskega študijskega programa Prevajalstvo

VO
ANISTIK
OLOGIJA
T IN LITE
ISKI JEZ
NA ZGO
JSKE Š
LOGIJA
EDERIA

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

PRIMERJALNO JEZIKOSLOVJE

Oddelek za
primerjalno in
splošno jezikoslovje

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski študijski program

Primerjalno jezikoslovje

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

Pri dvopredmetnem študijskem programu je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Opis programa

Primerjalno jezikoslovje je jezikoslovna smer, ki raziskuje jezik z vidika njegovega zgodovinskega razvoja, zato ga ne zanima le opis konkretnih jezikov (njihova slovnica in besedje), pač pa tudi pot, po kateri je nek jezik nastal. Osrednja naloga primerjalnega jezikoslovja je, da na podlagi primerjave posameznih elementov takih jezikov, ki so si med seboj sorodni, tj. njihovih glasov, oblik, besed in skladenjskih struktur, rekonstruira glasovne, oblikovne, besedotvorne, skladenjske in besedne prvine na starejših razvojnih stopnjah teh jezikov in postopoma vse do njihovega skupnega prednika, na primer

slovensko *zemlja*, litovsko *žemė*, starogrško *kthōn*, staroindijsko *kṣām*, hetitsko *tēkan*, toharsko *tkaṃ*, albansko *dhe*, latinsko *humus*, staroirsko *dú*, vse iz praindoevropskega izhodišča **dhég'hōm* 'zemlja'.

Program Primerjalno jezikoslovje je zasnovan kot študij primerjalnega jezikoslovja indoevropskih jezikov, kar pomeni, da svoji temeljni metodi (primerjava in rekonstrukcija) uporablja na gradivu jezikov indoevropske družine, tako sodobnih kot starih. Ker gre za zelo razvejano in obsežno družino z bogatimi literarnimi tradicijami (med njimi nekatere segajo že v 2. tisočletje pr. n. št.), hkrati podaja vpogled v jezikovno in kulturno zgodovino območij Evrope, Starega Orienta, Indije in Srednje Azije ter prodira globoko v čas pred pojavitvijo prvih pisnih virov (do približno 5. tisočletja pr. n. št.), za katerega rekonstruira indoevropsko prajezično jezikovno in kulturno skupnost.

Slušatelji in slušateljice pri študiju dobijo vpogled v glasoslovje, oblikoslovje, besedotvorje, skladnjo in pomenoslovje indoevropskega prajezika, izhajajoč iz stanja v glavnih arhaičnih indoevropskih jezikih. Poudarek je na stari indijsčini (sanskrtu), avestijščini, stari perzijsčini, hetitščini (in drugih starih anatolskih jezikih), gotščini, litovščini, albanščini, starih keltskih jezikih, stari cerkveni slovanščini, stari grščini in latinščini. V času študija se slušatelji in slušateljice poglobljeno spoznajo z velikim številom starih oz. starrinskih indoevropskih jezikov (tj. z njihovo opisno in zgodovinsko slovnico), v katere se lahko pozneje usmerijo v obliki specialističnega študija. V okviru programa deluje tudi edina pedagoška enota, v okviru katere je na Slovenskem mogoče pridobiti vse kompetence, ki pritičejo študiju stare orientalistike, torej indologije (s poudarkom na sanskrtu in drugih staroindijskih jezikih ter pripadajoči književnosti), iranistike (s poudarkom na starih iranskih jezikih) in hetitologije oz. anatolistike (hetitščina in ostali stari anatolski jeziki skupaj s sočasnimi neindoevropskimi jeziki Male Azije in Mezopotamije).

Mnogi študenti in študentke primerjalnega jezikoslovja že med študijem sodelujejo pri raznih jezikoslovnih in prevajalskih ter umetniških projektih. Oddelek ima ob tem vzpostavljene mnoge povezave za študijsko izmenjavo, ki omogoča nekajmesečni izpopolnjevalni študij na kateri od evropskih univerz. Spodbuja se tudi udeležba na različnih poletnih šolah indoevropskega primerjalnega jezikoslovja (Leiden, Jena, Beograd ...).

Katedra za indoevropsko primerjalno jezikoslovje ima na Univerzi v Ljubljani dolgo, že več kot stoletno tradicijo, saj je bilo primerjalno jezikoslovje eno od ustanovitvenih smeri prve slovenske univerze. Iz te šole izhajajo najvidnejši slovenski jezikoslovci in jezikoslovke različnih usmeritev, saj je ravno primerjalno jezikoslovje tista temeljna jezikoslovná disciplina, ki omogoča kontekstualizirano razumevanje in razlago najrazličnejših jezikovnih pojavov, hkrati pa je indoevropsko primerjalno jezikoslovje izhodišče za primerjalna jezikoslovja posameznih jezikovnih skupin (primerjalno slovansko jezikoslovje, primerjalno germansko jezikoslovje, primerjalno romansko jezikoslovje, primerjalno keltsko jezikoslovje, primerjalno indo-iransko jezikoslovje) in je neločljivo povezano s filologijo (prvenstveno klasičnih jezikov, npr. stare indijsčine/sanskrita, stare cerkvene slovanščine, latinščine, grščine, vendar tudi vseh ostalih).

Na katedri delujeta tudi Krožek študentov stare indo-iranistike in Sanskrtsko gledališče, kjer se s študenti in študentkami za izvedbo pripravlja klasične sanskrtske igre, odigrane v izvorniku in po načelih tradicionalnega staroindijskega gledališča. S področja primerjalnega jezikoslovja izhajata dve knjižni zbirki, *Studia Indogermanica Labacensia*, ki je posvečena monografskim razpravam in visokošolskim priročnikom, ter *Florilegium Indogermanicum*, antološko zasnovana zbirka s prevodi literarnih spomenikov, ki so nastali v starih indoevropskih jezikih.

Zakaj študirati primerjalno jezikoslovje

»Primerjalno jezikoslovje je za vse, ki gojijo pristno radovednost do etimologije in (indo)evropske zgodovine in kulture, priložnost za razburljivo popotovanje skozi kraj in čas. Po obeh dimenzijah vodita temeljni znanstveni metodi primerjalnega jezikoslovja – primerjalna metoda in metoda rekonstrukcije. Prva se opira na pisne zgodovinske vire, ki jih indoevropska kultura proizvaja že tisočletja, druga pa s pomočjo fonetičnih zakonov rekonstruira tiste dele preteklosti, ki jih zapisi ne obranjajo.

Za refleksijo o sedanjosti sta nujna zavedanje o večtisočletnem neprekinjenem razvoju in vpogled v obranjeno in rekonstruirano preteklost. Metodi primerjalnega jezikoslovja sta cesti, ki vodita do številnih drugih vrat v različna področja raziskovanja indoevropske civilizacije – v zgodovino, arheologijo, klasično filologijo, filozofijo, psihologijo, sociologijo ter vse vrste umetnosti. Jezik je namreč odsev vseh aspektov družbe, ta pa svojo zgodbo o in v svojem jeziku še vedno piše.«

– Lara Potočnik, alumna programa Primerjalno jezikoslovje, študentka na magistrskem študiju

»Ker te zanimajo jeziki, a ne le to, kako se govorijo danes, ampak tudi njihov razvoj in življenje pred tisočletjem ali dvema – ali petimi in še dlje v preteklost! Ker želiš dobiti vpogled v to, kako jezik pravzaprav deluje, kako se spreminja in zakaj. Ker te zanima etimologija besed, njihov izvor in življenje skozi šesttisočletno zgodovino. Ker si želiš uporabnega znanja, ki ti ga ta širina daje pri učenju vseh drugih tujih jezikov, starih in mladih. Ker te zanima, kaj nam pripovedujejo besedila starih Indijcev, Hetitov, starih Perzijcev, Gotov, starih Ircev, starih Grkov, plemen italskega polotoka ... in kaj nam to razkriva o njihovem življenju ter o življenju in kulturi Praindoevropejcev. Ker te zanimajo stare pisave (klinopisne, alfabetske, abugidske ...). Prek študija primerjalnega jezikoslovja se namreč poglobljeno spoznaš s celo vrsto starih indoevropskih jezikov, njihovo slovnico, razvojem, besedili in pisavami (zlasti s klinopisnimi jeziki stare Anatolije, sanskrtom, staro grščino, latinščino, staro cerkveno slovanščino, gotščino, staro perzijsščino, avestijščino in staro irščino), na voljo pa sta ti tudi dva lektorata t. i. starinskih indoevropskih jezikov, namreč litovščine in albanščine.«

– Luka Brenko, alumen programa Primerjalno jezikoslovje, mladi raziskovalec

Predmetnik

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Historična fonetika indoevropskih jezikov I	30	30		60	4
2. Pregled indoevropskih jezikov		30		30	4
3. Stara indijščina I/1	30	30		60	4
4. Stara grščina I/1		30			3
2. semester					
5. Historična fonetika indoevropskih jezikov I	30	30		60	4
6. Stara indijščina I/2	30	30		60	3
7. Stara grščina I/2		30		30	3
8. Indoevropska primerjalna slovnica: akcent in prevoj/Izbirni strokovni predmet	(45)		(15)	(60)	5
2. letnik					
3. semester					
9. Nominalna in pronominalna morfologija indoevropskih jezikov	45			45	4
10. Stara indijščina II/1	30	30		60	4
11. Stara grščina II/1		30		30	3
12. Hetitščina I/1	30	30		60	4
4. semester					
13. Indoevropska primerjalna slovnica: akcent in prevoj/Uvod v etimološko metodo in študij virov	45	15		60	5
14. Stara indijščina II/2	30	30		60	3
15. Stara grščina II/2		30		30	3
16. Hetitščina I/2	30	30		60	4
3. letnik					
5. semester					
17. Uvod v slovansko jezikoslovje in staro cerkveno slovanščino	30		30	60	4
18. Analiza vedske himnike			30	30	3
19. Hetitščina II/1	15		15	30	3
20. Splošni izbirni predmet					5

6. semester

21. Verbalna morfologija indoevropskih jezikov	45		45	4
22. Uvod v etimološko metodo in študij virov/Izbirni strokovni predmet	(45)	(15)	(60)	5
23. Hetitsčina II/1	15	15	30	3
24. Hetitski seminar		60		3

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Fonetika in fonologija	30		30	60	6
2. Latinščina, intenzivni tečaj I	60				5
3. Latinščina, intenzivni tečaj II	60				5
4. Logika in argumentacija	30	30		60	4
5. Pregled splošnega jezikoslovja	30		30	60	6
6. Primerjalno naglasoslovje slovanskih jezikov	30	15	15	60	5
7. Primerjalno oblikoslovje slovanskih jezikov	30	15	15	60	5
8. Primerjalno besedotvorje slovanskih jezikov	30	15	15	60	5

Spletna različica

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Stara indijsščina

Predmet je organiziran kot kombinacija predavanj iz zgodovine stare indijsščine (tj. vedske ali predklasične stare indijsščine in klasičnega sanskrta) in vaj, ki so oblikovane kot intenzivni tečaj klasičnega sanskrta. Ob zaključku so študenti in študentke opremljeni z dovolj znanja za povsem samostojno prevajanje staroindijskih besedil in imajo temeljit pregled nad jezikovnim razvojem tega jezika od praindoiranščine (približno 2000 pr. n. št.) do konca klasičnega obdobja (12. st. n. št.).

Analiza vedske himnike

Predmet je logično nadaljevanje predavanj in vaj iz opisne in zgodovinske slovnice stare indijsščine. Študenti in študentke v sklopu seminarja vodeno študirajo vedsko himniko Rgvede (najstarejših ohranjenih staroindijskih besedil, ki so nastala med 15. in 12. stoletjem pr. n. št.), pri čemer se postopoma navajajo na samostojno sistematično preučevanje, razumevanje in prevajanje te najkompleksnejše zvrsti staroindijske književnosti.

Stara grščina

Predmet gostuje na Oddelku za klasično filologijo in je zasnovan kot intenzivni tečaj opisne slovnice stare grščine, ki je poleg stare indijsščine in hetitščine eden najpomembnejših starih indoevropskih jezikov za preučevanje predzgodovine indoevropskih jezikov.

Hetitščina

Predmet je organiziran kot kombinacija predavanj iz zgodovine hetitščine in ostalih (danes že v celoti izumrlih) jezikov anatolske veje indoevropskih jezikov in vaj, ki so zasnovane kot intenzivni tečaj hetitščine – najstarejšega izpričanega indoevropskega jezika (od sredine 17. st. pr. n. št. do 12. st. pr. n. št.), ki je prav zaradi svoje izjemne starosti poglobitvenega pomena za razumevanje zgodnje praindoevropsčine.

Historična fonetika

Predmet seznani z zgodovino stroke in s temeljnima metodama primerjalnega jezikoslovja, tj. s primerjalno metodo in metodo rekonstrukcije. Poudarek predavanj je na glasoslovnih zakonitostih indoevropskega prajezika in na tipologiji glasovne spremembe, pri vajah pa se študenti natančno spoznajo s sistemom samoglasnikov in soglasnikov indoevropskega prajezika ter njihovim razvojem v posamezne indoevropske jezike.

Pregled indoevropskih jezikov

Predmet se osredotoča na pregled nad poglobitvnimi jezikovnimi spremembami v indoevropski družini jezikov, ki so vodile od obstoja skupnega indoevropskega prajezika (ok. 4500 pr. n. št.) do njegovega postopnega razpada na posamezne jezikovne veje (anatolsko, toharsko, italsko, keltsko, grško, armensko, albansko, baltoslovansko in indoiransko).

Uvod v etimološko metodo in študij virov

Poudarek je na etimološki osvetlitvi besed, nastalih v kontinuiranem jezikovnem razvoju od trenutka rojstva besede do točke, na kateri besedo opazujemo, pri katerih je osnovno etimološko orodje primerjalna metoda in iz nje izhajajoča rekonstrukcija. Predmet seznanja s pojmi in principi etimološke znanosti v kombinaciji s praktičnimi prikazi.

Indoevropska primerjalna slovnica: akcent in prevoj

Študenti in študentke se spoznajo z razvojem prajezičnega naglasnega (akcentskega) in prevojnega sistema v posameznih historičnih indoevropskih jezikih, pri čemer je poudarek na stari indijščini, grščini, latinščini, germanskih in baltoslovanskih jezikih.

Nominalna in pronominalna morfologija indoevropskih jezikov

Predmet obravnava rekonstruirani sistem imenskega (nominalnega) in zaimenskega (pronominalnega) oblikoslovja ter besedotvorja (tj. oblikoslovja in besedotvorja samostalnika, pridevnika in zaimka) indoevropskega prajezika in njegov razvoj v arhaičnih indoevropskih jezikih.

Verbalna morfologija indoevropskih jezikov

Predmet obravnava rekonstruirani sistem glagolskega (verbalnega) oblikoslovja in besedotvorja indoevropskega prajezika ter njegov razvoj v arhaičnih indoevropskih jezikih. Posebna pozornost je posvečena odnosu med arhaičnim praindoevropskim glagolskim sistemom, kot ga še odražajo anatolski jeziki in deloma toharščina, ter njegovo poznejšo razvojno podobo, ki se zrcali v ostalih indoevropskih jezikih.

Uvod v slovansko jezikoslovje in staro cerkveno slovanščino

Predmet gostuje na Oddelku za slavistiko in ponuja uvod v primerjalno slovnico slovanskih jezikov s poudarkom na nastanku glasovnih, naglasnih in oblikovnih danosti praslovanščine ter stare cerkvene slovanščine – prvega knjižnega jezika Slovanov.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje dvopredmetnega študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 90 KT. Celotni študij pa se zaključi šele, ko študent oz. študentka na obeh izbranih disciplinah opravi vse obveznosti, kot jih določata študijska programa in učni načrti posameznih predmetov, tj. v skupnem obsegu 180 KT.

Strokovni profil in veščine

Diplomanti in diplomantke razpolagajo s poglobljenim znanjem o nastanku in razvoju jezikov indoevropske jezikovne družine, zaradi česar lahko vsak jezik te družine (star oz. arhaičen ali sodobni) usvojijo v zelo kratkem času. Usposobljeni so za delo na področju etimoloških raziskav in za diahrono (raznočasijsko) in sinhrono (sočasno) raziskovanje starih in sodobnih jezikov. Pridobljena znanja jim omogočajo, da razumejo, interpretirajo in kritično ovrednotijo literaturo s področja jezikoslovja, in sicer ne le primerjalnega, temveč tudi s področja splošne teorije jezika in jezikoslovij posameznih jezikov ali jezikovnih družin. Od starih jezikov obvladajo vsaj klasični in predklasični sanskrit, hetitščino, staro grščino in staro cerkveno slovanščino, kar jim omogoča nadaljnje izpopolnjevanje oz. raziskovalno ali prevajalsko delo na področju indologije, (stare) orientalistike, hetitologije, pa tudi grecistike oz. klasične filologije in paleoslavistike oz. na katerem koli drugem poljubnem področju znotraj indoevropskega primerjalnega jezikoslovja, recimo (stare) germanistike, keltologije, armenologije, albanistike, baltistike, toharologije ...

Študij primerjalnega jezikoslovja je dvopredmeten, s čimer se diplomantom omogoči, da pridobljeno znanje povezujejo (tudi v interdisciplinarnem smislu) z znanjem, ki ga pridobijo na drugem programu. Mogoče so sicer prav vse kombinacije z dvopredmetnimi programi Filozofske fakultete, najbolj pa se obrestujejo kombinacije s študijem kakega jezika, primerjalnega slovanskega jezikoslovja, klasične filologije ali zgodovine.

Zaposlitvene možnosti

Diplomanti in diplomantke so usposobljeni za opravljanje strokovnih specifičnih nalog v ustanovah, ki se ukvarjajo z raziskavami jezika in s slovaropisjem oz. z raziskavami starejše zgodovine, prav tako pa v kulturnih ustanovah, kot prevajalci in v založništvu. Prav tako so primerni za dela, povezana z delovanjem Evropske unije, ki zahtevajo znanje večjega števila jezikov, tudi takih, ki jih v Sloveniji ni mogoče študirati.

Po dokončanem dodiplomskem študiju lahko študij nadaljujejo na drugostopenjskem programu Primerjalno jezikoslovje ali na jezikoslovnih programih katere od večjih evropskih ali ameriških univerz.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

mag. Ana Mehle,
ana.mehle@ff.uni-lj.si
Soba R3B

Telefon

+386 1 241 14 30

Uradne ure

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnik študijskega programa

Luka Repanšek,
luka.repansek@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://psj.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

OSTI IN KNJIŽARSTVO • GEOGRAFIJA • GERMANISTIKA
GIJA • MUZIKOLOGIJA • PEDAGOGIJA • ROMANSKI JEZIKI IN
• UMETNOSTNA ZGODOVINA
A • AZIJSKE ŠTUDIJE • BIOLOGIJA IN KULTURNA
NEDERLANDISTIKO IN
OGIKA IN ANDRAGO
RIJA • PRIMERJALNA
IŽEVNOSTI • SLAVISTIKA
GODOVINA • ANGLISTIKA
OTEKARSTVO, IN
TPOLOGIJA • KLASIČNA
DINAVISTIKO • KLASIČNA
• PREVAJALSTVO
IN SPLOŠNO JEZIKOSLOVNIKA
IKA • SLOVENISTIKA IN AMERIKANISTIKA
MACIJSKA ZEMELJSKA
LOZOFIJA • FIZIOLOGIJA
KLASIČNA
O • PRIMARNA
IKOSLOVNIKA
TIKI
ANISTI
T IN
JA •
UZIK
T I
MAN
A Z
ŠTU

دردی
دردی
دردی
دردی
دردی

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

PRIMERJALNA KNJIŽEVNOST IN LITERARNA TEORIJA

Oddelek za
primerjalno
književnost in
literarno teorijo

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski študijski program
Primerjalna književnost in literarna teorija

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

študijski program ima naslednje smeri:

enopredmetna smer

dvopredmetna smer

Pri dvopredmetni smeri je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Opis programa

Prvostopenjski študijski program Primerjalna književnost in literarna teorija posreduje študentom in študentkam znanja z najširšega področja literarne vede ter jih vpeljuje v osnove komparativistike, literarne zgodovine in literarne teorije. Posebno pozornost namenja razmerju literature z drugimi umetnostmi, pa tudi problematiki slovenske literature na ozadju evropske oziroma svetovne literature. Eno od osrednjih težišč študija je prav preučevanje literature onstran meja posameznega jezika in kulture. Ob tem pa program spodbuja študirajoče k premisleku o pomenu književnosti, ustvarjalnosti in pisanja v sodobnem, globalnem in digitaliziranem svetu.

Na področju primerjalne književnosti se študirajoči seznanijo z literaturo kot nacionalnim in nadnacionalnim pojavom. Ob spoznavanju posameznih nacionalnih književnosti je v ospredju primerjalne književnosti njihova primerjava, imagološka in tematološka analiza. Oddelek ima zato vzpostavljene stalne raziskovalne stike in izmenjave s sorodnimi oddelki v številnih evropskih državah ter tudi v ZDA in na Kitajskem. Študenti in študentke spoznajo razvoj literarnih vrst in zvrsti, od romana do kratke zgodbe, tragedije, modernega in vojnega romana, soneta, elegije, balade in drugih literarnih oblik. Obenem se skozi naj-sodobnejšo obravnavo razmerja med literaturo in etiko spoznajo s pomenom literature v odnosu do družbe, posameznika in narave.

Na področju literarne teorije se študirajoči ukvarjajo z aktualnimi vprašanji teorije literarnih vrst, form, tehnik, postopkov in konceptov: lirika/epika/dramatika, teorija pripovedovalca, teorija lirike, verzologija, naratologija, teorija žanrov. Študentke in študenti razpravljajo o vprašanih, povezanih z načinom obstoja literature in še posebej literarne fikcije, načinih delovanja in učinkovanja literature, pomenu medijev za literaturo ter njeni etični funkciji. Pri tem uporabljajo sodobne literarnovedne metode in pristope, od metode natančnega branja, semiotike, hermenevtike, dekonstrukcije do feminizma in nevrokognitivnih pristopov k literaturi. Pri vajah v prvem in drugem letniku pa se ne spoznajo le z vsemi najpomembnejšimi orodji, s katerimi analiziramo literaturo (in deloma kulturo kot tako), ampak se izmojstrijo v njihovi praktični rabi.

Na področju literarne zgodovine študijski program obsega spoznavanje svetovne književnosti, zgodovine klasičnih in sodobnih literarnih vrst (roman, tragedija) ter zgodovinskih smeri (renesančna in baročna književnost, realizem in naturalizem, avantgarde, modernizem in postmodernizem). Oddelek za primerjalno književnost in literarno teorijo goji primerjalno-zgodovinski pristop k literaturi, s katerim se študentke in študenti spoznajo ob premisleku vzporednic med Biblijo in evropsko književnostjo, svetovno in slovensko dramatiko ter med literaturami z vsega sveta in v številnih jezikih. Študenti in študentke se spoznajo s postopkoma duhovnozgodovinske analize in hermenevtične interpretacije, ki sta temeljna postopka literarne in kulturne kritike.

Prvostopenjski študijski program Primerjalna književnost in literarna teorija (enopredmetna in dvopredmetna smer) pripravlja študirajoče, da ustvarjajo in razvijajo globalno in digitalizirano družbo in kulturo, in sicer skozi raziskovanje zgodovine in teorije književnosti ter skozi primerjalno perspektivo v odnosu do drugih znanosti (jezikoslovje in jeziki, zgodovina, sociologija, filozofija, naravoslovne znanosti, medicina idr.) in kulturnih področij (religija, film, glasba, vizualne umetnosti itn.). Program je zasnovan tako, da študirajočim omogoča samostojno in svobodno sledenje lastnim interesom ob podpori predanega pedagoškega in strokovnega kadra. Tako lahko glede na izbrano smer (enopredmetna ali dvopredmetna) sooblikujejo študijski program v skladu z lastnim zanimanjem znotraj literarne vede ali v skladu z možnostmi povezovanja z drugim dvopredmetnim programom.

Predmetnik – Enopredmetna smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Uvod v primerjalno književnost E	60			60	6
2. Predmetni sklop: Primerjalna književnost 1 ¹	30		30	60	4
3. Predmetni sklop: Literarna teorija 1 ²	30		30	60	4
4. Uvod v literarno teorijo E	60			60	6
5. Slovenska književnost	60			60	6
6. Slovenski jezik	30		30	60	6
7. Nemški jezik 1		120		120	6
8. Uvod v študij književnosti – vaje		60		60	4
9. Predmetni sklop: Zgodovina svetovne književnosti 1 ³	60			60	6
10. Nacionalne književnosti – vaje		60		60	6
11. Zunanji izbirni predmeti	60			60	6
2. letnik					
12. Predmetni sklop: Primerjalna književnost 2 ⁴	60			60	6
13. Ruska klasična literatura – obdobje realizma	30			30	3
14. Primerjalna književnost 2 – vaje I		60		60	4
15. Sodobni slovenski roman	30		30	60	6
16. Nemški jezik 2		120		120	6
17. Strokovni izbirni predmet: Izbirni seminar ⁵			120	120	10
18. Strokovni izbirni predmet: Primerjalna književnost 2 ⁶	60			60	6
19. Predmetni sklop: Zgodovina svetovne književnosti 1 ³	60			60	6
20. Predmetni sklop: Slovanske književnosti ⁷	30			30	3
21. Zunanji izbirni predmeti	60			60	7
22. Predmetni sklop: Lektorat slovanskega jezika		60		60	3

3. letnik

23. Predmetni sklop: Primerjalna književnost 2 ⁴	60	60	6	
24. Predmetni sklop: Zgodovina svetovne književnosti 2 E ⁸	60	60	6	
25. Primerjalna književnost 2 – vaje II	60	60	4	
26. Strokovni izbirni predmet: Izbirni seminar ⁵	120	120	10	
27. Strokovni izbirni predmet: Primerjalna književnost 2 ⁶	60	60	6	
28. Književnost antične Grčije	30	30	3	
29. Zunanji izbirni predmeti	90	60	150	13
30. Diplomsko delo E			12	

1 OBVEZNI PREDMETI – Predmetni sklop: Primerjalna književnost 1 (oddelek za vsako študijsko leto iz predmetnega sklopa določi en predmet, ki se bo izvajal v tekočem študijskem letu)

Ime predmeta

1. Ep in tragedija
2. Tragedija in tragično
3. Imagologija
4. Zgodovina avantgard
5. Literarna retorika

2 OBVEZNI PREDMETI – Predmetni sklop: Literarna teorija 1 (oddelek za vsako študijsko leto iz predmetnega sklopa določi en predmet, ki se bo izvajal v tekočem študijskem letu)

Ime predmeta

1. Primerjalna verzologija
2. Naratologija
3. Teorija drame
4. Izbrana poglavja iz literarne teorije

3 OBVEZNI PREDMETI – Predmetni sklop: Zgodovina svetovne književnosti 1

(oddelek za vsako študijsko leto iz predmetnega sklopa določi en predmet,
ki se bo izvajal v tekočem študijskem letu)

Ime predmeta

1. Pregled svetovne književnosti
2. Zgodovina kratke proze
3. Zgodovina romana
4. Razvoj moderne proze
5. Zgodovina evropske drame
6. Novoveška poezija
7. Uvod v antično in srednjeveško književnost
8. Zgodovine in literatura

4 OBVEZNI PREDMETI – Predmetni sklop: Primerjalna književnost 2

(oddelek za vsako študijsko leto iz predmetnega sklopa določi en predmet,
ki se bo izvajal v tekočem študijskem letu)

Ime predmeta

1. Estetika od antike do romantike
2. Romantična estetika
3. Moderna estetika
4. Zgodovina literarne vede
5. Pesniški modernizem in postmodernizem
6. Slovenski roman v kontekstu
7. Literarna in filmska zgodba
8. Antični mit in evropska literatura
9. Literatura in etika
10. Literatura in vojna
11. Literatura in likovna umetnost

5 STROKOVNI IZBIRNI PREDMETI – Predmetni sklop: Izbirni seminar
(oddelek za vsako študijsko leto iz predmetnega sklopa določi pet predmetov,
ki se bodo izvajali v tekočem študijskem letu)

Ime predmeta

---

1. Izbirni seminar: Zgodovina zahodnega pesništva
2. Izbirni seminar: Svetovni roman
3. Izbirni seminar: Literarna retorika in tematologija
4. Izbirni seminar: Literarna kritika
5. Izbirni seminar: Moderna in modernizem v zgodovini literature
6. Izbirni seminar: Dramatika

**6 STROKOVNI IZBIRNI PREDMETI – Predmetni sklop: Primerjalna
književnost 2**

(oddelek za vsako študijsko leto iz predmetnega sklopa določi dva predmeta,
ki se bosta izvajala v tekočem študijskem letu)

Ime predmeta

---

1. Estetika od antike do romantike
2. Romantična estetika
3. Moderna estetika
4. Zgodovina literarne vede
5. Pesniški modernizem in postmodernizem
6. Slovenski roman v kontekstu
7. Literarna in filmska zgodba
8. Antični mit in evropska literatura
9. Literatura in etika
10. Literatura in vojna
11. Literatura in likovna umetnost

7 STROKOVNI IZBIRNI PREDMETI – Predmetni sklop: Slovanska književnost

(oddelek za vsako študijsko leto iz predmetnega sklopa določi dva predmeta,
ki se bosta izvajala v tekočem študijskem letu)

Ime predmeta

---

1. Poljska književnost do modernizma II
2. Poljska književnost od modernizma in postmodernizma II
3. Ruska književnost – obdobje klasicizma in romantizma

8 OBVEZNI PREDMETI – Zgodovina svetovne književnosti 2

(oddelek za vsako študijsko leto iz predmetnega sklopa določi en predmet,
ki se bo izvajal v tekočem študijskem letu)

Ime predmeta

---

1. Novejša slovenska drama
2. Klasicistična drama
3. Postmodernizem
4. Realizem in naturalizem
5. Evropska literarna klasika

Predmetnik – Dvopredmetna smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Uvod v primerjalno književnost D	60			60	4
2. Predmetni sklop: Primerjalna književnost 1 ¹	30		30	60	4
3. Predmetni sklop: Literarna teorija 1 ²	30		30	60	4
4. Uvod v literarno teorijo D	30		30	60	4
5. Uvod v študij književnosti – vaje		60		60	4
6. Predmetni sklop: Zgodovina svetovne književnosti 1 ³	60			60	6
7. Zunanji izbirni predmeti	60		30	90	4
2. letnik					
8. Predmetni sklop: Primerjalna književnost 2 ⁴	60			60	6
9. Primerjalna književnost 2 – vaje I		60		60	4
10. Strokovni izbirni predmet: Izbirni seminar ⁵			60	60	5
11. Strokovni izbirni predmet: Primerjalna književnost 2 ⁶	60			60	6
12. Predmetni sklop: Zgodovina svetovne književnosti 1 ³	60			60	6
13. Zunanji izbirni predmeti			30	30	3
3. letnik					
14. Predmetni sklop: Primerjalna književnost 2 ⁴	60			60	6
15. Predmetni sklop: Zgodovina svetovne književnosti 2 D	60			60	3
16. Primerjalna književnost 2 – vaje II		60		60	4
17. Strokovni izbirni predmet: Izbirni seminar ⁵			60	60	5
18. Strokovni izbirni predmet: Primerjalna književnost 2 ⁶	60			60	6
19. Diplomsko delo D					6

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Uvod v študij književnosti – vaje

Vaje obravnavajo temeljne pojme primerjalne književnosti in literarne teorije, in sicer skozi njihovo praktično uporabo ter delo z literarnimi in teoretskimi besedili.

Pregled svetovne književnosti

Predavanja podajajo sintetičen pregled od starih neevropskih književnosti, antične književnosti do modernih smeri 20. stoletja in post-postmodernističnih usmeritev. Ta pregled dopolnjujejo s pregledom sodobnih zunajevropskih književnosti, s poudarkom na specifikah tako imenovane postkolonialne literature.

Primerjalna verzologija

Predavanja seznanjajo s temeljnimi principi verzifikacije, z osnovnimi pesniškimi postopki in pojmi ter z verzimi, kitičnimi in pesemskimi oblikami v različnih jezikih in nacionalnih književnostih od antike do postmodernizma. Poleg raznovrstnih pesniških oblik v vezani besedi sta pozornosti deležna tudi prosti verz in pesem v prozi.

Antični mit in evropska literatura

Predavanja obravnavajo antične mite v evropski literaturi kot »velike zgodbe« evropske kulture. Osrednji del predavanj je namenjen upodobitvam poglavitnih mitov v antični ter srednjeveški in novoveški evropski literaturi. Ob izbranih mitskih likih so podani tudi številni zgledi iz slovenske literature in drugih umetnosti.

Pesniški modernizem in postmodernizem

Predmet se ukvarja s tradicionalno in moderno poezijo. Sledi začetkom moderne poezije na Slovenskem, razvoju vse do druge polovice 20. stoletja in se sklene z vpogledom v aktualno pesniško produkcijo in s kritično-analitično obravnavo različnih interpretativnih modelov in teoretsko-filozofskih razlag (post)modernističnega pesništva.

Literatura in etika

Glavnina predavanj je posvečena sodobnim tematizacijam etičnega v literaturi pri osrednjih teoretikah etične literarne vede, pozornosti pa so deležne tudi filozofske etike, ki so najmočnejše oblikovale te teorije. Različne teoretične rešitve so ponazorjene ob konkretnih literarnih primerih.

Realizem in naturalizem

Teorije in periodizacije realizma in naturalizma. Vrste evropskega realizma. Pregled glavnih evropskih predstavnikov. Temeljne oblike in zvrsti tega obdobja. Primerjalna analiza motivov in tem. Recepcija evropskega realizma in naturalizma pri Slovencih. Posebnosti slovenskega realizma. Analiza izbranih literarnih besedil.

Uvod v primerjalno književnost

Predmet obravnava pojem in raziskovalno področje primerjalne književnosti, njene posamezne discipline in izrazje oz. pojmovni aparat. Poleg tega predstavi teorije vodilnih tujih in slovenskih komparativistov ter na kratko seznanjajo z novejšimi premiki na področju komparativistike.

Zgodovina avantgard

Predmet obsega pregled avantgardistične ustvarjalnosti od italijanskega futurizma prek DADE, nemškega ekspresionizma, ruske avantgarde (futurizem, produktivizem, konstruktivizem, proletkult), do zenitizma in nadrealizma ter njihove vplive na slovensko avantgardo, kjer bo posebej izpostavljen Kosovelov konstruktivizem.

Zgodovina romana

Pregled razvoja romana od njegovih začetkov v antiki. Predmet obravnava osrednje antične, srednjeveške, renesančne, baročne in klasiistične, razsvetljenske, romantične, realistične in naturalistične, modernistične in eksistencialistične romane, nouveau roman, magičnorealistične, postmodernistične in postkolonialne romane.

Uvod v literarno teorijo

Pojem, obseg in zgodovinski razvoj literarne teorije, tradicionalne in sodobne razdelitve glede na njene discipline. Temeljni pojmi in vprašanja poetike, stila ali verzologije, ontologije, fenomenologije in morfologije literarnega dela, teorije literarnih zvrsti in teorije literarne vrednotenja ali literarne aksiologije.

Estetika od antike do romantike

Predavanja zarišejo pot misli o lepem in vzvišenem ter o umetnosti in pesništvu do nastanka estetike kot posebne filozofske discipline, filozofije umetnosti, v času romantike.

Slovenski roman v kontekstu

Predavanja se ustavljajo zlasti ob najizrazitejših in literarno-estetsko najprodonnejših tekstih slovenskih romanopiscev, njihove tematske, poetološke, idejne, kulturnozgodovinske in filozofske aspekte aktualizirajo in interpretirajo, obenem pa slovensko romaneskno produkcijo postavljajo v primerjalni kontekst.

Literarna in filmska zgodba

Predmet obravnava razmerja med literaturo in filmom ter predstavi najbolj znane in značilne filmske upodobitve kanoničnih literarnih besedil. Prikaže in analizira literarno besedilo in njegovo filmsko upodobitev ter ju primerja. Ugotavlja in kritično ovrednoti spremembe, ki jih doživi fabula pri prehodu iz enega medija v drugega.

Izbirni seminarji

Študenti in študentke glede na področje zanimanja izberejo nekatere od seminarjev s področja dramatike, literarne kritike, literarne retorike in tematologije, literature in umetnosti, moderne in modernizma v zgodovini literature ter svetovnega romana.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje študijskega programa mora študent oz. študentka v celoti opraviti študijske obveznosti, predpisane s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti, v skupnem obsegu 180 ECTS na enopredmetni in 90 ECTS na dvopredmetni smeri, vendar šele, ko študent oz. študentka na obeh izbranih disciplinah opravi vse obveznosti, v skupnem obsegu 180 ECTS.

Strokovni profil in veščine

Študijski program diplomantom in diplomantkam omogoča, da poleg splošnih kompetenc humanistično izobraženega intelektualca oz. intelektualke pridobijo predmetno-specifične kompetence, ki zadevajo razumevanje literature, njene povezanosti z drugimi duhovnimi dejavnostmi in njene vloge v evropskih oziroma svetovnih kulturah na eni strani ter v slovenski kulturi na drugi. Izobražuje jih predvsem za delo z literarnimi besedili, za katero sta potrebni literarna razgledanost in široko kulturno obzorje. Konkretno jih usposablja za literarno ali kulturno publicistiko, uredniško delo (založbe, časopisi, radio, televizija), dramaturško delo (gledališče, radio) in literarno kritiko. V širšem smislu pa jih usposablja tudi za delo, ki ni v neposredni zvezi z literarnim besedilom, kot je organiziranje in vodenje domačih in mednarodnih kulturnih dogodkov, bralnih krožkov, kreativno jezikovno ustvarjanje, predstavljanje različnih ustanov v javnosti (PR) ter kreativno sodelovanje z javnim in zasebnim sektorjem.

Zaposlitvene možnosti

Diplomantke in diplomanti se zaposlujejo v kreativni industriji, (novih) medijih, kulturnih ustanovah, knjižnicah, na založbah, javnih agencijah, zavodih in društvih s področja kulture in literature, na inštitutih, muzejih, arhivih, slovenskih in tujih univerzah, številni pa delujejo tudi kot umetniki in samostojni kulturni ustvarjalci. V sodobnem digitaliziranem svetu so ustvarjalnost, pismenost in kulturna razgledanost vse pomembnejše veščine, ki jih naši diplomanti in diplomantke s pridom uporabljajo pri svojem delu kot uredniki, novinarji, kolumnisti, blogerji, pisatelji, pesniki, raziskovalci, po končani drugi stopnji tudi učitelji in profesorji, sicer pa še kot uradniki, umetniki in ustvarjalci, spletni uredniki, dramaturgi, scenaristi, piarovci, ustvarjalci kulturnih dogodkov, producenti, knjižničarji, vodje bralnih krožkov ter v številnih drugih poklicih, ki izpolnjujejo njihove duhovne in intelektualne ambicije.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Irena Ipavec Dobrota,
irena.ipavecdobrota@ff.uni-lj.si
Soba 423 – tajništvo

Telefon

+386 1 241 13 82

Uradne ure

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbniki študijskega programa

Vanesa Matajc,
vanesa.matajc@ff.uni-lj.si

Igor Žunkovič,
igor.zunkovic@ff.uni-lj.si

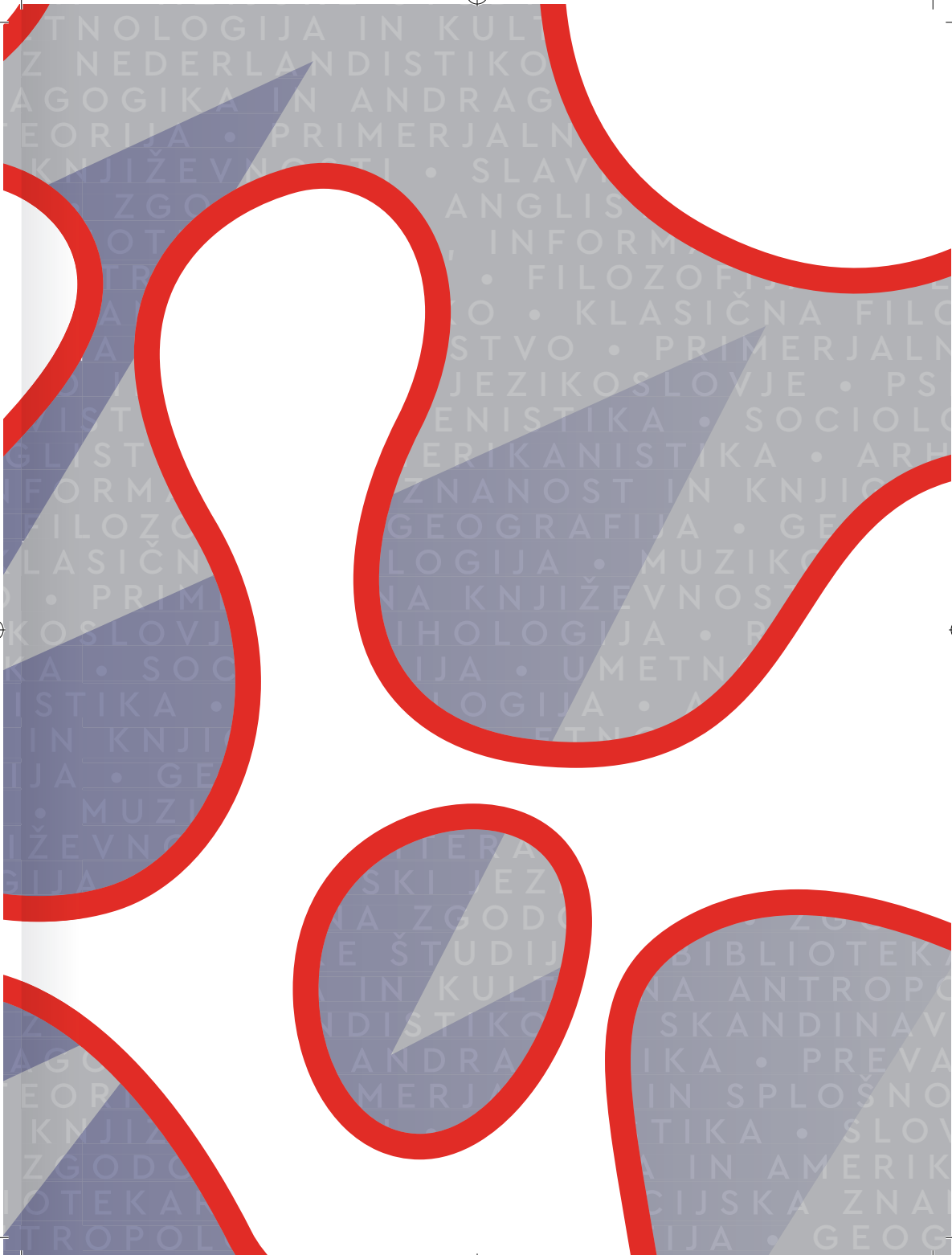
Anja Mrak,
anja.mrak@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://primerjalna-knjizevnost.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Zakaj študirati primerjalno književnost

»Kot strasten ljubitelj literature sem se za primerjalno književnost navdušil že v gimnaziji in imena, kot so Paul van Tiegbem, René Wellek ali Roman Ingarden, so mi pomenila ključ do interpretacije mojih najljubših tekstov, takrat Novalisa in Wertherja. Po diplomski na ljubljanskem oddelku sem študiral še v Bonnu in Tübingenu, kjer sem vedno znova črpal iz osnov profesorjev Janka Kosa in Evalda Korena. Kasneje sem na svoji profesionalni poti deloval v založništvu in v pravi balzacovski maniri ustanovil verigo neodvisnih knjigarn, kjer me je pri izbiri naslovov vodilo široko komparativistično znanje. Da bi obvladal kompleksne poslovne razmere 21. stoletja, sem opravil še študij MBA in svoje poznavanje literature obogatil z vedenjem o financah in marketingu, kar mi je prišlo prav tudi v času, ko sem vodil Urad RS za intelektualno lastnino. Pa tudi danes, ko se ukvarjam s kolektivnim upravljanjem avtorskih pravic ali pa snujem oddaje 50 knjig, ki so nas napisale, sem kajpak komparativist od glave do pete. Ne nazadnje sem tudi v svoje kulinarične projekte rad vpletal Baudelaira in Prešerna.«

– Luka Novak, univ. dipl. lit. komp., MBA, pisatelj in založnik

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

PRIMERJALNO SLOVANSKO JEZIKOSLOVJE

Oddelek
za slavistiko

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski študijski program
Primerjalno slovansko jezikoslovje

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

Pri dvopredmetnem študijskem programu je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Opis programa

Primerjalno slovansko jezikoslovje je jezikoslovna smer, ki teoretično in metodološko spada na področje primerjalnega jezikoslovja, gradivsko pa vključuje predvsem slovanske jezike (ob upoštevanju nekaterih starih oz. arhaičnih indoevropskih jezikov). Primerjalno jezikoslovje primerja sorodne jezike neke jezikovne skupine in rekonstruira njihov prajezik, tj. skupni jezik »prednik«, iz katerega so primerjani jeziki nastali s spreminjanjem skozi čas in posledičnim oddaljevanjem drug od drugega. Pojasnjuje tudi nastanek posameznih jezikov, ki so nastali iz skupnega jezika »prednika«, ter podobnosti in razlike med njimi. Ker se ukvarja z jezikovnim spreminjanjem skozi čas, primerjalno jezikoslovje spada na širše področje zgodovinskega jezikoslovja.

Primerjalno jezikoslovje ima na Slovenskem dolgo tradicijo. Z njim so se ukvarjali najvidnejši slovenski jezikoslovci, npr. Jernej Kopitar, Franc Miklošič, Rajko Nahtigal, Fran Ramovš, France Bezlaj, Bojan Čop in drugi. Primerjalno jezikoslovje, tako slovansko kot indoevropsko, je na Univerzi v Ljubljani prisotno od njene ustanovitve leta 1919. Na Filozofski fakulteti v Ljubljani je torej možno študirati dve primerjalni jezikoslovji, in sicer na Oddelku za slavistiko Primerjalno slovansko jezikoslovje, ki primerja slovanske jezike in rekonstruira praslomanščino, ter na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Primerjalno (indoevropsko) jezikoslovje, ki primerja (stare) indoevropske jezike in rekonstruira praindoevropsščino.

Kako rekonstruiramo praslovanščino? Praslovanščino rekonstruiramo na vseh jezikovnih ravlinah, in sicer glasove in naglas, oblike (tj. osnove in končnice), besedne zveze in stavke ter besede in njihove prvotne pomene, torej slovnico in besedje. Pri tem uporabljamo temeljni metodi primerjalnega jezikoslovja – to sta primerjalna metoda in metoda rekonstrukcije. S primerjalno metodo primerjamo izpričano stanje v slovanskih jezikih in ugotavljamo regularne vzporednice med njimi. Z metodo rekonstrukcije pa vzpostavljamo izhodiščno, praslovanško jezikovno stanje, torej »projiciramo« izpričano jezikovno stanje v časovno preteklost.

Kaj vključuje študij primerjalnega slovanskega jezikoslovja? Študij primerjalnega slovanskega jezikoslovja sestavljajo naslednje dopolnjujoče se dejavnosti: 1) v okviru jezikovnih lektoratov (jezikovnih tečajev) praktično učenje vsaj treh sodobnih slovanskih jezikov, in sicer enega južno-, enega vzhodno- in enega zahodnoslovanskega; 2) v okviru predmetov s področja stare cerkvene slovanščine učenje stare cerkvene slovanščine, najstarejšega dokumentiranega slovanskega jezika iz 9. st. n. š., prvih slovanskih pisav, v katerih je bila ta zapisana – to sta glagolica in cirilica –, ter kritično branje (staro)cerkvenoslovanskega slovstva; 3) v okviru predmetov s področja primerjalne slovnice slovanskih jezikov spoznavanje zgodovine in metodologije primerjalnega jezikoslovja, pregleden prikaz vseh slovanskih jezikov ter primerjavo slovanskih jezikov in rekonstrukcijo praslovanščine ((na)glasoslovje, oblikoslovje, besedotvorje).

Čemu je namenjena rekonstrukcija praslovanščine? Znanja s področja primerjalnega slovanskega jezikoslovja so nepogrešljiva za poglobljen študij slovanskih jezikov. Študij vsakega posameznega slovanskega jezika se namreč začne prav pri praslovanščini. S pomočjo teh znanj ne razumemo le nastanka in zgodovine posameznih slovanskih jezikov, temveč bolje razumemo tudi njihovo stanje v sedanjosti. Tako lahko razumemo marsikatero »izjemo«, ki ob poznavanju zgodovine jezika postane »pravilo«. Če stvari tudi razumemo, se nam jih ni treba učiti na pamet. To teoretično znanje nam omogoča tudi zelo hitro učenje še ne usvojenih slovanskih jezikov.

Če povzamemo: Na študijskem programu Primerjalno slovansko jezikoslovje slovanski jezikovni svet raziskujemo kot celoto. Slovanske jezike med seboj primerjamo ter rekonstruiramo njihovega skupnega »prednika«, praslovanščino. Aktivno se naučimo vsaj treh slovanskih jezikov – enega južno-, enega vzhodno- in enega zahodnoslovanskega – posledično pa razumemo tudi vse ostale. Prav posebna pozornost je namenjena stari cerkveni slovanščini kot najstarejšemu izpričanemu slovanskemu jeziku (9. st. n. š.), prvima slovanskima pisavama – glagolici in cirilici – ter (staro)cerkvenoslovanskemu slovstvu.

Predmetnik

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Uvod v slovansko filologijo	30	30		60	3
2. Pregled slovanskih jezikov	30	15	15	60	5
3. Stara cerkvena slovanščina – Glasoslovje	30	15		45	4
4. Moderni ruski jezik I/1–2 – lektorske vaje za nerusiste ¹			60	60	3
2. semester					
5. Primerjalno naglasoslovje slovanskih jezikov	30	15	15	60	5
6. Pregled in razvoj slovanskih pisav	30	15		45	4
7. Seminar iz cirilske grafije		30		30	3
8. Izbirni predmet – širše	30			30	3
2. letnik					
3. semester					
9. Pregled zgodovine (slovanskega) primerjalnega jezikoslovja	30	15	15	60	5
10. Stara cerkvena slovanščina – Imensko oblikoslovje	30	15		45	4
11. Historična fonetika indoevropskih jezikov I ²	30		30	60	3
12. Moderni ruski jezik I/3–4 – lektorske vaje za nerusiste ¹			60	60	3
4. semester					
13. Primerjalno oblikoslovje slovanskih jezikov	30	15	15	60	5
14. Pregled najstarejših (cerkveno)slovanskih besedil	30	15		45	4
15. Historična fonetika indoevropskih jezikov II ²	30		30	60	3
16. Izbirni strokovni predmet 1: Lektorat slovanskega jezika II/1–2 ³			60	60	3
3. letnik					
5. semester					
17. Pregled metod zgodovinskega jezikoslovja	30	15	15	60	5
18. Stara cerkvena slovanščina – Glagolsko oblikoslovje I	30	15		45	4
19. Izbirni strokovni predmet 2: ⁴ Slovensko zgodovinsko glasoslovje z naglasom ali Zgodovina ruskega jezika I ²	30			30	3
6. semester					
20. Primerjalno besedotvorje slovanskih jezikov	30	15	15	60	5

21. Stara cerkvena slovanščina – Glagolsko oblikoslovje II	30	15	45	4
22. Moderni ruski jezik I/5–6 – lektorske vaje za nerusiste		60	60	3
23. Izbirni predmet – širše	30		30	3

¹ Slušatelj oz. slušateljica, ki ima poleg Primerjalnega slovanskega jezikoslovja kot drugi dvopredmetni študij vpisano Rusistiko, namesto predmetov Moderni ruski jezik I/1–2 – lektorske vaje za nerusiste, Moderni ruski jezik I/3–4 – lektorske vaje za nerusiste ter Struktura ruskega jezika – morfologija II (glagol) in Struktura ruskega jezika – morfologija obvezno posluša predmete Lektorat slovanskega jezika II: Hrvaški in srbski jezik 1–2, Lektorat slovanskega jezika II: Hrvaški in srbski jezik 3–4, Lektorat slovanskega jezika II: Hrvaški in srbski jezik 5–6 ali Lektorat slovanskega jezika II: Ukrajinski jezik 1–2*, Lektorat slovanskega jezika II: Ukrajinski jezik 3–4*, Lektorat slovanskega jezika II: Ukrajinski jezik 5–6*.

* Izvedba le v primeru zagotovljenega financiranja.

² Slušatelj oz. slušateljica, ki ima poleg Primerjalnega slovanskega jezikoslovja kot drugi dvopredmetni študij vpisano Primerjalno jezikoslovje, namesto predmetov Historična fonetika indoevropskih jezikov I in Historična fonetika indoevropskih jezikov II v 2. oz. 3. semestru obvezno posluša oba Izbirna strokovna predmeta 2 iz 5. semestra, tj. Slovensko zgodovinsko glasoslovje z naglasom in Zgodovina ruskega jezika I (glej opombo št. 4), v 4. semestru pa poleg predmeta Lektorat slovanskega jezika II/3–4 še dodatni Izbirni predmet – širše (iz 6. semestra).

³ Slušatelj oz. slušateljica mora pri predmetu Izbirni strokovni predmet 1 obvezno izbrati enega od lektoratov slovanskih jezikov: hrvaški in srbski jezik, makedonski jezik, bolgarski jezik, češki jezik, slovaški jezik, poljski jezik, ukrajinski jezik, in sicer tako, da je v študij vključen po en vzhodno-, zahodno- in južnoslovanski jezik. Pri tem mora slušatelj oz. slušateljica izhajati iz svoje vpisane kombinacije dvopredmetnih študijskih programov, tako da npr. slušatelj oz. slušateljica Primerjalnega slovanskega jezikoslovja, ki dvopredmetno študira tudi Rusistiko, obvezno izbere en lektorat od južnoslovanskih in en lektorat od zahodnoslovanskih jezikov; slušatelj oz. slušateljica, ki študira Južnoslovanske študije ali Slovenistiko, poleg obveznega lektorata ruskega jezika izbere še lektorat enega od zahodnoslovanskih jezikov, slušatelj oz. slušateljica, ki pa poleg Primerjalnega slovanskega jezikoslovja študira enega od zahodnoslovanskih jezikov, pa poleg obveznega lektorata ruskega jezika izbere še lektorat enega od južnoslovanskih jezikov.

⁴ Slušatelj oz. slušateljica v 5. semestru pri predmetu Izbirni strokovni predmet 2 izbere eno od zgodovinskih slovníc slovanskih jezikov, vendar tako, da izhaja iz vpisane kombinacije študijske smeri, npr. slušatelj oz. slušateljica Primerjalnega slovanskega jezikoslovja, ki študira enega od slovanskih jezikov, izbere slovnico, ki je nima v predmetniku drugega študijskega programa, slušatelj oz. slušateljica, ki poleg Primerjalnega slovanskega jezikoslovja ne študira enega od slovanskih jezikov, pa obvezno izbere Slovensko zgodovinsko glasoslovje z naglasom. Predpisano pravilo ne velja za slušatelje oz. slušateljice dvopredmetne študijske povezave Primerjalno slovansko jezikoslovje in Primerjalno jezikoslovje, za katere v celoti velja določilo, zapisano v opombi št. 2.

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	<i>predavanja</i>	<i>vaje</i>	<i>seminar</i>	<i>skupaj</i>	<i>kreditne točke</i>
1. <i>Slovensko zgodovinsko glasoslovje z naglasom</i>	15		15	30	3
2. <i>Zgodovina ruskega jezika</i>	30				3
3. <i>Lektorat slovanskega jezika II: Češki jezik 1-2</i>		60		60	3
4. <i>Lektorat slovanskega jezika II: Češki jezik 3-4</i>		60		60	3
5. <i>Lektorat slovanskega jezika II: Poljski jezik 1-2</i>		60		60	3
6. <i>Lektorat slovanskega jezika II: Poljski jezik 3-4</i>		60		60	3
7. <i>Lektorat slovanskega jezika II: Slovaški jezik 1-2</i>		60		60	3
8. <i>Lektorat slovanskega jezika II: Slovaški jezik 3-4</i>		60		60	3
9. <i>Lektorat slovanskega jezika II: Hrvaški in srbski jezik 1-2</i>		60		60	3
10. <i>Lektorat slovanskega jezika II: Hrvaški in srbski jezik 3-4</i>		60		60	3
11. <i>Lektorat slovanskega jezika II: Makedonski jezik 1-2</i>	30	30		60	3
12. <i>Lektorat slovanskega jezika II: Makedonski jezik 3-4</i>	30	30		60	3
13. <i>Lektorat slovanskega jezika II: Bolgarski jezik 1-2</i>		60		60	3
14. <i>Lektorat slovanskega jezika II: Bolgarski jezik 3-4</i>		60		60	3
15. <i>Lektorat slovanskega jezika II: Ukrajinski jezik 1-2*</i>		60		60	3
16. <i>Lektorat slovanskega jezika II: Ukrajinski jezik 3-4*</i>		60		60	3
17. <i>Lektorat slovanskega jezika II: Ukrajinski jezik 5-6*</i>		60		60	3

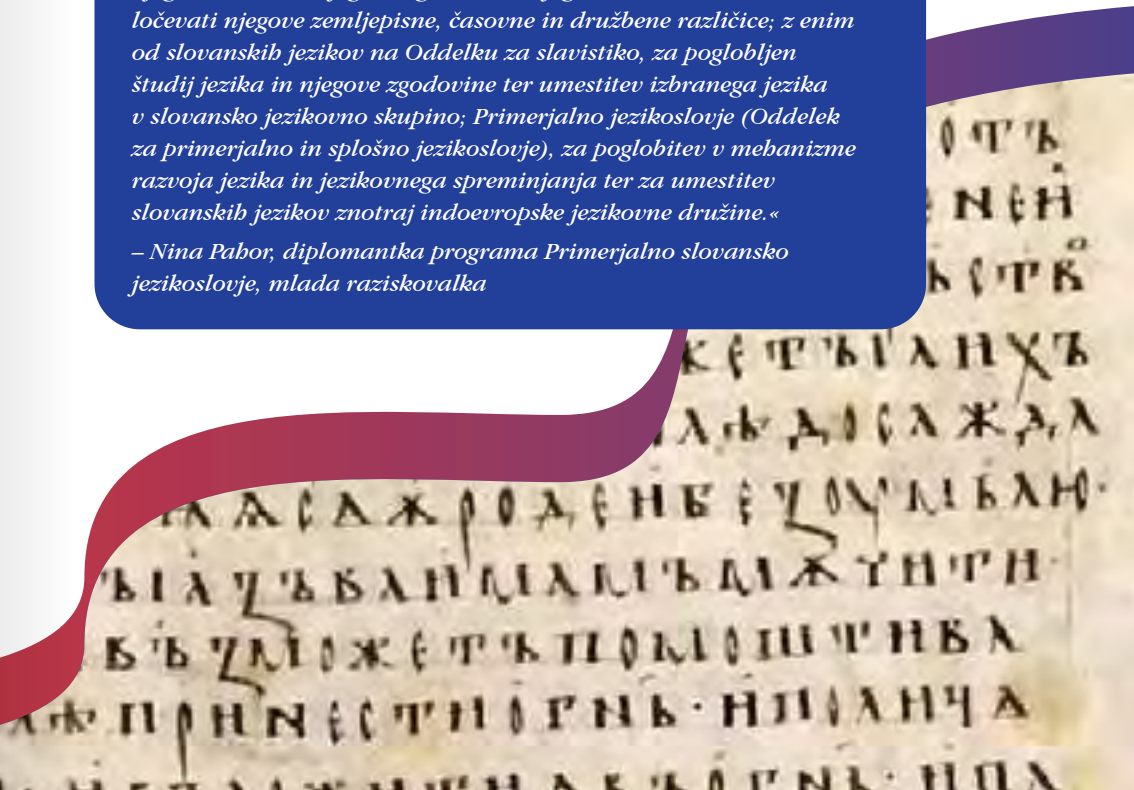
Zakaj študirati primerjalno slovansko jezikoslovje

»Ker opažaš, da so si slovanski jeziki tako podobni, in želiš razumeti, zakaj. Ker ti površinsko znanje ni dovolj in želiš odriniti na globoko. Ker te zanimajo jeziki, zlasti slovanski, ampak ne samo njihovo stanje danes, temveč tudi njihov nastanek, razvoj

in spremembe v času. Ker te veseli učenje tujih jezikov in se želiš aktivno naučiti dveh ali treh novih slovanskih jezikov, po enega iz vsake veje (južni, vzhodni, zahodni). Ker te zanima, kako je izgledal prvi knjižni jezik Slovanov, stara cerkvena slovansščina. Ker želiš tekoče brati in pisati slovanski pisavi, glagolico in cirilico. Ker komaj čakaš ekskurzije po slovanskih deželah. Ker ti je všeč delo v majhni, a dinamični skupini, se veseliš kakovostnih predavanj in se ne bojiš študijskih izzivov.

Študij primerjalnega slovanskega jezikoslovja je mogoče povezati z vsemi študijskimi programi, najbolje pa se obnese v kombinaciji z naslednjimi: Slovenistika (Oddelek za slovenistiko), za krepitev zavesti, da je materni jezik možno zares poznati, če poznamo vse njegove ravnine, njegovo zgodovino, njegov nastanek ter znamo ločevati njegove zemljepisne, časovne in družbene različice; z enim od slovanskih jezikov na Oddelku za slavistiko, za poglobljen študij jezika in njegove zgodovine ter umestitev izbranega jezika v slovansko jezikovno skupino; Primerjalno jezikoslovje (Oddelek za primerjalno in splošno jezikoslovje), za poglobitev v mehanizme razvoja jezika in jezikovnega spreminjanja ter za umestitev slovanskih jezikov znotraj indoevropske jezikovne družine.«

– Nina Pabor, diplomantka programa Primerjalno slovansko jezikoslovje, mlada raziskovalka

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Uvod v slovansko filologijo

Predmet kot uvodni okvir v študij slovanskih jezikov in slovansko jezikoslovje vključuje temeljna vedenja o zemljepisni razširjenosti, jezikoslovni delitvi in najpomembnejših značilnostih posameznih slovanskih jezikov ter o sodobnih metodah in teorijah primerjalnega jezikoslovja. Študenti in študentke pridobijo osnovna vedenja o nastanku prvega slovanskega knjižnega jezika, njegovi razprostranjenosti in pomenu ter o začetkih slovanskega pismenstva. Spoznajo se s prvima slovanskima pisavama in z najstarejšimi (staro)cerkvenoslovanskimi besedili.

Pregled slovanskih jezikov

Predmet v okviru predavanj prinaša pregled slovanskih jezikov kot dopolnilo k študiju primerjalnega jezikoslovja slovanskih jezikov. Slovanski jeziki so predstavljeni po zemljepisnem načelu (južno-, vzhodno-, zahodnoslovanski jeziki). Vsak jezik je predstavljen posebej, in sicer tako s sinhronega kot z diahronega vidika. Uvodni del predstavitve prinaša vedenja o zunajjezikovni stvarnosti posameznega jezika. Osrednji del pa predstavlja glavne značilnosti jezikovnega sistema knjižnega jezika. V okviru vaj in seminarja so prikazani fonemski sistemi slovanskih (knjižnih) jezikov s sinhronega in diahronega vidika (zgodovinsko glasoslovje slovanskih jezikov).

Stara cerkvena slovanščina – Glasoslovje

Glasovni sistem stare cerkvene slovanščine. Vokalni in konzonantni sistem stare cerkvene slovanščine. Fonetični pojavi v praslovanščini in stari cerkveni slovanščini. Primerjava razvoja glasov v sodobnih slovanskih jezikih. Pregled glasoslovnih zakonitosti v posameznih južnoslovanskih redakcijah.

Primerjalno naglasoslovje slovanskih jezikov

Indoevropske podstave praslovanskega naglaševanja. Geneza baltoslovanske tonemskosti in oblikovanje baltoslovanskih akcentskih paradig. Praslovanski akcentski zakoni. Praslovanski akcentski vzorci v odvisnosti od pregibanja in besedotvorja. Praslovanska metatonija in arealni vidiki slovanskega naglaševanja. Odrazi praslovanskih prozodičnih elementov in akcentskih vzorcev v slovanskih jezikih.

Stara cerkvena slovanščina – Imensko oblikoslovje

Pregibne besedne vrste. Opis oblikoslovnih značilnosti samostalnikov, zaimkov, pridevnikov in števnikov v stari cerkveni slovanščini. Imenska, zaimenska in imensko-zaimenska sklanjatev. Nedoločna in določna oblika ter stopnjevanje pridevnikov. Oblikoslovni sistem v različnih redakcijah cerkvene slovanščine.

Seminar iz cirilske grafije

Slovanska črkopisa: glagolica in cirilica. Razvoj obeh pisav, predvsem pa cirilice do današnjega časa. Osnovne pravopisne zakonitosti starocerkvenoslovanske cirilice. Pridobivanje večine branja in pisanja cirilice. Praktična seznanitev s starocerkvenoslovanskimi spomeniki. Grafična in pravopisna analiza izbranih odlomkov iz starocerkvenoslovanskih besedil.

Pregled zgodovine (slovanskega) primerjalnega jezikoslovja

Predznanstveni pogledi na jezikovno sorodstvo in nastanek jezikov; znanstveni pogled genealoškega jezikoslovja od začetka 19. stoletja. Prvi primerjalni jezikoslovci in razvoj primerjalnega jezikoslovja indoevropskih jezikov v 19. stoletju; nastanek primerjalnih jezikoslovij posameznih vej indoevropskih jezikov (germansko, slovansko, romansko, keltsko). Odkritje novih indoevropskih jezikov v 20. stoletju in novi interpretacijski vzorci. Primerjalno jezikoslovje v drugi polovici 20. stoletja in stanje raziskav na začetku 21. stoletja. Neraziskana oz. slabše raziskana področja. Slovansko in indoevropsko primerjalno jezikoslovje; slovanska filologija in slovansko primerjalno jezikoslovje. Metode in teorije primerjalnega jezikoslovja od začetkov do danes. Vrste temeljne znanstvene literature (zgodovinski in etimološki slovarji, zgodovinske in primerjalne slovnice, jezikovni atlasi, znanstvene revije).

Stara cerkvena slovanščina – Glagolsko oblikoslovje

Pregibne besedne vrste. Glagolski sistem v stari cerkveni slovanščini. Pregled osebnih in neosebnih glagolskih oblik. Sistem glagolskih časov v stari cerkveni slovanščini. Imenska in imensko-zaimenska sklanjatev deležnikov. Glagolski sistem v različnih redakcijah cerkvene slovanščine. Nepregibne besedne vrste. Prislovi. Predlogi. Vezniki in členki. Medmeti.

Primerjalno oblikoslovje slovanskih jezikov

Pregledni prikaz vrst praslovanskega pregibanja: imensko pregibanje, zaimensko pregibanje, pridevniško pregibanje, glagolsko pregibanje po slovničnih glagolskih kategorijah. Nomen: podstave in fenomenologija indoevropskega imenskega pregibanja. Razvojni premiki v praslovanskem pregibanju. Pojav analitičnega pregibanja. Specifika pridevniškega pregibanja. Pronomen: podstave in fenomenologija indoevropskega zaimenskega pregibanja. Vpliv končniškega nabora zaimenske sklanjatve na imensko in na imensko-zaimensko sklanjatev v arealnem kontekstu. Verbum: podstave in fenomenologija indoevropskega glagolskega pregibanja. Razvoj glagolskega sistema v praslovanščino in v slovanske jezike.

Pregled in razvoj slovanskih pisav

Glagolska in cirilska paleografija. Dejavnost ustvarjalcev prvega slovanskega knjižnega jezika in sestavitev slovanskih črkopisov. Eksogeni in endogeni vidiki nastanka glagolice. Klasične in sodobne teorije o oblikovanju prve slovanske pisave. Obla in oglata glagolica. Oblikovanje druge slovanske pisave, njena razširjenost in nadaljnji razvoj. Razvojne različice glagolskih in cirilskih črk po spomenikih. Paleografske in pravopisne značilnosti glagolskih pričevanj na Slovenskem. Razvoj latinške pisave na področju slovanskih jezikov in sodobne latinske grafične različice na slovanskih tleh (poljski, češki, slovaški, gornje- in dolnjelužiški, hrvaški in slovenski latinski grafični nabor). Pravopisne značilnosti latinske pisave na področju slovanskih jezikov.

Pregled metod zgodovinskega jezikoslovja

I. Teoretični del v okviru predavanj: jezikovna sorodnost, določanje genetske sorodnosti med jeziki, geneolingvistična tipologija. Glasovna sprememba (prosta, položajna, sporadična). Analogija (sistematična, nesistematična). Pomenska sprememba, slovnična sprememba. Jeziki v stiku. II. Aplikativni del v okviru vaj in seminarja: Zakon odprtega zloga in prerazporeditev zlogovne meje (razvoj besednega izglasja, razvoj dvoglasnikov in dvoglasniških zvez, metateza likvid, proteični vokali, sintagmatika soglasnikov). Zakon zlogovne harmonije (jotacija, palatalizacije, preglaševanje, razvoj mehkostne korelacije).

Pregled najstarejših (cerkveno)slovanskih besedil

Opredelitev osnovnih pojmov in izrazov s področja besediloslovja. Razmejitev pojmov: arhetip, protograf, prepis, redakcija. Značilnosti bogoslužnih, hagiografskih, apokrifnih, letopisnih, pravnih besedil, individualnih zapisov in besedil vsakdanje pismenosti. Razmerje in soodvisnost vsebine in jezika. Pregled najstarejših slovanskih bogoslužnih in posvetnih rokopijskih besedil, nastalih na področju slovanskega pravoslavlja in na območju nekdanje latinske liturgije. (Staro)cerkvenoslavenska kanonska in druga besedila. Pojavitev tiskarstva in najstarejša tiskana besedila pri Slovanih. Tekstološka analiza izbranih besedil po posameznih slovanskih jezikih.

Primerjalno besedotvorje slovanskih jezikov

Pregled praslovanskih besedotvornih vrst: izpeljava, zlaganje in sestavljanje, podvajanje. Klasifikacija in struktura besedotvornih morfemov: korenov, predpon, pripon, vpon in medpon. Pregled besedotvornih morfemov glede na strukturo, pomen in medsebojno vezljivost. Nastajanje zloženih besedotvornih morfemov.

Uvod v slovansko skladnjo

Osnovne značilnosti oblikoskladnje, besednozvezne in stavčne skladnje slovanskih jezikov (poudarek na sodobnih knjižnih jezikih). Primerjalno-kontrastivna umestitev slovenskih skladenjskih pojavov v okviru slovanske skladnje. Pregled osnovnih pojmov zgodovinske skladnje. Ponazoritev posameznih skladenjskih sprememb (leksikalizacija, gramatikalizacija itn.) na slovanskem gradivu.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje dvopredmetnega študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 90 KT. Celotni študij pa se zaključi šele, ko študent oz. študentka na obeh izbranih disciplinah opravi vse obveznosti, kot jih določata študijska programa in učni načrti posameznih predmetov, tj. v skupnem obsegu 180 KT.

Strokovni profil in veščine

Pridobljena znanja diplomantom in diplomantkam omogočajo, da slovanske jezike in kulture ter znotraj teh tudi slovenski jezik in kulturo razumejo kot pomemben del evropskega jezikovnega in kulturnega prostora ter jih znajo zgodovinsko kritično umestiti v evropsko kulturno stvarnost tako iz zgodovinske kot tudi iz sodobne perspektive. Na teoretični ravni na gradivu slovanske jezikovne skupine indoevropske jezikovne družine usvojijo splošne kompetence s področja primerjalnega jezikoslovja, in sicer tako z zgodovinskega kot tipološkega vidika, ter filologije in kulturologije sploh. Na uporabni ravni so diplomanti in diplomantke zmožni strokovnega jezikoslovnega in filološkega ukvarjanja z več slovanskimi jeziki in kulturami v različnih časovnih obdobjih (v okviru strokovnega dela sem spadajo enostavnejši primeri npr. s področja zgodovinske slovnice, dialektologije in etimologije kot tudi tekstne kritike starih in sodobnih slovanskih jezikov) ter praktične rabe treh sodobnih slovanskih jezikov. Teoretično poznavanje slovnične zgradbe in besedja slovanskih jezikov jim omogoča razumevanje vseh slovanskih jezikov in delo z njimi.

Zaposlitvene možnosti

Diplomanti in diplomantke so usposobljeni za opravljanje strokovnih nalog v ustanovah, v katerih se ukvarjajo z raziskavami slovenskega in drugih slovanskih jezikov tako v preteklosti kot v sedanjosti (npr. slovaropisje), kot tudi v ustanovah zunaj raziskovalne dejavnosti, npr. v različnih kulturnih ustanovah, založništvu, pri delu, povezanem z delovanjem Evropske unije, ki zahtevajo poznavanje večjega števila jezikov in kultur.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Branka Kotnik,
branka.kotnik@ff.uni-lj.si
Soba 201

Telefon

+386 1 241 12 71

Uradne ure

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnica študijskega programa

Vanda Babič, vanda.babic@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://slavistika.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Н К Б Н О С Л А П Ы Н Н И П Р О Ц Ъ Р Ъ Ш А Н Р Е
Б Ъ Ч Р Ъ К Ъ Б Ъ X B Ж К А M X Ж С А С Л А В А Ш
Н И С П О К Ж Д А Д Ш Т Е Г Р Ъ X Ъ В О В Б
К О Б С Т Н Я Н Н С Т Ъ Н Ж Е П А В А X Ъ
У Ъ Л Ж У Н К Ъ Н К Н Ъ М Ъ П Л А Н Ч А
А Ж У Н А К И Н Б Ъ А X Ж Б О Р А Ж Д Ъ Ж
Т А Ш П Е С А А К Ъ М А Ъ Н Н Н Н Ъ
Р О Л Д У Р И А Н И А N E M A X
Д К Б Н Е У Т О У Ъ
Б Ъ Н И E П Р Ъ Ш О Д Р
Б О Б К А Ъ P Ъ Y A B A K
Ж Е Н К I A Т Ъ П Р И Y A
O Г Р И Н Б Ъ T Ъ N U O X
M O Y T P E K B H Д H E
P E Y E K A Д E H E C T Ъ C
M Ж N И Ш H Д Ж B Ж
E Ж N A B A Ж Д Ъ Д A
Ш T E H A N E E Ш T P E
П A M A Ъ P E Y E B K
X M M O Y M H B O A K
K I A O T Ъ B Ъ C O X
M Ъ Ш A N
П O C Ъ A
C K Ъ N
Y H C T
H T Ъ
Y P H
N H E
B H A
H П P

SV
NISTIKA
JA • PEDA
R ARNA T
JEZIKI IN
GODOVINA
UDIJE • V
KULTURNA
DISTIKO IN
IN ANDRAGOG
ORIJA • PRIMERJA
KNJIŽEVNOSTI • SLA
A • ZGODOVINA • ANG
IBLIOTEKARSTVO, IN
A ANTROPOLOGIJA •
KANDINAVISTIKO •
IKA • PREVAJALST
NO IN SPLOŠNO
STIKA • SLOV
ISTIKA IN A
RMACIJSKA
LOZOFIJA
KLASIČNA
IVO • PRI
JEZIKOSI
VENISTI
MERIKAN
ZANANOST
EOGRAFIJA
OGIJA • MU
NJIŽEVNOS
OGIJA • RO
UMETNOST
JA • AZIJSK
ETNOLOGII

Ⲁⲓⲛⲛⲟⲩⲓ
ⲟⲩⲟⲩⲓ ⲛⲟⲩⲟⲩⲓ
ⲛⲟⲩⲟⲩⲓ ⲛⲟⲩⲟⲩⲓ
Ⲁⲓⲛⲛⲟⲩⲓ
ⲛⲟⲩⲟⲩⲓ
ⲛⲟⲩⲟⲩⲓ
ⲛⲟⲩⲟⲩⲓ
ⲛⲟⲩⲟⲩⲓ

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

PSIHOLOGIJA

Oddelek za
psihologijo

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski študijski
program Psihologija

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

[Spletna različica](#)

Opis programa

Cilj prvostopenjskega študija psihologije je opremiti študente in študentke z osnovnim znanjem in veščinami s področja temeljnih in aplikativnih disciplin psihološke znanosti ter nekaterih drugih, s psihologijo povezanih znanosti. Ta znanja so osnova za strokovno delo in za nadaljnje izobraževanje in izpopolnjevanje v različnih oblikah podiplomskega študija (na drugi stopnji študija psihologije) in strokovnega izpopolnjevanja.

Na prvi stopnji študija psihologije študenti in študentke spoznajo različna področja psihologije. Pridobijo osnovno izobrazbo v vseh osnovnih psiholoških disciplinah, spoznajo glavne teorije in metode v psihologiji, pridobijo osnovne psihološke kompetence in spoznajo osnove raziskovanja v psihologiji. Pridobljena teoretična in metodološka znanja lahko prenašajo na druga področja družboslovja.

Prva stopnja študija psihologije še ne zagotavlja poklicne kvalifikacije za delo psihologa, saj ne omogoča pridobitve kompetentnosti za opravljanje samostojne psihološke prakse. Po zaključeni prvi stopnji študija psihologije so diplomanti in diplomantke usposobljeni za opravljanje osnovnih nalog na področju družboslovnega strokovnega dela. Pridobljeno znanje jim v okviru ustrezne supervizije omogoča uporabo psiholoških spoznanj na različnih področjih človekovega delovanja in medosebnih odnosov. Delujejo lahko pod nadzorom magistra ali magistrice psihologije ali sodelujejo z drugimi strokovnjaki in strokovnjakinjami na različnih področjih družbenih ved, pri čemer rešujejo enostavnejše psihološke probleme v okviru družbenih, ekonomskih in kulturnoustvarjalnih dejavnosti. Njihovo strokovno delo temelji na spoznanjih psihološke znanosti, na načelih psihološke strokovne etike in na osebni zrelosti ter je usmerjeno k napredku in humanizaciji posameznika, skupin in družbe.

»Študij psihologije mi je dal zelo širok nabor teoretičnega znanja, ki sem ga (v okviru študija in v okviru obštudijskih projektov) lahko uporabila tudi v praksi. Ravno zaradi tega iskreno verjamem, da mi bo pridobljeno znanje koristilo ne glede na to, na katero področje dela me bo življenje popeljalo. Poleg vsega znanja in izkušenj pa me je študij spodbudil k raziskovanju in odkrivanju novih področjih (psihologije) ter grajenju sebe in svojih kompetenc.«

– Tjaša Hauptman, dipl. psib. (UN), absolventka magistrskega študija psihologije na FF UL

Predmetnik enopredmetnih smeri

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Uvod v psihologijo	45			45	4
2. Metodologija psihološkega raziskovanja	30	15		45	3
3. Opisna statistika	45	30		75	5
4. Motivacija in emocije	30	30	30	90	6
5. Razvojna psihologija otroštva	60	30		90	6
6. Nevrofiziologija	30			30	3
7. Splošni izbirni predmet	30			30	3
2. semester					
8. Statistično zaključevanje	45	30		75	6
9. Kognitivna psihologija	75	60		135	9
10. Psihologija mladostništva in odraslosti	45	30		75	5
11. Uvod v socialno psihologijo	30			30	3
12. Uvod v psihologijo dela in organizacije	30			30	4
13. Splošni izbirni predmet	30			30	3
2. letnik					
3. semester					
14. Multivariatne metode	30	30		60	5
15. Psihologija osebnosti	75	30		105	7
16. Konstrukcija socialnega sveta	30	30	30	90	6
17. Osnove nevroznanosti in vedenjske nevrologije	30	15		45	3
18. Uvod v pedagoško psihologijo	30		15	45	3
19. Uvod v klinično psihologijo	15	15	15	45	4
20. Splošni izbirni predmet	30			30	3
4. semester					
21. Osnove merjenja v psihologiji	45	45		90	6
22. Psihologija socialne moči in socialnega vplivanja	30	30	15	75	5
23. Pedagogika in andragogika za psihologe	49	7	4	60	5
24. Psihologija učenja	30	45	30	105	7
25. Izbirni strokovni predmet				30	3
26. Izbirni strokovni predmet				30	3

3. letnik

5. semester

27. Testna teorija	60	45		105	7
28. Stališča, socialne kognicije in reprezentacije	30	30	30	90	6
29. Psihopatologija in socialna patologija	50	10		60	5
30. Psihologija pouka	45	45	30	120	8
31. Psihologija dela	45	45	45	135	8
32. Uvod v svetovanje in psihoterapijo	30	30		60	3

6. semester

33. Kognitivna nevroznanost	30			30	3
34. Uporabna razvojna psihologija	30	15	30	75	5
35. Razvojnopsihološka diagnostika	45	15	30	90	7
36. Socialna psihologija: Interakcija, grupa, aplikacija	30	30	15	75	5
37. Izbirni strokovni predmet				30	3

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Fiziologija dela	15	10	5	30	3
2. Komunikologija za psihologe	15		15	30	3
3. Kvalitativno psihološko raziskovanje			30	30	3
4. Medvrstniško nasilje v šoli	10		20	30	3
5. Pozitivna psihologija	30			30	3
6. Otroška igra in risba	30			30	3
7. Psihologija vsakdanjega življenja	15		15	30	3
8. Učenje v skupinah	15		15	30	3
9. Socialna psihologija in družboslovje/ humanistika	30			30	3
10. Psihološki pristopi k vseživljenjskemu kariernemu razvoju	15	15		30	3
11. Individualne razlike v otroštvu in mladostništvu	30			30	3
12. Inteligentnost, nadarjenost, ustvarjalnost	15		15	30	3
13. Psihologija potrošnika	30			30	3
14. Psihološka preventiva	15	15		30	3
15. Zdravstvena psihologija	30			30	3

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Uvod v psihologijo

Študenti in študentke dobijo najpomembnejše temeljne informacije o predmetu, ciljnih in metodah psihologije. Spoznajo temelje in principe diagnostičnega proučevanja in funkcionalnega raziskovanja v psihologiji. Po končanem programu dobijo vpogled v to, kaj psihologija proučuje, s katerimi glavnimi problemi in področji se ukvarja, kakšne cilje in naloge si pri tem postavlja in kakšne metode pri tem uporablja. Študenti in študentke tudi pridobijo vpogled v strukturo psihologije kot znanosti, spoznajo njena temeljna področja in discipline ter njene glavne interdisciplinarne in transdisciplinarne povezave.

Motivacija in emocije

Študenti in študentke spoznajo teoretske in aplikativne vidike motivacije in emocij (opredelitev obeh pojmov, pojmovanja v preteklosti, osnovne koncepte in probleme, teoretske pristope, njune biološke in kognitivne vidike ter merjenje).

Razvojna psihologija otroštva

Študenti in študentke spoznajo različne razvojnopsihološke raziskovalne strategije, metode, pristope k preučevanju in spremljanju otrokovega razvoja. Spoznajo kronološko klasifikacijo razvojnih obdobj (prednatalno obdobje, obdobje dojenčka, malčka, zgodnjega otroštva, srednjega in poznega otroštva) in značilnosti razvoja na različnih področjih v teh obdobjih (na telesnem, gibalnem, zaznavnem, spoznavnem, govornem, čustvenem, osebnostnem, socialnem, moralnem) ter njihovo medsebojno povezanost.

Spoznajo razvojnopsihološke preizkuse za dojenčke, malčke in otroke v zgodnjem ter srednjem otroštvu.

Nevrofiziologija

Študenti in študentke pridobijo osnovna znanja o človeškem organizmu s posebnim poudarkom na delovanju živčnega sistema in se seznanijo s temelji naravoslovnih pogledov na duševna dogajanja. Predmet je osnova za razumevanje temeljnih fizioloških procesov.

Kognitivna psihologija

Študenti in študentke se seznanijo s spoznavnimi procesi kot temeljnimi psihičnimi funkcijami in pridobijo vednost o njihovem pomenu za razvoj človeštva. Spoznajo načela zaznavanja, učenja in spomina ter mišljenja kot aktivnih procesov, s katerimi človek spoznava in presega svoje okolje. Spoznava vpetost kognitivne psihologije v širši okvir kognitivne znanosti in nevroznanosti, ki tvori osnovo multidisciplinarnega vpogleda v spoznavne procese.

Psihologija mladostništva in odraslosti

Študenti in študentke spoznajo temeljne značilnosti razvojnih obdobj od mladostništva do konca življenja in pridobijo razumevanje temeljnih zakonitosti, dejavnikov in sodobnih razlag vseživljenjskega razvoja. Pridobijo vpogled v metodologijo znanstvenega preučevanja psihičnega razvoja ter razvijejo spretnosti za uporabo pridobljenega znanja pri strokovnem delu z različno starimi normativnimi mladostniki in odraslimi.

Psihologija osebnosti

Študenti in študentke dobijo najpomembnejše temeljne informacije o osebnosti in medosebnih razlikah, te informacije se tudi naučijo povezovati, kritično presojati in uporabiti. Dobijo vpogled v to, s čim se ukvarja psihologija osebnosti, kakšne cilje in naloge si pri tem postavlja in kakšne metode pri tem uporablja. Pridobijo vpogled v najpomembnejše teorije in modele osebnosti, izsledke na področju strukture, dinamike in razvoja osebnosti ter se naučijo te modele in izsledke aplicirati v svojem strokovnem izobraževanju in v svojem življenju.

Konstrukcija socialnega sveta

Študenti in študentke spoznajo zaznavanje in razumevanje obstoja družbene ravni pojavov ter krožen odnos med konstitucijo družbenih in individualnopsiholoških pojavov. Seznanijo se s pojmom socialne resničnosti in glavnimi teorijami, ki ga razlagajo, nato pa to znanje umestijo v okvir temeljnega vprašanja odnosa med posameznikom in družbo. S tem povežejo svoje predhodno znanje o socialnem vplivanju in socialni motivaciji z razumevanjem socialne resničnosti. Dodaten cilj predmeta je problematizacija znanstvenosti socialne psihologije in družbene konstrukcije znanosti nasploh.

Osnove nevroznanosti in vedenjske nevrologije

Študenti in študentke spoznajo anatomske korelate psihičnih funkcij in bolezenskih stanj v možganih. Spoznajo osnove anamneze pri nevroloških motnjah z motnjami višjih duševnih funkcij, komunikacijo z nevrološkim bolnikom in kratke preizkuse kognitivnih funkcij. Študentom in študentkam znanje omogoča razumevanje in vpogled v normalno in patološko anatomijo in fiziologijo višjih duševnih procesov, poznavanje glavnih nevroloških bolezni in z njimi povezanih psihičnih motenj.

Opisna statistika

Študenti in študentke pridobijo osnovna znanja iz analize podatkov. Naučijo se vnesti podatke, jih pregledati, urediti in opisati (spoznajo mere centralne tendence, razpršenosti, oblike porazdelitve, določanje položaja rezultata v porazdelitvi, osnove korelacije). Rezultate se naučijo smiselno tabelarično in grafično prikazati ter pridobijo temeljne veščine pri delu z računalnikom (izvajanje deskriptivne univariatne in bivariatne statistike s programi, kot sta MS Excel in SPSS).

Osnove merjenja v psihologiji

Študenti in študentke pridobijo osnovna znanja o merjenju v psihologiji. Spoznajo različne metode za merjenje občutkov, stališč, mnenj ipd. Med različnimi postopki se naučijo izbrati in uporabiti za dani problem najustreznejši postopek merjenja (npr. sestaviti lestvice za merjenje različnih pojavov, izmeriti senzorno občutljivost osebe).

Psihologija socialne moči in socialnega vplivanja

Študenti in študentke spoznajo osrednja vprašanja sodobne socialne psihologije – najpomembnejše pojave socialnega vplivanja, katerih preučevanje predstavlja glavno sodobnega socialnopsihološkega raziskovanja, in povezavo pojavov socialnega vplivanja s temeljnima vprašanjema človekove socialne motivacije ter odnosa med posameznikom in družbo.

Psihologija učenja

Študenti in študentke spoznajo osnovne teorije in oblike šolskega učenja, pomnjenja, transfera ter dejavnike učne uspešnosti, značilnosti samoregulacijskega učenja, spoznajo temeljne elemente učne motivacije, načine merjenja le-te in motiviranja učencev ter ključne dejavnike učne neuspešnosti.

Testna teorija

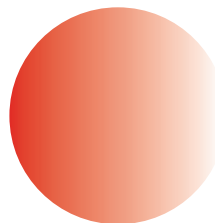
Študenti in študentke pridobijo osnovna znanja o sestavljanju in analizi psiholoških testov. Podrobno spoznajo klasično testno teorijo, informativno pa se seznanijo s teorijo odgovora na postavko in drugimi paradigmi. Naučijo se sestaviti preprost psihološki test (npr. test znanja) in določiti njegove merske lastnosti. Pri predmetu se usposobijo za branje in razumevanje znanstvene in strokovne literature v zvezi s psihološkimi testi (npr. validacijskih raziskav in testnih priročnikov), pri tem pa znajo kritično presoditi ustreznost uporabljenih metod in izvedenih zaključkov v zvezi z merskimi lastnostmi testa.

Stališča, socialne kognicije in reprezentacije

Študenti in študentke se naučijo upoštevati sodobno paradigmo socialne psihologije pri pregledu temeljnih znanj v zvezi z različnimi koncepti mentalnih oz. socialnih reprezentacij, stališč in sorodnih pojmov, diskurzov, socialnih znanj, evaluacij, socialnih kognicij, ter spoznajo empirično metodologijo njihovega raziskovanja. Te pojave predmet obravnava v zvezi s komunikacijo oz. s poudarkom na vlogi splošnih socialnih znanj in lingvistike ter opozori na splošnost, temeljnost in pervazivnost omenjenih znanj na področju aplikativnih psiholoških disciplin.

Psihopatologija in socialna patologija

Študenti in študentke pridobijo osnovna znanja iz psihopatologije, tako da lahko prepoznajo psihopatološke pojave ter jih smiselno povezujejo v sindrome in psihične motnje. Spoznajo tudi osnovne dimenzije fenomenologije in etiologije socialnopsiholoških pojavov ter z njimi povezanih obravnavnih ideologij in praks, usvojijo problematiko odnosa med družbenim in individualnim v etiologiji in fenomenologiji odklonskega vedenja ter spoznajo interaktivno naravo ocenjevanja socialnopsiholoških pojavov.

Psihologija pouka

Študenti in študentke se seznanijo s psihološkimi vidiki pouka: spoznajo teoretične osnove poučevanja, pogoje učinkovitega pouka, individualne značilnosti učencev in psihološke vidike individualizacije ter vrednotenje učnih rezultatov; spoznajo značilnosti učencev s posebnimi potrebami, oblike psihološke in pedagoške pomoči tem učencem ter vrednotenje učnih dosežkov.

Psihologija dela

Predmet seznanja študente in študentke z osnovnimi teoretičnimi pojmi in praktičnimi aplikacijami pri obravnavanju človeka pri delu v okviru področja psihologije dela. Študenti in študentke spoznajo eksplanatorne in tehnološke teorije ter pridobijo temeljne diagnostične in intervencijske spretnosti ter profesionalne in raziskovalne kompetentnosti na področju psihologije dela.

Kognitivna nevroznanost

Študenti in študentke spoznajo in razumejo teoretična izhodišča, raziskovalne pristope in spoznanja, ki jih prispevajo vede, združene v multidisciplinarni kognitivni nevroznanosti. Pridobijo temeljna teoretična in metodološka znanja s področja raziskovanja nevroloških osnov kognicije. Sposobni so načrtovanja in izvajanja raziskovalnih projektov na področju kognitivne nevroznanosti ter sodelovanja v multidisciplinarni raziskovalni skupini. Znanja o psiholoških procesih so sposobni navezati na in razširiti s spoznanji sorodnih ved. Usvojena znanja so sposobni praktično uporabiti na raznolikih področjih psihološkega dela.

Uporabna razvojna psihologija

Študenti in študentke spoznajo specifičnosti otrokovega razvoja in učenja v različnih mezosistemih, npr. v vrtcu, šoli, vrstniških skupinah, športnih društvih. Spoznajo specifičnosti razvoja različnih skupin posameznikov, različne metode in pristope za ocenjevanje otrokovega razvoja in kontekstov njegovega razvoja (lestvice govornega razvoja, pripovedovanje zgodbe, lestvice za ocenjevanje otroške igre, vprašalnike in ocenjevalne lestvice za ocenjevanje kakovosti v vrtcu, kakovosti družinskega okolja, pogovore z otroki). Spoznajo otroško igro, risbo, knjigo, računalniško tehnologijo kot kontekst za otrokov razvoj in učenje ter vlogo medijev v otrokovem govornem razvoju in razvoju sporazumevalnih spretnosti ter povezavo med govornim razvojem in otrokovo zgodnjo in poznejšo pismenostjo.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje študija morajo študenti in študentke opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti predmetov, v skupnem obsegu 180 KT.

Strokovni profil in veščine

Na prvi stopnji študija psihologije študenti in študentke pridobijo številne kompetence, ki jih lahko že uporabijo pri delu ali pa jih nadgradijo z magistrskim študijem psihologije. Diplomanti in diplomantke pridobijo osnovna znanja, ki jim omogočajo opredeliti cilj intervencije ali storitve. Ocenijo oz. izmerijo lahko pomembne značilnosti posameznika, pomagajo pri razvijanju in uporabi mer-skih pripomočkov (npr. anket, psiholoških vprašalnikov) na podlagi psiholoških teo-retičnih in praktičnih spoznanj, sodelujejo pri izvedbi izobraževanj in pri razvoju posameznikov (npr. osnovno svetovanje, vodenje delavnic). Sodelujejo lahko pri pripravi psi-holoških analiz, poročil, strokovnih člankov, pri čemer se opirajo na znanstvena spoznanja psihološke stroke. S pridobljenimi znanji na trgu dela lahko vzpostavljajo in vzdržujejo sistem kakovosti, ki temelji na znanstvenih spoznanjih, podprtih z etičnim kodeksom psihologov.

Zaposlitvene možnosti

Diplomanti in diplomantke prve stopnje študija psihologije so zaposljivi na različnih področjih delovanja: v državni upravi (v ministrstvih in njihovih uradih, npr. na Uradu za razvoj šolstva, Uradu za droge, Uradu za mladino) ter vladnih službah (npr. pri Varuhu človekovih pravic), nevladnih organizacijah,

v ustanovah in službah Evropske unije, v gospodarstvu in zasebnem sektorju, zlasti v oddelkih za trženje, kadrovskih službah in razvojnih oddelkih podjetij, v tržnoraziskovalnih agencijah, novinarstvu, socialnem skrbstvu itd. Zaposljivi so na področju organizacije dejavnosti in splošnega psihološkega svetovanja: pri organizaciji dela, organizaciji in vodenju razvojnih projektov, v poklicnem svetovanju, v marketingu (načrtujejo in izvajajo tržne raziskave, tudi zbirajo in analizirajo podatke, interpretirajo izsledke), pri vodenju pogovorov (intervjujev), na področju stikov z javnostmi, v založništvu in medijih (npr. kot uredniki/urednice, redaktorji/redaktorice, svetovalci/svetovalke pri pripravi medijskih oddaj, npr. za otroke). Izvajajo lahko motivacijske treninge, delajo v podaljšanem bivanju in varstvu otrok v šoli, vodijo mladinske delavnice, delajo na telefonu za pomoč, opravljajo delo z begunci.

»Študij psihologije na Oddelku za psihologijo FF UL omogoča spoznavanje s širokim spektrom vsebin z različnih področij psihologije, kar ponuja pomembno podlago za poznejše samostojno poglobljanje v posamezna področja. Študenti se lahko pri študiju in raziskovanju posameznih tem za pomoč obrnemo na profesorje, docente in asistente, ki so pripravljeni za sodelovanje in odprti za pobude študentov. Pomembna dodana vrednost je tudi izjemno aktivno študentsko društvo, ki – poleg druženja s kolegi in udeležbe na dodatnih izobraževanjih – omogoča tudi priložnosti za takojšnjo uporabo kompetenc, pridobljenih med študijem.«

– Marko Šopar, dipl. psih. (UN), študent magistrskega študija psihologije na FF UL

Kontakti za nadaljnje informacije

Tajništvo oddelka

Nives Kolarič,
nives.kolaric@ff.uni-lj.si
Soba 134/b

Telefon

+386 1 241 11 50

Uradne ure

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnica študijskega programa

Eva Boštjančič,
eva.bostjancic@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://psihologija.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Zakaj študirati psihologijo

»Oddelek za psihologijo na prvi stopnji študentom posreduje trdna, premišljena in znanstveno utemeljena temeljna znanja. Študenti po zaključku prve stopnje nismo opremljeni le z znanji o vseh glavnih aplikativnih in teoretičnih področjih psihologije, ampak nas je študij obogatil tudi s posebnim načinom mišljenja, zaradi katerega bomo vedno z določeno stopnjo kritičnosti prevpraševali vsa poznejša spoznanja, argumente, teorije in prakse.«

– Kristina Rakinić, diplomantka prvostopenjskega študijskega programa Psihologija

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

RUSISTIKA

Oddelek
za slavistiko

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski študijski program Rusistika

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

Pri dvopredmetnem študijskem programu je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Opis programa

Rusistiko je na Filozofski fakulteti UL mogoče študirati dvopredmetno, namenjena pa ni samo kandidatom in kandidatkam s predznanjem ruskega jezika, temveč tudi tistim, ki rusko še ne znajo, saj študij obsega učenje ruščine od osnov. Praktične jezikovne vaje, namenjene učenju ruščine kot tujega jezika, dopolnjujejo teoretični jezikoslovni predmeti, pomemben del študija ruske filologije pa so tudi predmeti s področja ruske literature kot enega od temeljev ruske kulturne identitete. Študij rusistike torej obsega študij ruskega jezika (v njegovi sodobni različici in tudi njegov zgodovinski razvoj) in jezikoslovja ter študij ruske književnosti in kulture, glavni cilj programa pa je, da bodo diplomanti in diplomantke ob znanju jezika v sodobni ruski kulturi sposobni prepoznati tudi njene zgodovinske posebnosti ter bodo tako lahko uspešno opravljali številne poklice na področju medkulturnega posredovanja.

Ob bolj tradicionalnih študijskih oblikah, kot so predavanja, seminarji in jezikovne vaje, lahko študenti in študentke svoja znanja dopolnjujejo na semestrskih študijskih izmenjavah, na katere se je ob podpori meddržavnih štipendij mogoče odpraviti na različne visokošolske zavode v Rusiji, ter s sodelovanjem v projektnih aktivnostih, ki so pogosto organizirane v obliki različnih študentskih prevajalskih projektov in natečajev. Na teh se študenti in študentke srečajo s prevajalskim delom v praksi ter tako že v času študija z objavljenimi prevodi začenjajo pridobivati prve prevajalske reference. Študenti in študentke v sodelovanju s študenti in študentkami ostalih študijskih programov in smeri na oddelku izdajajo tudi študentsko revijo Perun ter aktivno sodelujejo na oddelčnih dogodkih (npr. vsakoletni Slovanski večer).

Predmetnik

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. Uvod v študij ruske književnosti	30			30	4
2. Struktura ruskega jezika – fonetika in fonologija	30			30	3
3. Pregled ruske kulturne zgodovine	30			30	3
4. Ruska književnost – obdobje klasicizma in romantizma	30			30	3
5. Struktura ruskega jezika – morfologija I	30			30	3
6. Moderni ruski jezik I – lektorske vaje		240		240	11
7. Uvod v slovansko jezikoslovje*	30			30	3
2. letnik					
8. Ruska književnost – obdobje realizma	30			30	4
9. Struktura ruskega jezika – morfologija II (glagol)	30			30	3
10. Moderni ruski jezik II – lektorske vaje		240		240	11
11. Stara cerkvena slovanščina**	30			30	3
12. Seminar iz zgodovine ruske kulture			30	30	3
13. Struktura ruskega jezika – sintaksa	30			30	3
14. Literarna teorija	30			30	3
3. letnik					
15. Seminar iz ruske kulture 20. in 21. stoletja			30	30	3
16. Struktura ruskega jezika – leksikologija in frazeologija	30	60		90	6
17. Zgodovina ruskega jezika	30			30	3
18. Splošni izbirni predmet	30			30	3
19. Ruska književnost – obdobje simbolizma in postsimbolizma	30		30	60	3
20. Struktura ruskega jezika – slovnični pregled		30		30	3
21. Norma ruskega knjižnega jezika	30			30	3
22. Jezikoslovni seminar/Literarni seminar			30	30	3
23. Strokovni izbirni predmet		30		30	3

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Jezik medijev		30		30	3
2. Vaje iz konverzacije		30		30	3

Spletna različica

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Moderni ruski jezik I in II – lektorske vaje

V prvem letniku se slušatelji in slušateljce učijo pisave ter pravilne izgovorjave (glasovi, naglas, intonacija), usvojijo osnovno besedišče ter prve govorne in slovnične vzorce, v nadaljevanju pa nadgrajujejo znanje s področja morfosintakse samostalnika, pridevnika in glagola, usvajajo novo besedišče v okviru tem iz vsakdanjega življenja.

Struktura ruskega jezika – fonetika in fonologija

Teoretični predmet, pri katerem se študenti in študentke seznanijo z opisom jezikovnega sistema, s pojmom knjižnega jezika ter njegovo socialno in funkcijsko členjenostjo, s fonološkim opisom ruskega jezika, z razmerjem med pisavo in izgovorjavo ter s pravili zapisovanja ruščine v slovenščini (podomačenje, prečrkovanje).

Pregled ruske kulturne zgodovine

Glavni vsebinski poudarki predmeta so značaj in pregled zgodovine ruske kulture, binarnost modela kulture kot osnovne dominante ruske kulture, kijevsko obdobje, oblikovanje ruske nacionalne kulture, popetrovsko obdobje, ruska kulturna renesansa, sovjetsko in postsovjetsko obdobje, vloga in mesto ruske kulture v sodobnem svetu.

Ruska književnost

– obdobje klasicizma in romantizma

Predmet se osredinja na obdobje med letoma 1730 in 1840, obravnava smernice kulturno-zgodovinskega razvoja, na normativno in deskriptivno poetiko ter najpomembnejša besedila iz obdobja klasicizma (Lermontov idr.), sentimentalizma (Karamzin idr.), predromantike ter romantizma (Puškin, Lermontov, Gogolj).

Uvod v slovansko jezikoslovje

Indoevropska in praslovanska domovina, teorije o razvoju indoevropskih jezikov, geneza praslovanskega fonološkega sistema in naglaševanja ter razvoj v slovanskih jezikih, praslovanska morfemska struktura in razvoj besedotvornih vrst, geneza in tipologija oblikoslovnih kategorij in pregibanja.

Ruska književnost – obdobje realizma

Ruska književnost 19. stoletja: pozno ustvarjanje Puškina, Lermontova, Gogolja; obdobje »naturalne šole«, F. M. Dostojevski, L. N. Tolstoj, N. A. Nekrasov, A. N. Ostrovski idr.; roman kot dominantni žanr; dramatika in lirika v obdobju realizma, položaj in vloga literarne kritike.

Struktura ruskega jezika – morfologija I in II

Osnove morfematike, slovnične kategorije in razlike med njimi med slovenščino in ruščino, morfološke kategorije pregibnih besednih vrst, slovnične kategorije ruskega glagola, spregatveni tipi, naglasni vzorci, glagolski vid ter razlike med slovenščino in ruščino, historični prezent, performativi, vid v imperativu.

Stara cerkvena slovanščina

Nastanek stare cerkvene slovanščine in prvih slovanskih črkopisov; glagolski in cirilski spomeniki; cerkvenoslovanske redakcije; slovanska črkopisa in pravopisne zakonitosti; fonetika in morfolologija stare cerkvene slovanščine.

Literarna teorija

Družbeno-kulturni položaj kot pogoj za nastanek poetološke obravnave literarnega teksta; poetiki A. N. Veselovskega in A. A. Potebnje; ruska formalistična šola; sociološka in psihološka poetika M. Bahtina in L. Vigotskega; strukturalistična, semiotska in poststrukturalistična opazovanja literature (teorija medbesedilnosti, dekonstrukcije ipd.).

Zgodovina ruskega jezika

Definicije knjižnega jezika, periodizacija zgodovine ruskega jezika, sistem vzhodnoslovanskih jezikov v primerjavi z ostalimi slovanskimi jeziki, pisni spomeniki iz obdobja pokristjanjevanja Kijevske Rusije, oris jezikovnega razvoja od 11. do konca 17. stoletja, interpretacija odlomkov besedil iz starejših obdobj.

Ruska književnost – obdobje simbolizma in postsimbolizma

Evolucijska horizontala predbolizem – dekadenca – mitopoetski simbolizem – groteskno-karnevalski simbolizem – razpad simbolizma; futurizem, akmeizem idr.; O. Mandelštam, A. Ahmatova, S. Jesenin, M. Cvetajeva, B. Pasternak; I. Bunin, L. Andrejev, A. Remizov, V. Rozanov.

Norma ruskega knjižnega jezika

Pojem in vloga knjižnega jezika, nastanek in razvoj ruskega knjižnega jezika 18. stoletja, vloga posameznikov pri normiranju ruskega knjižnega jezika, razmerje med živo ruščino, cerkvenoslovanskimi in zahodnoevropskimi elementi pri nastanku ruskega knjižnega jezika, razvoj norme v 20. in 21. stoletju.

Struktura ruskega jezika – slovnični pregled

Strnjen slovnični pregled ob koncu študija povzema, utrjuje in sistematizira znanje, ki so ga študenti in študentke pridobili pri predmetih Morfolologija in Sintaksa ter Moderni ruski jezik – lektorske vaje I–II.

Vaje iz konverzacije

Vaje iz govornega sporočanja na aktualne teme; ruska kultura; sodobni način življenja; posebnosti ruskega nacionalnega značaja in načina življenja, ruske tradicije, običaji, prazniki; rusko gledališče in kinematografija; potovanja po Rusiji; pregovori in krilatice.

Jezik medijev

Vaje iz samostojnega branja, slušnega razumevanja, prevajanja, ustnega in pisnega povzemanja vsebin, posredovanih prek radia, TV, interneta; kritična analiza; samostojna izdelava referatov v ruskem jeziku.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje programa mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 90 KT. Ker je program dvopredmeten, se študij zaključí šele, ko študent oz. študentka na obeh izbranih programih opravi vse obveznosti, v skupnem obsegu 180 KT.

Strokovni profil in veščine

Diplomanti in diplomantke rusistike med študijem na prvi stopnji pridobijo praktična jezikovna znanja iz ruščine, ki obsegajo vse štiri jezikovne spretnosti (slušno in bralno razumevanje, ustno in pisno sporočanje) in so primerljiva z opisom jezikovnih kompetenc, ki ustrezajo standardu B2 oz. 2. certifikacijski stopnji Ruskega državnega izobraževalnega standarda. Zaradi poznavanja zgodovine ruske kulture in njenih ključnih besedil so usposobljeni za delovanje v večjezikovnem in večkulturnem okolju, sposobni so samostojnega pridobivanja novih znanj in vedenj, znajo uporabljati sodobne jezikovne tehnologije in delovati v timu ter poglobljeno razumevati kulturne in družbene pojave v sodobni Rusiji. Med študijem usvojene teoretične in strokovne vsebine jim zagotavljajo učinkovito reševanje konkretnih strokovnih problemov in jih hkrati uvedejo v raziskovalno delo za morebitno nadaljevanje študija na 2. stopnji.

Zaposlitvene možnosti

Diplomanti in diplomantke lahko opravljajo poklice, ki predvidevajo humanistično izobrazbo, zaradi znanja ruščine in poznavanja sodobne in historične kulturne situacije pa se lahko zaposlijo tudi na delovnih mestih, kjer se vzpostavljajo oz. vzdržujejo kulturni, znanstveni in poslovni stiki z Rusijo, Belorusijo in Ukrajino ter z nekaterimi drugimi državami nekdanje Sovjetske zveze, kjer je ruščina še vedno široko razširjena kot eden od sporazumevalnih jezikov. Čedalje več priložnosti za zaposlitev imajo diplomanti in diplomantke rusistike tudi v predstavnih ruskih podjetjih v Sloveniji in slovenskih v Rusiji (npr. v farmacevtski, pohištveni, lesarski industriji, na področju transportne logistike) oz. lahko delujejo na področju turizma ali kulture.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Branka Kotnik,
branka.kotnik@ff.uni-lj.si
Soba 201

Telefon

+386 1 241 12 71

Uradne ure

od ponedeljka do petka
od 11. do 13. ure

Skrbnik študijskega programa

Blaž Podlesnik,
blaz.podlesnik@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://slavistika.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Zakaj študirati rusistiko

»V vlogi ravnatelja, pa tudi učitelja ruščine

na gimnaziji, mi prav gotovo pomaga še mnogo stvari, ki sem jih prejel v času študija. Na rusistiki sem opravljal tudi vlogo demonstratorja, kar pomeni, da je bilo kar veliko organizacijskih nalog. Zdi se mi, da mi je to ogromno pomagalo pozneje pri vodenju šole. Sicer pa še vedno obranjam stik z ruščino tudi kot učitelj. Posebej pa sem hvaležen za priložnosti, ki smo jih prejeli študentje, da smo lahko obiskovali tuje univerze, tam tudi študirali.«

– Simon Feštanj, alumen rusistike, ravnatelj gimnazije

KA
EDA
A T
IN
OVINA
E • B
URN
STIKO IN
IN ANDRAGOG
IJA • PRIMERJAJ
IŽEVNOSTI • SLA
GODOVINA • ANG
OTEKARSTVO, IN
TROPOLOGIJA •
DINAVISTIKO • K
• PREVAJALSTVO
N SPLOŠNO JEZIK
KA • SLOVENISTIK
IKA IN AMERIK
ACIJSKA ZNA
FILOZOFIJA • GEO
O • KLASIČNA FILO
STVO • PRIMERJALN
JEZIKOSLOVJE • PSI
VENISTIKA • SOCIOLO
ERIKANISTIKA • ARHE
NANOST IN KN
OGRAFIJA •
GIJA • MUZI
NJIŽEVNOST
OGIJA • RO
UMETNOST
A • AZI
ETN

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

SLOVAKISTIKA

Oddelek za
slavistiko

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski študijski program Slovakistika

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

Pri dvopredmetnem študijskem programu je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Opis programa

Študijski program Slovakistika je mogoče študirati dvopredmetno; namenjen je tistim, ki jih zanimajo tuji jeziki, jezikoslovje in književnost, kultura in zgodovina. Predznanja slovaškega jezika ne pričakujemo, študij namreč obsega intenzivno učenje slovaškega jezika od začetnih osnov v prvem semestru.

Vsebinsko je študijski program zasnovan na treh sklopih: praktične lektorske vaje so namenjene učenju sodobnega slovaškega jezika (slovnica in konverzacija), teoretični predmeti iz področja jezikoslovja se posvečajo posameznim jezikovnim ravninam od fonetike dalje ter vključujejo tudi razvoj jezika in primerjavo s slovenščino. Poseben sklop predavanj in seminarskih vaj je namenjen slovaški književnosti in literarni vedi ter se navezuje na širše poznavanje predvsem zgodovine, pa tudi filma in kulturnih odnosov v srednjeevropskem prostoru.

Raziskovalno polje ljubljanske slovakistike je usmerjeno tudi na področje dvojezičnosti, didaktike slovaščine kot tujega jezika ter slovensko-slovaških kulturnih odnosov.

Poletne šole slovaščine in semestrsko študijska bivanja na slovaških univerzah omogočajo študentom in študentkam slovakistike meddržavne štipendije, program Ceepus in Erasmus+. Mednarodno sodelovanje s slovaškimi univerzami in inštituti intenzivno poteka v okviru gostujočih predavanj za študente in študentke, konferenc ter skupnih raziskovalnih in promocijskih projektov. Pomemben del študija predstavlja pridobivanje izkušenj in kompetenc v okviru obštudijskih dejavnosti, v katere se lahko študenti in študentke vključujejo že od prvega letnika študija dalje.

Na oddelku izdajamo študentsko revijo *Perun*, ki vključuje literarno, prevajalsko, literarnokritično in strokovno pisanje študentov in študentk, poleg tega študenti in študentke različnih študijskih programov slovanskih jezikov aktivno sodelujejo pri oddelčnih dogodkih: Slovanski večer, prevajalska vaja, študentska konferenca. Študenti in študentke so aktivni člani študentske sekcije Slavističnega društva Slovenije. Obštudijske dejavnosti študentov in študentk češčine, poljščine in slovaščine so povezane tudi z drugimi institucijami, denimo cikel češkega in slovaškega filma s Slovansko knjižnico, evropska noč raziskovalcev poteka v sodelovanju z gimnazijami po vsej Sloveniji, slovaška prevajalnica v okviru Javnega sklada za kulturne dejavnosti.

Predmetnik

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Uvod v študij jezika	30			30	3
2. Fonetika in fonologija	15	15		30	4
3. Uvod v študij književnosti	30	30		60	4
4. Lektorske vaje I/1		90		90	4
2. semester					
5. Morfologija I	30	15		45	4
6. Osnove slovenskega jezika pri študiju zahodnoslovanskih jezikov			30	30	3
7. Lektorske vaje I/2		90		90	4
8. Kultura, civilizacija in pismenstvo	30	30		60	4
2. letnik					
3. semester					
9. Morfologija II	30	15		45	4
10. Lektorske vaje II/1		60		60	4
11. Slovaška književnost 19. stoletja I	30	15		45	4
12. Izbirni strokovni predmet I		60		60	3
4. semester					
13. Skladnja	30	30		60	4
14. Uvod v študij slavistike	30			30	3
15. Lektorske vaje II/2		60		60	4
16. Slovaška književnost 19. stoletja II	30	15		45	4
3. letnik					
5. semester					
17. Teorija prevajanja	30			30	3
18. Izbirni strokovni predmet 2			30	30	3
19. Lektorske vaje III/1		60		60	3
20. Slovaška književnost 20. stoletja I	30	15		45	4
21. Izbirni strokovni predmet 3 ali Splošni izbirni predmet	30			30	3
6. semester					
22. Slovaška književnost 20. stoletja II	30	30		60	4
23. Leksikologija	15	15		30	4
24. Lektorske vaje III/2		60		60	3
25. Diplomsko delo					3

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Lektorat drugega slovanskega jezika – poljski jezik		60		60	3
2. Lektorat drugega slovanskega jezika – češki jezik		60		60	3
3. Diplomski seminar iz jezikoslovja			30	30	3
4. Diplomski seminar iz književnosti			30	30	3
5. Motivi in teme v slovenski književnosti	30			30	3
6. Pregled ruske kulturne zgodovine	15	15		30	3
7. Južnoslovanske družbe in kulture 1		60		60	3
8. Južnoslovanske družbe in kulture 2		60		60	3
9. Kulturna zgodovina zahodnih Slovanov	30			60	3
10. Družbene razsežnosti slovenskega jezika	30			30	3
11. Sodobna slovenska dramatika	30			30	3
12. Lektorat drugega slovanskega jezika – hrvaški in srbski jezik		60		60	3
13. Lektorat drugega slovanskega jezika – makedonski jezik		60		60	3
14. Lektorat drugega slovanskega jezika – bolgarski jezik		60		60	3
15. Lektorat drugega slovanskega jezika – ruski jezik		60		60	3
16. Stara cerkvena slovanščina – Glasoslovje/Stara cerkvena slovanščina – glagolsko oblikoslovje/Pregled najstarejših (cerkveno)slovanskih besedil (ciklična izvedba)	30			30	3
17. Pregled slovanskih jezikov/Pregled zgodovine (slovanskega) primerjalnega jezikoslovja/Pregled metod zgodovinskega jezikoslovja (ciklična izvedba)	30			30	3

Spletna različica

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

1. Jezikoslovni predmeti

Zajemajo predmete, ki po jezikovnih ravnanjih sistematično obravnavajo jezikovni sistem sodobne slovaščine v primerjavi s slovenščino. Pri fonetiki in fonologiji študenti in študentke spoznajo zakonitosti glasoslovnega sistema, npr. nekatere starejše oz. novejšje glasove, npr. stari dz, novejši h, dvoglasnike s specifičnim ô, mehke soglasnike d', t', ň, l', zaradi česar deluje slovaščina relativno mehko. Pri oblikoslovju (Morfologiji I in II) se v teoriji in praksi natančno obravnavajo vse pregibne in nepregibne besedne vrste s poudarkom na glagolu, ki je zlasti v kategoriji vida še bolj zapleten kot slovenski. Na bolj kompleksni skladenjski ravnini (Skladnja) natančno definiramo temeljne enote stavčne, polstavčne ter večstavčne skladnje (stavčni člen, besedna zveza, stavek in poved, zloženi in prosti stavek itn.), prikazujemo nekatere tipične ekspresivne sintaktične konstrukcije in njihovo vlogo v komunikaciji (elipsa, parenteza, ponavljanje. itn.), opisujemo principe besednega reda slovaščine, ki se zlasti v naslonkah in predslonkah razlikuje od slovenščine in s tem marsikoga izda kot tujca, tudi če je izgovorjava popolna. Leksikologija (besedoslovje) definira pojme, kot so beseda, besedni zaklad in njegovo razvrščanje. Kraljica jezikoslovja, leksikalna semantika, uvaja osnove pomenoslovja (analiza pomena besed) in odnosov med besedami (sopomenskost, protipomenskost, večpomenskost), frazeologije in paremiologije (variantnost frazemov, reki in pregovori) in zvrstnost narodnega jezika Slovakov, torej obstoja najrazličnejših variant sodobne slovaščine na osi knjižnost – neknjižnost, kot so knjižni jezik, standardni jezik, socialna in geografska narečja.

Lektorske vaje I–III

Lektorske vaje so praktične vaje za razvijanje jezikovnega znanja, ki ga študenti in študentke pridobijo s poslušanjem, branjem, pisanjem in govorjenjem. V prvem letniku študenti in študentke spoznajo razlike med slovaškimi in slovenskimi glasovi, vadijo izgovarjavo težjih besed ali stavkov (npr. Strč prst skrz krk), hkrati pa usvajajo slovaški pravopis (zapisovanje mehkega *i* in trdega *y*). Naučijo se sklanjati in spregati, pri čemer spoznajo sklanjatvene vzorce za moški, ženski in srednji spol, ter so pozorni, da med jezikoma ne gre vedno pričakovati prekrivnosti v spolih (avto je v slovaščini srednjega spola). Učenje predvsem besedišča in govorjenje poteka pri konverzaciji, kjer se študenti in študentke naučijo osnovnih pozdravov, seznanijo se z nepravimi jezikovnimi prijatelji in vedo, da otrok v slovaščini pomeni suženj, naučijo se opisati svojo hišo ali stanovanje, znajo naročiti hrano v restavraciji in vedo, da beseda jed v slovaščini pomeni strup. Študenti znajo naštetih obutev in oblačila ter se znajdejo pri nakupovanju v trgovini. Konverzacijske teme si sledijo tudi v 2. in 3. letniku, kjer je poudarek na poglobljanju besedišča in tvorjenju zahtevnejših povedi. Pogovarjamo se o prostem času, o prometu, nakupujemo in hodimo v šolo in službo, spoznavamo glasbo in film, gospodarstvo in industrijo ter vzporedno s temami spoznavamo tudi navade Slovakov, njihovo kulturo, zgodovino ter običaje in praznike. Študenti in študentke utrdijo in poglobijo slovnično znanje, spoznajo nova pravila in izjeme.

V 3. letniku pri urah študenti in študentke prevajajo praktičnosporazumevalna, uradovalna in publicistična besedila. Lektorske vaje so zanimive in ustvarjalne ter utrjujejo znanje, pridobljeno na predavanjih.

2. Literarni predmeti

Uvod v študij književnosti

Predmet je vsebinsko razdeljen na dve enoti. Temeljni pojmi iz literarne teorije so konkretizirani na podlagi analize in branja literarnih besedil češke in slovaške književnosti v prevodih in izvirnikih. Pozornost je namenjena tudi osnovam strokovnega pisanja in literarnim institucijam. Literarnozgodovinski pregled zahodnoslovanskih književnosti s specifikami posameznih obdobj v poljski, češki in slovaški književnosti.

Kultura, civilizacija in pismenstvo

Zgodovinski in kulturni razvoj češkega in slovaškega prostora od razsvetljenstva do konca 20. stoletja (teme: nacionalni stereotipi, manjšinska vprašanja (Nemci, Madžari, Romi, Rusini) ter češko-slovaški odnosi). Pregled določenih pojavov v umetnosti, predvsem v arhitekturi, likovni umetnosti in filmu. Bogata tradicija starejše književnosti je predstavljena s pomočjo literarnih spomenikov z značilnimi žanri: velikomoravska književnost, latinska in slovanska tradicija, češka književnost 14. stoletja, husitska doba, humanizem.

Češki in slovaški barok v književnosti. Predmet se posveča tudi kulturnim stikom med Slovenci, Čehi in Slovaki.

Slovaška književnost 19. stoletja I.

Cilj predmeta je vpogled v slovaško književnost med letoma 1770 in 1848. Omogoča razumevanje temeljnih problematik pri vzpostavljanju literarnega sistema na slovaškem primeru. Posebej se ustavljamo pri kompleksnem vprašanju izbora knjižnega jezika ter konfesionalni in slovanski identiteti, nadalje je pozornost posvečena žanrski strukturi od prvega slovaškega romana (1784), razvoja baladike in soneta ter vpetosti v širše literarne skupnosti (češka, nemška).

Slovaška književnost 20. stoletja I.

Pri predmetu obravnavamo slovaško poezijo in prozo moderne s posebnim poudarkom na interpretaciji besedil ter sočasno recepcijo v slovaškem in češkem prostoru. Pluralno in produktivno obdobje med letoma 1918 in 1945 obravnavamo z vidika spremenjenih estetskih kriterijev sočasne literarne kritike. Poleg ključnih kanoniziranih del slovaške proze, dramatike in poezije se dotaknemo tudi slovensko-slovaških kulturnih odnosov in prevajanja. Slovaško literaturo tako spoznamo kot eno vzorčnih malih književnosti, tesno vpetih v evropske moderne tokove.

Kulturna zgodovina zahodnih Slovanov

Razumevanje zgodovinskih procesov stanovske, konfesionalne in jezikovne pripadnosti je v poljskem, češkem in slovaškem prostoru prikazano na podlagi branja literarnih besedil in drugih virov.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje prvostopenjskega dvopredmetnega univerzitetnega študija Slovakistika mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo omenjeni študijski program in učni načrti predmetov v skupnem obsegu 90 KT. Hkrati mora študent oz. študentka izpolniti vse pogoje za dokončanje študija na drugi smeri dvopredmetnega študijskega programa. Za dokončanje prvostopenjskega študija mora tako zbrati skupaj 180 KT.

Strokovni profil in veščine

Prvostopenjski program Slovakistika daje diplomantom in diplomantkam zmožnosti medkulturnega jezikovnega posredovanja, zagotavlja jim znanja, ki po mednarodnih standardih veljajo kot temeljna za profil diplomiranega slovakista oz. slovakistke. S tem programom diplomanti in diplomantke pridobijo funkcionalen ter širok nabor znanja in kompetenc s področja slovaškega jezika, književnosti, kulture in zgodovine s poudarkom na njihovi vlogi v širšem srednjeevropskem prostoru. Obenem jim zagotavlja teoretične in strokovne osnove za učinkovito in sistematično reševanje konkretnih strokovnih problemov ter jih seznanja s temelji raziskovanja.

Zaradi dvopredmetnosti prvostopenjskih univerzitetnih programov, s katerimi diplomanti in diplomantke dosežejo poglobljeno znanje in usposobljenosti z dveh disciplin, so sposobni še boljšega prenosa veščin z enega področja na drugega, fleksibilne uporabe pridobljenih znanj v različnih situacijah, s čimer pridobijo tudi širši nabor kompetenc za trg dela.

V okviru študija diplomanti in diplomantke med drugim pridobijo sposobnost tekočega govorjenja, branja, razumevanja in tvorjenja besedil v slovaščini, odlično poznavanje jezikovnih slovničnih pravil, poznavanje literarnozgodovinskih obdobjev, temeljnih avtorjev in del literarnega kanona, specifik kulture ter poglobljeno orientacijo v zahodnoslovanškem in srednjeevropskem prostoru.

Pridobljeno znanje lahko diplomanti in diplomantke slovakistike poglobljajo na drugi stopnji študija na pedagoškem ali nepedagoškem programu Slovakistika.

Zaposlitvene možnosti

Diplomirani strokovnjaki in strokovnjakinje slovakistike lahko delujejo na različnih področjih tako v javnih in državnih službah ter kulturnih ustanovah kot v gospodarstvu in zasebnih podjetjih, ki imajo veliko stikov s tujino in mednarodni krog strank. Izkušnje naših diplomantov in diplomantk potrjujejo, da študij slovakistike ponuja izredno širok nabor zaposlitvenih možnosti v različnih panogah na trgu dela, kjer se uveljavljajo kot prevajalci, tolmači, lektorji, učitelji, kulturni posredniki, uredniki, svetovalci, novinarji itn.

Glede na dvopredmetnost univerzitetnih programov omogoča študij slovakistike v kombinaciji z drugimi filološkimi ali humanističnimi programi povečanje zaposljivosti diplomantov in diplomantk, kar sledi iz njihovega obvladovanja dveh strokovnih področij. Obenem pa usmerjenost v interdisciplinarno reševanje problemov zvišuje njihovo fleksibilnost in zaposlitvene možnosti na trgu dela.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Anežka Kočalková,
anezka.kocalkova@ff.uni-lj.si
Tobačna 5, soba 5/2/4

Telefon

+386 1 244 20 50

Uradne ure

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnica študijskega programa

Darija Pivk,
darija.pivk@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://slavistika.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Fotografije:
Martin Katler, Unsplash
Victor Malyushev, Unsplash
Nastya Dulhiier, Unsplash

Zakaj študirati slovakistiko

»Velik poudarek študija je bil na literaturi, poleg slovakistike sem študirala tudi primerjalno književnost in seveda literatura je eden od poglobitnih recimo temu interesov tudi radia, na katerem delam. Nenazadnje je bil tudi moj prvi novinarski prispevek vezan na slovaško literaturo. Prav moji začetki, na primer intervju s Pavlom Vilikovskim, ki je zelo uveljavljen slovaški avtor. Študij mi je torej veliko dal.«

– Maja Žvokelj, radijska urednica in kritičarka

A
EDA
T
IN
INA
B
NA
IN
OG
AI
LA
NG
IN
• K
TVO
JEZIK
ENISTIK
AMERIKANI
JSKA ZNANOST
IJA • GEOGRAFI
CNA FILOLOGIJA
RIMERJALNA KNJ
LOVJE • PSIHOLOG
RA • SOCIOLOGIJA •
RNISTIKA • ARHEOLOGI
OST IN KNJIGARSTVO
GRAFIJA • GERMANISTI
IJA • MUZIKOLOGIJA
JIZEVNOST IN LIT
GIJA • ROMANS
UMETNOSTNA
A • AZIJSKE S
TNOLOGIJA IN

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

SLOVENISTIKA

Oddelek za
slovenistiko

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski študijski program Slovenistika

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

študijski program ima naslednje smeri:

- **enopredmetna smer**
- **dvopredmetna smer**

Pri dvopredmetni smeri je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Opis programa

Slovenistika je veda, ki se ukvarja z raziskovanjem slovenskega jezika in literature v slovenskem jeziku. Študenti in študentke na obeh študijskih smereh obiskujejo predavanja, vaje in seminarje z obeh področij.

Na področju slovenskega jezika spoznavajo zgradbo jezikovnega sistema od glasu, morfema, besede, besedne zveze, stavka, povedi do besedila in okoliščin, v katerih je besedilo nastalo. Spoznavajo sodobni knjižni jezik, zgodovino jezika ter tudi druge jezikovne zvrsti, kot so narečja.

Na področju literature spoznavajo slovensko književnost različnih obdobj (starejša, novejša, sodobna) in zvrsti (epika, dramatika, lirika) ter različne načine obravnave literarnih besedil.

Program sestavljata dve študijski smeri: enopredmetna smer in dvopredmetna smer. Enopredmetna smer ima več strokovnih izbirnih predmetov, več seminarjev, možnost učenja dodatnega slovanskega jezika. Dvopredmetna smer pa se povezuje s katerim od drugih študijskih programov, kjer je možnih veliko raznovrstnih kombinacij.

Na Oddelku za slovenistiko študentke in študenti izdajajo revijo Besedoholik, sodelujejo pri različnih raziskovalnih projektih (npr. Slovar starega orodja v govoru Loškega potoka, Prostor slovenske literarne kulture, Wikivir), organizirajo mednarodne konference (npr. Slovan Slovanu Slovan). Vsako leto s profesorji in profesoricami književnosti organizirajo tradicionalno Popotovanje od Litije do Čateža ter ob koncu študijskega leta odidejo po Kekčevih poteh. Študenti in študentke lahko sodelujejo tudi pri poletnih prireditvah Centra za slovenščino kot drugi in tuji jezik.

Oddelk za slovenistiko je dedič skoraj poltisočletnega prizadevanja za globlje razumevanje slovenskega jezika in slovenske književnosti, hkrati pa je vstopil že v 103. leto, saj je bila slovenistika ena od ustanovnih strok Univerze v Ljubljani, ki je bila ustanovljena 1919. V okviru oddelka deluje Center za slovenščino kot drugi in tuji jezik, ki skrbi za vpetost slovenistike v mednarodni prostor, saj mdr. skrbi za več kot 50 lektoratov slovenskega jezika na univerzitetnih središčih po svetu. Oddelk ima v okviru programa Erasmus+ sklenjene pogodbe s 26 fakultetami v 14 državah, kamor lahko študenti in študentke slovenistike odpotujejo na izmenjavo.

Predmetnik – Enopredmetna smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Fonetika in fonologija slovenskega knjižnega jezika	30	15	15	60	4
2. Uvod v študij jezika	15		15	30	3
3. Družbene razsežnosti slovenskega jezika E	30		15	45	4
4. Uvod v študij slovenske književnosti E	30	30	30	90	6
5. Slovenska književnost 19. stoletja E	30	30	30	90	7
2. semester					
6. Morfologija slovenskega knjižnega jezika	30	15	15	60	4
7. Tvorjenje in razumevanje besedil	30	30	15	75	5
8. Socialne zvrsti slovenskega jezika	30	30		60	4
9. Jezikoslovni izbirni predmeti (Z/L)	15/30	15/30	30	60/90	6
10. Mladinska književnost (C)	30		30	60	6
11. Svetovna književnost	60			60	5
12. Literarni izbirni predmeti	60			60	6
2. letnik					
3. semester					
13. Skladnja slovenskega knjižnega jezika E	30	30		60	4
14. Zgodovina slovenskega knjižnega jezika E	30		15	45	4
15. Od praslovanščine do stare cerkvene slovanščine	30			30	3
16. Uvod v literarno teorijo E (C)	30	30	30	90	7
17. Slovenska proza 1900–1950 (C)	60			60	5
18. Motivi in teme v slovenski književnosti	30			30	3
4. semester					
19. Besedotvorje slovenskega knjižnega jezika E	30	30		60	4
20. Besediloslovje E	30	30		60	4
21. Jezikoslovni izbirni predmeti (Z/L)	15	30/90	-/30	45/90	6
22. Slovenska dramatika 1900–1950	30			30	3
23. Slovenska poezija 1900–1950	30			30	3
24. Literarni izbirni predmeti	-/30	-/30	30/60		6
25. Zunanji izbirni predmet(i) (Z/L/C)					8

3. letnik

5. semester

26. Leksikologija E	30	15	15	60	4
27. Strokovno besedilo	15	30		45	3
28. Slovensko zgodovinsko glasoslovje z naglasom	15		15	30	3
29. Sodobni slovenski roman E (C)	30		30	60	7
30. Starejša slovenska književnost	30	15		45	4
31. Sodobna slovenska dramatika	30			30	3
32. Sodobna slovenska poezija	30			30	3

6. semester

33. Slovenska frazeologija	30		15	45	3
34. Jezikovna norma in jezikovna kultura E	30		15	45	4
35. Slovensko zgodovinsko oblikoslovje in skladnja	15		15	30	4
36. Jezikoslovni izbirni predmeti (Z/L)	45/60	-/15	30	45/90	6
37. Literarni izbirni predmeti			60	60	8
38. Zunanji izbirni predmet(i) (Z/L/C)					4
39. Diplomsko delo E					4

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

Jezikoslovni izbirni predmeti

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Uvod v pragmatiko (Z, 1. letnik)	30			30	3
2. Pravorečna in pravopisna norma slovenskega knjižnega jezika (Z, 1. letnik)	15	30		45	3
3. Slovenska narečja (L, 1. letnik)		15	15	30	3
4. Besedilna fonetika slovenskega knjižnega jezika (L, 1. letnik)	15	30		45	3
5. Uvod v analizo diskurza (L, 1. letnik)	15	15		30	3
6. Slovenščina kot tuji jezik – lektorat 1 ¹ (Z/L, 1. letnik)		45		45	3
7. Lektorat poljskega jezika (Z, 2. letnik)		60		60	3
8. Lektorat ruskega jezika (Z, 2. letnik)		60		60	3
9. Lektorat makedonskega jezika (Z, 2. letnik)		60		60	3
10. Lektorat slovaškega jezika (Z, 2. letnik)		60		60	3
11. Lektorat hrvaškega jezika (Z, 2. letnik)		60		60	3
12. Lektorat češkega jezika (Z, 2. letnik)		60		60	3
13. Jezikovni in besedilni vidiki elektronskega sporazumevanja (Z, 2. letnik)		30	15	45	3
14. Slovenščina kot tuji jezik – lektorat 2 ² (Z/L, 2./3. letnik)					
15. Poglavja iz zgodovine slovenskega knjižnega jezika (L, 2. letnik)	15		15	30	3
16. Javno govorno nastopanje (L, 2. letnik)	15	30		45	3
17. Digitalni jezikovni viri za slovenščino (L, 2. letnik)	15		15	30	3
18. Zgodovina slovenskega jezikoslovja (L, 2. letnik)	15		15	30	3
19. Uvod v psiholingvistiko (Z, 3. letnik)	30		15	45	3
20. Poglavja iz slovnice – slovarski vidik (Z, 3. letnik)	30		15	45	3
21. Slovenščina kot drugi in tuji jezik (Z, 3. letnik)	30		15	45	3
22. Poimenovalna tipologija (L, 3. letnik)	30		15	45	3
23. Poglavja iz slovenske zgodovinske slovnice (L, 3. letnik)	15	15	15	45	3
24. Poglavja iz zgodovine slovenskega glasoslovja (L, 3. letnik)	15	15	15	45	3
25. Umetnostno besedilo in umetnostni jezik (L, 3. letnik)	30		15	45	3

¹ Predmet Slovenščina kot tuji jezik – lektorat 1 je izbirni predmet za tuje študente.

² Predmet Slovenščina kot tuji jezik – lektorat 2 je izbirni predmet za tuje študente.

Literarni izbirni predmeti

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Modernizem v poljski književnost (L, 1. letnik)	30			30	3
2. Ruska klasična literatura – obdobje realizma (L, 1. letnik)	30			30	3
3. Češka in slovaška književnost (L, 1. letnik)	30			30	3
4. Južnoslovanske književnosti (L, 1. letnik)	30			30	3
5. Strokovno pisanje (L, 2. letnik)			30	30	3
6. Izbirni seminar (L, 2. letnik)			30	30	3
7. Publicistika (L, 2. letnik)		10	20	30	3
8. Uredniško delo (L, 2. letnik)	15		15	30	3
9. Slovenski družbeni sistem literatura (L, 2. letnik)			30	30	3
10. Seminar iz sodobne slovenske dramatike (L, 3. letnik)			30	30	4
11. Seminar iz sodobne slovenske poezije (L, 3. letnik)			30	30	4
12. Seminar iz starejše slovenske književnosti (L, 3. letnik)			30	30	4

*Oznake v oklepajih označujejo semester: Z – zimski, L – letnik, C – celoletni predmet.

Predmetnik – Dvopredmetna smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Fonetika in fonologija slovenskega knjižnega jezika D	30	15		45	3
2. Družbene razsežnosti slovenskega jezika D	30			30	3
3. Uvod v študij slovenske književnosti D (C)	30	30		60	5
4. Slovenska književnost 19. stoletja D	30		30	60	7
5. Svetovna književnost (C)	60			60	5
2. semester					
6. Morfologija slovenskega knjižnega jezika D	30	15		45	3
7. Jezikoslovni izbirni predmet (Z/L)	45		15	60	6
2. letnik					
3. semester					
8. Skladnja slovenskega knjižnega jezika D	30	15		45	3
9. Zgodovina slovenskega knjižnega jezika D	30			30	3
10. Uvod v literarno teorijo D	30	30		60	4
11. Slovenska proza 1900–1950 (Z)	60			60	5
4. semester					
12. Besedotvorje slovenskega knjižnega jezika D	30	15		45	3
13. Besediloslovje D	30			30	3
14. Slovenska dramatika 1900–1950	30			30	3
15. Slovenska poezija 1900–1950	30			30	3
16. Zunanji izbirni predmet (Z/L/C)					3
3. letnik					
5. semester					
17. Leksikologija D	30	15		45	3
18. Sodobni slovenski roman D (C)	30		15	60	5
19. Sodobna slovenska dramatika	30			30	3
20. Sodobna slovenska poezija	30			30	3
21. Splošni izbirni predmet (Z/L)					3
6. semester					
22. Slovenska frazeologija	30			45	3
23. Jezikoslovni izbirni predmeti (Z/L)	15/30	15/30	-/15	45	3
24. Diplomsko delo D					4

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

Jezikoslovni izbirni predmeti

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Uvod v študij jezika (Z, 1. letnik)	15		15	30	3
2. Uvod v pragmatiko (Z, 1. letnik)	30			30	3
3. Pravorečna in pravopisna norma slovenskega knjižnega jezika (Z, 1. letnik)	15	30		45	3
4. Tvorjenje in razumevanje besedil D (L, 1. letnik)	30			30	3
5. Socialne zvrsti slovenskega jezika D (L, 1. letnik)	30			30	3
6. Besedilna fonetika slovenskega knjižnega jezika (L, 1. letnik)	15	30		45	3
7. Uvod v analizo diskurza (L, 1. letnik)	15	15		30	3
8. Strokovno besedilo (Z, 3. letnik)	15	30		45	3
9. Uvod v psiholingvistiko (Z, 3. letnik)	30		15	45	3
10. Poglavlja iz slovnice – slovarski vidik (Z, 3. letnik)	30		15	45	3
11. Slovenščina kot drugi in tuji jezik (Z, 3. letnik)	30		15	45	3
12. Slovenščina kot tuji jezik – lektorat 2 ³ (Z/L)		45		45	3
13. Jezikovna norma in jezikovna kultura D (L, 3. letnik)	30			30	3
14. Slovenska narečja (L, 3. letnik)		15	15	30	3
15. Digitalni jezikovni viri za slovenščino (L, 3. letnik)	15		15	30	3
16. Poimenovalna tipologija (L, 3. letnik)	30		15	45	3
17. Poglavlja iz slovenske zgodovinske slovnice (L, 3. letnik)	15	15	15	45	3
18. Poglavlja iz zgodovine slovenskega glasoslovja (L, 3. letnik)	15	15	15	45	3
19. Umetnostno besedilo in umetnostni jezik (L, 3. letnik)	30		15	45	3

³ Predmet Slovenščina kot tuji jezik – lektorat 2 je izbirni predmet za tuje študente.

Literarni izbirni predmeti

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Seminar iz sodobne slovenske dramatike (L, 3. letnik)			30	30	4
2. Seminar iz sodobne slovenske poezije (L, 3. letnik)			30	30	4
3. Seminar iz starejše slovenske književnosti (L, 3. letnik)			30	30	4

*Oznake v oklepajih označujejo semester: Z – zimski, L – letnik, C – celoletni predmet.

[Spletna različica](#)

Zakaj študirati slovenistiko

»Program enopredmetne slovenistike mi je omogočil poglobljanje znanja tako na jezikoslovnem kot tudi literarnem področju, bkrati pa mi je s širokim spektrom obveznih in izbirnih predmetov odprl možnosti za sodelovanje na številnih ekskurzijah, simpozijih, seminarjih in projektih. Med študijem sem tako pridobila kompetence na področju raziskovanja, analiziranja in nenazadnje tudi poučevanja slovenskega jezika, literature in kulture – vse, kar potrebujem za nadaljevanje kariere na področju slovenistike.«

– Pia Rednak, dipl. slovenistka (UN), študentka 2. letnika magistrskega študija enopredmetne pedagoške slovenistike

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Fonetika in fonologija slovenskega knjižnega jezika

Seznanitev z osnovami fonetike in fonologije slovenskega knjižnega jezika. Izgovorne značilnosti glasov, njihova realizacija v različnih glasovnih okoljih ter odnos med zapisom in izgovorom, obravnava naglasa. Vaje iz pravorečja. Pridobivanje, obdelava in instrumentalna glasoslovna analiza posnetkov, percepcija govora.

Morfologija slovenskega knjižnega jezika

Razmejitev pojmov morfologija in oblikoslovje. Seznanitev z izrazno podobo in funkcijo morfemov kot nosilcev slovarskih in skladenjskih kategorialnih lastnosti. Obravnava besednih vrst s skladenjskega vidika, spoznavanje meril, ki določajo posamezno besedno vrsto. Prehod besede iz ene besedne vrste v drugo oz. ene skladenjske vloge v drugo.

Pravorečna in pravopisna norma slovenskega knjižnega jezika

Opredelitev knjižnojezikovne norme, spoznavanje in vrednotenje načel kodifikacije knjižnojezikovne norme z upoštevanjem razločevalnosti norme govorjene besede glede na pisno. Praktično spoznavanje pisne in govorne jezikovne norme na besedilnem gradivu z upoštevanjem socialno- in funkcijskozvrstne besedilne različnosti.

Slovenska narečja

Spoznavanje osnovnih značilnosti slovenskih narečnih skupin in narečij na vseh jezikovnih ravnanah s pomočjo izbranih narečnih besedil. Obravnava nacionalne fonetične transkripcije za zapis narečnih besedil. Analiza narečnega besedila, ki ga študenti in študentke sami posnamejo in zapišejo.

Skladnja slovenskega knjižnega jezika

Obravnava skladnje s strukturnega in pomenkega vidika, opredelitev pomenske podlage povedi in njenih prvin. Obravnava stavčnih členov. Spoznavanje različnih tipov stavkov in povedi. Opredelitev prozodičnih lastnosti povedi, prvin nadpovedne skladnje, navezovanja in besednega reda.

Slovenska frazeologija

Predstavitev frazeologije kot posebne jezikovne discipline. Pojasnitev razmerja med frazeologijo in paremiologijo. Obravnava oblikovnih in pomenskih meril frazeoloških enot. Seznanjenje s slovarskimi in korpusnimi viri za slovensko frazeologijo. Obravnava frazeologije v komunikaciji – pragmatični frazemi.

Slovensko zgodovinsko glasoslovje z naglasom

Obravnava glasovnih in naglasnih značilnosti slovenskega jezika od pozne praslovanščine do današnjih narečij. Nastanek slovenskega jezika in njegova cepitev na narečja. Spoznavanje sistemov sodobnih narečnih govorov kot vira za rekonstrukcijo zgodovine jezika ter sistemov zgodovinskih besedil kot pokazateljev stanja v določenem časovnem in prostorskem merilu.

Slovensko zgodovinsko oblikoslovje in skladnja

Spoznavanje oblikoslovnih in skladenjskih značilnosti slovenskega jezika od praslovanščine do sodobnega jezikovnega stanja. Časovno umeščanje sprememb glavnih oblikoslovnih kategorij. Razvoj končniškega sistema pregibnih besednih vrst. Obravnava arhaičnosti, kontinuitete in variabilnosti oblik v starejšem knjižnem jeziku, sodobnem knjižnem jeziku in narečjih.

Uvod v študij slovenske književnosti

Orodja in postopki (metode) ter terminologija (zlasti slovenske) literarne vede. Tehnika strokovnega pisanja: kako segmentirati spis, kako citirati, vrivati v citat svoje pripombe in izpuščati iz citata, kako sestaviti opombe, seznam literature, kazalo ipd. Delo z računalnikom: iskanje bibliografskih podatkov in podatkovnih zbirk ter hipertekst in drugi standardi za digitalni zapis literarnih in literarnovednih besedil.

Slovenska književnost 19. stoletja

Pregled slovenske književnosti 19. stoletja od Jarnika do moderne. Poezija (Jarnik, Prešeren, Stritar, Aškerc ...), proza (Cigler, Trdina, Jurčič, Kersnik ... Govekar), drama (Levstik, Jurčič, Stritar, Vošnjak); roman (zgodovinski, izvirni), povest (zgodovinska, kmečka), novela, različne pesniške in dramske vrste.

Uvod v literarno teorijo

Spoznavanje temeljnih teoretskih pojmov in kategorij, ki omogočajo analizo različnih plasti stila in zgradbe besedila, ter različnih literarnovednih metod, ki omogočajo preučevanje literature (od tradicionalnih, ki se osredotočajo predvsem na avtorja, prek tistih, ki obravnavajo literarno besedilo, do modernejših recepcijskih in kontekstualnih metod, ki v središče zanimanja postavljajo bralca in širše kontekste literarne komunikacije). Seznanitev s temeljnimi literarnimi zvrstmi (lirika, pripovedništvo, dramatika) ter sklopom pojmov, ki omogočajo njihovo analizo.

Slovenska proza 1900–1950

Prozni žanri in oblike (balada, avtobiografski roman, zgodovinska povest ...), klasični (Cankar, Tavčar, Kveder, Bartol, Kozak, Kraigher, Bevk ...) in minorni, vendar zgodovinsko vplivni avtorji (Malovrh, Rehar, Urbanija ...), obdobja in smeri ... Poudarek na ustvarjalni in recepcijski kontinuiteti žanrskih korpusov (zgodovinska in kmečka povest, ženski, rodbinski, ljubezenski roman, pustolovska, znanstvenofantastična povest idr.) v literarnosociološki in literarnopsihološki perspektivi.

Slovenska dramatika 1900–1950

Temeljna dogajanja v razvoju slovenske dramatikae od leta 1900 do 1950. Literarne smeri, obdobja, tokovi (slovenska moderna, ekspresionizem, socialni realizem, partizanska dramatika), družbenozgodovinske okoliščine nastanka posameznih dramskih besedil in gledališko dogajanje tistega časa.

Slovenska poezija 1900–1950

Razlaga literarnozgodovinskih pojmov in konkretizacija z avtorskimi poetikami: dekadenca, impresionizem, simbolizem (Murn, Kette, Župančič, Kosovel idr.), futurizem (Podbevšek), ekspresionizem (Kosovel, Jarc, A. Vodnik, Bevk idr.), konstruktivizem (Kosovel), socialni realizem (Seliškar, Klopčič, Gruden), nova stvarnost (Vodušek, Kocbek, Hribovšek, Torkar) in medvojno pesništvo (Župančič, Udovič, Minatti, Kocbek). Spre gledana sočasna ustvarjalnost pesnic V. Jeraj, K. Šuler, L. Poljanšek idr.

Starejša slovenska književnost

Pregled slovenske književnosti od 10. stoletja do Prešerna (avtorji in dela na ozadju evropske zgodovine: srednjeveška duhovnost, reformacija, razsvetljenstvo itd.): verske pesmi (božične, velikonočne, svetniške itd.); molitve, pridige ter ostala verska literatura; posvetne pesmi Jarnika, Japlja, Modrinjaka, Vodnika idr.; verska in posvetna drama (liturgične drame, pasijonske igre, Linhart), filozofska in enciklopedična dela, srednjeveški rokopisi, protestantski pisci, Čandek, Kastelec, rokopisne pesmarice 17. in 18. stoletja, Valvazor, Svetokriški idr.

Sodobni slovenski roman

Razvoj sodobnega slovenskega romana od prvega sodobnega romana (D. Smole, Črni dnevi in beli dan, 1958). Obravnava modernističnih (L. Kovačič, Prišleki, idr.), eksisten cialističnih (V. Zupan, Menuet za kitaro, idr.), postmodernističnih (A. Blatnik, Plamenice in solze, idr.), modificiranih tradicionalnih romanov (M. Tomšič, Oštrigeca, idr.); prezrtih romanov (Z. Simčič, Človek na obeh straneh stene, idr.); najmlajšega romana. Različni metodološki pristopi k izbranim romanom, pospremljeni z branjem odlomka.

Sodobna slovenska dramatika

Razvoj slovenske dramatikae v drugi polovici 20. stoletja: drame, ki variirajo poetike predvojnega in vojnega časa (M. Mihelič, V. Zupan idr.), drama absurda in poetična drama (J. Javoršek, P. Božič, G. Strniša idr.), drame s poudarjenimi ludističnimi elementi (Jovanović, Jesih), postmodernistična drama (Jovanović, Svetina), v izbirnem seminarju tudi najmlajša dramska besedila (M. Zupančič, D. Potočnjak, V. Möderndorfer idr.). Analiza družbene angažiranosti dramatikae oz. njenih političnih, moralnih in socialnih idej.

Sodobna slovenska poezija

Pregled sodobne slovenske poezije na ozadju družbenih premen: graditeljska poezija prvih povojnih let (Župančič idr.), pesniki poražene strani; intimizem (Škerl, Kačič, Kovič idr.); kritični eksistencializem od 1958 dalje (Zajc, Taufer idr.), ultramodernizem, neoavantgarda, konkretna poezija 60. let (OHO), reizem in ludizem (Šalamun idr.); retradicionalizacija in mitopoetika v 70. letih (Pavček, Makarovič idr.), novi realizem, esteticizem (Grafenauer, Svetina idr.), postmodernizem (Debeljak idr.), avtorske poetike in novi intimizem (Vidmar, U. Zupan idr.).

Pogoji za dokončanje programa

Zagovor diplomskega dela in opravljene vse obveznosti študijskega programa v skupnem obsegu 180 kreditnih točk za enopredmetno smer oz. 90 kreditnih točk za dvopredmetno smer. Študenti in študentke dvopredmetne smeri morajo za dokončanje celotnega študija opraviti tudi vse obveznosti na drugem programu/smeri v skupnem obsegu 90 KT, skupaj torej 180 KT.

Strokovni profil in veščine

Diplomanti in diplomantke študija po predlaganem študijskem programu pridobijo temeljna znanja in zmožnosti s področja slovenističnega jezikoslovja in literarne vede. Temeljna znanja s posameznih področij jezikoslovja in literarne vede jim omogočajo ustrezno umeščanje jezikovnih in literarnih prvin v sistem, pa tudi v širši družbeni kontekst, ter razumevanje razmerij med neumetnostnim in umetnostnim besedilom, med jezikom in posameznikom ter jezikom in družbo. Zmožni so razumeti, interpretirati in ovrednotiti neumetnostna in umetnostna/literarna besedila, spremljati sočasna strokovna spoznanja in družbeno dogajanje, povezana z jezikom ali literaturo, se do njih strokovno argumentirano opredeljevati ter svoja spoznanja in stališča javno predstaviti v razumljivem, smiselnem, zaokroženem in ustreznem govorjenem ali zapisanem besedilu.

Zaposlitvene možnosti

Z usvojenim znanjem so diplomanti in diplomantke slovenistike usposobljeni za opravljanje specifičnih nalog, ki se nanašajo na poznavanje slovenske književnosti, kulturne zgodovine, kulture sploh, jezika, besedil in njihovih značilnosti v različnih medijih, in sicer v založništvu, tiskanih in elektronskih medijih, kulturnih ustanovah, v državni upravi, v oglaševalski in turistični dejavnosti. Študijski program usposablja tudi za sodelovanje pri protokolu in v ustanovah, ki se ukvarjajo s predstavitvijo in promocijo slovenskega jezika in literature ali s kulturno animacijo.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Mateja Robida,
mateja.robida@ff.uni-lj.si
Soba 201a

Telefon

+386 1 241 12 70

Uradne ure

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnica študijskega programa

izr. prof. dr. Urška Perenič,
urska.perenic@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://slov.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

VO
NISTIK
OGIJA
N LITE
KI JEZ
A ZGO
KE Š
IJA
ERLA
KA IN
ORIJ
KNIZ

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

Prvostopenjski dvopredmetni
študijski program

SOCIOLOGIJA

Oddelek za
sociologijo

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski študijski program Sociologija

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

Pri dvopredmetnem študijskem programu je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Opis programa

Sociologija je veda o družbi, družbenih razmerjih (ki so razmerja moči) in procesih. Zgodovinsko se je razvijala dvotirno, kar se zlasti v Srednji Evropi odraža tudi v umeščenosti študija sociologije na dva tipa fakultet. Ena veja sociologije uporablja kvantitativni pristop, zlasti statistično analizo rezultatov anket in kvantitativnih statističnih podatkov, druga veja pa se je razvila v dialogu s humanističnimi vedami ter se osredotoča na kvalitativno raziskovanje in na interpretiranje različnih oblik sporočanja iz perspektive družbenih razmerij. Ta tip sociologije že več kot pol stoletja razvijamo na Oddelku za sociologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Študij Sociologije je zasnovan tako, da na začetku gradi na temeljnih socioloških in širše humanistično-družboslovnih znanjih, v višjih letnikih pa se razvija v specialna polja sociologije in sociologije kulture, kot so sociologija spola, sociologija medijev, sociologija religije, sociologija nacionalizma, sociologija družbenih gibanj, sociologija vednosti in znanosti, analiza ideologije in sociologije različnih posebnih kulturnih praks. Pri tem se sociološke teorije kombinirajo s teorijami drugih humanističnih ved, kot so antropologija, religiologija, zgodovina, jezikoslovje, filozofija ter literarna in filmska teorija.

Študenti in študentke prvostopenjskega univerzitetnega dvopredmetnega študijskega programa Sociologija pridobivajo temeljna znanja o družbenih procesih (od širših in dolgotrajnejših zgodovinskih procesov, kot je denimo proces civiliziranja, do sodobnih procesov, kot je denimo današnja množična uporaba interneta), razporeditvi družbene moči (tako formalni v obliki državne politike kot v številnih neformalnih oblikah, kot

so moška nadvlada v družinskih razmerjih ali neinstitucionalizirana, vendar zato nič manj prisotna, razmerja razredne, etnične in rasne prevlade) in kulturi v širokem pomenu besede (ne le umetnost, temveč tudi popularna in množična kultura – popularna glasba, filmi, nadaljevanke, socialna omrežja – ter tudi kultura vsakdanjega življenja, tj. moda, nakupovanje, oblike družabnosti, izbire prehrane in notranje opreme stanovanj itn.). To omogoča diplomantkam in diplomantom, da zmorejo kritično, argumentirano in konstruktivno analizirati in misliti tako kulturno preteklost kot sodobne idejne in materialne procese v dinamični družbi. Na drugostopenjskem študiju študentke in študenti nadgrajujejo osnovna znanja o družbi in kulturi z zahtevnejšimi teorijami in se usposablajo za samostojno raziskovalno delo.

Člani oddelka se poleg pedagoškega in znanstveno-raziskovalnega dela angažirajo kot kritični intelektualci tudi v javnem in medijskem življenju. Strokovno se udeležujejo v organih Slovenskega sociološkega društva in Evropskega sociološkega združenja ter v uredniških odborih pomembnih nacionalnih založb na področju humanistične in družboslovne teorije, kot sta Založba Sophia in Založba /*cf.

Na Oddelku za sociologijo UL FF deluje Študentsko sociološko društvo Sociopatija, v katerem študenti in študentke organizirajo strokovne in družabne dogodke ter tako nadgrajujejo svoj intelektualni razvoj in se kalijo v strokovnih veččinah. Številni študenti in študentke oddelka delujejo na Radiu Študent ter v drugih nevladnih organizacijah in različnih iniciativah, kjer že v času študija razvijajo svoj strokovni fokus in karierno pot.

Predmetnik

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Osnove sociološkega raziskovanja I	30	30		60	5
2. Uvod v sociologijo I	30	30		60	5
3. Uvod v sociologijo kulture I	30	30		60	5
2. semester					
4. Osnove sociološkega raziskovanja II	30		15	45	4
5. Uvod v sociologijo II	30	30		60	5
6. Uvod v sociologijo kulture II	30			30	3
7. Sociološko branje in pisanje ter informacijski praktikum		30		30	3
2. letnik					
3. semester					
8. Družbene spremembe in razvoj	30		30	60	5
9. Klasična sociološka misel	30		30	60	5
10. Sociologija religije	30		30	60	5
4. semester					
11. Sociologija vednosti in znanosti	30		30	60	5
12. Sodobne družboslovne teorije	30		30	60	5
13. Teorije ideologije	30		30	60	5
3. letnik					
5. semester					
14. Izbirni predmet 1	30		15	45	4
15. Izbirni predmet 2	30		15	45	4
16. Izbirni predmet 3	30		15	45	4
17. Zunanji izbirni predmet	30		30		5
6. semester					
18. Sociologija družbenih gibanj in političnih institucij	30		15	45	4
19. Izbirni predmet 4	30		15	45	4
20. Zaključno delo					5

Nabor izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Popularna godba	30		15	45	4
2. Religije in moderna družba	30		15	45	4
3. Socialna psihologija	30		15	45	4
4. Sociologija materialne kulture	30		15	45	4
5. Sociologija medijev in komuniciranja	30		15	45	4
6. Sociologija naroda in nacionalizma	30		15	45	4
7. Sociologija spola	30		15	45	4
8. Uvod v gejevske in lezbične študije	30		15	45	4
9. Uvod v globalizacijske študije	30		15	45	4
10. Sociologija knjige in branja	30		15	45	4

Spletna različica

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Uvod v sociologijo I

Temeljni sociološki pristopi (funkcionalizem, marksizem, neomarksizem, interakcionizem, formalizem, fenomenologija, feminizem) in klasične sociološke teme, kot so razmerje med posameznikom in družbo, posebna starostna obdobja (otročstvo, mladost, starost) in vpetost v institucije (šolske, totalne idr.).

Uvod v sociologijo II

Družbene strukture ter koncepti in sodobni trendi na področjih družbenih neenakosti in družbene stratifikacije, revščine, dela (plačanega in neplačanega) in zaposlovanja, režimov blaginje in socialne države.

Uvod v sociologijo kulture I

Zgodovinsko in konceptualno uvajanje v analizo kulture ob vključevanju strukturnih vidikov in analize vsakdanjega življenja. Analiza razmerij družba–kultura, kultura–umetnost, visoka–nizka kultura, jezik–kultura, kultura–identiteta.

Uvod v sociologijo kulture II

Analiza kulture skozi tradicijo kritične teorije: kulturna industrija in razmerje med produkcijo in recepcijo kulturnega blaga, tehnična reprodukcija umetnosti in učinki na vznik množične kulture in potrošništva, novi modeli percepcije umetnosti ter delitve na visoko in nizko umetnost, zgodovinsko spremenjeni status umetnine, množični mediji in družba spektakla.

Družbene spremembe in razvoj

Modeli razvoja kompleksnosti v primerjavi s poenostavljenimi predstavami o družbenem razvoju kot linearnem napredku in teološkem napredovanju. Problematizacija prehoda iz narave v družbo in biološkične koncepcije socialne evolucije. Ekološkične koncepcije družbenega razvoja v socialni antropologiji. Meje rasti.

Sociologija religije

Temeljne teme in koncepti sodobne sociologije religije in empirične raziskave: sekularizacija in revitalizacija; ljudska religioznost; nova religiozna gibanja; civilna religija; nacionalne in politične ideologije in/kot religije; država, organizirane religije in civilna družba; postmoderna: privatizacija in deprivatizacija (javne) religije.

Sodobne družboslovne teorije

Teorije in zgodovina kapitalizma, sodobni kapitalizem v svetovnosistemski perspektivi, odvisni razvoj v Evropi in v svetu, novejša socialna in ekonomska zgodovina Slovenije (razredni boji, gospodarske krize, integracija v globalne proizvodne verige). Sodobne preobrazbe države, demokracije in političnega delovanja.

Teorije ideologije

Razvoj teoretske perspektive od klasične, ki kot medij ideologije predpostavlja pisavo, pisanje in diskurz, k sodobnejši, ki upošteva, da sta pisava in pisanje v zatonu in da ideologija danes učinkuje prek masovnih podatkov (big data) in manipulacije afektov. Vloga medijskih tehnologij v sodobni kapitalistični ekonomiji.

Sociologija družbenih gibanj in političnih institucij

Razvoj socialno-politične misli. Primerjava med predpolitičnimi, modernimi in novimi družbenimi gibanji. Položaj človeka in državljana oz. državljanke nasproti politične oblasti v političnem sistemu.

Popularna godba

Sodobni procesi oblikovanja globalne glasbene kulture in lokalnih glasbenih kultur. Kontekstualna obravnava popularne godbe v celotnem polju glasbe, spreminjajoča se razmerja med umetno, ljudsko in popularno glasbo.

Sociologija materialne kulture

Problematizacija predmetnih praks (produkcije, menjave in distribucije; potrošnje s praksami uporabe in izmenjave predmetov). Razlikovanje med utilitarno in simbolno razsežnostjo predmetov in kulturnimi pomeni načinov njihove uporabe. Prakse, v katerih je v sodobnih družbah razvita ideološka razsežnost predmetnosti.

Sociologija medijev in komuniciranja

Različni vidiki proučevanja komuniciranja in medijev. Glavni teoretski pristopi (in njihove podmene) k medijem in komuniciranju v sodobnem družboslovju. Koncepti analize medijsko posredovanih kulturnih form in družbenih razmerij. Razmerje med jezikom in komuniciranjem. Grafizem in pisava. Intermedialnost in intertekstualnost sodobnih medijev. Ideološke in kulturne posledice digitalizacije in IKT.

Sociologija naroda in nacionalizma

Ključni koncepti in teorije naroda in nacionalizma, zlasti modernistična, primordionalna in alternativna. Nacionalna država, pravica narodov do samoodločbe, problemi etničnih manjšin in njihovega (nad)nacionalnega varstva, nacionalna identiteta, nacionalni stereotipi, nacionalni konflikti.

Sociologija spola

Odnos sociologije do vprašanj spola pred nastankom feministične sociologije. Sodobne teoretske diskusije o spolu in spolni razliki. Tematiziranje razlike med biološkim in družbenim spolom. Spol v socializaciji, izobraževanju, družinskih vlogah. Spreminjanje spolnih vlog. Spolna delitev dela, spolna segregacija in/ali segmentacija dela in zaposlovanja, feminizacija in maskulinizacija poklicev.

Uvod v gejevske in lezbične študije

Predmoderno in moderno razumevanje (homo)seksualnosti. Znanstvene raziskave seksualne želje. Sociološka teorija homoseksualnosti. Teorija queer. Moderno LGBTQ+ gibanje v svetu in doma. Homoseksualnost v religiji, popularni kulturi, literaturi. Zasebnost in javnost, intimno državljanstvo. Vsakdanje življenje LGBTQ+.

Pogoji za dokončanje programa

Vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 90 KT. Celotni študij se zaključi z opravljenimi vsemi obveznostmi, kot jih določata oba vpisana dvopredmetna študijska programa in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 180 KT.

Strokovni profil in veščine

Oddelek za sociologijo UL FF goji tradicijo kritičnih teorij družbe in kulture. Svoje diplomantke in diplomante usposobi za abstraktno, analitično in kritično mišljenje in presojanje. Da jim široko razgledanost in teoretsko podlago za razumevanje družbe in kulture, ki jim omogoči, da teorije, koncepte in raziskovalne in analitične metode tvorno prenašajo na različna strokovna področja, na katerih bodo delali. Zmožni so se inovativno spoprijemati z novimi pojavi v družbi in kulturi ter jih umeščati v širši družbeni kontekst. To pomeni, da so usposobljeni in zavezani k stalnemu strokovnemu izpopolnjevanju svojega znanja. Usposobljenost diplomantk in diplomantov za uporabo dveh različnih strokovnih diskurzov jim omogoča razumevanje pojavov z več perspektiv in uporabo jasnejše argumentacije.

Diplomantke in diplomanti Sociologije poznajo osnove družboslovnih teorij in teorij kulture, zgodovine in razvoja sociološke misli, razmerje med sociologijo in humanistiko ter kvantitativne in kvalitativne metodologije sociološkega in kulturološkega raziskovanja. Znajo zbirati bibliografske in druge podatke iz baz in drugih virov ter uporabljati IKT pri iskanju, izbiranju, obdelavi in predstavitvi informacij ter reševanju različnih strokovnih in delovnih problemov. Poznajo več posebnih disciplinarnih področij sociologije in sociologije kulture. Razumejo sodobno kapitalistično, globalizirano in kulturno raznoliko družbo in sodobne kulturne trende. Zmožni so prepoznavanja, analize in kritičnega vrednotenja družbenih pojavov, procesov, praks in produktov. Zmožni so samostojnega branja akademskih besedil. Usposobljeni so za zasnovo in izvedbo strokovnih nalog.

Zaposlitvene možnosti

Po zaključenem študiju imajo diplomanti in diplomantke Sociologije znanja in kompetence za samostojno strokovno delo na področjih kulturne kritike in publicistike ter za timsko projektno sodelovanje v različnih kulturnih, medijskih, izobraževalnih, nevladnih ali političnih organizacijah. Posebnost dvopredmetnega programa je meddisciplinarna poklicna specializacija, ki temelji na interdisciplinarnem povezovanju in prepletanju usmeritvenih znanj obeh disciplin. S takšnim kompleksnim profilom so diplomanti in diplomantke prednostno zaposljivi na različnih strokovnih področjih, kjer svoje družboslovno, humanistično oz. jezikoslovno znanje nadgrajujejo s kritično sociološko imaginacijo in sociološko refleksijo kulturnih praks.

Na drugi stopnji študija je možen vpis na dvopredmetni pedagoški študijski program Sociologija, ki usposablja za pedagoški poklic srednješolskega profesorja sociologije in drugih družboslovnih predmetov, ali pa na študijski program Sociologija kulture (eno- ali dvopredmetna smer) na Oddelku za sociologijo UL FF, kar vodi v poglobljeno osvajanje temeljnih metodoloških, družboslovno-humanističnih in kulturnih znanj. Zaradi široke razgledanosti diplomantk in diplomantov Oddelka za sociologijo UL FF je mogoča tudi široka diagonalna prehodnost na druge družboslovne ali humanistične programe.

Zakaj študirati sociologijo

»Študij na Oddelku za sociologijo me je opremil s širokim humanističnim znanjem in kritično misljo, s čimer mi je omogočil tako razvoj lastnih raziskovalnih interesov kakor tudi plodno udejstvovanje v novinarskem delu v času študija. K razširjanju obzorij oddelek pomembno prispeva s spodbujanjem študijskih izmenjav, pri čemer se v čim večji meri trudi prilagoditi študijsko-raziskovalnim interesom študentov. Študiju pa veliko pridoda tudi občudijska dejavnost na oddelku, pri čemer bistveno vlogo igra študentsko društvo Sociopatija. To organizira družabne dogodke in z organizacijo okroglih miz in predavanj spodbuja samostojno raziskovalno udejstvovanje študentov in študentk.«

– Igor Jurekovič, mladi raziskovalec

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Andreja Končan,
andreja.koncan@ff.uni-lj.si
Soba 428

Telefon

+386 1 241 11 20

Uradne ure

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnik študijskega programa

Igor Vidmar
igor.vidmar@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://sociologija.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

SOCIOLOGIJA KULTURE

Oddelek za
sociologijo

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski študijski program
Sociologija kulture

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

Opis programa

Sociologija je veda o družbi, družbenih razmerjih (ki so razmerja moči) in procesih. Na Oddelku za sociologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani se že več kot pol stoletja razvija v dialogu s humanističnimi vedami ter se osredotoča na kvalitativno raziskovanje in na interpretiranje različnih oblik sporočanja s perspektive družbenih razmerij. Pri tem je pomembna materialistična teoretska tradicija. Sociologija kulture je veda, ki izvaja sociološko analizo produkcijskih pogojev in družbenih kontekstov glavnih področij kulture, kot so knjiga, glasba, film, gledališče, vizualne umetnosti in mediji. Na ta način preučuje referenčna dela, sloge in trende v umetnosti in popularni kulturni produkciji ter njihovo recepcijo v strokovni in širši javnosti. Študentke in študente seznanja tudi s teorijami, ki so relevantne za kulturne analize in prihajajo iz drugih humanističnih ved, kot so filozofija, antropologija, psihoanaliza, semiotika, jezikoslovje ter literarna in filmska teorija. Poleg tega enopredmetni študijski program Sociologije kulture vključuje tudi vsebine dvopredmetnega študijskega programa Sociologija ter seznanja študentke in študente z osnovami družboslovnih teorij, zgodovine in razvoja sociološke misli, razmerja med sociologijo in humanistiko ter kvantitativne in kvalitativne metodologije sociološkega in kulturološkega raziskovanja.

Študij Sociologije kulture je zasnovan tako, da na začetku gradi na temeljnih socioloških in širše humanistično-družboslovnih znanjih, ki se v višjih letnikih razvija v specialna polja sociologije, kot so sociologija spola, sociologija medijev, sociologija religije, sociologija nacionalizma, in v specialna polja sociologije kulture, kot so sociologija filma, sociologija knjige, sociologija gledališča, sociologija vizualnih umetnosti, sociologija glasbe, analiza ideologije in analiza kulturnih reprezentacij. Poleg tega vsebuje večšinske predmete, ki seznanjajo študentke in študente z načini dela na področjih publicistike, založništva, organiziranja razstav, prireditev in festivalov ter upravljanja v kulturnih institucijah, nevladnem sektorju in kulturni industriji in jih s tem usposablja za strokovno operativno.

Študenti in študentke prvostopenjskega univerzitetnega dvopredmetnega študijskega programa Sociologija kulture pridobivajo temeljna znanja o družbenih procesih (od širših in dolgotrajnejših zgodovinskih procesov, kot je denimo proces civiliziranja, do sodobnih procesov, kot je denimo današnja množična uporaba interneta), razporeditvi družbene moči (tako formalni v obliki državne politike kot v številnih neformalnih oblikah, kot so moška nadvlada v družinskih razmerjih ali neinstitucionalizirana, vendar zato nič manj prisotna, razmerja razredne, etnične in rasne prevlade) in kulturi v širokem pomenu besede (ne le umetnost, temveč tudi popularna in množična kultura – popularna glasba, filmi, nadaljevanke, socialna omrežja – ter tudi kultura vsakdanjega življenja, tj. moda, nakupovanje, oblike družabnosti, izbire prehrane in notranje opreme stanovanj itn.).

Pridobijo tudi temeljna znanja o produkcjskih pogojih, družbenih kontekstih, referenčnih delih, aktualnih trendih in relevantnih teorijah in analitičnih prijemih na glavnih področjih kulture, kot so knjiga, glasba, film, gledališče, vizualne umetnosti in mediji. Usposobijo se za prepoznavanje, analizo in kritično vrednotenje kulturnih pojavov, procesov, praks in produktov na teh področjih ter za vključitev v samostojno ali timsko strokovno delo na področju kulturnega sektorja. Na drugostopenjskem študiju študentke in študenti nadgrajujejo osnovna znanja o družbi in kulturi z zahtevnejšimi teorijami in se usposablja za samostojno raziskovalno delo.

Člani oddelka se poleg pedagoškega in znanstvenoraziskovalnega dela angažirajo kot kritični intelektualci tudi v javnem in medijskem življenju. Strokovno se udeležujejo v organih Slovenskega sociološkega društva in Evropskega sociološkega združenja ter v uredniških odborih pomembnih nacionalnih založb na področju humanistične in družboslovne teorije, kot sta Založba Sophia in Založba /*cf.

Na Oddelku za sociologijo UL FF deluje Študentsko sociološko društvo Sociopatija, v katerem študenti in študentke organizirajo strokovne in družabne dogodke ter tako nadgrajujejo svoj intelektualni razvoj in se kalijo v strokovnih veččinah. Številni študenti in študentke oddelka delujejo na Radiu Študent in v drugih nevladnih organizacijah, zlasti na področjih visoke in popularne kulture, ter v različnih iniciativah, kjer že v času študija razvijajo svoj strokovni fokus in karierno pot.

Predmetnik

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Osnove sociološkega raziskovanja I	30	30		60	5
2. Uvod v sociologijo I	30	30		60	5
3. Uvod v sociologijo kulture I	30	30		60	5
4. Osnove humanistične misli	30		15	45	4
5. Publicistika		30	15	45	4
6. Zunanji izbirni predmet 1	30		30	60	5
2. semester					
7. Osnove sociološkega raziskovanja II	30	30		60	5
8. Uvod v sociologijo II	30	30		60	5
9. Uvod v sociologijo kulture II	30	30		60	5
10. Sociološko branje in pisanje ter informacijski praktikum		45		45	4
11. Upravljanje v kulturi		45		45	4
12. Izbirni predmet 1	30		15	45	4
12. Zunanji izbirni predmet 2	30		30	5	5
2. letnik					
3. semester					
14. Družbene spremembe in razvoj	30		30	60	5
15. Klasična sociološka misel	30		30	60	5
16. Sociologija religije	30		30	60	5
17. Kulturna analiza in reprezentacije	30		30	60	5
18. Sociologija vizualnih umetnosti	30		15	45	5
19. Izbirni predmet 2	30		15	45	4
4. semester					
20. Sociologija vednosti in znanosti	30		30	60	5
21. Sodobne družboslovne teorije	30		30	60	5
22. Teorije ideologije	30		30	60	5
23. Sociologija vsakdanjega življenja	30		30	60	5
24. Popularne kulture	30		15	45	4
25. Uvod v filmske študije	30		15	45	4
26. Izbirni predmet 3	30		15	45	4

3. letnik

5. semester

27. Sociologija medijev in komuniciranja	30	15	45	4
28. Sociologija gledališča	30	15	45	4
29. Sociologija spola	30	15	45	4
30. Globalna kultura	30	15	45	4
31. Digitalna kultura	30	15	45	4
32. Sociologija naroda in nacionalizma	30	15	45	4
33. Izbirni predmet 4	30	15	45	4

6. semester

34. Sociologija družbenih gibanj in političnih institucij	30	15	45	4
35. Izbirni predmet 5	30	15	45	4
36. Izbirni predmet 6	30	15	45	4
37. Zunanji izbirni predmet 3	30	30	60	5
38. Zunanji izbirni predmet 4	30	30	60	5
39. Diplomsko delo				10

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Sociologija materialne kulture	30		15	45	4
2. Sociologija knjige in branja	30		15	45	4
3. Religije in moderna družba	30		15	45	4
4. Socialna psihologija	30		15	45	4
5. Uvod v gejevske in lezbične študije	30		15	45	4
6. Uvod v globalizacijske študije	30		15	45	4
7. Popularna godba	30		15	45	4

Spletna različica

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Uvod v sociologijo I

Temeljni sociološki pristopi (funkcionalizem, marksizem, neomarksizem, interakcionizem, formalizem, fenomenologija, feminizem) in klasične sociološke teme, kot so razmerje med posameznikom in družbo, posebna starostna obdobja (otročstvo, mladost, starost) in vpetost v institucije (šolske, totalne idr.).

Uvod v sociologijo II

Družbene strukture ter koncepti in sodobni trendi na področjih družbenih neenakosti in družbene stratifikacije, revščine, dela (plačanega in neplačanega) in zaposlovanja, režimov blaginje in socialne države.

Uvod v sociologijo kulture I

Zgodovinsko in konceptualno uvajanje v analizo kulture ob vključevanju strukturnih vidikov in analize vsakdanjega življenja. Analiza razmerij družba–kultura, kultura–umetnost, visoka–nizka kultura, jezik–kultura, kultura–identiteta.

Uvod v sociologijo kulture II

Analiza kulture skozi tradicijo kritične teorije: kulturna industrija in razmerje med produkcijo in recepcijo kulturnega blaga, tehnična reprodukcija umetnosti in učinki na vzniki množične kulture in potrošništva, novi modeli percepcije umetnosti ter delitve na visoko in nizko umetnost, zgodovinsko spremenjeni status umetnine, množični mediji in družba spektakla.

Družbene spremembe in razvoj

Modeli razvoja kompleksnosti v primerjavi s poenostavljenimi predstavami o družbenem razvoju kot linearnem napredku in teološkem napredovanju. Problematizacija prehoda iz narave v družbo in biološki koncepte socialne evolucije. Ekološki koncepte družbenega razvoja v socialni antropologiji. Meje rasti.

Sociologija religije

Temeljne teme in koncepti sodobne sociologije religije in empirične raziskave: sekularizacija in revitalizacija; ljudska religioznost; nova religiozna gibanja; civilna religija; nacionalne in politične ideologije in/kot religije; država, organizirane religije in civilna družba; postmoderna: privatizacija in deprivatizacija (javne) religije.

Teorije ideologije

Razvoj teoretske perspektive od klasične, ki kot medij ideologije predpostavlja pisavo, pisanje in diskurz, k sodobnejši, ki upošteva, da sta pisava in pisanje v zatonu in da ideologija danes učinkuje prek masovnih podatkov (big data) in manipulacije afektov. Vloga medijskih tehnologij v sodobni kapitalistični ekonomiji.

Kulturna analiza in reprezentacije

Temeljna dela na področjih semiotike, psihoanalize, filmske in televizijske teorije ter feministične teorije v polju slikarstva in množičnih medijev. Konstrukcije vizualnih polj v slikarstvu, fotografiji, na filmu in televiziji.

Sociologija vizualnih umetnosti

Institucionalni in estetski ustroji različnih umetnostnih praks v zgodovinski in teoretski perspektivi. Vprašanja reprezentacije, telesa, pogleda in tradicij v zahodni tradiciji od renesanse dalje. S perspektive feministične likovne teorije obravnavane reprezentacije spolne razlike v vizualnih podobah tradicije zahodne likovne umetnosti.

Uvod v filmske študije

Razvoj filma v 20. stoletju skozi preplet zgodovinskih okoliščin, industrijske politike, avtorskih angažmajev in umetnostnih premen. Vključene so tudi filozofija in psihologija umetnosti, osnove filmske estetike ter sodobne sociološke analize postindustrijske družbe.

Popularna godba

Sodobni procesi oblikovanja globalne glasbene kulture in lokalnih glasbenih kultur. Kontekstualna obravnava popularne godbe v celotnem polju glasbe, spreminjajoča se razmerja med umetno, ljudsko in popularno glasbo.

Sociologija gledališča

Družbenost gledališča, problematizacija teze o neodvisni gledališki sferi, vzajemno učinkovanje gledališča in drugih družbenih sfer (ekonomije in prava). Sodobne študije iz sociologije gledališča, kulturne zgodovine in sociologije kulture.

Sociologija materialne kulture

Problematizacija predmetnih praks (produkcije, menjave in distribucije; potrošnje s praksami uporabe in izmenjave predmetov). Razlikovanje med utilitarno in simbolno razsežnostjo predmetov in kulturnimi pomeni načinov njihove uporabe. Prakse, v katerih je v sodobnih družbah razvita ideološka razsežnost predmetnosti.

Sociologija medijev in komuniciranja

Različni vidiki proučevanja komuniciranja in medijev. Glavni teoretski pristopi (in njihove podmene) k medijem in komuniciranju v sodobnem družboslovju. Koncepti analize medijsko posredovanih kulturnih form in družbenih razmerij. Razmerje med jezikom in komuniciranjem. Grafizem in pisava. Intermedialnost in intertekstualnost sodobnih medijev. Ideološke in kulturne posledice digitalizacije in IKT.

Sociologija spola

Odnos sociologije do vprašanj spola pred nastankom feministične sociologije. Sodobne teoretske diskusije o spolu in spolni razliki. Tematiziranje razlike med biološkim in družbenim spolom. Spol v socializaciji, izobraževanju, družinskih vlogah. Spreminjanje spolnih vlog. Spolna delitev dela, spolna segregacija in/ali segmentacija dela in zaposlovanja, feminizacija in maskulinizacija poklicev.

Pogoji za dokončanje programa

Vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 180 KT.

Strokovni profil in veščine

Oddelek za sociologijo UL FF goji tradicijo kritičnih teorij družbe in kulture. Svoje diplomantke in diplomante usposobi za abstraktno, analitično in kritično mišljenje in presojanje. Da jim široko razgledanost in teoretsko podlago za razumevanje družbe in kulture, ki jim omogoči, da teorije, koncepte in raziskovalne in analitične metode tvorno prenašajo na različna strokovna področja, na katerih bodo delali. Zmožni so se inovativno spoprijemati z novimi pojavi v družbi in kulturi ter jih umeščati v širši družbeni kontekst. To pomeni, da so usposobljeni in zavezani k stalnemu strokovnemu izpopolnjevanju svojega znanja.

Diplomantke in diplomanti Sociologije kulture poznajo poleg vsebin, ki jih podaja dvopredmetni študijski program Sociologija (osnove družboslovnih teorij in teorij kulture, zgodovine in razvoja sociološke misli,

razmerje med sociologijo in humanistiko ter kvantitativne in kvalitativne metodologije sociološkega in kulturološkega raziskovanja) tudi produkcijske pogoje, družbene kontekste, referenčna dela, aktualne trende in relevantne teorije, ki omogočajo sociološko analizo glavnih področij kulture, kot so knjiga, glasba, film, gledališče, vizualne umetnosti in mediji. Razumejo sodobno kapitalistično, globalizirano in kulturno raznoliko družbo in sodobne kulturne trende. Zmožni so prepoznavanja, analize in kritičnega vrednotenja družbenih in kulturnih pojavov, procesov, praks in produktov.

Diplomantke in diplomanti poznajo delo na področjih publicistike, založništva, organiziranja razstav, prireditev in festivalov, ter upravljanja v kulturnih institucijah, nevladnem sektorju in kulturni industriji. Znajo zbirati bibliografske in druge podatke iz baz in drugih virov ter uporabljati IKT pri iskanju, izbiranju, obdelavi in predstavitvi informacij ter reševanju različnih strokovnih in delovnih problemov. Usposobljeni so za zasnovano in izvedbo strokovnih nalog. Zmožni so samostojnega branja akademskih besedil.

Zaposlitvene možnosti

Po zaključenem študiju imajo diplomanti in diplomantke Sociologije kulture znanja in kompetence za samostojno strokovno delo na področjih kulturne kritike in publicistike ter za timsko projektno sodelovanje v različnih kulturnih, medijskih, izobraževalnih, nevladnih ali političnih organizacijah, zlasti v kulturni produkciji, ki vključuje organiziranje razstav, prireditev in festivalov v okviru kulturnih institucij, nevladnih organizacij in kulturne industrije, pa tudi na področju marketinga in kulturnega menedžmenta. Zaposljivi so na različnih strokovnih področjih, kjer so potrebni kritična sociološka imaginacija, sociološka refleksija kulturnih praks ter poznavanje kulturne produkcije in produkcijskih pogojev.

Na drugi stopnji študija je možen vpis na enopredmetni študijski program Sociologija kulture na Oddelku za sociologijo UL FF, ki vodi v poglobljeno osvajanje temeljnih metodoloških, družboslovno-humanističnih in kulturnih znanj. Zaradi široke razgledanosti diplomantk in diplomantov Oddelka za sociologijo UL FF je mogoča tudi široka diagonalna prehodnost na druge družboslovne ali humanistične programe.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Andreja Končan
andreja.koncan@ff.uni-lj.si
Soba 428

Telefon

+386 1 241 11 20

Uradne ure

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnik študijskega programa

Igor Vidmar
igor.vidmar@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://sociologija.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Zakaj študirati sociologijo kulture

»Študij na Oddelku za sociologijo me je opremil s širokim humanističnim znanjem in kritično mislijo, s čimer mi je omogočil tako razvoj lastnih raziskovalnih interesov kakor tudi plodno udejstvovanje v novinarskem delu v času študija. K razširjanju obzorij oddelek pomembno prispeva s spodbujanjem študijskih izmenjav, pri čemer se v čim večji meri trudi prilagoditi študijsko-raziskovalnim interesom študentov. Študiju pa veliko pridoda tudi obštudijska dejavnost na oddelku, pri čemer bistveno vlogo igra študentsko društvo Sociopatija. To organizira družabne dogodke in z organizacijo okroglih miz in predavanj spodbuja samostojno raziskovalno udejstvovanje študentov in študentk.«

– Igor Jurekovič, mladi raziskovalec

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

SPLOŠNO JEZIKOSLOVJE

Oddelek za
primerjalno in
splošno jezikoslovje

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski študijski program
Splošno jezikoslovje

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

Pri dvopredmetnem študijskem programu je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Opis programa

Prvo vprašanje, ki ga prijatelji zastavijo novopoceneemu splošnemu jezikoslovcu, se običajno glasi: »Kateri jezik pa študiraš?« Odgovor: »Nobenega. Vse.« Je že res, da posvečamo posebno pozornost našemu maternemu jeziku, slovenščini. Je tudi res, da študente in študentke, ki kot drugi predmet študirajo nek jezik, spodbujamo, da s spoznanimi splošnojezikoslovnimi orodji razmišljajo tudi o njem. Še več, program vsebuje študij osnov izbranega neindoevropskega jezika (na voljo so madžarščina, kitajščina in japonščina), ki širi obzorje z vpogledom v jezik, v mnogih pogledih precej drugačen od naše materinščine. Vendar se splošni jezikoslovec ne omejuje na nek specifični jezik, saj ga bolj kot katerikoli specifični jezik zanima človeška *jezikovna zmožnost* – zmožnost, vrojena vsakemu posamezniku, ki ljudi loči od vseh drugih bioloških vrst.

O naravnem človeškem jeziku splošni jezikoslovci razmišljamo iz vseh možnih zornih kotov. Osnovo programa tvorijo predmeti sinhronega teoretičnega jezikoslovja, pri katerih spoznavamo temeljne jezikovne ravnine: *fonetika* proučuje izgovor, zaznavo in akustično podobo glasov, tesno povezana *fonologija* pa sistem, ki ga tvorijo; *morfologijo* zanima, kako pomenonosne delčke besed zlagamo v besede, *skladnjo*, kako besede zlagamo v stavke, *semantika* pa se ukvarja s pomenom tako ustvarjenih enot. V teoretičnem delu programa pokukamo tudi v diahrono jezikoslovje, ki proučuje, kako se jeziki spreminjajo – če želite izvedeti vse o tem vidiku jezika, vpišite (tudi) primerjalno jezikoslovje na istem oddelku.

Dobršen delež programa je posvečen uporabnemu jezikoslovju, kot imenujemo krovno področje, katerega raznolika podpodročja povezujejo jezikoslovje z drugimi vedami in tehnologijami. *Psibolingvistika* se med drugim ukvarja z usvajanjem jezika v otroštvu in govornimi motnjami, ki se lahko pri tem pojavijo. Sorodna *nevrolingvistika* si pri proučevanju procesiranja jezika in razumevanju jezikovnih okvar pomaga tudi z modernimi tehnikami slikanja možganov. *Sociolingvistika* proučuje družbene vidike jezika, recimo jezikovno razslojenost in jezike v stiku. Pri *računalniškem jezikoslovju* se naučimo, kako lahko pri obdelavi in analizi jezikovnih virov uporabimo moderno informacijsko tehnologijo.

Nekateri študenti in študentke splošnega jezikoslovja že med študijem sodelujejo pri raznih jezikoslovnih oz. z jezikoslovjem povezanih projektih. Drugi se en semester odpravijo v tujino – oddelek ima vzpostavljene mnoge povezave za izmenjave študentov in študentk. Tretje zanese v tujino po opravljenem študiju – na doktorski študij ali celo na delo na eni od mnogih tujih univerz, kjer gojijo jezikoslovje. Nekateri tudi ostanejo doma ali zavijejo v nejezikoslovne vode. Ne vemo, kakšna bo tvoja pot; gotovo je le, da te bomo člani Oddelka za primerjalno in splošno jezikoslovje spodbujali, da stopiš nanjo, in ti pri hoji po njej po najboljših močeh svetovali in stali ob strani.

Predmetnik

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Pregled splošnega jezikoslovja	30		30	60	6
2. Pregled uporabnega jezikoslovja	30		30	60	6
3. Neindoevropski jezik 1 (I)	30	30		60	3
2. semester					
4. Fonetika in fonologija	30		30	60	6
5. Teorija jezika J I	30		30	60	6
6. Neindoevropski jezik 1 (II)	30	30		60	3
2. letnik					
3. semester					
7. Zgodovinsko jezikoslovje	45		15	60	6
8. Uporabno jezikoslovje – jezikovno in družbeno razslojevanje	30		30	60	6
9. Izbirni splošni predmet 1					3
4. semester					
10. Teorija opisnega jezikoslovja – skladnja	30		30	60	6
11. Uvod v psiholingvistiko in nevrolingvistiko	30		30	60	6
12. Izbirni strokovni predmet 1					3
3. letnik					
5. semester					
13. Teorija opisnega jezikoslovja – semantika	45		15	60	6
14. Teorija jezika J II	60			60	6
15. Izbirni strokovni predmet 2					3
6. semester					
16. Računalniško jezikoslovje	20	20	20	60	6
17. Izbirni strokovni predmet 3					3
18. Diplomsko delo					6

Izbirni predmeti za neindoevropski jezik 1

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
Madžarski jezik 1 (I)		60		60	3
Madžarski jezik 1 (II)		60		60	3
Sodobni kitajski jezik – lektorske vaje 1		120		120	6
Sodobni japonski jezik – lektorske vaje 1		120		120	8

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
Uporabno jezikoslovje – jezik in govorec	30		30	60	6
Uvod v vezalno fonologijo	30	60		30	3
Uvod v jezikovno tipologijo	30	60		30	3
Slovenska teorija naravne skladnje	30		30	60	3
Metode jezikoslovnega raziskovanja in terenskega dela	15		15	30	3
Pregled indoevropskih jezikov		30		30	4
Logika in argumentacija	30	30		30	4
Madžarski jezik 2 (I)		60		60	3
Madžarski jezik 2 (II)		60		60	3
Madžarski jezik 3 (I)		60		60	3
Madžarski jezik 3 (II)		60		60	3

Spletna različica

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Pregled splošnega jezikoslovja

Pri tem predmetu pridobimo temeljna znanja o vseh vidikih splošnega jezikoslovja. Za začetek tako izvemo, katere lastnosti odlikujejo naravni človeški jezik med množico sistemov sporazumevanja v živalskem kraljestvu – na primer, kaj ga loči od »plesa«, s katerim si čebele sporočajo lokacijo nahajališča hrane.

Pregled uporabnega jezikoslovja

Raznolika podpodročja uporabnega jezikoslovja raziskujejo, kako se jezika naučimo, kako ga uporabljamo in kako ga procesiramo, ter prenašajo dognanja teoretičnega jezikoslovja v prakso. Pri slednjem uporabljajo jezikoslovne teorije za reševanje problemov v vsakdanjem življenju in v družbi. Kot tako je uporabno jezikoslovje nepogrešljivo v današnjem hitrem globalnem svetu, v katerem imajo jeziko(slo)vna vprašanja mnogokrat različen odgovor in različen pomen kot v preteklosti.

Fonetika in fonologija

Ste vedeli, da malce tišine v zvočnem signalu ne pomeni presledka med besedami? Veste, zakaj izgleda, kot da besedi v besedni zvezi 'gost gozd' v izgovoru zamenjata položaj? Koliko samoglasnikov naštejete v besedi 'prst'? In seveda, kakšne vse glasove najdemo po jezikih sveta?

Teorija opisnega jezikoslovja – skladnja

Skladnja se ukvarja s tem, kako besede sestavljamo v stavke. Pri tem predmetu se spoznamo s t. i. tvorbenim pristopom k temu področju. Izvemo, da si je stavke najboljše predstavljati kot drevesa in da se besede (ali bolje, besedne zveze) po tem drevesu premikajo.

Uvod v psiholingvistiko in nevrolingvistiko

Kako ljudje govorimo? Kateri so koraki med oblikovanjem naših misli in sporočanjem misli drugemu? Kakšna je obratna pot? Kako razumemo jezik? Kje so shranjene vse besede, ki jih poznamo? Kaj se dogaja v naših možganih, ko govorimo ali poslušamo? Kako na naš jezik vplivajo poškodbe možganov? Kaj se zgodi, ko se staramo in začnemo stvari pozabljati? Ali lahko svoj jezik tudi »pozabimo«?

Teorija opisnega jezikoslovja – semantika

S čim se sploh ukvarja semantika ali pomenoslovje? Lep primer pomenoslovne uganke predstavlja stopnjevanje pridevnikov. Stopnjujemo pridevnik 'star': star, starejši, najstarejši. Kako je lahko vaš najstarejši sošolec kljub vsemu mlad? In zakaj star gospod šteje več let od starejšega gospoda? (In kako to, da dostikrat ne izrečemo dobessedno tistega, kar želimo sporočiti?)

Uvod v vezalno fonologijo

Predmet predstavi malo manj standarden, vendar mnogo bolj kognitiven pogled na fonologijo. So morda glasovi (v naših glavah) sestavljeni kot molekule? Kaj pa, če obstajajo neslišni samoglasniki?

Uvod v jezikovno tipologijo

Koliko jezikov je na svetu? Kako različni in kako podobni so si med seboj? Ali obstajajo jeziki brez samoglasnikov? Ali obstajajo jeziki brez zanikanja? Ali veste, da na Papui Novi Gvineji obstaja jezik, ki nima glasu 'n'? Ali veste, da japonščina in korejščina, čeprav imata veliko strukturnih podobnosti, nista genetsko povezani?

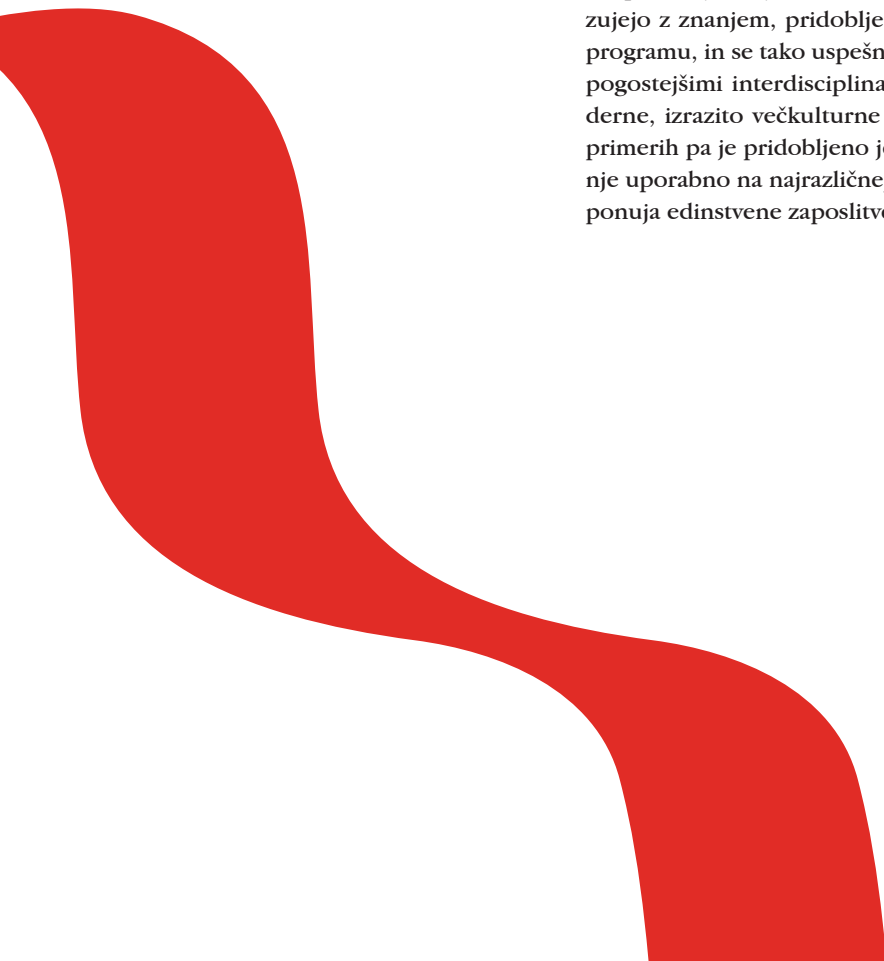

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje dvopredmetnega študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 90 KT. Celotni študij pa se zaključí šele, ko študent oz. študentka na obeh izbranih disciplinah opravi vse obveznosti, kot jih določata študijska programa in učni načrti posameznih predmetov, tj. v skupnem obsegu 180 KT.

Strokovni profil in veščine

Kdo je jezikoslovec? Jezikoslovec je oseba (lahko tudi enojezična), ki vé veliko o jeziku (a ne nujno o jezikih). Jezikoslovec lahko razmišlja o jeziku kot o skladenjskem ali kognitivnem sistemu, kot o družbenem pojavu itd. Glede na zanimanje in poklicno pot je lahko to razmišljanje ali zelo poglobljeno, in zato običajno omejeno na ozko jezikoslovno področje, ali pa širše in mnogokrat tudi interdisciplinarno – na Filozofski fakulteti je na prvi stopnji študij splošnega jezikoslovja dvopredmeten, kar omogoča diplomantom, da pridobljeno jezikoslovno znanje povezujejo z znanjem, pridobljenem na drugem programu, in se tako uspešno srečujejo z vse pogostejšimi interdisciplinarnimi izzivi moderne, izrazito večkulturne družbe. V obeh primerih pa je pridobljeno jezikoslovno znanje uporabno na najrazličnejših področjih in ponuja edinstvene zaposlitvene možnosti.

Zaposlitvene možnosti

Morda se bo zdelo neverjetno, a jezikoslovca potrebuje prav vsakdo! Nekaj zaposlitvenih možnosti je očitnih. Jezikoslovec lahko nadaljuje s študijem na magistrski in doktorski stopnji ter postane profesor na univerzi ali raziskovalec na inštitutu. Jezikoslovno podkovan učitelj jezika bo mnogo lažje zadostil morebitnim posebnim potrebam svojih učencev, recimo v vse pogostejših primerih učencev, ki prihajajo iz drugih jezikovnih okolij. Vendar jezikoslovci uspešno delujejo tudi na najrazličnejših področjih, na katere običajno ne pomislimo.

So tvoje sanje delati v Hollywoodu? Z diplomom iz jezikoslovja lahko delaš tudi tam! Nekateri jezikoslovci ustvarjajo jezike za filme in serije, kot sta Avatar in Igra prestolov, še bolj pogosto pa najdemo jezikoslovce v vlogi inštruktorjev za narečja ali kot svetovalce pri projektih, ki želijo blesteti v zgodovinski ali znanstveni natančnosti glede jezika.

Bi ti bila ljubša služba v informacijskem podjetju? Študij jezikoslovja ti omogoča tudi to! Računalniški giganti, kot so Google, Yahoo in Microsoft, zaposlujejo veliko jezikoslovcev, ki se ukvarjajo s procesiranjem jezikovnih podatkov, pomensko analizo velikih količin podatkov, upravljanjem dokumentov itd.

Ne veš, ali bi bil jezikoslovec ali pravnik? Z diplomom iz jezikoslovja lahko delaš tudi na pravnem področju, in sicer kot forenzični jezikoslovec. Mnenje jezikoslovca je dobrodošlo pri mnogih pravnih zadevah, od interpretacije pogodb do tega, da na podlagi govora ugotavlja, ali je (bila) neka oseba pijana.

Jezikoslovci pa lahko delajo tudi v zdravstvu – potrebujejo jih na področju govorne patologije, jezikoslovne raziskave so nujne za izdelavo slušnih aparatov, vse več jezikoslovcev pa potrebujejo tudi pri izdelavi diagnostičnih orodij za razne kognitivne okvare.

Zakaj študirati splošno jezikoslovje

»Ali ste vedeli, da je trenutno živih jezikov na svetu okoli šest tisoč petsto? In ali ste vedeli, da smo do sedaj med njimi odkrili en sam jezik, ki nima besed za števila? Splošni jezikoslovec se ne ukvarja s posameznimi jeziki zgolj zaradi njih samih, temveč ga zanima, kaj nam labko vsak jezik pove o značilnostih naravnega človeškega jezika, jezika kot pojava. Kateri deli možganov so pomembni pri govoru, kako labko iz končnega števila besed sestavimo neskončno število povedi, kako labko dojenček že ure po rojstvu prepozna svoj materni jezik, kako se obnašajo jeziki v stiku z drugimi jeziki in zakaj so nekatere prvine skupne prav vsem do zdaj znanim jezikom, so le nekatera vprašanja, s katerimi se sreča študent splošnega jezikoslovja. Če vas je ob teh vprašanjih vsaj malo zaščemelo in ste se pripravljene vprašati, koliko sklonov ima madžarščina, kaj ima jezikoslovje skupnega z drevesi, koliko grških črk vsebuje pomen besede 'vsak' in zakaj pravzaprav delimo glasove na samoglasnike in soglasnike, ste pravi kandidat za študij splošnega jezikoslovja. Kombinirate ga labko s študijem kateregakoli jezika in drugih humanističnih, družboslovnih ter tudi naravoslovnih ved, kot zaželeni člani raznih interdisciplinarnih ekip pa se labko posvetite najrazličnejšim področjem od jezikovne politike do neurolingvistike.«

– Ema Štarkl, diplomantka splošnega jezikoslovja

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

mag. Ana Mehle,
ana.mehle@ff.uni-lj.si
Soba R3B

Telefon

+386 1 241 14 30

Uradne ure

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00,

Skrbnik študijskega programa

doc. dr. Sašo Živanović,
saso.zivanovic@guest.arnes.si

Spletna stran oddelka

<https://psj.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

STIGARSTVO •
GERMANISTIKA
OGIJA • PEDA
LITERARNA T
KI JEZIKI IN
ZGODOVINA
ŠTUDIJE • B
N KULTURNA
NDISTIKO IN
IN ANDRAGOG
RIJA • PRIMERJAL
NA • ZGOD
JE • BIBLIOT
ULTURNA AN
KO IN SKAN
DRAGOGIK
IMERJAL
• SLA
NA A
O
IJA
TIKO
ALSTVO • P
O JEZIKOSLOVJE
OVENISTIKA • SOCIO
AMERIKANISTIKA • A
ZNANOST IN KNJIC
GEOGRAFIJA • GE
OLOGIJA • MUZIK
LNA KNJIŽEVNOS
SIHOLOGIJA • P
SIJA • UMETNOSI
LOGIJA • AZIJSKE ŠTUD
VO • ETNOLOGIJA IN KULTUR

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

ŠPANSKI JEZIK IN KNJIŽEVNOST

Oddelek za
romanske jezike
in književnosti

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski
dvopredmetni študijski program
Španski jezik in književnost

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

Pri dvopredmetnem študijskem programu je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Opis programa

Študijski program Španski jezik in književnost je osnovan na treh temeljnih vsebinskih enotah vsake jezikovne študijske smeri: jezikovni oz. jezikoslovni, književni in kulturno-civilizacijski. Študenti in študentke se pri študiju španskega jezika in književnosti ne naučijo oz. utrdijo zgolj temeljnih jezikovnih prvin španščine, temveč podrobno spoznajo celoten jezikovni sistem in njegove zakonitosti, ki jih znajo na podlagi poglobljenega poznavanja in razumevanja natančno določiti in opredeliti, predvsem pa pravilno in ustrezno uporabljati v različnih okoliščinah, od povsem vsakdanje do strokovno-znanstvene rabe v akademskem prostoru. Ker sta jezik in njegov književni izraz neločljivo povezana, študenti in študentke izčrpno spoznajo temeljna obdobja španske in hispanoameriške književnosti, in sicer vse od njunih začetkov do sodobnih tendenc. Poleg značilnosti posameznih obdobj se študenti in študentke skozi analizo besedil seznanijo z najpomembnejšimi avtorji in deli osrednjih literarnih smeri, ki so se razvile v špansko govorečem svetu. Razumevanje obeh prvin študijskega programa, jezika in književnosti pa študenti in študentke osmislijo tudi s spoznavanjem špansko govorečih skupnosti. Pri tem se poleg kulturnih in civilizacijskih posebnosti seznanijo tudi z osrednjimi zgodovinskimi dogodki in družbenimi problemi, ki so zaznamovali tako Španijo kot hispanoameriške države. Jedrne predmete študenti in študentke dopolnijo s strokovnimi in splošnimi izbirnimi predmeti, med katerimi velja izpostaviti predvsem gledališko skupino in konverzacijo, pri katerih slušatelji in slušateljice okrepijo in nadgradijo jezikovne in sporazumevalne spretnosti in veščine, ter izbirne lektorate drugih romanskih jezikov in latinščine.

Na oddelku deluje dobro založena knjižnica, kjer študenti in študentke ob pomoči in nasvetu knjižničarke lahko najdejo tako študijsko gradivo in strokovno literaturo kot leposlovna dela v španskem jeziku. Živahna je tudi znanstveno-raziskovalna dejavnost, hispanistična sekcija Oddelka za romanske jezike in književnosti med drugim namreč izdaja lastno mednarodno priznano znanstveno revijo *Verba Hispanica*, v kateri domači in tuji strokovnjaki že od leta 1991 objavljajo izvirne jezikoslovne, literarne, prevodoslovne in didaktične razprave v romanskih jezikih iberskega polotoka.

Poleg strokovnih in pedagoških delavcev študentom in študentkam podporo ponujajo tudi oddelčni tutorji, ki jim olajšajo vključitev v univerzitetno okolje in jim pomagajo pri reševanju različnih težav vse od vpisa v študijski program do zaključka študijske poti. Na oddelku deluje tudi študentsko društvo *Sofie*, ki povezuje študente in študentke vseh romanskih jezikov ter organizira družabne in strokovne dogodke, kot so filmski večeri, čajanke in pogovori.

Hispanistika pridno skrbi tudi za pestro mednarodno dejavnost. Študijski program redno dopolnjujejo predavanja gostujočih profesorjev in profesorice ter pogovori s španskimi in hispanoameriški književnimi ustvarjalci, jezikoslovci in drugimi strokovnjaki z različnih znanstveno-raziskovalnih področij. Študenti in študentke pa lahko prek programov *Erasmus+* in *Ceepus* odhajajo na študijske izmenjave in strokovne prakse v večino evropskih in tudi nekatere hispanoameriške države.

Predmetnik:

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Španski jezik 1		45		45	3
2. Morfosintaksa 1	15	30		45	4
3. Književnost 1: Periodizacija 1	30	30		60	5
4. Kultura in civilizacija 1 – Sodobna Španija		45		45	3
2. semester					
5. Španski jezik 2		45		45	3
6. Morfosintaksa 2	15	30		45	4
7. Književnost 2: Periodizacija 2	30	30		60	5
8. Izbirni predmet 1: Špansko gledališče (gledališka skupina) Španska konverzacija 1		60		60	3
2. letnik					
3. semester					
9. Španski jezik 3		45		45	3
10. Špansko glasoslovje in besedotvorje	15	45		60	4
11. Književnost 3: Španska proza 19., 20. in 21. stoletja	30	30		60	5
12. Izbirni predmet 1		60		60	3
4. semester					
13. Španski jezik 4		45		45	3
14. Španski glagol 1	15	30		45	4
15. Književnost 4: Hispanoameriška proza 19., 20. in 21. stoletja	30	30		60	5
16. Kultura in civilizacija 2 – Španija od srednjega veka do danes		30		30	3
3. letnik					
5. semester					
17. Akademski diskurz v španščini 1		45		45	3
18. Španski glagol 2	30		15	45	4
19. Književnost 5: Španska in hispanoameriška poezija	30	30		60	5
20. Izbirni predmet 1		60		60	3
6. semester					
21. Akademski diskurz v španščini 2		45		45	3
22. Španska skladnja	30		15	45	4

23. Književnost 6: Španska in hispanoameriška dramatika	30	30	60	5
24. Kultura in civilizacija 3 – Latinska Amerika		45	45	3

Nabor strokovnih izbirnih predmetov

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Špansko gledališče (gledališka skupina)		60		60	3
2. Španska konverzacija 1		60		60	3
3. Španska konverzacija 2: Španski in latinskoameriški film		60		60	3
4. Latinščina 1		60		60	3
5. Latinščina 2		60		60	3
6. Portugalščina I		60		60	3
7. Portugalščina II		60		60	3
8. Italijanščina I		60		60	3
9. Italijanščina II		60		60	3
10. Italijanščina III		60		60	3
11. Francoščina I		60		60	3
12. Francoščina II		60		60	3
13. Francoščina III		60		60	3
14. Romunščina I		60		60	3
15. Romunščina II		60		60	3
16. Katalonščina I		60		60	3
17. Katalonščina II		60		60	3

Spletna različica

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Španski jezik 1 in Španski jezik 2

Lektorske vaje v prvem letniku so namenjene razumevanju pisnih in govornih besedil ter razvijanju pravilnega in tekočega ustnega in pisnega izražanja o aktualnih temah in v vsakdanjih komunikacijskih situacijah. Pri razvijanju sporazumevalnih sposobnosti študenti in študentke usvajajo in krepijo rabo novega besedišča in temeljnih slovničnih vidikov španščine.

Morfosintaksa 1 in Morfosintaksa 2

Pri jezikoslovnih predmetih v prvem letniku se študenti in študentke najprej uvedejo v študij jezika in se seznanijo s temeljnimi jezikoslovnimi pojmi, da lahko v nadaljevanju usvojijo pravila pravopisa in naglaševanja v španskem jeziku ter podrobno spoznajo značilnosti in ustrezno rabo vseh besednih vrst, razen glagola.

Književnost 1: Periodizacija 1 in Književnost 2: Periodizacija 2

Literarna predmeta študente in študentke uvajata v špansko in hispanoameriško književnost od njenih začetkov v srednjem veku do najsodobnejših literarnih tendenc. Študenti in študentke spoznajo kronologijo razvoja književnosti v španskem jeziku ter temeljne predstavnike in dela posameznih obdobij in smeri.

Kultura in civilizacija 1 – Sodobna Španija

Študenti in študentke se seznanijo z geografskimi, zgodovinsko-političnimi, gospodarskimi, družbenimi in kulturnimi značilnostmi sodobne Španije ter tako pridobijo zmožnost razumevanja kulturne raznolikosti ter analize in vrednotenja posameznih dogodkov in težav, s katerimi se dandanes sooča Španija.

Španski jezik 3 in Španski jezik 4

Lektorske vaje v drugem letniku so namenjene razvoju pisnega in ustnega izražanja z zahtevnejšim besediščem ter v kompleksnejših sporazumevalnih okoliščinah in jezikovnih registrih. Študenti in študentke pri pripovedovanju, vrednotenju in utemeljevanju v španskem jeziku utrjujejo poznavanje in rabo zahtevnejših jezikovnih struktur.

Špansko glasoslovje in besedotvorje in Španski glagol 1

Pri Španskem glasoslovju in besedotvorju študenti in študentke usvojijo osnovne pojme glasoslovja in besedotvorja in spoznajo temeljne besedotvorne postopke v španskem jeziku. Uvedejo se tudi v morfologijo glagola, ki jo pri Španskem glagolu 1 nadgradijo s spoznavanjem značilnosti in ustrezne rabe neosebnihi glagolskih oblik, trpnega načina in vseh glagolskih časov in naklonov.

Književnost 3: Španska proza 19., 20. in 21. stoletja ter Književnost 4: Hispanoameriška proza 19., 20. in 21. stoletja

Predmeta študente in študentke seznanita z značilnostmi in posebnostmi španske in hispanoameriške proze 19., 20. in 21. stoletja, s pomembnejšimi predstavniki posameznih književnih smeri in s teoretičnimi osnovami pripovedništva. Oba predmeta vključujeta tudi podrobno analizo izbranih prozanih del.

Kultura in civilizacija 2 – Španija od srednjega veka do danes

Študenti in študentke podrobneje spoznajo špansko zgodovino, in sicer vse od začetkov srednjega veka, s čimer pridobijo širok pregled političnega, gospodarskega, družbenega in kulturnega dogajanja v zgodovini Španije, razvijajo poznavanje in rabo specifičnega besedišča ter bogatijo medkulturne spretnosti in splošno razgledanost.

Akademski diskurz v španščini 1 in Akademski diskurz v španščini 2

Lektorske vaje v tretjem letniku so namenjene razvijanju ustnih in pisnih sporazumevalnih sposobnosti in veščin v akademskem prostoru, zato se osredotočajo na poglobljanje besedišča (stalne besedne zveze, kolokacije, predložne glagolske zveze) ter na prvine ustnega in pisnega akademskega izražanja (jezikovna sredstva, besedilna polifonija v akademskem diskurzu, retorični vzorci za pisanje uvodov in zaključkov itd.).

Španski glagol 2 in Španska skladnja

Španski glagol 2 se osredotoča na izražanje časovnosti in aspektualnosti v španščini ter na značilnosti in vrednosti glagolskih perifraz z nedoločnikom, gerundijem in participom, Španska skladnja pa na osnovna skladdenjska razmerja med stavčnimi členi in stavki ter na zakonitosti strukture povedi v španskem jeziku.

Književnost 5: Španska in hispanoameriška poezija ter Književnost 6: Španska in hispanoameriška dramatika

Pri književnih predmetih v tretjem letniku se študenti in študentke podrobno seznanijo z značilnostmi španskih in hispanoameriških poezije in dramatike od njunih začetkov do sodobnih tendenc. Oba predmeta vključujeta tudi teoretične osnove pesniškega jezika ali gledališke umetnosti in poglobljeno analizo izbranih del.

Kultura in civilizacija 3 – Latinska Amerika

Študenti in študentke spoznajo geografske, zgodovinsko-politične, ekonomske, družbene in kulturne značilnosti Latinske Amerike ter tako poglobljijo medkulturne spretnosti in veščine. Z obravnavo dogodkov in problemov, s katerimi se sooča sodobna Latinska Amerika, pridobijo zmožnost kritične analize, vrednotenja in argumentiranja.

Špansko gledališče (gledališka skupina)

Predmet temelji na analizi, interpretaciji in dramatisaciji izbranega dramskega dela in pripravi uprizoritve, s čimer študenti in študentke krepijo jezikovne, komunikacijske in socialne spretnosti in veščine ter razvijajo sposobnost ustnega izražanja v španskem jeziku. Skozi obravnavo izbranega dramskega dela študenti in študentke pridobijo tudi podrobnejši vpogled v literarne in civilizacijske posebnosti špansko govorečih kultur.

Španska konverzacija 1 in Španska konverzacija 2: Španski in latinskoameriški film

Strokovna izbirna predmeta sta namenjena krepljenju tekočega pisnega in ustnega izražanja, pridobivanju besedišča z različnih tematskih področij ter razvijanju medkulturne ozaveščenosti in sposobnosti sodelovanja in udejstvovanja v različnih sporazumevalnih okoliščinah. Pri Španski konverzaciji 2 se spretnosti razvija skozi španski in latinskoameriški film.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje programa mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 90 KT. Ker je program dvopredmeten, se študij zaključi šele, ko študent oz. študentka na obeh izbranih programih opravi vse obveznosti, v skupnem obsegu 180 KT.

Strokovni profil in veščine

Diplomanti in diplomantke prvostopenjskega dvopredmetnega študijskega programa Španski jezik in književnost poleg splošnih kompetenc, kot so sposobnosti kritičnega uma, skupinskega dela, samostojnega pridobivanja znanj in razvijanja raziskovalnih in učnih pristopov, pridobijo vsa temeljna znanja in zmožnosti, ki jih za tovrstna študijska področja predvidevajo mednarodni standardi. Diplomanti in diplomantke podrobno poznajo vse ravni španskega jezikovnega sistema, ki so jih sposobni natančno opredeliti in opisati in ustrezno uporabljati. Pridobijo tudi visoko raven slušnega in bralnega razumevanja ter zmožnost pravilnega govornega in pisnega sporazumevanja tako v različnih vsakdanjih sporočanjskih okoliščinah kot v strokovnem in znanstveno-raziskovalnem okolju. Poleg jezikovnih zmožnosti diplomanti in diplomantke usvojijo temeljna literarna in civilizacijska znanja: poznajo osrednje smeri, avtorje in dela španske in hispanoameriških književnosti in kulturne značilnosti špansko govorečih skupnosti, s čimer pridobijo tudi sposobnosti medkulturnega razumevanja, sporazumevanja in sodelovanja. Diplomanti in diplomantke vse kompetence pridobijo v skladu z najnovejšimi dognanji jezikoslovnih in literarnih znanosti, kar jih spodbuja k stalnemu izpopolnjevanju in nadgrajevanju že pridobljenih znanj in veščin. Dvopredmetnost študijskega programa diplomantom in diplomantkam omogoča, da v povezavi z drugo študijsko smerjo vse zmožnosti razvijejo v večjezikovnem, večkulturnem in interdisciplinarnem okolju.

Zaposlitvene možnosti

Diplomanti in diplomantke prvostopenjskega dvopredmetnega študijskega programa Španski jezik in književnost so usposobljeni za delo na mnogo različnih področjih in delovnih mestih, kjer so potrebni dobro poznavanje in vsakdanja aktivna raba španskega jezika ter razumevanje španske in hispanoameriških kultur. Vedno bolj aktivno mednarodno udejstvovanje Slovenije potrebo po tovrstnih profilih namreč ustvarja in krepi na področjih, kot so prevajalstvo, turizem, kulturne dejavnosti, založništvo in knjigotrštvo, gospodarstvo, tehnološke in informacijske znanosti, oglaševalska dejavnost, tiskana in elektronska občila, javne in državne službe ter mednarodno povezovanje. K uspešni vključitvi v poklicno življenje pripomoreta tudi možnost praktičnega usposabljanja v tujini, s katerim študenti in študentke lahko pridobijo delovne izkušnje v mednarodnem okolju, in dvopredmetna narava študijskega programa, saj so diplomanti in diplomantke že v izhodišču usposobljeni za dve strokovni disciplini.

O možnostih zaposlitve v stroki študente in študentke ter diplomante in diplomantke na svojih spletnih straneh redno obvešča tudi sam oddelek.

Zaključen prvostopenjski študijski program Španski jezik in književnost pa diplomantom in diplomantkam ne omogoča zgolj uspešne vključitve v poklicno življenje, temveč jim da tudi odlično osnovo za nadaljevanje študija na drugi stopnji.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Manuela Volmajer
manuela.volmajer@ff.uni-lj.si
Soba 401

Telefon:

+386 1 241 13 90

Uradne ure:

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnik študijskega programa

Vita Veselko
vita.veselko@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://romanistika.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Zakaj študirati španski jezik in književnost

»Ko pomislim na katedro za Španski jezik in književnost, najprej pomislim na sproščeno vzdušje med študenti in profesorji ter med študenti samimi. Ta nekakšna »španska« toplina in domačnost se med drugim kaže v odprtosti ter pripravljenosti za pomoč in dodatno razlago med profesorji kot tudi med študenti istega ali višjih letnikov. Študij zaznamuje ravno pravišnje razmerje med jezikom ter književnostjo, ob tem pa študenti spoznavajo tudi geopolitično, zgodovinsko ter kulturno ozadje špansko-govorečih držav. Pridobljeno znanje labko še dodatno poglobljajo na tujih univerzah ali kar na domači, v družbi tujih študentov, ob vsem tem pa se med njimi stkejo mnoga nova prijateljstva.«

– Alexander Centa, diplomant prvostopenjskega študijskega programa in študent drugostopenjskega študijskega programa Hispanistika (dvopredmetna smer)

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Oddelek za
umetnostno
zgodovino

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski študijski program
Umetnostna zgodovina

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

študijski program ima naslednje smeri:

- **enopredmetna smer**
- **dvopredmetna smer**

Pri dvopredmetni smeri je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Opis programa

Umetnostna zgodovina proučuje zgodovino različnih področij likovne umetnosti (mdr. slikarstva, kiparstva, arhitekture, umetne obrti) vseh obdobj. Je historična veda, ki zahteva dobro poznavanje časa, v katerem so likovna dela nastala, njihovo natančno oblikovano in vsebinsko analizo ter poznavanje zgodovine raziskav posameznega dela.

Umetnostno zgodovino lahko na prvi stopnji študirate samostojno (enopredmetna smer) ali v povezavi z enim od številnih študijskih programov (dvopredmetna smer), ki jih ponuja Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani. Enopredmetna smer je edini študijski program umetnostne zgodovine v Sloveniji, ki študentom omogoča osredotočenje na umetnostno zgodovino. Dvopredmetna smer pa omogoča smiselno povezovanje s sorodnimi humanističnimi in družboslovnimi področji.

Predmetnika obeh študijskih smeri sta sestavljena iz nabora istih predmetov, le da so za študente in študentke enopredmetne smeri večinoma vsi obvezni, za študente dvopredmetne smeri pa so obvezni le nekateri, drugi pa so izbirni, saj je le polovica njihovega predmetnika namenjena umetnostnozgodovinskemu predmetu, druga pa je vezana na njihov drugi študijski program.

Predmeti se izvajajo v obliki predavanj, vaj in terenskega dela. Terenskega dela je v okviru študija umetnostne zgodovine precej, saj je pomembno, da si likovne spomenike, s katerimi se ukvarjamo, ogledamo tudi sami. Zato so sestavni del študija umetnostne zgodovine tudi večdnevne strokovne ekskurzije. Oddelek za umetnostno zgodovino zelo dobro sodeluje tudi z različnimi umetnostnozgodovinskimi ustanovami (muzeji in galerije, Zavod za varstvo kulturne dediščine, Restavratorski center, INDOK center Ministrstva za kulturo), ki v svoje aktivnosti pogosto vključujejo tudi naše študente in študentke.

Študenti in študentke se lahko vključite tudi v različne občudijske dejavnosti, npr. muzeološki krožek, in različne projekte, ki jih organiziramo posamezni učitelji in učiteljice Oddelka za umetnostno zgodovino. Za občudijske dejavnosti pa zelo aktivno skrbi tudi študentsko društvo Kunsthistorik. Poleg ekskurzij za študente in študentke pripravljajo tudi vodstva po aktualnih razstavah ter pogovore z umetniki in organizatorji razstav. Med rednimi dejavnostmi so tudi Artkusije in izdajanje revije Artfiks.

Predmetnik

(skupni nabor predmetov eno- in dvopredmetne smeri)

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Uvod v občo umetnostno zgodovino	60			60	5
2. Umetnost starega veka I	60			60	5
3. Obdobni predmeti	120			120	10
4. Proseminar iz obče umetnostne zgodovine		30		30	3
5. Latinski jezik I		45		45	4
6. Terenske vaje I		30		30	3
2. semester					
7. Uvod v ikonografijo	60			60	5
8. Umetnost zgodnjega in visokega srednjega veka v Zahodni Evropi I	60			60	5
9. Slovenska umetnost srednjega veka I	60			60	5
10. Slovenska umetnost novega veka I	60			60	5
11. Proseminar iz slovenske umetnostne zgodovine		30		30	3
12. Latinski jezik II		45		45	4
13. Terenske vaje II		30		30	3
2. letnik					
3. semester					
14. Slovenska umetnost srednjega veka II	60			60	5
15. Slovenska umetnost novega veka II	60			60	5
16. Obdobni predmeti	120			120	10
17. Proseminar iz ikonografije		30		30	3
18. Latinski jezik III		45		45	4
19. Terenske vaje III		30		30	3
4. semester					
20. Uvod v slovensko umetnostno zgodovino	60			60	5
21. Umetnost starega veka II	60			60	5
22. Umetnost zgodnjega in visokega srednjega veka v Zahodni Evropi II	60			60	5
23. Proseminar iz slovenske umetnosti		30		30	3
24. Latinski jezik IV		45		45	4
25. Terenske vaje IV		30		30	3
26. Izbirni predmet(i)				60	5

3. letnik

5. semester

27. Muzeologija	30	30	60	5
28. Fotografija in mediji sodobne umetnosti	60		60	5
29. Izbirni predmet			60	5
30. Zunanji izbirni predmet(i)			180	15

6. semester

31. Konservatorstvo	30	30	60	5
32. Umetnostni sistemi in razstavljanje sodobne umetnosti	30	30	60	5
33. Umetnostne tehnike in restavratorstvo	30		30	3
34. Zgodovina estetike	60		60	5
35. Izbirni predmet			60	5
36. Zaključna seminarska naloga			20	7

Obdobni predmeti

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Umetnost poznega srednjega veka in zgodnjega novega veka v Zahodni Evropi I/ Umetnost poznega srednjega veka in zgodnjega novega veka v Zahodni Evropi II	60			60	5
2. Umetnost novega veka v Zahodni Evropi I/ Umetnost novega veka v Zahodni Evropi II	60			60	5

Za natančno verzijo predmetnikov obeh študijskih smeri gl. njuno spletno različico.

[Spletna različica](#)

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Uvod v občo umetnostno zgodovino

Predmet seznanja z umetnostno zgodovino kot znanstveno disciplino. Študentom in študentkam na kratko predstavi njen zgodovinski razvoj, temeljno strokovno terminologijo, najpomembnejše metode in teoretske pristope.

Uvod v slovensko umetnostno zgodovino

Predmet uvaja študente in študentke v metodologijo in dosežke slovenske umetnostne zgodovine ter zgodovino raziskovanja in znanstvenega vrednotenja zgodovine likovne umetnosti na Slovenskem od zgodnjega srednjega veka do danes ter jih seznani z najpomembnejšo bibliografijo

Uvod v ikonografijo

Pri predmetu študenti in študentke spoznajo ikonografijo kot eno temeljnih umetnozgodovinskih metod oz. disciplin ter obvladajo teoretična izhodišča za pravilno razumevanje in ustrezno strokovno interpretacijo vsebine likovnega dela.

Terenske vaje I–IV

Terenske vaje so namenjene neposrednemu praktičnemu srečevanju študentov in študentk s spomeniki likovne umetnosti – s spomeniški objekti nepremične kulturne dediščine na terenu ali spomeniki premične dediščine, ki jih hranijo muzejske in galerijske inštitucije

Umetnost starega veka I in II

Predmeta študente in študentke seznanita z najbolj vplivnimi dosežki starih civilizacij Mezopotamije in Egipta, egejskih kultur bronzne dobe, grške likovne umetnosti in arhitekture ter jim predstavi bistvene slogovne smeri in ikonografske posebnosti ter mnogovrstne nove umetnostne naloge, ki so bile posebno značilne za helenistične monarhije in poznejši rimski imperij.

Umetnost zgodnjega in visokega srednjega veka v Zahodni Evropi I in II

Predmeta študentom in študentkam ponujata sklenjeno predstavitev formalnega (oblikovnega) in ikonografskega (vsebinskega) razvoja strok likovne umetnosti od zgodnjega srednjega veka do konca romanike.

Umetnost poznega srednjega veka in zgodnjega novega veka v Zahodni Evropi I in II

Predmeta študente in študentke seznanjata z razvojem umetnosti od prehoda iz romanskega sloga v zgodnjo gotiko do izteka gotske umetnosti in uveljavljanja renesančnih likovnih form ter z razvojem renesančne umetnosti od njenih zametkov v zgodnjem 15. stoletju do apogeja visoke renesanse v zgodnjem 16. stoletju.

Umetnost novega veka v Zahodni Evropi I in II

Predmeta študente in študentke seznanjata z razvojem zahodnoevropske likovne tvornosti od sredine 16. do sredine 20. stoletja.

Predstavlja oblikovne, vsebinske in funkcijske

novosti, ki se pojavijo v slikarstvu, kiparstvu, oblikovanju, arhitekturi in urbanizmu kot posledica spreminjajočih se gospodarskih, družbenih, kulturnih, religioznih in intelektualnih dejavnikov.

Slovenska umetnost srednjega veka I in II

Predmeta obravnavata razvoj arhitekture, kiparstva in slikarstva na Slovenskem po zgodovinskih obdobjih (zgodnji srednji vek, romatika, zgodnja, zrela, pozna gotika), in sicer ob upoštevanju vsakokratnih zgodovinskih okoliščin ter z vidika osnovnih umetnostnozgodovinskih metod in umetnostno zemljepisnih položajev.

Slovenska umetnost novega veka I

Predmet obravnava pregled zgodovine umetnosti zgodnjega novega veka na slovenskem ozemlju in v bližnjih, z njim povezanih središčih. Glavne umetnostne zvrsti so predstavljene v širšem kulturnozgodovinskem kontekstu, poudarjeni so posamezni problemi ikonografije, naročništva, migracij umetnikov in njihovih del, importi ipd.

Slovenska umetnost novega veka II

Predmet zajema zgodovinski pregled od leta 1820 do današnjega časa. Izhajajoč iz kulturnozgodovinskega konteksta temelji na predstavitvi slogovnega in motivnega razvoja ter se od tod usmerja v oznake najznačilnejših ustvarjalcev ter vsestransko interpretacijo in oceno njihovih umetniških del.

Muzeologija

Namen predmeta je študente in študentke seznaniti z muzeologijo kot vedo, ki proučuje muzealnost muzejskih predmetov, dejavnost muzejev, muzejsko teorijo in prakso zaradi varovanja dediščine, njene interpretacije in prenosov njenih sporočil.

Konservatorstvo

Namen predmeta je, da seznanijo študente in študentke z zgodovinskim razvojem ter osnovnimi nalogami in metodami dela v spomeniškem varstvu – konservatorstvu – ter jih usposobi za prevzem začetnih nalog, ki jih imajo umetnostni zgodovinarji na področju konservatorstva.

Umetnostni sistem in razstavljanje sodobne umetnosti

Predmet uvaja študente in študentke v poznavanje in razumevanje umetnostnega sistema in njegovih ključnih deležnikov. Študenti in študentke spoznavajo raznovrstne vidike razstavljanja sodobne in moderne umetnosti.

Fotografija in mediji sodobne umetnosti

Predmet študente in študentke seznanja z mediji, ki so se v 20. stoletju uveljavili poleg tradicionalnih medijev likovne umetnosti, slikarstva in kiparstva ter v sodobni umetnosti pravzaprav prevladujejo: fotografijo, instalacijo, performansom, videom.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, kot jih določajo študijski program in učni načrti predmetov, v skupnem obsegu 180 kreditnih točk po ECTS (enopredmetna smer) oziroma 90 kreditnih točk po ECTS (dvopredmetna smer). Študenti in študentke dvopredmetnih smeri morajo za dokončanje celotnega študija opraviti tudi vse obveznosti pri drugi disciplini v skupnem obsegu 90 KT, skupaj torej 180 KT.

Strokovni profil in veščine

Diplomanti in diplomantke študijskega programa pridobijo pomembna splošna znanja, med njimi so prav gotovo najbolj pomembna veščina zbiranja in uporabe podatkov ter logično in kritično razmišljanje, pa tudi sposobnost argumentacije in preverjanja znanstvenih teorij. To jim omogoča, da na podlagi samostojnega študija sami oblikujejo svoje zaključke, ki jih znajo tudi smiselno podajati v pisni in ustni obliki.

Diplomanti in diplomantke v okviru študijskega programa pridobijo tudi posebna znanja, vezana na umetnostnozgodovinsko področje. Po zaključku študija poznajo osnove in zgodovino umetnostne zgodovine. Usposobljeni so za kritično vrednotenje umetnostnih spomenikov in njihovo umestitev v ustrezno časovno in prostorsko območje ter samostojno obravnavo spomenikov v Sloveniji in sosednjih regijah. Sposobni so pravilne uporabe umetnostnozgodovinskih metod, predvsem slogovne in ikonografske analize.

Diplomanti in diplomantke študijskega programa razumejo umetnostno zgodovino kot znanstveno disciplino, razumejo pa tudi njene povezave z drugimi humanističnimi in družboslovnimi disciplinami. Diplomanti in diplomantke dvopredmetne smeri svoje umetnostnozgodovinsko znanje še posebej tesno prepletajo z znanji, pridobljeni na drugem študijskem programu.

Zaposlitvene možnosti

Po zaključenem študijskem programu so diplomanti in diplomantke usposobljeni za opravljanje specifičnih nalog v javnih in zasebnih ustanovah, ki delujejo na področju raziskovanja, varovanja in promocije sodobne kulture, zlasti vizualne in likovne umetnosti, in kulturne dediščine. To so, med drugim, muzeji in galerije ter spomeniškovarstvena služba, pa tudi založbe ter umetniška in kulturna uredništva različnih medijev. Ker kulturna dediščina in umetnost postajata vse bolj pomemben del turistične ponudbe, lahko delujejo tudi na področju turizma. Zaradi svojega širokega poznavanja zgodovine, kulture in umetnosti tako preteklih obdobj kot tudi sedanjega časa se lahko uspešno vključijo tudi v protokolarne dejavnosti.

Diplomanti in diplomantke s svojim strokovnim delom na vseh omenjenih področjih tvorno prispevajo k oblikovanju slovenske kulturne identitete, s čimer imajo pomembno vlogo pri oblikovanju pogojev za splošni gospodarski, družbeni in kulturni razvoj.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Majča Korošaj,
majca.korosaj@ff.uni-lj.si
Soba 340

Telefon

+386 1 241 12 10

Uradne ure

od ponedeljka do petka
od 11:00 do 13:00

Spletna stran oddelka

<https://umzgod.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Zakaj študirati umetnostno zgodovino

»Najbolj preprost odgovor je: ker te veseli. Ampak to ni vedno pogoj. Morda pa te bo, tako kot je mene, zares prevzela in veselila šele med študijem, ko spoznaš, kaj umetnostna zgodovina v resnici ponuja. To je več kot le gledanje umetnosti in ‚pametovanje‘ o slikah. Umetnost je namreč tista, ki povezuje človeštvo, povezuje različne kulture, je skupna v različnih oblikah nam vsem in prek nje lahko spoznavamo svet. Naš svet in svet naših prednikov. Morda je to najbolj oseben način dostopanja do naše preteklosti: prek umetniških stvaritev ... Umetnostna zgodovina omogoča študij, ki ni fokusiran le na umetnost, ampak študentu odpre svet zgodovine, sociologije, filozofije, kulturologije, arheologije itd. Je študij, ki govori o nas, o naši kulturi, o našem svetu, o naši domišljiji in sanjamb. Prepričana sem, da je v okviru te širne zgodovine tudi nekaj za vsakega od nas. Nekaj, kar nas navdibuje, intrigira, inspirira, nam postavlja vprašanja, nekaj, kar nas vleče, da raziskujemo in živimo. In ta vprašanja si je vedno vredno postaviti.«

– Tina Murenc, študentka 3. letnika prvostopenjskega študijskega programa Umetnostna zgodovina

Študijski programi oziroma smeri
Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

ZGODOVINA

Oddelek za
zgodovino

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Prvostopenjski študijski program Zgodovina

trajanje: 3 leta

točke: 180 kreditnih točk po ECTS

študijski program ima naslednje smeri:

- **enopredmetna smer**
- **dvopredmetna smer**

Pri dvopredmetni smeri je nujna povezava z drugim dvopredmetnim študijskim programom oziroma dvopredmetno smerjo.

Opis programa

Temeljni cilj programa je zagotoviti kakovostno družboslovno in humanistično izobrazbo. V okviru študijskega programa študenti in študentke pridobijo temeljno zgodovinsko znanje od antike do danes in osnovne veščine znanstvenoraziskovalnega dela. Pridobljeno znanje in veščine dosegajo visoke mednarodne standarde, diplomantom in diplomantkam pa dajejo sposobnost analitičnega, kritičnega in poglobljenega pogleda na preteklost, prepoznavanja sodobnih političnih in družbenih dogajanj ter njihovega kritičnega ovrednotenja. Kompetence, ki jih diplomanti in diplomantke pridobijo v času študija, jim omogočajo opravljanje določenih oblik raziskovalnega, publicističnega, arhivskega in muzejskega dela v okviru različnih del znotraj stroke ter različna sorodna dela na področju humanistike in družboslovja.

Študenti in študentke lahko izbirajo med enopredmetno in dvopredmetno smerjo. Na enopredmetni smeri je celotni študij osredotočen na študij zgodovine. Ker osnovo za raziskovanje zgodovinske preteklosti predstavljajo pisni viri, imajo študenti in študentke te smeri poleg predmetov z zgodovinskimi vsebinami tudi latinščino in nemščino. Na dvopredmetni smeri študenti in študentke smer Zgodovina kombinirajo z drugo dvopredmetno smerjo ali programom, ki ga ponuja Filozofska fakulteta UL ali Teološka fakulteta UL. Študij na obeh smereh je zasnovan tako, da je vsako obdobje zgodovine – izjema je samo antika – predstavljeno skozi tri sklope: slovenska zgodovina, zgodovina jugovzhodne Evrope in obča zgodovina. Za študente in študentke obeh smeri del obveznosti predstavlja obvezni izbor predmetov navedenih sklopov iz vseh obdobji zgodovine.

Deloma pa svoje obveznosti lahko izbirajo. Tako lahko svoje obveznosti prilagajajo osebnim interesom. Na izbiro so številni izbirni predmeti, ki jih ponujajo Oddelek za zgodovino in drugi oddelki na Filozofski fakulteti, druge fakultete UL in druge univerze.

Na Oddelku za zgodovino ima sedež študentsko društvo ISHA Ljubljana, ki izdaja časopis Klio in prireja predavanja, strokovne ekskurzije, filmsko-dokumentarne večere idr. V podporo študiju deluje na oddelku specializirana knjižnica kot enota Osrednje humanistične knjižnice. Študentom in študentkam so omogočene študijske izmenjave in opravljanje praktičnega usposabljanja v okviru programa Erasmus+ v tujini. Člani in članice oddelka gostijo tuje predavatelje in predavateljice ter vključujejo študente in študentke v svoje projekte in raziskave. Na oddelčni spletni strani so objavljene vse aktualne informacije, vezane na izvajanje programa in delovanje oddelka.

Predmetnik – Enopredmetna smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Latinski jezik 1		60		60	4
2. Nemščina v zgodovinopisju 1		60		60	5
3. Uvod v študij zgodovine	40		20	60	5
4. Grška zgodovina	60			60	5
5. Izbirni strokovni predmet 1		30		30	3
6. Zunanji izbirni predmet 1	60			60	5
7. Zunanji izbirni predmet 2	30			30	3
2. semester					
8. Latinski jezik 2		75		75	5
9. Nemščina v zgodovinopisju 2		75		75	5
10. Slovenska zgodovina v srednjem veku	60			60	5
11. Obča zgodovina srednjega veka	60			60	5
12. Zgodovina jugovzhodne Evrope v srednjem veku	60			60	5
13. Obča zgodovina zgodnjega novega veka	60			60	5
2. letnik					
3. semester					
14. Latinski jezik 3		75		75	5
15. Nemščina v zgodovinopisju 3		75		75	5
16. Izbirni strokovni predmet 2			60	60	5
17. Izbirni strokovni predmet 3			60	60	5
18. Rimska zgodovina	60			60	5
19. Obča zgodovina 19. stoletja	60			60	5
4. semester					
20. Splošni zunanji izbirni predmet 3	60			60	5
21. Slovenska zgodovina v zgodnjem novem veku	60			60	5
22. Struktura in razvoj zgodovinske znanosti	60			60	5
23. Zgodovina jugovzhodne Evrope v zgodnjem novem veku	60			60	5
24. Slovenska zgodovina 19. stoletja	60			60	5
25. Latinski jezik 4		45		45	5

3. letnik

5. semester

26. Pomožne zgodovinske vede	45	15	60	5
27. Teorija zgodovine	60		60	5
28. Zgodovina jugovzhodne Evrope 19. stoletja	60		60	5
29. Sodobna slovenska zgodovina	60		60	5
30. Sodobna občna zgodovina	60		60	5
31. Sodobna zgodovina jugovzhodne Evrope	60		60	5
32. Zgodovina institucij	55	5	60	5

6. semester

33. Izbirni strokovni predmet 4	60		60	5
34. Izbirni strokovni predmet 5		60	60	5
35. Zunanji izbirni predmet 4		60	60	5
36. Diplomsko delo				10

Nabor izbirnih strokovnih predmetov 1

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Seminarske vaje iz novejše zgodovine		30		30	3
2. Seminarske vaje iz starejše zgodovine		30		30	3

Nabor izbirnih strokovnih predmetov 2 in 3

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Seminar iz grške zgodovine			60	60	5
2. Seminar iz občne zgodovine srednjega veka			60	60	5
3. Seminar iz zgodovine jugovzhodne Evrope v srednjem veku			60	60	5
4. Seminar iz slovenske zgodovine v zgodnjem novem veku			60	60	5
5. Seminar iz občne zgodovine zgodnjega novega veka			60	60	5
6. Seminar iz zgodovine jugovzhodne Evrope v zgodnjem novem veku			60	60	5
7. Seminar iz slovenske zgodovine 19. stoletja			60	60	5
8. Seminar iz občne zgodovine 19. stoletja			60	60	5

Nabor izbirnih strokovnih predmetov 4 in 5

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Seminar iz rimske zgodovine			60	60	5
2. Seminar iz slovenske zgodovine v srednjem veku			60	60	5
3. Seminar iz zgodovine jugovzhodne Evrope 19. stoletja			60	60	5
4. Seminar iz zgodovine prve svetovne vojne			60	60	5
5. Seminar iz sodobne slovenske zgodovine			60	60	5
6. Seminar – Sodobna slovenska zgodovina skozi arhivsko gradivo			60	60	5
7. Seminar iz sodobne občje zgodovine			60	60	5
8. Seminar iz sodobne zgodovine jugovzhodne Evrope			60	60	5

Predmetnik – Dvopredmetna smer

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. Uvod v študij zgodovine	40		20	60	5
2. Grška zgodovina	60			60	5
3. Rimska zgodovina	60			60	5
2. semester					
4. Izbirni strokovni predmet 1	60			60	5
5. Izbirni strokovni predmet 2	60			60	5
6. Slovenska zgodovina v srednjem veku	60			60	5
2. letnik					
3. semester					
7. Izbirni strokovni predmet 3	60			60	5
8. Izbirni strokovni predmet 4	60			60	5
9. Izbirni strokovni predmet 5	60			60	5
4. semester					
10. Izbirni strokovni predmet 6	60			60	5
11. Slovenska zgodovina v zgodnjem novem veku	60			60	5
12. Slovenska zgodovina 19. stoletja	60			60	5

3. letnik

5. semester

13. Izbirni strokovni predmet 7	60	60	5
14. Izbirni strokovni predmet 8	60	60	5
15. Sodobna slovenska zgodovina	60	60	5

6. semester

16. Izbirni strokovni predmet 9	60	60	5
17. Izbirni strokovni predmet 10	60	60	5
18. Diplomsko delo			5

Nabor izbirnih strokovnih predmetov 1

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Zgodovina jugovzhodne Evrope v srednjem veku	60			60	5
2. Obča zgodovina srednjega veka	60			60	5

Nabor izbirnih strokovnih predmetov 2

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Obča zgodovina zgodnjega novega veka	60			60	5
2. Zgodovina jugovzhodne Evrope v zgodnjem novem veku	60			60	5

Nabor izbirnih strokovnih predmetov 3

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Zgodovina jugovzhodne Evrope 19. stoletja	60			60	5
2. Obča zgodovina 19. stoletja	60			60	5

Nabor izbirnih strokovnih predmetov 4

Če študent oz. študentka izbere predmet Teorija zgodovine v 3. semestru, mora izbrati en zunanji splošni predmet v 4. semestru.

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Teorija zgodovine	60			60	5
2. Zunanji izbirni predmet*	60			60	5

*Zunanji izbirni predmet (študent oz. študentka lahko od splošnih (zunanjih) predmetov izbere tudi spodnje tri predmete).

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Šport in humanistika – izbrana poglavja iz filozofije športa	10	60		70	5
2. Šport in humanistika – izbrana poglavja iz sociologije športa	10	60		70	5
3. Šport in humanistika – telesne prakse z izbranimi poglavji iz medicine in preventive	10	60		70	5

Nabor izbirnih strokovnih predmetov 5

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Seminar iz grške zgodovine			60	60	5
2. Seminar iz obče zgodovine srednjega veka			60	60	5
3. Seminar iz zgodovine jugovzhodne Evrope v srednjem veku			60	60	5
4. Seminar iz slovenske zgodovine v zgodnjem novem veku			60	60	5
5. Seminar iz obče zgodovine zgodnjega novega veka			60	60	5
6. Seminar iz zgodovine jugovzhodne Evrope v zgodnjem novem veku			60	60	5
7. Seminar iz slovenske zgodovine 19. stoletja			60	60	5
8. Seminar iz obče zgodovine 19. stoletja			60	60	5

Nabor izbirnih strokovnih predmetov 6

Če študent oz. študentka izbere en zunanji splošni izbirni predmet v 3. semestru, potem mora imeti predmet **Struktura in razvoj zgodovinske znanosti** v 4. semestru.

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Zunanji izbirni predmet*	60			60	5
2. Struktura in razvoj zgodovinske znanosti	60			60	5

*Zunanji izbirni predmet (študent oz. študentka lahko od splošnih (zunanjih) predmetov izbere tudi spodnje tri predmete).

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Šport in humanistika – izbrana poglavja iz filozofije športa	10	60		70	5
2. Šport in humanistika – izbrana poglavja iz sociologije športa	10	60		70	5
3. Šport in humanistika – telesne prakse z izbranimi poglavji iz medicine in preventive	10	60		70	5

Nabor izbirnih strokovnih predmetov 7

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Sodobna zgodovina jugovzhodne Evrope	60			60	5
2. Sodobna obča zgodovina	60			60	5

Nabor izbirnih strokovnih predmetov 8

Če študent oz. študentka izbere Pomožne zgodovinske vede v 5. semestru, mora izbrati en zunanji splošni predmet v 6. semestru.

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Pomožne zgodovinske vede	45	15		60	5
2. Zunanji izbirni predmet*	60			60	5

*Zunanji izbirni predmet (študent oz. študentka lahko od splošnih (zunanjih) predmetov izbere tudi spodnje tri predmete).

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Šport in humanistika – izbrana poglavja iz filozofije športa	10	60		70	5
2. Šport in humanistika – izbrana poglavja iz sociologije športa	10	60		70	5
3. Šport in humanistika – telesne prakse z izbranimi poglavji iz medicine in preventive	10	60		70	5

Nabor izbirnih strokovnih predmetov 9

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Seminar iz slovenske zgodovine v srednjem veku	60			60	5
2. Seminar iz zgodovine jugovzhodne Evrope 19. stoletja	60			60	5
3. Seminar iz zgodovine prve svetovne vojne	60			60	5
4. Seminar iz sodobne slovenske zgodovine	60			60	5
5. Seminar – Sodobna slovenska zgodovina skozi arhivsko gradivo	60			60	5
6. Seminar iz sodobne obče zgodovine	60			60	5
7. Seminar iz sodobne zgodovine jugovzhodne Evrope	60			60	5
8. Seminar iz rimske zgodovine	60			60	5

Nabor izbirnih strokovnih predmetov 10

Če študent oz. študentka izbere en zunanji splošni predmet v 5. semestru, potem mora imeti predmet Zgodovina institucij v 6. semestru.

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Zunanji izbirni predmet*	60			60	5
2. Zgodovina institucij	55	5		60	5

*Zunanji izbirni predmet (študent oz. študentka lahko od splošnih (zunanjih) predmetov izbere tudi spodnje tri predmete).

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Šport in humanistika – izbrana poglavja iz filozofije športa	10	60		70	5
2. Šport in humanistika – izbrana poglavja iz sociologije športa	10	60		70	5
3. Šport in humanistika – telesne prakse z izbranimi poglavji iz medicine in preventive	10	60		70	5

[Spletna različica](#)

Vsebine nekaterih temeljnih in izbirnih predmetov

Grška zgodovina

Študenti in študentke dobijo temeljni pregled grške zgodovine od začetkov v 2. tisočletju pr. Kr. do konca helenistične dobe.

Rimska zgodovina

Študenti in študentke dobijo temeljni pregled rimske zgodovine od stare Italije in začetkov Rima prek rimske republike do obdobja cesarstva. Težišče predmeta je na obdobju rimskega cesarstva od Avgusta do odstavitve zadnjega zahodnorimskega cesarja leta 476.

Seminar iz rimske zgodovine

Za vsako leto je izbrana tema iz zgodovine rimske republike ali zgodovine rimske cesarske dobe s posebnim ozirom na vire. Prinaša poglobitev poznavanja posameznih poglavij iz rimske zgodovine, poznavanja zgodovinskih procesov, rimske družbe in institucij, ustavne in pravne ureditve, vojaške in verske zgodovine ter podrobnejše poznavanje pisnih in epigrafskih virov.

Obča zgodovina srednjega veka

V skladu s Heglovo filozofijo zgodovine so pri študiju obče zgodovine izpostavljeni tako imenovani obči pojavi in obča dogajanja, ki so značilni za večja območja in civilizacije tega sveta. Obča zgodovina srednjega veka se omejuje na ozemlje Evrope, torej na proučevanje nastanka in razvoja sodobne evropske civilizacije. Pri srednjem veku je v tem okviru predvsem poudarek na zahodni, srednji in južni Evropi, torej na ozemlju katoliške Cerkve.

Obča zgodovina v zgodnjem novem veku

Študenti in študentke se seznanijo z naslednjimi vprašanji: koncept zgodnjega novega veka; oblikovanje zgodnjenovoveške države; demografska gibanja od 1300 do 1750 v Evropi in v svetu; gospodarstvo Evrope v 16. stoletju; geografska odkritja Evropejcev; neevropski svet v času evropske ekspanzije; nastanek kolonialnih imperijev; posledice evropskih odkritij; humanizem in renesansa; tisk in medijska revolucija; reformacije v Evropi; protireformacija in katoliška reforma; temeljne poteze notranje in zunanje politike v 16., 17. in prvi polovici 18. stoletja; neevropske države itd.

Obča zgodovina 19. stoletja

Predmet obravnava občo zgodovino 19. stoletja s posebnim poudarkom na evropskih in svetovnih demografskih, gospodarskih, socialnih, političnih, kulturnih in idejnih procesih.

Zgodovina jugovzhodne Evrope v 19. stoletju

Predstavljeni so temeljni zgodovinski procesi v zgodovini JV Evrope v obravnavanem času. Študenti in študentke se seznanijo z dogajanjem v gospodarstvu, politiki in kulturi ter s spremembami socialnih struktur.

Sodobna slovenska zgodovina

Predmet obravnava družbenopolitično, gospodarsko, socialno in kulturno zgodovino Slovencev na celotnem etničnem ozemlju od konca prve svetovne vojne dalje. Kronološko je problematika zajeta v pet temeljnih sklopov: obdobje med obema vojnama, obdobje druge svetovne vojne, obdobje po drugi svetovni vojni, obdobje osamosvojitve Slovenije in obdobje po osamosvojitvi.

Sodobna obča zgodovina

Pri predmetu se med drugim obravnava naslednja vprašanja: predzgodovina sodobne zgodovine, konec prve svetovne vojne, revolucionarni val po njej, mirovne pogodbe, nastajanje novih držav in družbenih sistemov, značilnosti razvoja posameznih držav, posebej sosednjih, značilnosti fašizma, nacizma in komunizma, velika gospodarska kriza, ljudska fronta, razdelitev sveta na tabora, ki sta se spopadla v drugi svetovni vojni, krizna žarišča pred začetkom vojne, vojaško in politično dogajanje v času druge svetovne vojne ter odporniška gibanja med njo, konec druge svetovne vojne in njene posledice itd.

Teorija zgodovine

Študenti in študentke se seznanijo z zgodovino zgodovinopisja in refleksijo o nepristranskosti zgodovinarja, zgodovinski resnici, verodostojnosti rekonstrukcije dogajanja v preteklosti, pomenu naracije, časovni členitvi (zgodovinski čas, zgodovina dolgega trajanja, dogodek in struktura) in vlogi interdisciplinarnosti v posameznih zgodovinopisnih poljih (socialna, historičnoantropološka, demografska zgodovina), ki zadevajo pisanje zgodovine in zgodovinarjevo preučevanje preteklosti.

Struktura in razvoj zgodovinske znanosti

Študenti in študentke se seznanijo z naslednjimi vprašanji: zgodovinska zavest, njena družbena vloga in dejavniki, ki jo oblikujejo; razlika med zdravorazumskim dojemanjem preteklosti in reflektiranim spoznavanjem preteklosti; predmet zgodovinske znanosti; zgodovinska znanost kot humanistična in družbena znanost; vloga zgodovinarja pri oblikovanju vednosti o preteklosti itd.

Pomožne zgodovinske vede

Predmet predstavlja uvod v latinsko paleografijo, diplomatiko, kronologijo, sfragistiko, heraldiko, ekdotiko in numizmatiko.

Diplomsko delo

Študent oz. študentka izdelava diplomsko delo pod mentorstvom izbranega visokošolskega učitelja oz. učiteljice. V diplomskem delu se s pomočjo dostopnih virov in literature posveti raziskovanju izbrane tematike.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, kot jih določajo študijski program in učni načrti predmetov, v skupnem obsegu 180 kreditnih točk po ECTS (enopredmetna smer) oziroma 90 kreditnih točk po ECTS (dvopredmetna smer).

Študenti in študentke dvopredmetnih smeri morajo za dokončanje celotnega študija opraviti tudi vse obveznosti pri drugi disciplini v skupnem obsegu 90 KT, skupaj torej 180 KT.

Strokovni profil in veščine

Diplomanti in diplomantke pridobijo naslednje splošne kompetence: sposobnost zbiranja, urejanja in uporabe podatkov, sposobnost analize in sinteze, sposobnost artikuliranja in argumentiranja lastnih spoznanj, sposobnost vrednotenja tujih spoznanj, sposobnost prezentacije spoznanj v ustni in pisni obliki na znanstven in publicističen način, pripravljenost na kontinuirano strokovno izpopolnjevanje, samoiniciativnost, sposobnost samostojnega in odgovornega strokovnega dela, zavezanost k profesionalni etiki.

Diplomantke in diplomanti pridobijo naslednje predmetnospecifične kompetence: poznavanje stroja/strukture zgodovinske znanosti, poznavanje specifičnih metod zgodovinskega raziskovanja, razumevanje različnih teoretičnih pogledov na zgodovinsko znanost ter epistemološkega in ontološkega dometa njenih spoznanj, razumevanje povezanosti zgodovinske znanosti z njenimi pomožnimi vedami ter drugimi humanističnimi in družboslovnimi znanostmi, faktografski pregled zgodovine od najstarejših obdobj do sodobnosti, poglobljeno poznavanje izbranih zgodovinskih obdobj oziroma vsebin, sposobnost razumevanja dogodkov, procesov in struktur ter sprememb in stalnic v njihovih sočasnih političnih, družbenih in mentalnih kontekstih (oz. zavest o spreminjajočih se konceptih posameznikov in posamičnih skupnosti ter sposobnost interpretacije le-teh znotraj njihovih vsakokratnih kontekstov), sposobnost historične empatije, tj. živjetosti v akterje zgodovinskih dogajanj, kritičen odnos do zgodovinskih virov in zgodovinopisne literature, sposobnost branja, razumevanja in interpretacije zgodovinskih virov in znanstvene literature s področja humanistike in družboslovja.

Zaposlitvene možnosti

Diplomanti in diplomantke prvostopenjskega študijskega programa Zgodovina (oz. diplomirani zgodovinarji (UN) in diplomirane zgodovinarke (UN)) so usposobljeni za zaposlovanje v širokem spektru dejavnosti na področju humanistike, družboslovja, kulture, novinarstva, stikov z javnostmi, turizma, založništva ali ljubiteljskih dejavnosti.

Nekatere pogostejše institucije, v katerih se diplomanti in diplomantke lahko zaposlujejo, so naslednje: arhivi, muzeji, knjižnice (ne kot bibliotekarji), založbe, podjetja, ki se ukvarjajo s turizmom, javna uprava in lokalna samouprava, mediji (uredniška in novinarska dela), službe za mednarodne odnose, službe za stike z javnostjo.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Jasna Vanček,
jasna.vancek@ff.uni-lj.si
Soba 101

Telefon

+386 1 241 11 90

Uradne ure

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnica študijskega programa

Alenka Cedilnik,
alenka.cedilnik@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://zgodovina.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudineposredno na študente in študentke Filozofske fakultete UL, in sicer na elektronski naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Zakaj študirati zgodovino

»Študij na Oddelku za zgodovino je kot plezanje po gorah. Včasih gre lažje, včasih težje. A te na poti ves čas spremljajo in spodbujajo sošolci, medtem ko ti izurjeni strokovnjaki, profesorji, kažejo prave prijeme in te vodijo na ekskurzije, ki tvoje znanje še poglobijo in obogatijo. Ta gora sicer nima vrba, diploma je le ena od postaj. A prav v tem je čar študija zgodovine: vedno izveš nekaj novega, in če vztrajaš, ti vedno nova obzorja lahko razkrijejo marsikaj o preteklem, pa tudi o sedanjosti.«

– Gregor Gartner, študent 3. letnika enopredmetne smeri

»Dvopredmetni študij na Oddelku za zgodovino daje možnost za pridobitev poglobljenega zgodovinskega znanja. Še vedno pa dopušča dovolj časa, da se lahko študentje posvetimo tudi svoji drugi študijski smeri. Program ponuja veliko izbirnosti, predvsem glede na to, ali se želimo ukvarjati z občo zgodovino ali pa z zgodovino evropskega jugovzhodnega prostora. Poskrbljeno pa je tudi za dobro vzdušje na oddelku. Za to skrbijo profesorji, ki so vedno pripravljeni sodelovati in priskočiti na pomoč. Študentje pa v okviru oddelčnega društva ISHA z izvedbo raznih ekskurzij spodbujamo večjo povezanost med študenti.«

– Veronika Plazovnik, študentka 3. letnika dvopredmetne smeri

